

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ 2012 - 2014

Α΄ ΦΑΣΗ : ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Περιγραφή και Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης

Στρατηγική Δήμου Ελασσόνας

1.1 Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας των Δήμων και με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μόνιμων δομών προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των ΟΤΑ α' βαθμού, θεσπίστηκε για πρώτη φορά, με τα άρθρα 203-207 του κεφαλαίου Ζ' του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), η υποχρέωση εκπόνησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους ΟΤΑ α' βαθμού με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων. Με την έναρξη της εφαρμογής του «Καλλικράτη» και σε εναρμόνιση με το Ν. 3852/2010 (ΥΕΚ Α'87/07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης», η σύνταξη και ο σχεδιασμός των Επιχειρησιακών Σχεδίων των Δήμων δημιουργεί αυξημένες απαιτήσεις εξαιτίας του μεγέθους των νέων Δήμων. Ο ρόλος των ΟΤΑ α' βαθμού δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες αλλά αυτοί οφείλουν να λειτουργούν ως θεσμός πολιτικός, κοινωνικός και αναπτυξιακός. Προκειμένου να βελτιώνουν συστηματικά την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της λειτουργίας τους, είναι αναγκαία η ανάπτυξη – στο εσωτερικό τους – ενός μηχανισμού προγραμματισμού. Ο μηχανισμός αυτός προγραμματισμού εκφράζεται μέσα από τη σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΟΤΑ α' βαθμού, το οποίο αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Στόχος είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων του ΟΤΑ α' βαθμού, να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία και διαδικασία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό του. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα δεν εστιάζει μόνο στην παραγωγή ενός προγραμματικού κειμένου, αλλά κυρίως στις διαδικασίες με τις οποίες αυτό εκπονείται, παρακολουθείται και αξιολογείται. Ως εκ τούτου, επειδή το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα έχει πολυτομεακό χαρακτήρα, με μεγάλο εύρος θεματικού αντικειμένου, αντίστοιχο του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν καθημερινά τις δημοτικές αρχές, ενώ, παράλληλα, καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων ενός ΟΤΑ α' βαθμού και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων, η εκπόνησή του απαιτεί τη συμμετοχή τόσο των αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών του ΟΤΑ α' βαθμού, όσο και της τοπικής κοινωνίας, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τους μεμονωμένους δημότες, αλλά και τους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς. Με αυτόν τον τρόπο το όραμα της εκάστοτε δημοτικής αρχής μπορεί να γίνει ρεαλιστικό και η τοπική και εσωτερική ανάπτυξη του ΟΤΑ α' βαθμού να εναρμονιστεί με τις κατευθύνσεις του περιφερειακού και εθνικού αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Με την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος καταβάλλεται προσπάθεια αξιοποίησης της εμπειρίας που έχει προκύψει από τα Περιφερειακά και Τομεακά Επιχειρησιακά

Προγράμματα των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των ΟΤΑ α' βαθμού δεν αναφέρονται μόνο σε έργα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και από άλλες εθνικές και τοπικές πηγές και δεν αναφέρονται μόνο σε έργα που θα υλοποιηθούν από τον ίδιο το Δήμο και τα Νομικά του Πρόσωπα, αλλά και σε δράσεις που στόχο έχουν την οργάνωση των υπηρεσιών των Δήμων για την καλύτερη λειτουργία του και την εξυπηρέτηση του πολίτη. Η δομή και το περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού καθορίστηκε με την υπ' αριθμ. 18183/02-04-2007 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 534/13-04-2007), ενώ με το Π.Δ. 185/2007 (ΦΕΚ Α' 221/12-09-2007) «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού», προδιαγράφηκε η διαδικασία κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Με την εφαρμογή του Ν.3852/2010, η νέα διαδικασία κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθορίζεται με την υπ' αριθμ. 5694/03-02-2011 Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η οποία τροποποιεί την υπ' αριθμ. 18183/02-04-2007 Υπουργική Απόφαση και το Π.Δ. 89/2011 (ΦΕΚ Α' 213/29-09-2011) με το οποίο τροποποιούνται διατάξεις του Π.Δ. 185/2007.

1.2. Ορισμός, Στόχοι και Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.2.1. Ορισμός

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα των ΟΤΑ α' βαθμού συνιστά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής και οργανωτικής – λειτουργικής ανάπτυξης, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Αφορά δηλαδή όχι μόνον στις υποδομές και στις τοπικές επενδύσεις, αλλά και στη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ α' βαθμού, στο πλαίσιο του γενικότερου περιβάλλοντος στο οποίο δρουν, μεριμνώντας για τη βελτίωση της διαβίωσης των πολιτών και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εμπεριέχει ένα συνεκτικό σύνολο αξόνων προτεραιότητας για δράσεις τοπικής ανάπτυξης και αποσκοπεί στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού του ΟΤΑ α' βαθμού. Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι και οι προτεραιότητες της τοπικής ανάπτυξης, καθώς και η οργάνωση των Υπηρεσιών του ΟΤΑ και των επιχειρήσεων του, και παράλληλα εξειδικεύονται οι δράσεις της πενταετίας για την επίτευξη των στόχων αυτών.

1.2.2. Στόχοι

Οι γενικοί στόχοι ενός Δημοτικού Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορούν :

- στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στην περιοχή του Δήμου.
- στην εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου, ως Οργανισμού.
- στην ανάπτυξη των συνεργασιών του Δήμου και της επιρροής άλλων φορέων.

Οι παραπάνω γενικοί στόχοι περιλαμβάνουν μία σειρά από ειδικούς στόχους, όπως:

- Προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου (οικιστικό περιβάλλον και τεχνικές υποδομές) περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου.
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας του.
- Βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού για το προσωπικό, τον εξοπλισμό, τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις του.
- Προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού του ρόλου.
- Βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων του Δήμου.
- Καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων.
- Προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων.
- Επίσπευση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των δράσεων.
- Περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων.
- Συντονισμό των δομών του Δήμου, βελτίωση του τρόπου διοίκησης και προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού του Δήμου.
- Ανάπτυξη συνεργασιών με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.
- Ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας και αύξηση της δυνατότητας κοινωνικού ελέγχου.
- Αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας του Δήμου με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή υπηρεσιών.

1.2.3. Χαρακτηριστικά του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης και Βελτίωσης της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του

φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του Δήμου. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

- Πενταετές Πρόγραμμα Δράσης του Δήμου & των Νομικών Προσώπων του.

Στις προτεραιότητες του Επιχειρησιακού Προγράμματος αντανακλάται η βούληση και το όραμα του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το όραμα της εκάστοτε Δημοτικής Αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε πενταετές (ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην περίοδο 2012-2014) πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

- Οργανικό Στοιχείο της Καθημερινής Λειτουργίας και Διοίκησης του Δήμου και Μέρος του Προγραμματικού του Κύκλου.

Η σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

- Υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος μέσω του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του.

Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του πενταετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος. Για το έτος 2011 Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης αποτελεί ο οικονομικός προϋπολογισμός και το Τεχνικό Πρόγραμμα. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης για το 2012 συντάσσεται μαζί με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

- Εκπόνηση Επιχειρησιακού Προγράμματος με τη Συμμετοχή όλων των Εμπλεκόμενων.

Κατά τη διαδικασία σύνταξης του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο:

- Αιρετά όργανα (Εκτελεστική Επιτροπή, Δημοτικό Συμβούλιο, σύμβουλοι Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας, Οικονομική Επιτροπή, Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, Αντιδήμαρχοι, Δ.Σ. Νομικών Προσώπων και Επιχειρήσεων, κλπ).
- Υπηρεσιακά στελέχη (Προγραμματισμού, Οικονομική Υπηρεσία, Τεχνική Υπηρεσία, Διοικητική, κλπ).

- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του Δήμου (όπως η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης).

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του ΟΤΑ α΄ βαθμού, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του. Επιπρόσθετα, αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών επιπέδων, σε ότι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

- Αξιοποίηση Δεικτών Επίδοσης.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους γενικούς και ειδικούς στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων/δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στα ηλεκτρονικά αρχεία του Δήμου.

1.3. Μεθοδολογική Προσέγγιση Επιχειρησιακού Προγράμματος

Το μεθοδολογικό πλαίσιο για την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ελασσόνας στηρίζεται κυρίως:

- Στο Ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», στην υπ' αριθμ. 18183/13-04-2007 Υπουργική Απόφαση όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 5694/03-02-2011 Υπουργική Απόφαση, που καθορίζει τη δομή και το περιεχόμενο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α΄ βαθμού, στο Π.Δ. 185/2007 (ΦΕΚ Α' 221/12-09-2007) και στο Π.Δ. 89/2011 (ΦΕΚ Α' 213/29- 09-2011) με τα οποία ορίζονται τα όργανα και οι διαδικασίες κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α΄ βαθμού.
- Στη γνώση της Ελληνικής και διεθνούς εμπειρίας και βιβλιογραφίας σε θέματα περιφερειακής ανάπτυξης και τις σύγχρονες τάσεις ανάλυσης και προσέγγισης των περιφερειακών πολιτικών.
- Στα χαρακτηριστικά της περιοχής του νέου Δήμου Ελασσόνας όπως προέκυψε από την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της

Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τη θέση του στο περιφερειακό, εθνικό και ευρύτερο γεωπολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον.

- Στην ανάγκη ολοκληρωμένης προσέγγισης αλλά και ουσιαστικής εξειδίκευσης του αναπτυξιακού προγραμματισμού με στόχο τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων και το νέο θεσμικό πλαίσιο και τις συνθήκες λειτουργίας των ΟΤΑ α΄ βαθμού που προέκυψαν από τις θεσμικές αλλαγές των τελευταίων ετών και κυρίως από την εφαρμογή του Ν.3852/2010.
- Στο Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της χώρας (ΦΕΚ Α΄ 128/03- 07-2008) και στα Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης: (α) για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13-04-2009), (β) για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β΄ 2464/03-12-2008), και (γ) για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΦΕΚ Β΄ 2505/04-11-2011).
- Στις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Υ.Α. Α.Π./25292/Β-1470, ΦΕΚ 1484Β/9-10-2003).
- Στις κατευθύνσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος Θεσσαλίας 2007-2013 καθώς και των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, σύμφωνα και με τις εφαρμοζόμενες διαρθρωτικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.3.1. Βασικά Στάδια Κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος περιλαμβάνει τέσσερα (4) διακριτά στάδια με επιμέρους βήματα, με σκοπό να προσεγγιστούν και να αναλυθούν συστηματικά όλες οι παράμετροι και όλοι οι συντελεστές που επηρεάζουν και καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας και ανάπτυξης του Δήμου. Τα βήματα που περιλαμβάνονται στο κάθε στάδιο περιγράφονται συνοπτικά στη συνέχεια.

Στάδιο Α: Αποτύπωση και Αξιολόγηση του Εξωτερικού και Εσωτερικού Περιβάλλοντος του Δήμου – Στρατηγικός Σχεδιασμός

Βήμα 1ο : Προετοιμασία και οργάνωση.

Προετοιμασία και οργάνωση της διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, μέσω των εξής ενεργειών:

- Διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων της δημοτικής αρχής (Εκτελεστική Επιτροπή).
- Οργάνωση και προγραμματισμός του έργου.
- Ενημέρωση του προσωπικού των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου.

Βήμα 2ο : Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του Δήμου.

Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου και εντοπισμός των σημαντικότερων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, που θα πρέπει να

αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη πενταετία. Περιγράφεται η γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής του Δήμου και αναφέρονται τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της. Ακολουθεί η αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης σε κάθε θεματικό τομέα («Περιβάλλον και ποιότητα ζωής», «Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός», «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»).

Βήμα 3ο : Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση του Δήμου και των νομικών προσώπων του ως οργανισμών.

Συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των νομικών προσώπων του και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης στις εξής θεματικές ενότητες:

- Δραστηριότητες και διαδικασίες λειτουργίας.
- Οργάνωση και Συνεργασίες.
- Ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνική υποδομή.
- Οικονομικά.

Βήμα 4ο : Καθορισμός της στρατηγικής και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του Δήμου.

Πραγματοποιείται η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος μέσω του καθορισμού γενικών στόχων και πολιτικών δράσης, η ομαδοποίηση των γενικών στόχων σε Άξονες και Μέτρα και η διατύπωση του οράματος και των αρχών λειτουργίας και διακυβέρνησης. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της στρατηγικής του Δήμου προσδιορίζονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος (γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης) και διαμορφώνονται οι κατάλληλες εσωτερικές στρατηγικές επιλογές που θα διασφαλίζουν επιτυχή προσέγγιση των γενικών στόχων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης. Οι συναφείς γενικοί στόχοι ομαδοποιούνται σε προτεραιότητες – Μέτρα και τα συναφή Μέτρα ομαδοποιούνται σε ευρύτερες προτεραιότητες – Άξονες. Διατυπώνεται το όραμα για την ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου και για την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου ως οργανισμού, καθώς και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και γενικά τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων.

Στάδιο Β : Έγκριση Στρατηγικού Σχεδίου – Διαβούλευση

Βήμα 5ο : Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου και διαδικασίες διαβούλευσης.

Οι ενέργειες που πραγματοποιούνται σε αυτό το στάδιο αφορούν:

- Στην έγκριση του στρατηγικού σχεδίου.

- Στη δημοσιοποίηση του στρατηγικού σχεδίου μέσω των διαθέσιμων μέσων επικοινωνίας.
- Στην πρόσκληση για γνωμοδότηση της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης.
- Στη διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων.
- Στη σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών.

Στάδιο Γ : Επιχειρησιακός Σχεδιασμός

Βήμα 6ο : Κατάρτιση σχεδίων δράσης.

Καταρτίζονται σχέδια δράσης, τα οποία περιλαμβάνουν στόχους και δράσεις για την επίτευξη του κάθε ενός από τους γενικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής του Δήμου.

Βήμα 7ο : Πενταετής προγραμματισμός των δράσεων.

Σκοποί του βήματος είναι η ιεράρχηση και ο προγραμματισμός των δράσεων που περιλαμβάνονται στα σχέδια δράσης, η ομαδοποίηση, ο έλεγχος και η οριστικοποίηση όλων των δράσεων του ΕΠ και ο αναλυτικός προγραμματισμός των δράσεων πρώτης προτεραιότητας.

Βήμα 8ο : Οικονομικός Προγραμματισμός.

Πραγματοποιείται εκτίμηση των εσόδων του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ανά πηγή χρηματοδότησης, για κάθε έτος της επόμενης πενταετίας, κατανέμονται τα έσοδα στις δράσεις πρώτης προτεραιότητας και καταρτίζεται συγκεντρωτικός πίνακας δαπανών ανά μέτρο και άξονα και συντάσσονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες.

Στάδιο Δ : Τελικές Ενέργειες

Βήμα 9ο : Ολοκλήρωση του προγράμματος και τελικές ενέργειες.

Οι ενέργειες που πραγματοποιούνται σε αυτό το στάδιο αφορούν:

- Στην ολοκλήρωση του σχεδίου επιχειρησιακού προγράμματος (στρατηγικός σχεδιασμός).
- Στην έγκριση του σχεδίου στρατηγικού σχεδιασμού από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Στη δημοσιοποίηση του προγράμματος από το Δήμο.
- Στην πρόσκληση για γνωμοδότηση της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης.
- Στην κατάρτιση και έγκριση του συνόλου του επιχειρησιακού προγράμματος από το Δημοτικό Συμβούλιο.

- Στον έλεγχο της διαδικασίας κατάρτισης του προγράμματος από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ.

Εικόνα 1 : Στάδια εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.3.2. Μέσα και Εργαλεία για την Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος βασίζεται στη θεωρία του τοπικού αναπτυξιακού προγραμματισμού και στη θεωρία προγραμματισμού της δράσης δημόσιων οργανισμών, καθώς και στη διενέργεια πρωτογενούς και δευτερογενούς έρευνας, με τη χρήση και εφαρμογή των κατάλληλων μεθοδολογιών και εργαλείων. Για την περιγραφή του εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου αξιοποιούνται υφιστάμενες μελέτες του Δήμου, συλλογές και επεξεργασίες στατιστικών δεδομένων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, της Eurostat, άλλων φορέων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, καθώς και διάφορες μελέτες και έρευνες διαφόρων φορέων της περιφέρειας και της περιφερειακής ενότητας. Επιπλέον, σημαντικά δημοσιεύματα και βιβλιογραφικό υλικό μπορεί να αντληθεί από το διαδίκτυο. Για την περιγραφή του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου λαμβάνονται μεταξύ άλλων υπόψη ο ισχύον Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας και η διάρθρωση και στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου, τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου με τις αρμοδιότητες που επιτελούν και τις υπηρεσίες που παρέχουν, καθώς και διάφορα άλλα στοιχεία που συλλέγονται είτε μέσω ειδικών ερωτηματολογίων προς τις δημοτικές υπηρεσίες είτε μέσω επικοινωνίας και συναντήσεων με μέλη της Διοίκησης και με στελέχη του Δήμου, αναφορικά με την υφιστάμενη λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου και τα προβλήματά τους. Και στις δύο περιπτώσεις, δηλαδή την αξιολόγηση του εσωτερικού και την αξιολόγηση του εξωτερικού περιβάλλοντος (μακρο-περιβάλλον) του Δήμου, χρησιμοποιείται η ευρέως διαδεδομένη μέθοδος SWOT¹, με την οποία προσδιορίζονται και αναλύονται τα ισχυρά και αδύνατα σημεία του εσωτερικού περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με τις ευκαιρίες και τις απειλές που δέχεται ο Δήμος από το εξωτερικό περιβάλλον. Σημειώνεται ότι, αναφορικά με τη διατύπωση προτάσεων η τεχνική που χρησιμοποιείται αφορά στη συνδυασμένη ανάγνωση των τεταρτημορίων της SWOT Analysis ανά ζεύγος (ισχυρά σημεία - ευκαιρίες, αδυναμίες - ευκαιρίες, ισχυρά σημεία - απειλές, αδυναμίες - απειλές). Με τον τρόπο αυτό προκύπτουν οι προτάσεις κατευθύνσεων πολιτικής (policy choices).

¹ Ανάλυση SWOT: Συντομογραφία των αγγλικών λέξεων, Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats ή στα ελληνικά, ανάλυση SWOT :Αδυναμίες, Δυνατότητες, Ευκαιρίες, Απειλές. Αφορά την ανάλυση που λαμβάνει χώρα στο εσωτερικό περιβάλλον του αντικειμένου που εξετάζεται με τη διάγνωση των δυνατοτήτων και αδυναμιών, ενώ στο άμεσο εξωτερικό περιβάλλον εντοπίζονται οι ευκαιρίες και οι απειλές- κίνδυνοι. Είναι ανάλυση σε μικροοικονομικό επίπεδο.

1.3.3. Χρήση Δεικτών αξιολόγησης και ανάλυσης εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου

Για να καταστεί κατά διεξοδικό τρόπο δυνατή η αξιολόγηση και ανάλυση της περιοχής του Δήμου και η σύγκρισή της με ευρύτερα χωρικά πλαίσια (Νομός, Περιφέρεια, Χώρα), απαιτείται η διαθεσιμότητα, χρήση και επεξεργασία *επίκαιρων* πρωτογενών στοιχείων και δεδομένων σε κάθε επίπεδο χωρικής διάρθρωσης (δημοτική ενότητα, οικισμός) και τομεακής πολιτικής του Δήμου (π.χ. γεωργία, περιβάλλον, πολιτισμός, αθλητισμός, κλπ).

Ωστόσο, ακόμη και όταν είναι διαθέσιμα όλα αυτά τα στοιχεία, δεν αρκούν για να μας κατευθύνουν στην εξαγωγή κρίσιμων, ποσοτικά και ποιοτικά, διαπιστώσεων και συμπερασμάτων με σκοπό τον προσδιορισμό στρατηγικών επιλογών, προτεραιοτήτων και γενικών και ειδικών στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, ***χωρίς τη χρήση δεικτών.***

Τέτοιοι δείκτες, ενδεικτικά, είναι:

Χωροταξικοί δείκτες, που αναφέρονται στα ζητήματα χωροταξικής οργάνωσης του Δήμου που επηρεάζουν τις χρήσεις γης καθώς και την εκτίμηση των αναγκών των επιμέρους χωροταξικών ενοτήτων.

Πολεοδομικοί δείκτες, που αναφέρονται στα ζητήματα πολεοδομικής οργάνωσης που επηρεάζουν την αστική δομή και τις αστικές ροές καθώς και τις ανάγκες των επιμέρους πολεοδομικών ενοτήτων (αστικών και μη).

Οικονομικοί δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση της οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων της περιοχής του Δήμου, στην εκτίμηση των επιπτώσεων στην απασχόληση από την οικονομική κατάσταση, στην εκτίμηση της πορείας των πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέων της περιοχής, και συνολικά στην εκτίμηση και παρακολούθηση των αλλαγών στο παραγωγικό σύστημα και των επιδράσεών τους στην περιοχή.

Κοινωνικοί δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση των κοινωνικών αλλαγών και των επιδράσεων στην περιοχή του Δήμου.

Περιβαλλοντικοί δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος (αστικού, εξω-αστικού, αγροτικού). Οι δείκτες δεν πρέπει να εκφράζουν μόνο απόλυτα μεγέθη αλλά να εστιάζουν σε *αλλαγές* που συνέβησαν σε διάφορα χρονικά διαστήματα και να προσδιορίζουν τις *τάσεις* που διαφαίνονται. Οι περιβαλλοντικοί δείκτες επίσης πρέπει να αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση περιβαλλοντικών παραμέτρων, συνθετικά, με βάση: (α) τα στοιχεία των «αστικών προτύπων» που καθορίζουν τη φύση και την έκταση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, (β) την κατανάλωση και ροή πόρων, (γ) τη χρήση νερού και την παραγωγή αποβλήτων, (δ) την ποιότητα ζωής στην πόλη και τα χωριά, και (ε) την πολιτιστική κληρονομιά και το «πολιτισμικό απόθεμα» της περιοχής.

Δείκτες Μεταφορών, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση των βασικών κατευθύνσεων στον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών (διανυθέντα οχηματοχιλιόμετρα),

στον τομέα των συνδυασμένων μεταφορών (χαρακτηριστικά των αστικών και εξωαστικών μεταφορών), στον τομέα της δημόσιας συγκοινωνίας, στον τομέα των μετακινήσεων με τυχόν εναλλακτικά μέσα και των επιπτώσεων του στην ποιότητα του περιβάλλοντος αλλά και στην λειτουργικότητα του αστικού-οικιστικού συστήματος της περιοχής.

Κυκλοφοριακοί δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση στοιχείων του οδικού δικτύου (κυκλοφοριακός φόρτος, σύνθεση της κυκλοφορίας, αριθμός μετακινούμενων προσώπων, χρονοαπόσταση μεταξύ των οικισμών, χρόνος διαδρομής ανά οδικό τμήμα).

Ενεργειακοί δείκτες, που αναφέρονται στην εκτίμηση και παρακολούθηση της χρήσης κάθε μορφής ενέργειας από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, καθώς και του βαθμού διεύθυνσης της χρήσης εναλλακτικών μορφών ενέργειας.

Δείκτες πληθυσμού-ηλικιακής πυραμίδας, δηλαδή τις δύο τιμές χαρακτηριστικών δεδομένων του πληθυσμού της περιοχής του Δήμου: τον πληθυσμό (μόνιμο και πραγματικό) και την ηλικιακή πυραμίδα του πληθυσμού (ανδρών και γυναικών). Η σκοπιμότητα του δείκτη είναι δεδομένη, καθώς είναι ενδεικτικός πολλών παρελκόμενων δεδομένων, έμμεσα και άμεσα.

Δείκτης πυκνότητας πληθυσμού, που περιγράφει τον πληθυσμό κάθε οικισμού ανά μονάδα επιφάνειας και αποτελεί έμμεση μέτρηση της πίεσης που δέχεται το περιβάλλον και περιλαμβάνει την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, καθώς και τη ρύπανση του ατμοσφαιρικού αέρα και των υδάτων. Επακόλουθα της αύξησης της πυκνότητας του πληθυσμού είναι η αντίστοιχη αύξηση απαιτήσεων για υλικοτεχνική υποδομή, για δίκτυα κοινής ωφέλειας, για καθαριότητα, η αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου, των θέσεων στάθμευσης, της ανάγκης για περισσότερες θέσεις εργασίας, κλπ. Ο δείκτης υπολογίζεται από το λόγο του πληθυσμού προς την έκταση της περιοχής (εξαιρουμένων των επιφανειών φυσικών υδάτων).

Δείκτης ΑΕΠ ανά κάτοικο και δείκτης τομεακής κατανομής ΑΕΠ, με τους οποίους υπολογίζεται το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) που αντιστοιχεί σε κάθε κάτοικο της περιοχής του Δήμου και το ΑΕΠ που αντιστοιχεί στους διάφορους τομείς παραγωγικότητας που αναπτύσσονται στην περιοχή του Δήμου. Οι δείκτες αυτοί είναι κρίσιμοι με δεδομένο ότι αντικατοπτρίζουν την οικονομική κατάσταση της περιοχής του Δήμου. Δυστυχώς, η Ελληνική Στατιστική Αρχή καταγράφει τους δείκτες αυτούς μέχρι του επιπέδου Νομού και είναι δυσχερής η αναγωγή της πληροφορίας σε επίπεδο Δήμων και αδύνατη σε επίπεδο οικισμών.

Δείκτης αντικατάστασης: ο λόγος (πηλίκιο) των ατόμων ηλικίας 10-14 ετών προς τον πληθυσμό των ατόμων ηλικίας 60-64 ετών ή ο λόγος των ατόμων ηλικίας 15-19 ετών προς τον πληθυσμό ατόμων ηλικίας 60-64 ετών. Ο δείκτης εκφράζει την εναλλαγή μεταξύ των ηλικιών που μετέχουν στην παραγωγική διαδικασία, δηλαδή των ατόμων που ετοιμάζονται να

εισέλθουν στην παραγωγική διαδικασία και αυτών που αναμένονται να εξέλθουν από την παραγωγική διαδικασία.

Δείκτης γήρανσης, ο λόγος των ατόμων 65+ ετών προς τον πληθυσμό των παιδιών ηλικίας 0-14 ετών. Επομένως αναλογών αριθμός ηλικιωμένων ατόμων επί 100 παιδιών. Ο δείκτης γήρανσης εκφράζει την αναλογική σχέση μεταξύ αυτών των στρωμάτων που θεωρούνται ως συντηρούμενα (παιδιά και γεροντικός πληθυσμός).

Δείκτης εξάρτησης, ο λόγος (πηλίκο) των ατόμων ηλικίας 0-14 ετών και 65+ ετών προς τον πληθυσμό ατόμων ηλικίας 15-64 ετών. Επομένως αναλογών αριθμός εξαρτημένων μελών (παιδιών και ηλικιωμένων) επί 100 ατόμων σε παραγωγική ηλικία. Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία των συντηρούμενων ατόμων σε σχέση με τον ενεργό πληθυσμό.

Μετανάστευσης, το ποσοστό καθαρής μετανάστευσης (διαφορά μεταξύ εισόδου μεταναστών και εξόδου σε μια δεδομένη περίοδο και περιοχή) δηλαδή καθαρή μετανάστευση ανά 1000 κατοίκους σε μια περιοχή και για μια χρονική περίοδο. Ο δείκτης αυτός παρέχει χρήσιμα στοιχεία για τη σύνθεση του πληθυσμού. Η παράνομη μετανάστευση που δεν μπορεί να μετρηθεί, καθιστά εξαιρετικά δυσχερή τον υπολογισμό του. στοιχεία από την ΕΛΣΑΤ, από τον αριθμό των αδειών παραμονής που εκδίδει ο Δήμος ή δειγματοληπτικές μετρήσεις βοηθούν.

Τομεακή ανάλυση της Απασχόλησης, που περιγράφει την απασχόληση εργαζομένων ανά τομέα απασχόλησης, το ποσοστό των ανέργων στην περιοχή και το σύνολο των εργαζομένων που αντιστοιχεί σε οικονομικούς μετανάστες. Η σκοπιμότητα του δείκτη έγκειται στην πληροφόρηση σχετικά με την εικόνα της αγοράς εργασίας σε τοπικό επίπεδο. Παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης των ποσοστών των ατόμων που εργάζονται στους διάφορους τομείς απασχόλησης, καθώς και η δυνατότητα συγκριτικής ανάλυσης της αγοράς εργασίας με άλλες περιοχές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Μετακινήσεις για εργασία, ο δείκτης περιγράφει τη μετακίνηση του πληθυσμού της περιοχής μελέτης (του Δήμου) από την κατοικία προς τον χώρο εργασίας, όπως επίσης και τη μετακίνηση πληθυσμού από και προς περιοχές εκτός της περιοχής του Δήμου.

Δείκτης Ανεργίας, που περιγράφει δύο τιμές χαρακτηριστικών δεδομένων του εργατικού δυναμικού: το ποσοστό των ανέργων (αναλυμένο σε μακροχρόνιους και μη), τη κατηγορία εργασίας (ελεύθερος επαγγελματίας, δημόσιος υπάλληλος, πλήρους ή ημί-απασχόλησης, κ.ά.).

Χρήσεων γης, ο δείκτης περιγράφει την έκταση που χρησιμοποιείται για την εκάστοτε δραστηριότητα (γεωργία, κατοικία, βιομηχανία, υπηρεσίες, κλπ) και το ποσοστό της έκτασης στο Δήμο, στη Δημοτική Ενότητα και στον Οικισμό.

Εγκαταλελειμμένη-υποβαθμισμένη γη, ο δείκτης αφορά στις ρυττασμένες, εγκαταλελειμμένες και υποβαθμισμένες εκτάσεις, όπως παλιά εργοστάσια, στρατόπεδα, κλπ., και υπολογίζεται ως η έκταση υποβαθμισμένων και ρυττασμένων περιοχών σε στρέμματα και ως ποσοστό έκτασης στο Δήμο, τη Δημοτική Ενότητα ή τον Οικισμό, παρέχοντας στο

σχεδιασμό δυνατότητες για την ανάπτυξη δράσεων σε αυτές και την επανένταξή τους στον πολεοδομικό ιστό (ή στην ευρύτερη περιοχή).

Οικοδομική δραστηριότητα, ο δείκτης περιγράφει την οικοδομική δραστηριότητα στο Δήμο, τόσο για τις εντός όσο και για τις εκτός σχεδίου περιοχές. Ειδικότερα για τις εκτός σχεδίου περιοχές, εκτός από την οικονομική συνιστώσα που συνεπάγεται, ο δείκτης φανερώνει και τις οικιστικές πιέσεις έναντι του φυσικού περιβάλλοντος. Στοιχεία για τον υπολογισμό του δείκτη μπορούν να ληφθούν από τις πολεοδομικές υπηρεσίες και τους ασφαλιστικούς φορείς (ΙΚΑ, κλπ).

Αστικό και περιαστικό πράσινο, ο δείκτης περιγράφει την έκταση των χώρων πρασίνου (δημόσια πάρκα, άλση, χώροι αναψυχής, παιδικές χαρές κ.ά.) που αναλογεί σε κάθε κάτοικο, καθώς και τη δυνατότητα χρησιμοποίησής αυτών από τους κατοίκους. Η συμβολή των δημόσιων υπαίθριων χώρων συμβάλλει με πολλούς τρόπους στη λειτουργία του κάθε οικισμού. Οι επιφάνειες πρασίνου (ιδιωτικές και δημόσιες), επίσης παίζουν καθοριστικό ρόλο.

Έκθεση πληθυσμού σε οχλήσεις, ο δείκτης περιγράφει το επίπεδο έκθεσης του πληθυσμού σε οχλήσεις, κυρίως στην πόλη (π.χ. από νυχτερινά κέντρα-bars εντός του οικιστικού ιστού) αλλά και σε ευαίσθητες εντός ή εκτός σχεδίου περιοχές. Πρόκειται για οχλήσεις ηχητικές και σε ακτινοβολία.

Νοσήματα και αιτίες θανάτου, ο δείκτης περιγράφει τη διαχρονική εξέλιξη της θνησιμότητας και των εισαγωγών του πληθυσμού σε νοσοκομεία, που οφείλονται σε ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος, καρδιαγγειακά, καρκίνο, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, ψυχικές και νευροφυτικές ασθένειες και αυτοκτονίες. Κύριος στόχος του δείκτη είναι η πρόληψη (εφόσον παρέχεται αυτή η δυνατότητα στο Δήμο) όσο και η αιτιολόγηση πιθανών συγκεντρωμένων υψηλών τιμών λόγω υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος (φυτοφάρμακα, λιπάσματα, ατμοσφαιρική ρύπανση, υδάτινοι πόροι, ακτινοβολία, κ.ά.) ή και λόγω βλαβών στις υποδομές.

Υποδομές υγείας, ο δείκτης περιγράφει την κατάσταση και εξέλιξη στις υποδομές υγείας, όπως ο αριθμός των δημόσιων και ιδιωτικών ιδρυμάτων υγείας (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κλινικές), ιδιωτικά ιατρεία, φαρμακεία, μικροβιολογικά εργαστήρια, διαγνωστικά κέντρα, κλπ. Στα στοιχεία μπορούν να μετρούνται είτε σε απόλυτους αριθμούς είτε ανά κάτοικο.

Διείσδυση διαδικτύου, ο δείκτης αναφέρεται στη ποσοστιαία διείσδυση της ευρυζωνικότητας, τον τρόπο κατανομής των ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία, την ποσοστιαία κατανομή των ταχυτήτων των ευρυζωνικών γραμμών και την εξέλιξη της μέσης ταχύτητας πρόσβασης.

Υπηρεσίες μέσω διαδικτύου, ο δείκτης περιγράφει τη χρήση του διαδικτύου από δημόσιους φορείς ως μέσου παροχής υπηρεσιών και πληροφόρησης. Η ένταξή του έχει να κάνει με τη σημασία των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην εξυπηρέτηση του πολίτη και τη μείωση της γραφειοκρατίας, από πολλές απόψεις (μείωση μετακινήσεων, εξοικονόμηση χρόνου, αναλώσιμων υλικών, ταχύτητας παροχής υπηρεσιών κ.ά.). Ο δείκτης υπολογίζεται με

την αναζήτηση διαθέσιμων ηλεκτρονικών υπηρεσιών διακυβέρνησης που παρέχουν ο Δήμος ή/και τα Νομικά του Πρόσωπα και οι δημόσιες υπηρεσίες στους πολίτες της περιοχής.

Ποσοστό τηλε-εργασίας, ο δείκτης περιγράφει το ποσοστό του πληθυσμού, που εργάζεται από απόσταση (τηλέ- εργασία) με τη βοήθεια Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η τηλε-εργασία εκτιμάται ότι μειώνει τις μετακινήσεις των εργαζομένων και αυξάνει τον ελεύθερο χρόνο τους και επίσης προσφέρει γρηγορότερες και ευκολότερες υπηρεσίες σε απομακρυσμένες ή δυσπρόσιτες περιοχές (π.χ. υπηρεσίες υγείας κ.ά.). Ο δείκτης υπολογίζεται ως ποσοστό του πληθυσμού που εργάζεται από απόσταση με τη βοήθεια χρήσης ΤΠΕ προς το σύνολο των εργαζομένων στην περιοχή του Δήμου.

Επίπεδο μόρφωσης πληθυσμού, ο δείκτης περιγράφει το επίπεδο μόρφωσης του πληθυσμού στον Δήμο, στη Δημοτική Ενότητα έως και το επίπεδο του οικισμού. Η μόρφωση αποτελεί κινητήρια δύναμη που έχει αντίκτυπο στην παιδεία του τοπικού πληθυσμού, την παραγωγικότητά του και το βιοτικό του επίπεδο. Παράλληλα, καθορίζει σημαντικά τον τρόπο συμπεριφοράς και σκέψης των ατόμων (άρα και της κοινωνίας).

Υποδομές Πολιτισμού, ο δείκτης αναλύεται σε επιμέρους δείκτες, οι οποίοι καταμετρούν στον Δήμο τον αριθμό των εν ενεργεία κινηματογραφικών-θεατρικών αιθουσών, δημοτικών και ιδιωτικών ωδείων, σχολών χορού, ζωγραφικής, κλπ. των υπαίθριων χώρων συνάθροισης και ψυχαγωγίας κοινού.

Αθλητισμού, ο δείκτης περιγράφει το ποσοστό επί του πληθυσμού των επαγγελματιών αθλητών (και των σωματείων τους), των ερασιτεχνών αθλητών (ανά άθλημα) και το εμβαδόν (απόλυτο και ως ποσοστό των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου ή οικισμού) των κοινόχρηστων αθλητικών χώρων.

Αναψυχή, ο δείκτης παρουσιάζει σειρά μικρότερων δεικτών, σχετικών με θέματα αναψυχής, ψυχαγωγίας και διασκέδασης, με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία. Για παράδειγμα, τον απόλυτο αριθμό καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (εστιατόρια, καφέ, κλπ.) και την ποσότητα και απόδοση του ελεύθερου χρόνου των πολιτών στην περιοχή του Δήμου.

Ζήτηση μετακινήσεων και μεταφορών, ο δείκτης υπολογίζεται ως το γινόμενο του αριθμού των ετησίως διακινηθέντων επιβατών και εμπορευμάτων (σε τόνους) και της μέσης χιλιομετρικής απόστασης που διανύθηκε, με κάθε μέσο. Ο δείκτης πληροφορεί για τη συνολική ζήτηση μεταφορικών υπηρεσιών του πληθυσμού. Περιγράφει τις συνολικές ανάγκες για μεταφορικό έργο στη περιοχή του Δήμου, αντανακλά εν μέρει το «μοντέλο διαβίωσης» του τοπικού πληθυσμού και κατ' επέκταση δείχνει την επιβάρυνση του περιβάλλοντος, εντός και εκτός πόλης.

Συμμετοχή μεταφορικών μέσων στις μετακινήσεις και τις μεταφορές, ο δείκτης προσδιορίζει το ποσοστό συμμετοχής των μεταφορικών μέσων στην κάλυψη της ζήτησης του μεταφορικού έργου. Παράλληλα, ο δείκτης υπολογίζει το ποσοστό των μεταφορικών μέσων ανάλογα με τον σκοπό μετακίνησης (π.χ. για εργασία, εκπαίδευση, ψυχαγωγία κ.ά.).

Κατανάλωση ενέργειας, ο δείκτης περιγράφει την πρωτογενή ενεργειακή ζήτηση και την τελική ετήσια κατανάλωση ενέργειας ανά κάτοικο, από όλες τις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες της περιοχής (χρήση στερεών, υγρών και αερίων καυσίμων, ηλεκτρικής ενέργειας και ενέργειας από τις Α.Π.Ε.). Αποτελεί σημαντικό δείκτη για την εξέλιξη των ενεργειακών αναγκών της τοπικής κοινωνίας.

Υδατικό ισοζύγιο, ο δείκτης υπολογίζει την κατανάλωση νερού από τα νοικοκυριά (και τις λοιπές δραστηριότητες), τις συνολικές απολήψεις νερού και την διαθεσιμότητα των επιφανειακών νερών (σε σχέση με τον πληθυσμό και την αρδευόμενη έκταση γης). Η σημασία του δείκτη είναι δεδομένη. Χρησιμοποιείται για την ορθότερη διαχείριση των πόρων, για την καταγραφή της κατανάλωσης (και ανά χρονική περίοδο) κ.ά.

Παραγωγή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων, ο δείκτης προσδιορίζει την ποσότητα των υγρών αποβλήτων που παράγονται σε ετήσια βάση ως κατάλοιπο δραστηριοτήτων και οι ποσότητες των επεξεργασμένων (ανά βαθμό) λυμάτων.

Πυκνότητα οδικού δικτύου, ο δείκτης απεικονίζει το μήκος του οδικού δικτύου (σε km) στο σύνολο της περιοχής του Δήμου. Η πυκνότητα του οδικού δικτύου (km οδικού δικτύου ανά τετραγωνικό km έκτασης) συνδέεται άμεσα με τη συνδεσιμότητα και βιωσιμότητα περιοχών και δραστηριοτήτων.

Πρόσβαση σε υποδομές αποχέτευσης, ο δείκτης αναφέρεται στον αριθμό των συνδέσεων του κεντρικού αποχετευτικού δικτύου. Σα αποχετευτικά συστήματα αποτελούν βασικό έργο υποδομής με προεκτάσεις σε θέματα δημόσιας υγείας και περιβάλλοντος.

Επικινδυνότητα εμφάνισης πλημμυρών, ο δείκτης προσδιορίζει την προτεραιότητα υλοποίησης των κατά περίπτωση κατάλληλων αντιπλημμυρικών έργων σε ευάλωτες περιοχές. Κριτήρια προτεραιότητας των έργων αποτελούν: Βαθμός ωριμότητας, πλημμυρικά φαινόμενα, δυσκολίες υλοποίησης, προοπτική περιοχής. Τα πλημμυρικά φαινόμενα αποτελούν ομάδα κριτηρίων με δύο επιμέρους δείκτες: (α) την επικινδυνότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων και (β) τη συχνότητά τους. Απαιτούνται ειδικές μελέτες για τον προσδιορισμό τους.

Ποσοστό αρδευόμενων εκτάσεων, μετράται το ποσοστό των αρδευόμενων εκτάσεων επί του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Αρδευόμενες αγροτικές εκτάσεις είναι αυτές που αρδεύονται με οποιονδήποτε τρόπο (δημόσιο ή ιδιωτικό αρδευτικό σύστημα, γεώτρηση, γειτνίαση με ποτάμι, κλπ). Δεν θεωρούνται αρδευόμενες όταν εξυπηρετούνται με μεταφορά νερού με βυτίο ή από δίκτυο πόσιμου νερού.

Μέσο μέγεθος εκμεταλλεύσεων, μετριέται το μέσο μέγεθος των εκμεταλλεύσεων. Ο πολυτεμαχισμός της αγροτικής γης και το μικρό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων είναι γνωστό ότι αποτελούν δυο από τα σημαντικότερα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής γεωργίας. Ο συνδυασμός του μικρού μεγέθους της μέσης έκτασης των εκμεταλλεύσεων με το μεγάλο αριθμό αγροτεμαχίων ανά εκμετάλλευση έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της μέσης

έκτασης ανά αγροτεμάχιο, που επιδρούν αυξητικά στο κόστος παραγωγής των γεωργικών προϊόντων περιορίζουν το επενδυτικό ενδιαφέρον των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επηρεάζουν γενικότερα την παραγωγική εξειδίκευση της γεωργίας.

Είδος καλλιεργειών, μετράται η έκταση των καλλιεργειών κατά είδος ή μορφή καλλιέργειας (αροτραίες, δένδρωδεις-πολυετείς) σε σχέση με το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων σε μια περιοχή. Ο βαθμός ανάπτυξης (επέκτασης-μείωσης) των καλλιεργειών, μπορεί να παρέχει συμπεράσματα σε σχέση με την τοπική ευδοκιμία-προσαρμοστικότητα- απόδοση κάθε καλλιέργειας, με ευνοϊκούς ή μη παράγοντες που συντελούν στην ανάπτυξή της (προσφερόμενα μηχανικά και τεχνολογικά μέσα, διαθεσιμότητα και είδος άρδευσης, επιδοτήσεις, κ.α.).

1.3.4. Διατύπωση Στρατηγικού Σχεδιασμού

Μετά την αξιολόγηση του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και προκειμένου να καθοριστεί η στρατηγική του Δήμου Ελασσόνας προηγείται η διατύπωση της αποστολής και του οράματος του Δήμου. Η αποστολή του Δήμου Ελασσόνας, όπως και όλων των ΟΤΑ α' βαθμού, προκύπτει από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και είναι η εξής:

«Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του».

Ο Δήμος Ελασσόνας οφείλει να προσδιορίσει το αναπτυξιακό του όραμα, προκειμένου αυτό να αποτελέσει οδοδείκτη της μελλοντικής δράσης τόσο της δημοτικής αρχής όσο και της τοπικής κοινωνίας. Και ενώ η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης απαντά στο ερώτημα ***«που βρίσκεται η περιοχή και ο Δήμος Ελασσόνας σήμερα;»***, η διατύπωση του οράματος απαντά στο ερώτημα ***«ποια οφείλει να είναι η εικόνα και η κατάσταση της περιοχής του Δήμου Ελασσόνας αύριο;»***.

Συνεπώς το όραμα του Δήμου αποτελεί τη συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης της περιοχής και του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο (έως το 2014), την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει, ει δυνατόν με την ευρύτερη κοινωνική συναίνεση.

Ο καθορισμός της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος βασίζεται σε μια ιεραρχική διαδικασία η οποία συνδέεται και είναι αποτέλεσμα των βημάτων της ανάλυσης που προηγείται, δηλαδή της αποτύπωσης και της αξιολόγησης του εξωτερικού και εσωτερικού περιβάλλοντος, καθώς και των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης.

Ο προσδιορισμός της στρατηγικής του Δήμου Ελασσόνας αναφέρεται πρωτίστως στη διατύπωση των γενικών στρατηγικών στόχων προκειμένου να πετύχει το όραμα του. σύμφωνα με τις τεθείσες προδιαγραφές εκπόνησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού, οι στρατηγικοί στόχοι του Δήμου αφορούν:

- τη προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής.
- την ικανοποίηση των αναγκών των αποδεκτών των υπηρεσιών του.
- την αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του (με τη βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών και των οργάνων του, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής του).
- τη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης.

Ο προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνει υπόψη τις καθορισθείσες εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με τη μορφή αξόνων. Ενδεικτικά, οι άξονες αυτοί μπορεί να είναι: Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον, Τεχνικές υποδομές, Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία-Αθλητισμός-Πολιτισμός, Τοπική Οικονομία και Απασχόληση, καθώς και ειδικός άξονας για το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου, ως οργανισμός, και τις σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς. Ο άξονας αυτός ενδεικτικά αφορά: (α) στη γενική οργάνωση και λειτουργία του Δήμου, καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής τοπικής διοίκησης, (β) στις οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, και (γ) στις ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για τη γενικότερη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης του Δήμου.

Με την διατύπωση όλων των παραπάνω, ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του Επιχειρησιακού Προγράμματος που αφορά τον Στρατηγικό Σχεδιασμό του Δήμου και αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος τεύχους.

1.3.5. Επιχειρησιακός – Οικονομικός Προγραμματισμός και Δείκτες Αξιολόγησης

Στην ενότητα του **Επιχειρησιακού Προγραμματισμού**, γίνεται πλέον συγκεκριμένη διατύπωση στόχων, δράσεων και έργων για την περίοδο αναφοράς του Επιχειρησιακού Προγράμματος (έως το 2016). Στην ενότητα του Επιχειρησιακού Προγραμματισμού περιλαμβάνονται:

- (α) Γενικοί και Ειδικόί Στόχοι, και
- (β) Άξονες, Μέτρα, Προγράμματα Δράσης και Έργα.

Κάθε άξονας εξειδικεύεται σε μέτρα, που αντιστοιχούν σε έναν ή περισσότερους ειδικότερους στόχους, που πρέπει να επιτευχθούν κατά προτεραιότητα από τον Δήμο έως το 2016. Ενδεικτικά, τα μέτρα μπορεί να αφορούν: Ύδρευση και Αποχέτευση, Διαχείριση απορριμμάτων, Κοινωνική φροντίδα, Παιδεία, Πολιτισμό και Αθλητισμό, Απασχόληση, τα

Οικονομικά του Δήμου, κ.ά. Για την επίτευξη των στόχων του κάθε μέτρου σχεδιάζεται ένα ολοκληρωμένο υποπρόγραμμα δράσεων. Οι δράσεις είναι δυνατό να είναι κατηγορίες έργων ή μεγάλα έργα (όπου ως “έργα” νοούνται δράσεις που εκτελούνται εφ’ άπαξ, με καθορισμένη χρονική έναρξη και πέρασ υλοποίησης) ή να είναι συνεχώς επαναλαμβανόμενες λειτουργίες των δημοτικών υπηρεσιών και των οργάνων της διοίκησης. Τα έργα, ενδεικτικά, είναι δυνατό να περιλαμβάνουν τεχνικά έργα, μελέτες, έρευνες, ενέργειες κατάρτισης, ενέργειες δημοσιότητας, κανονιστικές ρυθμίσεις.

Οι συνεχείς λειτουργίες είναι δυνατό να περιλαμβάνουν:

(α) Κύριες λειτουργίες, δηλαδή δραστηριότητες μέσω των οποίων ασκούνται οι αρμοδιότητες και εκπληρώνεται ο σκοπός του Δήμου (όπως δραστηριότητες κοινωνικές, πολιτιστικές, αθλητισμού, προστασίας περιβάλλοντος, κ.ά.),

(β) Υποστηρικτικές ή οριζόντιες λειτουργίες, των οποίων ο ρόλος συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στις υπηρεσίες και τα όργανα διοίκησης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του (όπως διαχείριση θεμάτων προσωπικού, οικονομική διαχείριση, προμήθειες, διοικητική υποστήριξη, νομική υποστήριξη, υποστήριξη του προγραμματισμού, τεκμηρίωση πληροφοριών, κ.ά.). Υπεύθυνοι υλοποίησης των παραπάνω δράσεων μπορεί να είναι υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του. Μπορεί επίσης να είναι και σύνδεσμοι ή άλλες μορφές διαδημοτικής/διαβαθμιδικής συνεργασίας στους οποίους συμμετέχει και ο Δήμος Ελασσόνας ή οι δομές που ορίζονται ως φορείς υλοποίησης στις εκάστοτε συμβάσεις συνεργασίας που συνάπτει ο Δήμος με άλλους φορείς. Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατό να προσδιορίζονται:

(α) Δράσεις διαδημοτικής σημασίας, εφόσον υπάρχει σχετική συμφωνία με άλλους (γειτονικούς ή μη) ΟΤΑ και

(β) Δράσεις υπερτοπικής σημασίας, ως προτάσεις προς τα υπερκείμενα επίπεδα προγραμματισμού.

Σε ιδιαίτερο κεφάλαιο της ενότητας του Επιχειρησιακού Προγραμματισμού ιεραρχούνται οι δράσεις για την επίτευξη των στόχων του κάθε μέτρου και προσδιορίζονται οι δράσεις πρώτης προτεραιότητας. Τουλάχιστον για τις δράσεις αυτές συμπληρώνεται τυποποιημένο έντυπο προγραμματισμού, στο οποίο κατ’ ελάχιστον προσδιορίζονται:

- ο άξονας και το μέτρο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, όπου εντάσσεται η δράση.
- οι στόχοι του μέτρου στην επίτευξη των οποίων θα συμβάλλουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης.
- οι εκροές που θα παραχθούν από την υλοποίηση της δράσης.
- οι φάσεις υλοποίησης της δράσης.
- η υπηρεσία του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της δράσης.
- η χωροθέτηση της δράσης.

- το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ανά έτος.
- οι αναγκαίοι ανθρωπίνι και υλικοί πόροι και άλλες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της δράσης, και
- ο προϋπολογισμός δαπανών και οι πηγές χρηματοδότησης.

Ακολουθεί η ενότητα του **Οικονομικού Προγραμματισμού**, όπου:

(α) εκτιμώνται τα έσοδα του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, από κάθε δυνατή/διαθέσιμη πηγή χρηματοδότησης και για κάθε έτος του Επιχειρησιακού Προγράμματος,

(β) υπολογίζονται συνοπτικά οι λειτουργικές και οι επενδυτικές δαπάνες των δράσεων του προγράμματος, και

(γ) καταρτίζονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες του προγράμματος ανά άξονα και μέτρο.

Τέλος, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ολοκληρώνεται με τη διατύπωση των Δεικτών Παρακολούθησης και Αξιολόγησής του, δηλαδή καταρτίζονται δείκτες αποτελεσμάτων για τη παρακολούθηση και αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης των στόχων, καθώς και δείκτες υλοποίησης ή εκροών για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του βαθμού υλοποίησης των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι δείκτες αξιοποιούνται για την ποσοτικοποίηση των στόχων, προκειμένου αυτοί να καταστούν μετρήσιμοι.

1.3.6. Διεπιστημονική Ομάδα Έργου

Ομάδα μελέτης για τη σύνταξη του ΕΠ ορίστηκαν οι:

- Σεμερτζίδης Ιωάννης, Προϊστάμενος Δ/σης Τμήματος Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
- Παληκαρά Ευανθία, Προϊσταμένη Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης
- Αργυρίου Κωνσταντίνος, Προϊστάμενος Τμήματος Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας
- Σβάρνα Γεωργία, Προϊσταμένη Τμήματος Προγραμματισμού και Τοπικής Ανάπτυξης
- Γκόλτσιου Ευθαλία, Προϊσταμένη Τμήματος Αδειοδοτήσεων και Εμπορικών Δραστηριοτήτων
- Μπακούας Οδυσσέας, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ 9 Γεωπόνων
- Λιανού Αλεξάνδρα, υπάλληλος του κλάδου ΤΕ Πληροφορικής
- Δάσιου Μελιτίνη, υπάλληλος του κλάδου ΤΕ 13 Τεχν/γιών Ανάπτυξης
- Κατσιούλη Χρυσούλα, υπάλληλος του κλάδου ΤΕ Γεωργικών Μηχ/των και Αρδεύσεων
- Τζήκα Δέσποινα, υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού

1.3.7. Διαδικασίες Διαβούλευσης Επιχειρησιακού Προγράμματος

Με την ολοκλήρωση και έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο της πρώτης φάσης (Στρατηγικός Σχεδιασμός), το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για τουλάχιστον δεκατέσσερις (14) ημέρες. Στο πλαίσιο αυτό προσκαλούνται εκπρόσωποι των τοπικών φορέων και κάτοικοι της Δήμου προκειμένου να υποβάλλουν τις δικές τους προτάσεις. Ο δημόσιος διάλογος αποτελεί κρίσιμο μέρος της διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος αφού η τοπική κοινωνία καλείται να διατυπώσει τη γνώμη της για το αναπτυξιακό μέλλον της περιοχής και για τις προτεραιότητες που θα τεθούν.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με άρθρο 2 του Π.Δ. 185/2007 (Α'221) *«το εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, δημοσιοποιείται για διαβούλευση, τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες, με καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, εάν υπάρχει, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της περιόδου δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, από τα τοπικά ή διαμερισματικά συμβούλια, από πολίτες ή ενώσεις πολιτών και από τοπικούς κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς».*

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, που θα επακολουθήσει της έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδιασμού (α' φάση) από το Δημοτικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή προτείνει να διοργανωθεί μία Ημερίδα. Σκοπός της Ημερίδας είναι η ενημέρωση των τοπικών επαγγελματιών, πολιτιστικών, κοινωνικών και άλλων φορέων του Δήμου και των δημοτών για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου, προκειμένου να υποβληθούν προτάσεις για τον εμπλουτισμό του. Για την επίτευξη όσο το δυνατό μεγαλύτερης συμμετοχής στην Ημερίδα θα δοθεί ευρεία δημοσιότητα, με ανακοινώσεις, δελτίο Τύπου και ανάρτηση σχετικής πρόσκλησης στην ιστοσελίδα του Δήμου.

1.4. Δυσχέρειες στην εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Στην παρούσα, ειδικά, χρονική περίοδο το εγχείρημα εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος για το Δήμο Ελασσόνας, όπως πιθανότατα και για το σύνολο των ΟΤΑ α' βαθμού, συναντά δυσχέρειες. Η ρευστότητα και αβεβαιότητα που επικρατεί στη χώρα, οι διαρκείς προσαρμογές, αλλαγές και ανατροπές του νομοθεστικού πλαισίου στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση που επιβάλλονται (και) λόγω του Μνημονίου, η νωπή ακόμη, ριζική επαναδιαμόρφωση ορίων, λειτουργίας και αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ που συντελέστηκε με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» και συνοδεύτηκε, αντί της υποστήριξης των Δήμων, από έλλειψη χρηματοδότησης και δραστική μείωση των ΚΑΠ και της ΣΑΤΑ, συνιστούν τους κυριότερους κινδύνους και απειλές του εξωτερικού περιβάλλοντος.

1.4.1. Το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου

Η εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010) συνέπεσε με το ξέσπασμα της χειρότερης, μεταπολεμικά, κρίσης της χώρας. Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, τα μέτρα του Μνημονίου και η βαθιά ύφεση της ελληνικής οικονομίας, ιδιαίτερα από το 2008/2009 και μετά, επιδείνωσαν τα διαρθρωτικά της προβλήματα, επηρέασαν αρνητικά τον παραγωγικό ιστό και τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας (οικοδομή, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κλπ.), εκτίναξαν στα ύψη την ανεργία και πλήττουν τη συντριπτική πλειονότητα των πολιτών. Αναπόφευκτα, το δυσμενές αυτό περιβάλλον επηρεάζει αρνητικά και την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από τις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις στους νέους Δήμους σε συνδυασμό με τις αλλαγές της οργανωτικής δομής των Δήμων, το 2011, δημιούργησε πολλά προβλήματα στη λειτουργία τους. Λόγω της οικονομικής κρίσης ανεστάλη η εφαρμογή του εξαγγελθέντος Προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α. («Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης»), προϋπολογισμού 3,5 δις ευρώ, που προορίζονταν για την υποστήριξη των νέων Δήμων, προκειμένου να μπορούν να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους με αποτελεσματική λειτουργική και επιχειρησιακή ετοιμότητα. Εκτός αυτού, την τελευταία διετία μειώθηκε σημαντικά η κρατική επιχορήγηση στους Δήμους.

Με δύο διαφορετικές, εξαιρετικά επείγουσες, εγκυκλίους τους σχετικά με την εκδοθείσα υπ' αριθμ. 50698/02-12-για τους Δήμους (ΤΠ.Ε. αριθμ. πρωτ.: οικ.50698/02-12-2011) όσο και για τις Περιφέρειες (ΤΠ.Ε αριθμ. πρωτ.: οικ.50699/02-12-2011). Όσον αφορά τους Δήμους και τη ΣΑΤΑ, το ύψος της πίστωσης που θα εγγραφεί, «θα είναι το ποσό της ΣΑΤΑ που έλαβαν οι ΟΣΑ το έτος 2011. Τυχόν διαφορά που θα προκύψει μετά την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού και τον ακριβή προσδιορισμό των ΚΑΠ και της ΣΑΤΑ του έτους 2012, θα εγγραφεί στον προϋπολογισμό με αναμόρφωση». Σημειώνεται ότι στην υπ' αριθμ. 20555/02-05-2011 ΚΑΠ που αφορούσε τα κριτήρια και τη διαδικασία κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Δήμων για κάλυψη επενδυτικών δαπανών έτους 2011 προβλέπονταν πίστωση 600 εκατ. ευρώ. Μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου 2011 έχουν δοθεί, στις 07-07-2011, μόλις 77 εκατ. ευρώ και κατανεμηθεί, στις 02-11-2011, άλλα 56,7 εκατ. ευρώ. Συμπερασματικά, στους Δήμους δεν έχει αποδοθεί παρά μόνο το 1/6 της προβλεπόμενης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένης και της χρηματοδότησης για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτηρίων και των πιστώσεων πολιτικής προστασίας(πυροπροστασίας). Για σύγκριση αναφέρουμε ότι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 Κρατών-Μελών, με εξαίρεση την Μάλτα και την Κύπρο, η χώρα μας καταλαμβάνει την τελευταία θέση στην κατάταξη ως προς το ποσοστό των συνολικών δαπανών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε σχέση με το ΑΕΠ (3,1% έναντι 17,2% μέσου όρου ΕΕ-27) και τις Δημόσιες Δαπάνες (5,8% έναντι 33,8% μέσου όρου ΕΕ-27).

Το ύψος δανεισμού των Δήμων: σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών, ο συνολικός δανεισμός των Δήμων της χώρας (άληκτα κεφάλαια) ανέρχεται στο ποσό των 1.742.135.952 ευρώ, εκ των οποίων το 1 δισ. ευρώ αποτελεί υποχρεώσεις προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων) και τα υπόλοιπα 700 εκατ. ευρώ είναι δάνεια προς ιδιωτικές τράπεζες (εσωτερικού και εξωτερικού), ασφαλιστικά ταμεία, κλπ. Σημειώνεται ότι σε αυτό το ποσό δεν συμπεριλαμβάνονται τα δάνεια των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (κυρίως) και των λοιπών Δημοτικών Επιχειρήσεων, που ανέρχονται σε περίπου 250 εκατ. ευρώ, η πλειονότητα των οποίων είναι δάνεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

«Πρόγραμμα Εξυγίανσης Δήμων»: Το Υπουργείο Εσωτερικών, αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα αυτού του προβλήματος και την επείγουσα ανάγκη υποστήριξης των Δήμων, αποφάσισε να δρομολογήσει άμεσα εφαρμόσιμα μέτρα που θα ανακουφίσουν τους ΟΤΑ. Για το λόγο αυτό, και σε συνεργασία με το ΤΠΔ, που θα έχει πλέον το ρόλο συμβούλου, σχεδίασε και θέτει σε εφαρμογή ένα πακέτο άμεσα υλοποιήσιμων μέτρων. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς του Υπουργείου Εσωτερικών θα διαμορφωθούν ιδιαίτερα προγράμματα εξυγίανσης για κάθε Δήμο, που θα ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες του. Θα επιδιωχθεί μείωση του μισθολογικού κόστους με μετατάξεις υπαλλήλων σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες και ΟΤΑ. Επιπλέον, οι ΟΤΑ θα μπορούν να ζητήσουν επιμήκυνση της περιόδου για την αποπληρωμή των δανείων που έχουν συνάψει με το ΤΠΔ ή με ιδιωτικές τράπεζες. Παράλληλα, προωθείται συμφωνία με το Υπουργείο Οικονομικών που θα εξασφαλίζει τη δυνατότητα συμψηφισμού οφειλών των ΟΤΑ προς το Κράτος (π.χ. σε ασφαλιστικά ταμεία) με οφειλόμενα ποσά του Κράτους προς τους Δήμους (π.χ. παρακρατηθέντα). Ακόμη, επιδιώκεται η εξασφάλιση κεφαλαίων για το ΤΠΔ προκειμένου να χορηγηθούν χαμηλότοκα δάνεια στους ΟΤΑ για να καλυφθούν οι υποχρεώσεις τους προς τρίτους (προμηθευτές) και να εξασφαλιστούν με αυτό τον τρόπο ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί.

Επιγραμματικά, όσον αφορά τον επηρεασμό και τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης της χώρας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, επισημαίνονται τα εξής:

Ως προς τα οικονομικά των Δήμων:

- Οι συνεχείς περικοπές στη χρηματοδότηση των Δήμων, σε συνδυασμό με τις ανάγκες που προέκυψαν από τις συγχωνεύσεις του Προγράμματος «Καλλικράτης» και τις νέες αποδοθείσες αρμοδιότητες, που δεν συνοδεύτηκαν από ανάλογες χρηματοδοτήσεις, έχουν δημιουργήσει ένα ασφυκτικό πλαίσιο στη λειτουργία των Δήμων καθώς και στις παρεχόμενες προς τους πολίτες υπηρεσίες.

- Είναι προφανές ότι οι όποιες οικονομίες κλίμακας μπορεί να επιτευχθούν από το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» αυτές θα γίνουν σε βάθος χρόνου. Στην παρούσα φάση, χωρίς οικονομική ενίσχυση, ο νέος θεσμός κινδυνεύει να περιέλθει σε παραλυσία.
- Η υστέρηση, ακόμα και των τακτικών εσόδων από ίδιους πόρους (π.χ. δημοτικά τέλη, ενοίκια χωραφιών) λόγω της οικονομικής αδυναμίας των δημοτών είναι πιθανό να επιφέρει αποσυντονισμό στον προγραμματισμό οποιασδήποτε δράσης των Δήμων.
- Η οικονομική αποδυνάμωση των Δήμων με την στέρηση των θεσμοθετημένων πόρων τους, σε συνδυασμό με τη μείωση του προσωπικού τους (βλέπε εργασιακή εφεδρεία, κατάργηση κενών οργανικών θέσεων, εφαρμογή της σχέσης 10:1 (αποχωρήσεις-νέες προσλήψεις) από το έτος 2012, που στην πράξη είναι απαγορευτική σε οποιαδήποτε προσπάθεια ενίσχυσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ, καθιστούν αδύνατη τη στελέχωση των νέων δημοτικών υπηρεσιών με προσωπικό και την παροχή ουσιαστικού κοινωνικού έργου για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης στις τοπικές κοινωνίες.

Ως προς την αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης:

Οι Δήμοι ήδη επωμίζονται σημαντικό βάρος στην αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης σε τοπικό επίπεδο, ως ο πλησιέστερος θεσμός προς τον πολίτη. Η συνεισφορά των Δήμων στην αναπλήρωση του κοινωνικού κράτους και στην στήριξη του πολίτη θα πρέπει να αποτελέσει ζήτημα ***άμεσης προτεραιότητας στις δράσεις τους.***

Υπό τις παρούσες εξαιρετικά επισφαλείς συνθήκες και τη ρευστότητα που επικρατεί στη χώρα μας, η διατύπωση και εφαρμογή ενός μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού σχεδιασμού και προγραμματισμού στους Δήμους συναντά πολλές δυσκολίες, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι ακόμη και η βιωσιμότητα των ΟΤΑ, ως οργανισμών, έχει πλέον αγγίξει τα όρια της.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

1. Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται τα χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α., τα χαρακτηριστικά του ίδιου του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση. Τα παραπάνω αποσκοπούν στον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, που θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά τη διάρκεια της επόμενης πενταετίας.

1.1. Τα βασικά γεωγραφικά και διοικητικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Πλαίσιο όπου εντάσσεται: Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας, στην οποία ανήκει ο Δήμος Ελασσόνας κατέχει στρατηγική θέση πάνω στο βασικό αναπτυξιακό άξονα της χώρας. Είναι η πέμπτη σε έκταση και η τρίτη σε πληθυσμό περιφέρεια της Ελλάδας. Έχει συνολική επιφάνεια 14.037 τετραγωνικά χιλιόμετρα (ποσοστό 10,68% της συνολικής έκτασης της χώρας) και μόνιμο πληθυσμό 740.115 κατοίκους (απογραφή 2011) με πυκνότητα πληθυσμού 52,73 κατ. /τ.χλμ. Το έδαφος της περιφέρειας είναι κατά 45,6% ορεινό, κατά 17,4% ημιορεινό και κατά 37% πεδινό.

Στη Θεσσαλία εντοπίζονται πέντε αστικά κέντρα, δηλαδή οικισμοί με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων. Η οικονομική φυσιογνωμία της περιφέρειας εξακολουθεί σήμερα να βασίζεται στον αγροτικό τομέα με σημαντικά προβλήματα (έλλειψη επαρκών ποσοτήτων νερού για τις αρδευόμενες καλλιέργειες, μικρό μέγεθος γεωργικών εκμεταλλεύσεων, έλλειψη συμπληρωματικότητας ζωικής και φυτικής παραγωγής, χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο των αγροτών, οργανωτικές ελλείψεις στο κύκλωμα παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων που συνδυάζονται με ελλείψεις στις υποδομές), ενώ ο δευτερογενής τομέας αντίστοιχα χαρακτηρίζεται από τη γεωγραφικά ανισομερή βιομηχανική ανάπτυξη και τη

φθίνουσα συμμετοχή του στο ακαθάριστο προϊόν της Περιφέρειας, την έλλειψη υποδομών, την απρογραμμάτιστη χωροθέτηση και την έλλειψη συγχρόνων μεθόδων παραγωγής. Ως προς τον αναπτυσσόμενο τριτογενή τομέα σημειώνεται ότι στη σύνθεσή του επικρατούν κυρίως η εμπορική δραστηριότητα και ο κλάδος των διαφόρων υπηρεσιών, με κυριότερες απ' αυτές τις υπηρεσίες τουριστικής εξυπηρέτησης και όσες απορρέουν από τη λειτουργία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Το εμπόριο συγκεντρώνεται στις πρωτεύουσες των νομών και κυρίως στην Λάρισα και το Βόλο που αποτελούν εξάλλου τα σημαντικότερα εξαγωγικά κέντρα της Περιφέρειας. Στο Ν. Λάρισας η τουριστική κίνηση συνδέεται στενά με τις εμπορικές και λοιπές τριτογενείς δραστηριότητες του αστικού κέντρου της Λάρισας, την παραθεριστική κατοικία, καθώς και με τον ορεινό τουρισμό των ορεινών όγκων του Κάτω Ολύμπου και της Όσσας. Σημαντικά προβλήματα του τριτογενούς τομέα είναι η έλλειψη υποστηρικτικών υποδομών (*κυρίως οδικού δικτύου*), περιφερειακών αγορών, τυποποίησης και σύγχρονης οργάνωσης της εμπορίας των προϊόντων.

Στην περιφέρεια εντοπίζονται σημαντικά φυσικά οικοσυστήματα διεθνούς αξίας, ειδικότερα δε ζώνες «*NATURA 2000*», αισθητικά δάση, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και διατηρητέα μνημεία της φύσης (*Πήλιο, Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου, Εθνικός Δρυμός Ολύμπου, Κοιλιάδα Τεμπών, κ.α.*). Από άποψη ιστορικής – πολιτιστικής φυσιογνωμίας η περιφέρεια Θεσσαλίας κατοικήθηκε από τις αρχές της Προϊστορικής εποχής (*Μέση Παλαιολιθική εποχή 100000 - 50000 π.Χ.*), έχει δε εντοπιστεί πλήθος νεολιθικών οικισμών πολλοί από τους οποίους μερικοί έχουν ανασκαφεί. Στο ΒΑ άκρο της περιφέρειας βρίσκεται ο Όλυμπος, το ιερό βουνό των αρχαίων Ελλήνων, η κατοικία των Θεών.

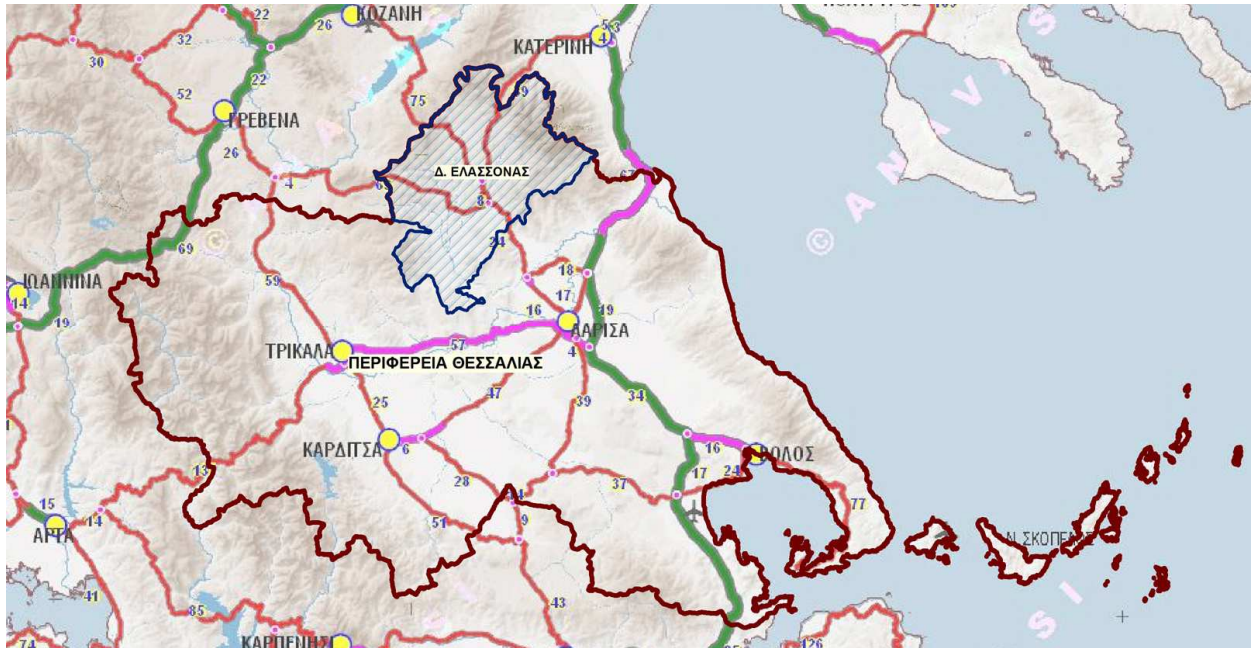
Δήμος Ελασσόνας

Ο Δήμος Ελασσόνας γεωγραφικά καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας και έδρα του είναι η ομώνυμη πόλη της Ελασσόνας. Ο Καλλικρατικός Δήμος Ελασσόνας² προέκυψε από τη συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Αντιχασίων, Ελασσόνας, Λιβαδίου, Ολύμπου, Ποταμιάς, Σαρανταπόρου καθώς και των Κοινοτήτων Βερδικούσας, Καρυάς και Τσαριτσάνης³. Έτσι, συνολικά συγκροτείται από 9 Δημοτικές Ενότητες και 60 οικισμούς. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ (απογραφή 2011), ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται σε 32.121 κατοίκους, ενώ η έκτασή του ανέρχεται σε 1.568,14 τ. χλμ.

² Ο καταργηθείς Καποδιστριακός Δήμος Ελασσόνας διαρθρώνοταν συνολικά σε 8 Δημοτικά Διαμερίσματα και 13 οικισμούς.

³ Ο οικισμός της Τσαριτσάνης μέχρι τις 15-3-2006 ανήκε στο Δήμο Ελασσόνας. Στη συνέχεια, με το Νόμο 3448/15-3-2006, η Τσαριτσάνη αποσπάστηκε από το Δήμο Ελασσόνας και αποτέλεσε ξεχωριστή κοινότητα για ιστορικούς λόγους.

Εικόνα 2: Γεωγραφική ένταξη του Δήμου Ελασσόνας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Ο Δήμος Ελασσόνας χαρακτηρίζεται από έντονο ανάγλυφο, αφού στο μεγαλύτερο ποσοστό της (78%) χαρακτηρίζεται ορεινή (38%) και ημιορεινή (40%), ενώ λίγες μόνο εκτάσεις είναι πεδινές (22%). Στην περιοχή συναντάται το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας, ο Όλυμπος και μάλιστα μερικές από τις πιο ψηλές κορυφές του (Μύτικας 2917 μ., Σκολιό 2911 μ., Φράγκου Αλώνι 2684 μ.). Την ορειογραφία της επαρχίας συμπληρώνουν οι ορεινοί όγκοι του Τίταρου, των Καμβουνίων, των Αντιχασίων και τα υψώματα της Μελούνας.

Ο Δήμος της Ελασσόνας αποτελεί μοναδικό σημείο αναφοράς για τις δραστηριότητες των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής του βόρειου τμήματος της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Η ιδιαιτερότητα αυτή, η οποία διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε ιστορικά στη βάση των τοπικών συνθηκών, έχει σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές απολήξεις στη σημερινή υφιστάμενη κατάσταση. Ιδιαίτερως δε, η έδρα του Δήμου – η Ελασσόνα - έχει πλέον μετατραπεί σε συγκοινωνιακό κόμβο τοπικού αλλά και υπερτοπικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι αποτελεί σημείο σύνδεσης της κεντρικής με τη βορειοδυτική χώρα. Έχει αξιόλογη τοπική αγορά όπου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών συναλλαγών της περιοχής και, κατά συνέπεια, αποτελεί το κέντρο όλων των τοπικών κοινωνικών σχέσεων.

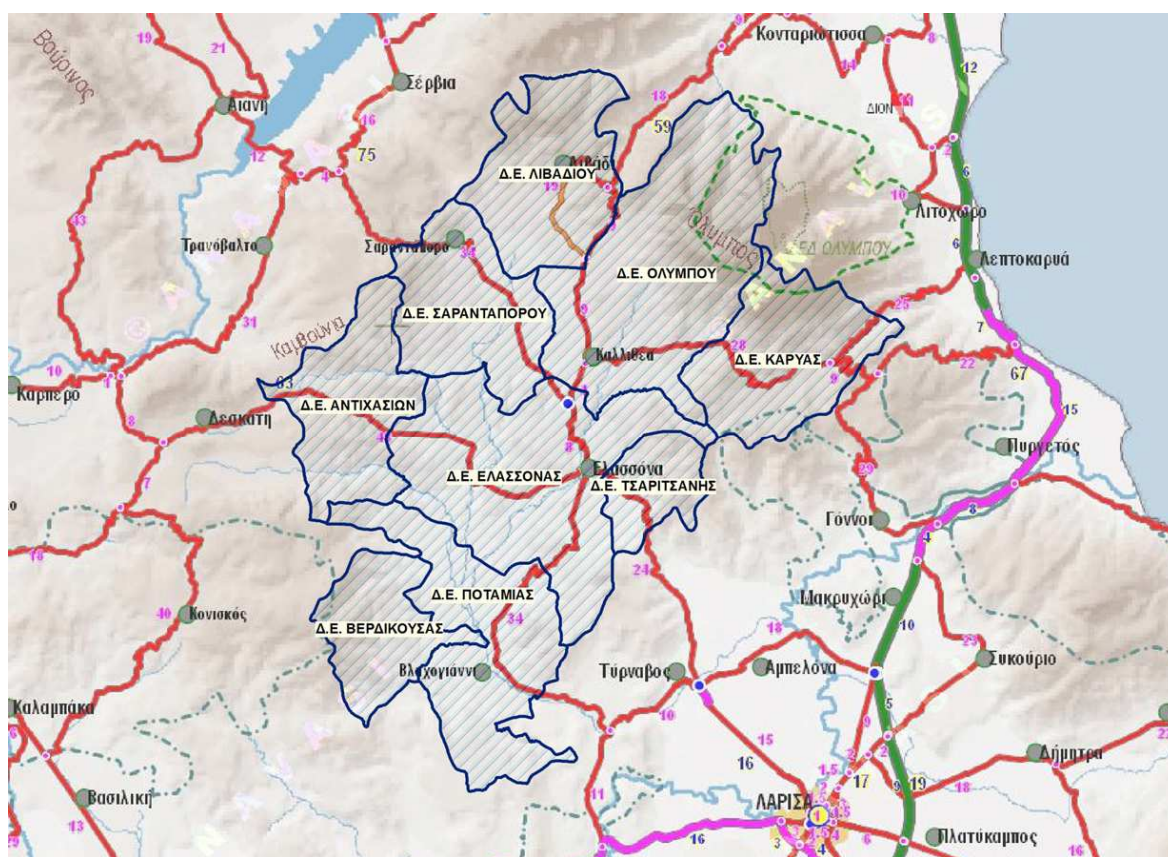
Χάρη στη βοήθεια αναπτυξιακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τις εθνικές και κοινοτικές αρχές, υλοποιούνται σήμερα στην ευρύτερη περιοχή της Ελασσόνας επενδύσεις σε διάφορους κλάδους της οικονομίας.

Τόσο τα έργα υποδομών που υλοποιούνται ή θα υλοποιηθούν στην πόλη, όσο και όσο στους λοιπούς οικισμού αποσκοπούν να προσδώσουν στο Δήμο μία σύγχρονη όψη προκειμένου να καταστεί μια εξελισσόμενη δυναμική περιοχή που θα παρέχει υψηλό επίπεδο ποιότητας ζωής τόσο στους κατοίκους όσο και στους επισκέπτες.

Ο Δήμος Ελασσόνας παρουσιάζει μοναδικά γεωφυσικά χαρακτηριστικά και φυσικές ομορφιές. Στην Ελασσόνα, την έδρα του Δήμου έχουν ήδη ολοκληρωθεί πολλά αξιόλογα έργα και μάλιστα συνεχίζεται και η εκτέλεση πολλών ακόμα έργων υποδομής (αποχέτευση Ελασσόνας, Βιολογικός Καθαρισμός, Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων, αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης, κλπ). Ακόμα, υπάρχει πληθώρα πολιτιστικών υποδομών (Πνευματικό Κέντρο, Δημοτική Βιβλιοθήκη, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Φιλαρμονική, Σχολή Παραδοσιακών Χορών, Μουσική Σχολή, Ανοικτό Θέατρο, κλπ), γεγονός που καθιστά την Ελασσόνα μια σύγχρονη πόλη η οποία μπορεί άνετα να προσφέρει υψηλό επίπεδο ποιότητας ζωής.

1.2 Δημοτικές Ενότητες

Εικόνα 3: Ο Δήμος Ελασσόνας και οι Δ.Ε. που τον συγκροτούν

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Οι δημοτικές ενότητες που απαρτίζουν το Δήμο Ελασσόνας είναι συνολικά εννέα (9). Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά οι οικισμοί του Δήμου Ελασσόνας, ανά Δημοτική Ενότητα και Δημοτική/Τοπική Ενότητα, όπως αυτοί έχουν καταγραφεί από την ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πίνακας 1: Οικισμοί Δήμου Ελασσόνας, ανά Δημοτική Ενότητα και Δημοτική/Τοπική Ενότητα

Δημοτική Ενότητα	Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	Οικισμός
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	Δημοτική Κοινότητα Κρανέας Ελασσόνος	Κρανέα Ελασσόνος,η
	Τοπική Κοινότητα Άκρης	Άκρη,η
	Τοπική Κοινότητα Λουτρού Ελασσόνος	Λουτρόν,το
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	Δημοτική Κοινότητα Βερδικούσσης	Αμπέλια,τα
		Βάρκος,ο
		Βερδικούσσα,η
		Κουτσούφλιανη,η
		Παλιάμπελα,τα
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Δημοτική Κοινότητα Ελασσόνος	Παλιάσκια,τα
		Αγιονέριον,το
		Αετορράχη,η
		Ελασσών,η

		Μικρόν Ελευθεροχώριον,το
		Βαλανίδα,η
	Τοπική Κοινότητα Βαλανίδας	Κλεισούρα,η
	Τοπική Κοινότητα Γαλανόβρυσης	Γαλανόβρυση,η
	Τοπική Κοινότητα Δρυμού	Δρυμός,ο
	Τοπική Κοινότητα Ευαγγελισμού Ελασσόνος	Ευαγγελισμός,ο
	Τοπική Κοινότητα Ευαγγελισμού Ελασσόνος	Ευαγγελισμός,ο
	Τοπική Κοινότητα Κεφαλόβρυσου	Κεφαλόβρυσον,το
	Τοπική Κοινότητα Παλαιοκάστρου	Παλαιόκαστρον,το
		Λεύκη,η
	Τοπική Κοινότητα Στεφανοβούνου	Στεφανόβουνον,το
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΥΑΣ	Τοπική Κοινότητα Καρυάς	Καρυά,η
	Τοπική Κοινότητα Κρυόβρυσης	Κρυόβρυση,η
	Τοπική Κοινότητα Συκαμινέας	Συκαμινέα,η
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	Δημοτική Κοινότητα Λιβαδίου	Λιβάδι,το
	Τοπική Κοινότητα Δολίχης	Δολίχη,η
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΛΥΜΠΟΥ		Καλλιθέα,η
	Τοπική Κοινότητα Καλλιθέας Ελασσόνος	Πετρωτόν,το
	Τοπική Κοινότητα Κοκκινόγειου	Κοκκινόγειον,το
		Καλύβια,τα
	Τοπική Κοινότητα Κοκκινοπηλού	Κοκκινοπηλός,ο
		Ασπρόχωμα,το
	Τοπική Κοινότητα Λόφου	Λόφος,ο
		Ολυμπιάς,η
	Τοπική Κοινότητα Ολυμπιάδος	Σπαρμός,ο
	Τοπική Κοινότητα Πυθίου	Πύθιον,το
		Βρυσσοπούλες,οι
	Ιερά Μονή Σπαρμού,η	
	Σκοπιά,η	
	Τοπική Κοινότητα Φλαμπούρου	Φλάμπουρον,το
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΤΑΜΙΑΣ	Τοπική Κοινότητα Αμούριου	Αμούριον,το
	Τοπική Κοινότητα Βλαχογιαννίου	Βλαχογιάννιον,το
	Τοπική Κοινότητα Δομενίκου	Δομένικον,το
	Τοπική Κοινότητα Μαγούλας	Μαγούλα,η
	Τοπική Κοινότητα Μεγάλου Ελευθεροχωρίου	Μέγα Ελευθεροχώριον,το
	Τοπική Κοινότητα Μεσοχωρίου	Μεσοχώριον,το
	Τοπική Κοινότητα Πραιτωρίου	Πραιτώριον,το
	Καλύβια Αναλήψεως,τα	
	Τοπική Κοινότητα Συκέας	Συκέα,η
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ		
	Τοπική Κοινότητα Αζώρου	Άζωρος,ο
	Τοπική Κοινότητα Γερανίων	Γεράνια,τα
	Τοπική Κοινότητα Γιαννωτών	Γιαννωτά,τα
		Λυκούδιον,το
	Τοπική Κοινότητα Λυκούδιου	Συκιά,η
	Τοπική Κοινότητα Μηλέας	Μηλέα,η
Τοπική Κοινότητα Σαρανταπόρου	Σαραντάπορον,το	
	Τσαπουρνιά,η	
	Τοπική Κοινότητα Τσαπουρνιάς	Φαρμάκη,η
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	Δημοτική Κοινότητα Τσαριτσάνης	Τσαρίτσανη,η

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Στη συνέχεια αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά των Δ.Ε. που συγκροτούν το Δήμο Ελασσόνας.

1. Δημοτική Ενότητα Αντιχασίων

Η Δημοτική Ενότητα Αντιχασίων βρίσκεται στο δυτικό τμήμα του Δήμου Ελασσόνας και περιλαμβάνει:

- Τη Δ.Κ. Κρανέας Ελασσόνας: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, την Κρανέα Ελασσόνας.
- Την Τ.Κ Άκρης: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, την Άκρη.
- Την Τ.Κ Λουτρού Ελασσόνας: αποτελείται από με έναν (1) οικισμό, το Λουτρό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 3.584 κατοίκους. Η Δ.Ε. Αντιχασίων αναπτύσσεται κατά βάση σε ορεινή περιοχή, όπου εκτείνεται η οροσειρά των Αντιχασίων, απέναντι από τα Χάσια, στην οποία οφείλει και το όνομά της. Στις κυριότερες ασχολίες των κατοίκων συγκαταλέγονται η γεωργία (καλλιέργειες καπνών και σιτηρών) και η κτηνοτροφία με σημαντικό αριθμό αιγοπροβάτων. Η μορφολογία του εδάφους (πετρώδες) δρα περιοριστικά στην ανάπτυξη διάφορων μορφών γεωργικών καλλιεργειών.

Ο οικισμός της Κρανέας (παλιότερη ονομασία Ξηροκρανιά) βρίσκεται βορειοδυτικά της πόλης της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 760 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 26 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 2.691 κατοίκους. Η κύρια ενασχόληση των κατοίκων είναι ο πρωτογενής τομέας (γεωργία, κτηνοτροφία, μελισσοκομία). Η Ιερά Μονή της Παλαιοκαριάς, η οποία ιδρύθηκε πριν το 17ο αιώνα, αποτελεί ένα αξιόλογο μνημείο θρησκευτικής κληρονομιάς, ενώ θετικά στην ανάπτυξη του πολιτισμού συμβάλλει και το μουσείο στο Πνευματικό Κέντρο του οικισμού. Το αξιόλογο φυσικό περιβάλλον που περιβάλλει τον οικισμό αποτελεί ένα ιδανικό πεδίο για την ανάπτυξη φυσιολατρικών – περιηγητικών διαδρομών.

Ο οικισμός της Άκρης (παλιότερη ονομασία Μπισιρτσιά) βρίσκεται βορειοδυτικά της πόλης της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 950 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου συνολικά 43 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 191 κατοίκους. Κύρια απασχόληση των κατοίκων είναι ο πρωτογενής τομέας (γεωργία και κτηνοτροφία). Αξιόλογος είναι ο ρόλος των κατοίκων του οικισμού τόσο κατά την Τουρκοκρατία όσο και στην νεότερη ιστορία, μέσω της αντίστασης κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής. Ο οικισμός περιβάλλεται από αξιόλογο φυσικό περιβάλλον με δάσος από βελανιδιές, πηγές, τα ρέματα «Τζαΐρια» και «Άγιος Γεώργιος», καθώς και το παλιό πέτρινο γεφύρι στη θέση "Κούφαλο".

Ο οικισμός του Λουτρού απέχει 43 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 740 μ. και βρίσκεται στο βορειοδυτικό της τμήμα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 700 κατοίκους, κύρια ασχολία των οποίων είναι ο πρωτογενής τομέας. Στον οικισμό έχουν ανακαλυφθεί ερείπια που χρονολογούνται από τον 6^ο αιώνα, ενώ χαρακτηριστικό σημείο του οικισμού αποτελεί ο Ιερός Ναός του Αγίου Νικολάου.

2. Δημοτική Ενότητα Βερδικούσσης

Η Δημοτική Ενότητα Βερδικούσσης βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του Δήμου Ελασσόνας και περιλαμβάνει:

- Τη Δ.Κ. Βερδικούσσης: αποτελείται από έξι (6) οικισμούς, τα Αμπέλια, το Βάρκο, τη Βερδικούσσα, την Κουτσούφλιανη, τα Παλιάμπελα και τα Παλιάσκια.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 2.254 κατοίκους. Η Δ.Ε. Βερδικούσσης αναπτύσσεται κατά βάση σε ορεινή περιοχή. Στις κυριότερες ασχολίες των κατοίκων συγκαταλέγονται η κτηνοτροφία η οποία ευνοείται ιδιαίτερα από τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής, αλλά και η γεωργία στις λιγότερο ορεινές περιοχές της.

Ο οικισμός της Βερδικούσσης (Βερδικούσια) βρίσκεται δυτικά της πόλης της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 850 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 25 χλμ. Αποτελεί τον κύριο οικισμό της ομώνυμης Δ.Ε. και σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 1.812 κατοίκους. Η κύρια ενασχόληση των κατοίκων είναι ο πρωτογενής τομέας (γεωργία, κτηνοτροφία, υλοτομία, κτλ). Ιστορικά, η θέση του οικισμού, στις ανατολικές πλαγιές των Αντιχασίων, ήταν ιδανικό πέρασμα για τους κλέφτες από τον Όλυμπο προς την Πίνδο. Η Βερδικούσια απελευθερώθηκε από τους Τούρκους το 1912, ενώ χαρακτηριστικό ιστορικό τοπίο αποτελεί το συνοριοφυλάκιο (Κατάρμα) στην κορυφή Μαμαλή. Περιβάλλεται από αξιόλογο φυσικό περιβάλλον, ενώ κυρίαρχο στην περιοχή είναι το δάσος οξιάς. Το δάσος αυτό, από τα μεγαλύτερα της Ελλάδας στο είδος του, είναι ενταγμένο στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα NATURA 2000 και αποτελεί καταφύγιο θηραμάτων, σημαντικό βιότοπο για τα αρπακτικά πουλιά, τις αλεπούδες, τα αγριογούρουνα, τους λαγούς κ.ά.

Ο οικισμός Αμπέλια αναπτύσσεται σε υψόμετρο 280 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 22 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 256 κατοίκους.

Οι λοιποί οικισμοί της Δ.Ε. αποτελούν μικρούς οικισμούς, ο πληθυσμός των οποίων δεν ξεπερνά τους 100 κατοίκους.

3. Δημοτική Ενότητα Ελασσόνας

Η Δημοτική Ενότητα Ελασσόνας περιλαμβάνει:

- Τη Δ.Κ. Ελασσόνας: αποτελείται από τέσσερις (4) οικισμούς, την Ελασσόνα, το Αγιονέρι, την Αετοράχη και το Μικρό Ελευθεροχώρι.
- Την Τ.Κ. Βαλανίδας: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, τη Βαλανίδα και την Κλεισούρα.
- Την Τ.Κ. Γαλανόβρυση: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, τη Γαλανόβρυση.
- Την Τ.Κ. Δρυμού: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Δρυμό.
- Την Τ.Κ. Ευαγγελισμού: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, τον Ευαγγελισμό.
- Την Τ.Κ. Κεφαλόβρυσου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Κεφαλόβρυσο.
- Την Τ.Κ. Παλαιοκάστρου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Παλαιόκαστρο.
- Την Τ.Κ. Στεφανόβουνου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Στεφανόβουνο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 11.044 κατοίκους. Ο χαρακτήρας της είναι κατά βάση γεωργο-κτηνοτροφικός, με έμφαση στην κτηνοτροφία, σημαντική μεταποιητική δραστηριότητα, εντοπισμένη κυρίως στη μεταποίηση κτηνοτροφικών προϊόντων, και τέλος δυναμική στον τριτογενή τομέα (εμπόριο, ξενοδοχεία – εστιατόρια και λοιπές υπηρεσίες) στην έδρα της Δ.Ε. την Ελασσόνα.

Η πόλη της Ελασσόνας είναι χτισμένη αμφιθεατρικά στους πρόποδες σειράς λόφων, στη νότια πλευρά του Ολύμπου, του ψηλότερου βουνού της Ελλάδας και έδρας των δώδεκα θεών της Αρχαίας Ελληνικής μυθολογίας. Την Ελασσόνα διασχίζει ο Ελασσονίτης (ή Ελασσονίτικος) ποταμός, ο οποίος συμβάλλει με τον Τιταρήσιο και εκβάλλει στον Πηνειό, το μεγαλύτερο ποτάμι της Θεσσαλίας. Το ποτάμι χωρίζει την πόλη σε δύο μέρη, την παλιά πόλη που είναι χτισμένη στους πρόποδες του λόφου της Ολυμπιώτισσας και ονομάζεται Βαρόσι και στη νέα πόλη που εκτείνεται στη δεξιά όχθη του ποταμού. Τα δύο μέρη της πόλης συνδέονται μεταξύ τους με τρεις γέφυρες και ένα παλιό τοξωτό γεφύρι, που αποτελεί αξιοθέατό της. Χαρακτηριστικό τοπωνύμιο της περιοχής είναι το μοναστήρι της Παναγίας Ολυμπιώτισσας, το οποίο χρονολογείται από τον 13^ο αιώνα. Αποτελεί ουσιαστικά το πιο αναγνωρίσιμο σημείο της πόλης αλλά ταυτόχρονα και το σημαντικότερο μνημείο της ευρύτερης περιοχής. Η Ελασσόνα αποτελεί συγκοινωνιακό κόμβο μεταξύ κεντρικής και βορειοδυτικής Ελλάδας, ενώνοντας οδικά τους νομούς Λάρισας, Πιερίας, Κοζάνης και Γρεβενών. Απέχει 38 χλμ. από τη Λάρισα, και 22 χιλιόμετρα από τον Τύρναβο, 70 χλμ. από την Κατερίνη και 78 χλμ. από την Κοζάνη.

Η πόλη της Ελασσόνας είναι έδρα του ομώνυμου Δήμου, ο οποίος περιλαμβάνει συνολικά 60 οικισμούς με συνολικό μόνιμο πληθυσμό 32.121 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, και είναι οργανωμένος σε 9 Δημοτικές Ενότητες συνολικά.

Εκτός από την Ιερά Μονή της Παναγίας της Ολυμπιώτισσας, υπάρχουν κι άλλα αξιόλογα μέρη, όπως το μουσείο Φυσικής Ιστορίας, το Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο και το μουσείο Εθνικής Αντίστασης. Επίσης, ένα από τα σημαντικότερα αξιοθέατα της περιοχής είναι το παλιό τοξωτό γεφύρι στους πρόποδες του λόφου της Ολυμπιώτισσας (μονότωξο του 13^{ου} αιώνα). Επιπλέον, η λίμνη του Κεφαλόβρυσου, καθώς επίσης και η διαδρομή στο δασικό δρόμο από την Ολυμπιώτισσα προς το Δρυμό, αποτελούν μέρη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Ο οικισμός Αγιονέρι (παλιά ονομασία Τσερνίλο), απέχει μόλις 6 χλμ. από την Ελασσόνα και είναι χτισμένος σε υψόμετρο 240 μ. στην πλαγιά ενός μικρού γραφικού λοφίσκου, ο οποίος προσδίδει ιδιαίτερη φυσική ομορφιά στη συνολική εικόνα του χωριού. Δίπλα από το χωριό ρέει ήσυχα ο Ελασσονίτης ποταμός. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 31 κατοίκους. Οι κάτοικοί του ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία, την καλλιέργεια καπνών και σιτηρών και την κτηνοτροφία. Εντυπωσιακό αξιοθέατο αποτελεί το φράγμα Αγιονερίου (βρίσκεται υπό κατασκευή), το οποίο είναι ταυτόχρονα μια πρακτική και λειτουργική λύση για την άρδευση των καλλιεργειών της περιοχής.

Ο οικισμός της Αετοράχης (παλιά ονομασία Βελέσνικο) βρίσκεται νότια της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 340 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 11 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 77 κατοίκους. Κύρια ενασχόληση των κατοίκων είναι ο πρωτογενής τομέας. Ως επισκέπτης, μπορεί κανείς να θαυμάσει τη θέα του κάμπου που προσφέρεται λόγω της θέσης του χωριού, να πάει ανατολικά για περίπατο στο καλαίσθητο πευκοδάσος, ενώ αξίζει πραγματικά και η γραφική διαδρομή προς το ξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου που βρίσκεται πάνω σε λόφο, καθώς και προς το ξωκλήσι του Αγίου Νικολάου που βρίσκεται στην είσοδο του χωριού. Οι λαογραφικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις της περιοχής ενδυναμώνονται και από την παρουσία των απανταχού Αετοραχιτών, καθώς και την ύπαρξη ενός Πνευματικού Κέντρου που μπορεί να φιλοξενεί πλήθος καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, θεατρικών παραστάσεων και πολιτιστικών δρώμενων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Ο οικισμός Μικρό Ελευθεροχώρι (παλιά ονομασία Λευτεροχωράκι) βρίσκεται βορειοανατολικά της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 500 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 8 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 304 κατοίκους. Οι

κάτοικοι του οικισμού ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Αξίζει να επισκεφτεί κανείς τον Ενοριακό Ναό της Αγίας Παρασκευής (1855) και το μικρό ξωκλήσι του Αγίου Αθανασίου, καθώς και το πανέμορφο πευκοδάσος 35 στρεμμάτων, στη θέση Τούμπανος.

Ο οικισμός Βαλανίδα βρίσκεται βορειοανατολικά της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 320 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 15 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 450 κατοίκους, με κύρια ασχολία τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Οι εκκλησίες του χωριού είναι ο μεταβυζαντινός ναός των Αγίων Αναργύρων (1647) και η πετρόχτιστη βασιλική της Αγίας Τριάδας (1861). Υπάρχουν ακόμα μικρότερα ξωκλήσια (Άγιος Γεώργιος, Άγιος Αθανάσιος, Παναγία) που βρίσκονται στην είσοδο του φαραγγιού της Χράπας. Στην περιοχή υπάρχει ένα σημαντικό σπηλαιοβάραθρο, το οποίο όμως δεν είναι εύκολα επισκέψιμο λόγω κατολισθήσεων. Αξίζει ακόμα να επισκεφτεί κανείς και τη διάβαση στο φαράγγι της Χράπας. Πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα διαδρομή 4 χλμ. κατά μήκος του φαραγγιού, το οποίο αρχίζει από τη γέφυρα του Λουτρού και φτάνει μέχρι τα όρια της κτηματικής έκτασης της Βαλανίδας. Σε κάποιο σημείο της πεζοπορίας, συναντάται και η ερειπωμένη πια Μονή της Παναγίας.

Ο οικισμός της Κλεισούρας βρίσκεται βορειοδυτικά της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 520 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 24 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 109 κατοίκους, Πρόκειται για έναν αραιοκατοικημένο οικισμό και οι λιγοστοί κάτοικοί του ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Εκκλησία του χωριού είναι ο Ιερός Ναός Πέτρου και Παύλου (1959) που χτίστηκε με ενέργειες των απόδημων κατοίκων. Ωστόσο, ερχόμενος ο επισκέπτης θα θαυμάσει άφθονες ομορφιές στη φύση του χωριού και η θέα της γύρω περιοχής θα τον αποζημιώσει και θα τον γαληνέψει.

Ο οικισμός της Γαλανόβρυσης βρίσκεται νοτιοκεντρικά της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 280 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου μόλις 4 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 428 κατοίκους. Οι κάτοικοί του σήμερα ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Στη Γαλανόβρυση υπάρχει το Αγροτικό και Εθνογραφικό Μουσείο, όπου εκτίθενται σημαντικά εκθέματα.

Ο οικισμός του Δρυμού (παλιά ονομασία Δριάνοβο) βρίσκεται βόρεια της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 470 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου μόλις 8 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 586 κατοίκους. Οι κάτοικοί του σήμερα ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Στον οικισμό υπάρχει ο ενοριακός ναός του Προφήτη Ηλία (1810), ο οποίος, παρόλο που καταστράφηκε το 1987,

ξαναχτίστηκε πολύ σύντομα. Στη νοτιοανατολική πλευρά του χωριού απλώνεται η «Κλαδερή», ένα δάσος κατάφυτο από κυπαρίσσια και πεύκα, ιδανικός προορισμός για περίπατο και επαφή με το φυσικό περιβάλλον. Στην είσοδο του χωριού, στη θέση Πηγαδούλι (Μπιαδούλι) υπάρχει πετρόκτιστη βρύση με δροσερό νερό, η οποία παλαιότερα κάλυπτε τις ανάγκες του χωριού σε πόσιμο νερό. Υπάρχει ακόμα δασικό μονοπάτι, διαμέσου του φαραγγιού (ρέμα «Κουραδιάρη») το οποίο συνδέει τον οικισμό με την Ελασσόνα, μέσα σε 30 - 45 λεπτά. Ωστόσο, σήμερα το μονοπάτι αυτό έχει μετατραπεί σε αγροτικό δρόμο που είναι βατός για κάθε είδος οχήματος, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες. Στη νότια πλευρά του οικισμού λειτουργεί πίστα απογείωσης αλεξίπτωτων πλαγιάς. Αποσκοπώντας στη διευκόλυνση και στήριξη των γεωργοκτηνοτρόφων της περιοχής, κατασκευάστηκε ένα μικρό φράγμα κοντά στο χωριό (στη θέση «Παπά Βιρός»), το οποίο θα διευκολύνει πρακτικά τους γεωργούς και του κτηνοτρόφους σε θέματα ύδρευσης και αποταμίευσης νερού.

Ο οικισμός του Ευαγγελισμού βρίσκεται νοτιοδυτικά της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 210 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου μόλις 8 χλμ. και είναι χτισμένος στις όχθες του Τιταρήσιου ποταμού. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 722 κατοίκους. Οι κάτοικοί του σήμερα ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Κάθε επισκέπτης μπορεί να επισκεφτεί τον Ενοριακό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και το γραφικό ξωκλήσι του Αγίου Αθανασίου. Πολύ κοντά βρίσκεται και το όμορφο δάσος της Ψηλοράχης.

Ο οικισμός του Κεφαλόβρυσου βρίσκεται δυτικά της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 250 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 12 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 234 κατοίκους. Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, με «σήμα κατατεθέν» τις περίφημες φράουλες και τα οπωροκηπευτικά. Ένας περίπατος δίπλα στη λίμνη Ματι αλλά και στους παραποτάμους του Τιταρήσιου, τον Ξηριά και τον Βούλγαρη θα αποζημιώσει τον επισκέπτη, χαρίζοντάς του μια υπέροχη αίσθηση ηρεμίας και αναζωογόνησης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και το υπό έρευνα σπήλαιο (προς το Παλαιόκαστρο) που ανακαλύφθηκε το Μαρτίου του 1995, με μήκος 1800 μ., γεμάτο μικρές λίμνες και σταλακτίτες - σταλαγμίτες που σχηματίζουν πρωτότυπες μορφές και σχήματα.

Ο οικισμός του Παλαιόκαστρου βρίσκεται νοτιοδυτικά της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 210 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 16 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 270 κατοίκους. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία (καλλιέργεια ελιάς) και την κτηνοτροφία. Σύμφωνα με τους νεότερους ιστορικούς, το Παλαιόκαστρο είναι χτισμένο στα ερείπια της αρχαίας πόλης Μονδαία. Τα ερείπια των δύο μεγάλων κάστρων που σώζονται μέχρι σήμερα, μαρτυρούν την ιστορικότητα

του Παλαιόκαστρου. Η συγκεκριμένη περιοχή έχει χαρακτηριστεί και επίσημα ως αρχαιολογικός χώρος. Το 1995 στην περιοχή του Παλαιόκαστρου (προς το Κεφαλόβρυσο) ανακαλύφθηκε σπηλαιοβάραθρο, πλούσιο σε σταλακτίτες και σταλαγμίτες και έτοιμο για διερεύνηση από σπηλαιολόγους, με σκοπό τη μελλοντική αξιοποίησή του προς όφελος της περιοχής. Φτάνοντας στο χωριό, μπορεί κανείς να θαυμάσει τις εκκλησίες και τα ξωκλήσια του (19^{ου} αι.), ενώ ιδιαίτερου ενδιαφέροντος είναι και το ξωκλήσι του Αγίου Αθανασίου σε απόσταση 1,5 έως 2 χλμ. από τον οικισμό, άξιο προς ανακατασκευή και προβολή. Ακόμα, μπορεί κανείς να χαρεί έναν φυσιολατρικό περίπατο, δεδομένου ότι το χωριό είναι χτισμένο στη συμβολή των ποταμών Τιταρήσιου και Ξηριά.

Ο οικισμός του Στεφανόβουνου βρίσκεται νοτιοανατολικά της Ελασσόνας, αναπτύσσεται σε υψόμετρο 280 μ. και απέχει από την έδρα του Δήμου 4 χλμ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 487 κατοίκους. Στον οικισμό του Στεφανόβουνου υπάρχει το Αγροτικό και Εθνογραφικό Μουσείο. Στα νότια του χωριού, στη θέση Προφήτης Ηλίας, βρίσκεται ο ομώνυμος λόφος και το εκκλησάκι, μέσα σε όμορφο πευκόφυτο άλσος. Το μέρος αυτό ενδείκνυται για περίπατο, εκδρομή και αγνάντεμα του κάμπου της Ελασσόνας.

Η Λεύκη αποτελεί έναν πολύ μικρό οικισμό, με μόνιμο πληθυσμό μόλις 8 κατοίκους.

4. Δημοτική Ενότητα Καρυάς

Η Δημοτική Ενότητα Καρυάς περιλαμβάνει:

- Την Τ.Κ. Καρυάς: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, την Καρυά.
- Την Τ.Κ. Κρυόβρυσης: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, την Κρυόβρυση.
- Την Τ.Κ. Σουκαμινέας: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, τη Σουκαμινέα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 542 κατοίκους.

Ο οικισμός της Καρυάς είναι χτισμένος σε υψόμετρο 900 μέτρων στις νοτιοδυτικές πλαγιές του Ολύμπου, και απέχει από την Ελασσόνα 38 χλμ. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την κτηνοτροφία η οποία ευνοείται ιδιαίτερα από τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής, η οποία είναι πλούσια σε βοσκοτόπια, αλλά και με τη γεωργία και την υλοτομία στα πλούσια δάση του νότιου Ολύμπου. Η Καρυά φημίζεται για το άριστο κλίμα της και το εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον. Στην περιοχή υπάρχουν η Μονή Κανάλων (11ος αι.) με σημαντικές τοιχογραφίες, και η μονή Κλημάδων (σε απόσταση 6 χλμ. από την Καρυά και σε υψόμετρο 1150 μ.), σπουδαίο κέντρο γραμμάτων και προεπαναστατικής δράσης. Κοντά στο χωριό υπάρχει το αξιόλογο (αλλά ανεξερευνήτο) σπήλαιο Μοριά με σταλακτίτες και σταλαγμίτες. Από την Καρυά

διέρχεται το διεθνές μονοπάτι Ο2 που συνδέει τον Όλυμπο με το Πήλιο, και όπως είναι φυσικό, το χωριό αποτελεί ιδανική αφετηρία για ανάβαση στις κορυφές του Ολύμπου: Μεταμόρφωση (2699 μ.), Φράγκου Αλώνι (2677 μ.), Κακάβρακα (2618 μ.), Εννέα Πύργους (2450 μ.). Άλλες προτεινόμενες διαδρομές είναι: α) το διεθνές μονοπάτι Ο2 προς τον Όλυμπο (συναντά το ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε4 που έρχεται από τον Κοκκινοπηλό), β) Καρυά - Καλλιπεύκη.

Οι οικισμοί Κρυόβρυση και Συκαμινέα, εντάσσονται στους μικρούς πληθυσμιακά οικισμούς με 83 και 94 κατοίκους αντίστοιχα.

5. Δημοτική Ενότητα Λιβαδίου

Η Δημοτική Ενότητα Λιβαδίου περιλαμβάνει:

- Την Δ.Κ Λιβαδίου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Λιβάδι.
- Την Τ.Κ. Δολίχης: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, τη Δολίχη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 2.674 κατοίκους.

Ο οικισμός του Λιβαδίου είναι χτισμένος σε υψόμετρο 1.200 μέτρων στις πλαγιές του Τιτάριου. Διατηρεί την γραφικότητα του και τις παραδόσεις του που τις έλκει από τη βλάχικη καταγωγή των κατοίκων του. Στη δεκαετία του 50 και παλαιότερα, το Λιβάδι ήταν ένα από τα σημαντικότερα παραθεριστικά κέντρα της Θεσσαλομακεδονίας, γνωστό για το υγιεινό του κλίμα και την αγνότητα των προϊόντων του. Ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει στο Λιβαδι, τα λιθόστρωτα δρομάκια, τον αιωνόβιο πλάτανο και τη βρύση με το κρυστάλλινο νερό στην πλατεία, να επισκεφθεί το σπίτι του Γεωργάκη Ολύμπιου που λειτουργεί ως μουσείο. Αξιόλογα φυσικά σημεία είναι η Σάπκα που μαγεύει τον επισκέπτη, χειμώνα καλοκαίρι, τα Στουρνάρια μια θαυμάσια περιοχή κοντά στο Χαϊδάρι με πανύψηλες οξιές, εξαιρετικό νερό, ποικίλη βλάστηση και ονειρώδη ξέφωτα. Τα πρόσφατα αρχαιολογικά ευρήματα στο Καστρί με το χριστιανικό ναό και το περίφημο ψηφιδωτό τοποθετούν τις χριστιανικές λατρευτικές δραστηριότητες των κατοίκων στην πρωτοβυζαντινή εποχή.

Ο οικισμός της Δολίχης κατοικείται από 430 κατοίκους και απέχει από την Ελασσόνα 21 χλμ. Βρίσκεται σε υψόμετρο 590 μ. Οι κάτοικοί της ασχολούνται κυρίως με την καλλιέργεια της γης και την κτηνοτροφία. Η αρχαία Δολίχη, μαζί με την Άζωρο και το Πύθιο, αποτελούσαν την Περραιβική Τριπολίτιδα του 5ου αι. π.Χ. Πρόκειται για πανάρχαια πόλη, την οποία το σύνολο των ερευνητών τοποθετεί ανάμεσα στο Σαραντάπορο και στα βορειοδυτικά της σημερινής

Δολίχης. Στην περιοχή βρέθηκαν επιτύμβιες πλάκες και απελευθερωτικές επιγραφές, ενώ σε εξέλιξη είναι η αποκάλυψη αρχαίου τείχους του δυτικού σκέλους της οχύρωσης της πόλης.

6. Δημοτική Ενότητα Ολύμπου

Η Δημοτική Ενότητα Ολύμπου περιλαμβάνει:

- Την Τ.Κ. Καλλιθέας Ελασσόνας: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, την Καλλιθέα και το Πετρωτό.
- Την Τ.Κ. Κοκκινογείου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Κοκκινόγειον.
- Την Τ.Κ. Κοκκινοπηλού: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, τα Καλύβια και τον Κοκκινοπηλό.
- Την Τ.Κ. Λόφου: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, το Ασπρόχωμα και τον Λόφο.
- Την Τ.Κ. Ολυμπιάδος: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, την Ολυμπιάδα και τον Σπαρμό.
- Την Τ.Κ. Κοκκινοπηλού: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, τα Καλύβια και τον Κοκκινοπηλό.
- Την Τ.Κ. Πυθίου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Πύθιο.
- Την Τ.Κ. Φλαμπούρου: αποτελείται από τέσσερις (4) οικισμούς, τις Βρυσοπούλες, την Ιερά Μονή Σπαρμού, την Σκοπιά και το Φλάμπουρο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 3.164 κατοίκους και αναπτύσσεται στο βορειοανατολικό τμήμα του Δήμου. Βρίσκεται στην παρολύμπια περιοχή της οποίας η μορφολογία είναι ημιορεινή και ορεινή. Κύριες ασχολίες των κατοίκων είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία. Το αιώνιο βουνό και κατοικία των δώδεκα θεών των αρχαίων Ελλήνων, ο Όλυμπος, δίνει το όνομά του στη Δ.Ε.

Ο οικισμός της Καλλιθέας απέχει από την Ελασσόνα 12 χλμ., είναι χτισμένη σε υψόμετρο 520 μ. και κατοικείται από 652 κατοίκους. Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας αποτελούσε Τούρκικο τσιφλίκι, με την ονομασία Σάντοβο ή Ορμανλί. Κύρια ασχολία των κατοίκων είναι ο πρωτογενής τομέας (γεωργία – κτηνοτροφία).

Ο οικισμός Πετρωτό κατοικείται από μόλις 47 κατοίκους και είναι χτισμένος σε υψόμετρο 530 μ. Είναι σχετικά αραιοκατοικημένος μικρός αγροτικός οικισμός, του οποίου οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Κοκκινόγη κατοικείται από 240 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 570 μ. και απέχει από την Ελασσόνα 20 χλμ. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Κοκκινοπηλός κατοικείται από 125 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 1.150 μ. Από τον οικισμό διέρχεται το ευρωπαϊκό μονοπάτι μεγάλων διαδρομών E4 και οι ορειβάτες - πεζοπόροι - φυσιολάτρες που θα το πορευτούν στις πλαγιές του Ολύμπου μπορούν να επισκευτούν το μαγευτικό ρέμα της Σταλαγματιάς (γεμάτο έλατα και μαυρόπευκα), όπως και να κατευθυνθούν προς τη θέση Ρόνα για θαυμάσια θέα όλου του κάμπου, καθώς και να αγναντέψουν τις ψηλότερες κορυφές του Ολύμπου από την κορυφή Βουλγάρα.

Ο οικισμός Καλύβια κατοικείται από 467 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 700 μ. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Κοντά στον οικισμό, στην κορυφή Τουρκοφωλιά, λειτουργεί οργανωμένη πίστα απογείωσης αιωρόπτερων και αλεξίπτωτων πλαγιάς, που λειτουργεί ως πόλος έλξης για επισκέπτες και αθλητές από πολλές χώρες του κόσμου.

Ο οικισμός Ασπρόχωμα κατοικείται από 106 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 600 μ. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Λόφος κατοικείται από 230 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 540 μ. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας αποτελούσε τσιφλίκι των Τούρκων και η παλιότερη ονομασία του ήταν Παζαρλάδες.

Ο οικισμός Ολυμπιάδα κατοικείται από 465 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 550 μ. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Σπαρμός κατοικείται από 126 κατοίκους, απέχει από την Ελασσόνα 20 χλμ. και είναι χτισμένος σε υψόμετρο 670 μ. Οι κάτοικοι του οικισμού ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, και τηρούν τις παραδόσεις και τα έθιμα του τόπου τους. Για τους επισκέπτες, πολύ μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο ναός της Αγίας Τριάδας (Μονή Σπαρμού). Η Μονή είναι χτισμένη σε υψόμετρο 1000 μ. στη νότια πλευρά του Ολύμπου. Ιδρύθηκε το 13ο αι., έχει εξαιρετικές τοιχογραφίες, ανέδειξε αξιόλογους λόγιους μοναχούς (όπως ο Ιωνάς Σπαρμιώτης) και υπήρξε καταφύγιο κλεφτών και ανταρτών του Ολύμπου. Σύμφωνα με την παράδοση, πολλοί από τους μοναχούς της μονής υπήρξαν δάσκαλοι σε κρυφά σχολεία κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας σε όλη την Ελλάδα. Η μονή ανακαινίσθηκε τα τελευταία χρόνια και αναβιώνει με μοναστική αδελφότητα. Από το Σπαρμό ξεκινάει ο δρόμος που οδηγεί στο χιονοδρομικό κέντρο Ολύμπου στη θέση "Βρυσοπούλες", σε υψόμετρο 1800 μ. Εκεί υπάρχει

και ορειβατικό καταφύγιο που λειτουργεί όλο το χρόνο, ενώ υπάρχει και καταφύγιο ανάγκης λίγο ψηλότερα (2450 μ.). Εξαιρετική διαδρομή για ορειβάτες και φυσιολάτρες είναι από το καταφύγιο ως την κορυφή Άγιος Αντώνιος (2815 μ.), από όπου η θέα αποζημιώνει, συνεπαίρνει και εξυψώνει.

Ο οικισμός Πύθιο κατοικείται από 433 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 550 μ. σε καίρια θέση των παρυφών του Ολύμπου, στην είσοδο των στενών της Πέτρας. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Η περιοχή είναι γνωστή από τα χρόνια του Ομήρου και ερείπια της αρχαίας εκείνης πόλης βρέθηκαν γύρω από το λόφο των Αγίων Αποστόλων. Το αρχαίο Πύθιο, μαζί με την Άζωρο και τη Δολίχη, αποτελούσαν, πριν από 6.000 χρόνια, την Περραιβική Τριπολίτιδα. Οι ανασκαφές έφεραν στο φως ναό του Ποσειδώνα και ναό του Πυθίου Απόλλωνα. Ο οικισμός έχει σημαντική παρουσία και στα βυζαντινά χρόνια, όπως αποδεικνύουν τα ασηκταριά που σώζονται σε σπηλιές κοντά στον οικισμό. Το Πύθιο διαρρέει το ρέμα Κοντολάκι και τέσσερα πολύ παλιά πέτρινα γεφύρια (από τα οποία μόνο το ένα σώζεται σε άριστη κατάσταση) συνδέουν τις όχθες του.

Ο οικισμός Φλάμπουρο κατοικείται από 177 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 510 μ. και απέχει 21 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τον πρωτογενή τομέα. Στο νότια τμήμα του οικισμού προς την Ελασσόνα υπάρχει το λίθινο μονότοξο γεφύρι της Γιάνναινας.

Ο οικισμός Σκοπιά κατοικείται από 95 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 580 μ. και απέχει 17 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Η Σκοπιά είναι αραιοκατοικημένος μικρός οικισμός, του οποίου οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

7. Δημοτική Ενότητα Ποταμιάς

Η Δημοτική Ενότητα Ποταμιάς περιλαμβάνει:

- Την Τ.Κ. Αμουρίου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Αμούρι.
- Την Τ.Κ. Βλαχογιαννίου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Βλαχογιάννιον.
- Την Τ.Κ. Δομένικου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Δομένικο.
- Την Τ.Κ. Μαγούλας: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, την Μαγούλα.
- Την Τ.Κ. Μεγάλου Ελευθεροχωρίου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Μεγάλο Ελευθεροχώρι.
- Την Τ.Κ. Μεσοχωρίου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Μεσοχώρι.
- Την Τ.Κ. Πραιτωρίου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Πραιτώρι.
- Την Τ.Κ. Συκέας: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, τη Συκέα και τα Καλύβια Αναλήψεως.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 4.187 κατοίκους και αναπτύσσεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του Δήμου Ελασσόνας. Κυριότερος οικισμός είναι το Βλαχογιάννι. Εκτείνεται εκατέρωθεν της κοίτης του Τιταρήσιου ποταμού, περιοχή την οποία οι κάτοικοι ονομάζουν "ποταμιά". Είναι καθαρά αγροτική περιοχή με τη γεωργία και την κτηνοτροφία να είναι οι κύριες ασχολίες των κατοίκων της. Σημαντική δραστηριοποίηση σημειώνεται στην περιοχή από τη δράση του Αγροτικού Συνεταιρισμού Παραγωγών Καπνών Πούρων για την προώθηση και διάδοση της καλλιέργειας καπνών τύπου Αβάνας καθώς και στην παραγωγή και εμπορική εκμετάλλευση χειροποίητων πούρων και σιγαρίλος εξαιρετικής ποιότητας.

Ο οικισμός Αμούρι κατοικείται από 312 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 150 μ. και απέχει 22 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Οι κάτοικοί του ασχολούνται κυρίως με την καλλιέργεια καπνού καθώς και με την καλλιέργεια σιτηρών και δημητριακών.

Ο οικισμός Βλαχογιάννι κατοικείται από 895 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 150 μ. και απέχει 25 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Στα ανατολικά του οικισμού έχουν εντοπιστεί ερείπια που πιθανόν ανήκουν στην αρχαία Περραιβική πόλη Μάλλοια. Οι κάτοικοι του οικισμού ασχολούνται με τη γεωργία, κυρίως καλλιέργεια καπνού, και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Δομένικο κατοικείται από 627 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 280 μ. και απέχει 11 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Η αρχαία πόλη που βρισκόταν στη θέση που είναι τώρα χτισμένο το Δομένικο, ονομαζόταν Χυρεΐται. Οι σημερινοί κάτοικοι του χωριού ασχολούνται με τη γεωργία (παραγωγή καπνών, σιτηρών και αμυγδάλων) και την κτηνοτροφία. Στη θέση Βρυζόστι, μέσα σε έκταση 10 στρεμμάτων υπάρχουν διασκορπισμένα υπολείμματα 13 νερόμυλων καθώς και αρχαίων τειχών. Ο Ναός της Παναγίας, στην ίδια θέση, είναι χτισμένος με αρχαία υλικά, πιθανότατα πάνω στο ιερό αρχαίου ναού. Αξιόλογο για επίσκεψη είναι και το ο Βυζαντινό - Αρχαιολογικό μουσείο του οικισμού. Έχουν γίνει προσπάθειες ώστε να παράγονται στην περιοχή χειροποίητα πούρα υψηλής ποιότητας, με τις προδιαγραφές των κουβανέζικων.

Ο οικισμός Μαγούλα κατοικείται από 232 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 150 μ. και απέχει 15 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Οι κάτοικοι του χωριού ασχολούνται με την γεωργία (κυρίως καλλιέργεια καπνού) και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Μεγάλο Ελευθεροχώρι κατοικείται από 584 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 420 μ. και απέχει 33 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Ο οικισμός είναι χτισμένος κοντά στο αρχαίο Ερυκίνειο. Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία (κυρίως με την καλλιέργεια καπνού)

καθώς και την κτηνοτροφία. Γύρω από τον οικισμό υπάρχουν οροθετικοί σταθμοί, που στέκουν ως απομεινάρια της χάραξης των Ελληνοτουρκικών συνόρων του 1811.

Ο οικισμός Μεσοχώρι κατοικείται από 551 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 140 μ. και απέχει 22 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Η παλαιότερη ονομασία του χωριού ήταν Μυλόγουστα. Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία καθώς και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Πραιτώρι κατοικείται από 362 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 220 μ. και απέχει 18 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία καθώς και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Συκέα κατοικείται από 525 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 200 μ. και απέχει 15 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αμπελουργία. Σημαντικό αξιοθέατο είναι και το πέτρινο γεφύρι του Μπακάλη.

Ο οικισμός Καλύβια Αναλήψεως κατοικείται από 99 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 230 μ. και απέχει 17 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Σημαντικό μνημείο της περιοχής η Ι.Μ.Αναλήψεως του Σωτήρος, κατά την εορτή του οποίου συρρέουν προσκυνητές από όλο το Νομό Λάρισας.

8. Δημοτική Ενότητα Σαραντάπορου

Η Δημοτική Ενότητα Σαραντάπορου περιλαμβάνει:

- Την Τ.Κ. Αζώρου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, τον Άζωρο.
- Την Τ.Κ. Γερανείων: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, τα Γεράνια.
- Την Τ.Κ. Γιαννωτών: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, τα Γιαννωτά.
- Την Τ.Κ. Λυκουδίου: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, το Λυκούδι και τη Συκιά.
- Την Τ.Κ. Μηλέας: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, τη Μηλέα.
- Την Τ.Κ. Σαραντάπορου: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, το Σαραντάπορο.
- Την Τ.Κ. Τσαπουρνιάς: αποτελείται από δύο (2) οικισμούς, την Τσαπουρνιά και τη Φαρμάκη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 2.455 κατοίκους και αναπτύσσεται στο βόρειο τμήμα του Δήμου Ελασσόνας.

Ο οικισμός Άζωρος κατοικείται από 333 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 520 μ. και απέχει 18 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Η αρχαία Άζωρος υπήρξε η πιο ακμαία πόλη της

Περραιβικής Τριπολίτιδας. Την αξία της αρχαίας Αζώρου μαρτυρούν τα υπολείμματα των γιγαντιαίων τειχών της ακρόπολης της, οι πολλές επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες καθώς και ο ναός του Απόλλωνα. Κατά τις ανασκαφικές εργασίες αναδείχτηκαν πλήθος νομισμάτων, κυρίως βυζαντινής εποχής, αγάλματα θεών, ιερά θυσιαστήρια ενώ πρόσφατα αποκαλύφθηκε νόμισμα που φέρει επιγραφή σχετική με το όνομα της Αζώρου. Σήμερα, οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Ο οικισμός Γεράνεια κατοικείται από 251 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 460 μ. και απέχει 18 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Ο επισκέπτης του οικισμού μπορεί να απολαύσει τη μαγευτική θέα του Ολύμπου και των Καμβουνίων, όπως και να πεζοπορήσει στα πανέμορφα δάση με βελανιδιές της περιοχής.

Ο οικισμός Γιαννωτά κατοικείται από 261 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 550 μ. και απέχει 28 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας.

Ο οικισμός Λυκούδι κατοικείται από 298 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 410 μ. και απέχει 14 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Στον οικισμό έχουν απομείνει ορισμένα πετρόχιστα σπίτια, που αντιπροσωπεύουν την παραδοσιακή αρχιτεκτονική του τόπου. Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει και το σπηλαιοβάραθρο με ενδείξεις προϊστορικής κατοίκησης.

Ο οικισμός Μηλέα κατοικείται από 397 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 590 μ. και απέχει 21 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Οι κάτοικοι του οικισμού ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία, όμως υπάρχουν και κάποιες πρωτοποριακές βιολογικές καλλιέργειες, από τις οποίες παράγονται εξαιρετικά προϊόντα όπως τα βιολογικά κρασιά (τα οποία αποτελούν πόλο έλξης επισκεπτών και αγοραστών). Αξιόλογος χώρος επίσκεψης και αναψυχής είναι το άλσος Μπιτουράχη, το οποίο διαθέτει τρεις βρύσες και απλόχερη θέα προς τον Όλυμπο, όπως και η πέτρινη βρύση με το γάργαρο νερό στη θέση Γκιλιαβέλης. Επίσης, στη θέση Γκάτα υπάρχει επισκέψιμος προϊστορικός χώρος.

Ο οικισμός Σαραντάπορο κατοικείται από 580 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 840 μ. και απέχει 27 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας. Κοντά στον οικισμό έχουν βρεθεί αρχαίοι τάφοι, θέατρο και αναθηματικές στήλες από (αταύτιστο ακόμα) αρχαίο οικισμό. Αναφορές για την ύπαρξη του σημερινού οικισμού υπάρχουν από το 17^ο αι. Στα μέσα του 19^{ου} αι. αποτελούσε τσιφλίκι κάποιου Μάντζαρη από τη Βερδικούσσα. Μεγάλης ιστορικής σημασίας ήταν η μάχη του Σαρανταπόρου που έγινε στις 9 - 10 Οκτωβρίου του 1912, και λειτούργησε

ως αρχή της απελευθέρωσης της Μακεδονίας από τους Τούρκους. Οι κάτοικοι του οικισμού, ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει την απεριόριστη θέα του Ολύμπου, των Καμβουνίων, των Αντιχασίων και του κάμπου, καθώς και να επισκεφτεί τον αρχαίο οικισμό, το μοναστήρι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (1750) και την Αγία Ξένη. Οι περιπατητές, ορειβάτες και φυσιολάτρες μπορούν να ακολουθήσουν το Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 που περνάει μέσα από το χωριό και να κατευθυνθούν προς το Λιβάδι.

Ο οικισμός Τσαπουρνιά κατοικείται από 179 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 920 μ. και απέχει 30 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας.

Ο οικισμός Φαρμάκη κατοικείται από 156 κατοίκους, είναι χτισμένος σε υψόμετρο 670 μ. και απέχει 23 χλμ από την πόλη της Ελασσόνας.

9. Δημοτική Ενότητα Τσαριτσάνης

Η Δημοτική Ενότητα Τσαριτσάνης περιλαμβάνει:

- Τη Δ.Κ. Τσαριτσάνης: αποτελείται από έναν (1) οικισμό, την Τσαριτσάνη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός της Δ.Ε. ανέρχεται σε 2.040 κατοίκους και αναπτύσσεται βορειοανατολικά της Ελασσόνας σε απόσταση 4 χλμ. Το μεγαλύτερο μέρος των κατοίκων της ασχολείται στον πρωτογενή τομέα. Στα χαρακτηριστικά της φυσιογνωμίας της εντάσσεται το αξιόλογο οικιστικό απόθεμα, με οικίες και πύργους από τούβλα και πέτρα. Στο πολιτιστικό γίνεσθαι του οικισμού εντάσσονται οι δράσεις των πολιτιστικών και μορφωτικών συλλόγων με δραστηριότητες πολιτιστικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

1.2. Βασικά Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστούν χαρακτηριστικά του Δήμου Ελασσόνας, τα οποία αφορούν στην πληθυσμιακή εξέλιξη, στην ηλικιακή διάρθρωση (συνολικά και ανά φύλο) και στο μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων (στο σύνολο του πληθυσμού αλλά και ανά φύλο). Η παρουσίαση των στατιστικών δεδομένων πραγματοποιείται σε επίπεδο Δήμου αλλά και επιμέρους δημοτικών ενοτήτων, όπου είναι δυνατό, ώστε να υπάρχει συγκριτική διαχρονική εξέλιξη – παρουσίαση και η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για τις παρούσες και μελλοντικές τάσεις, καθώς και για ανάγκες εξυπηρέτησης του πληθυσμού. Για τις ως άνω

ανάγκες χρησιμοποιούνται τα στατιστικά δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ τόσο από την απογραφή του 2001 όσο και από την πρόσφατη απογραφή του 2011⁴.

Πληθυσμός

Σύμφωνα με τα στοιχεία των τελευταίων απογραφών, ο πληθυσμός του Δήμου Ελασσόνας⁵ παρουσιάζει μια μείωση της τάξης του 7% περίπου.

Διαχρονικά, ο πληθυσμός του Δήμου Ελασσόνας φαίνεται στον παρακάτω πίνακα και απεικονίζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί. Το 2001 ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου έφτανε τους 36.679 κατοίκους, ενώ την επόμενη δεκαετία μειώθηκε κατά 2.500 περίπου.

Πίνακας 2: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού του Δήμου Ελασσόνας (2001-2011)

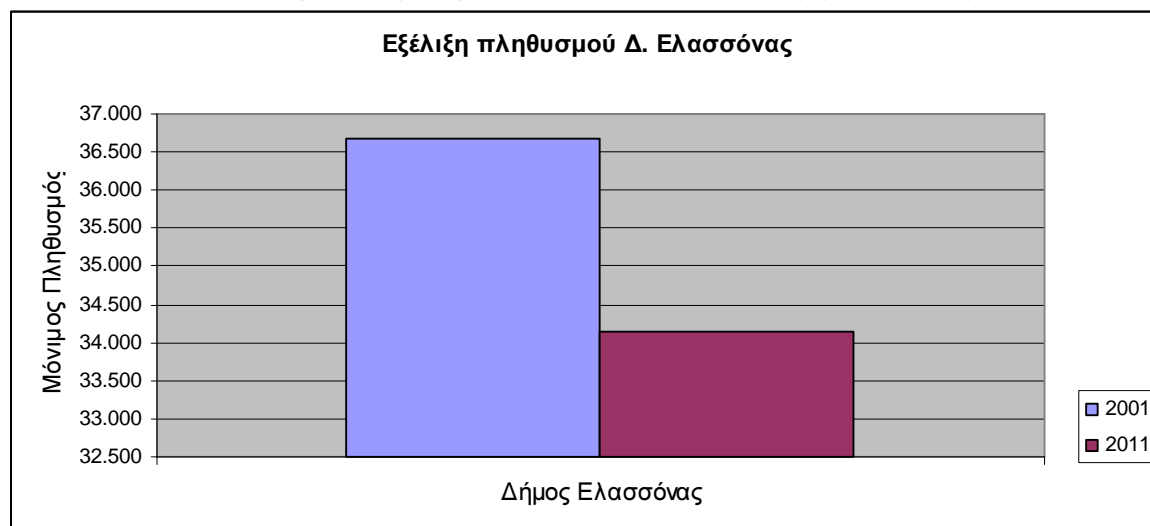
Δήμος Ελασσόνας	Μόνιμος Πληθυσμός	
	2001	2011
Δ. Ελασσόνας	36.679	32.121

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

⁴ Από την ΕΣΥΕ, έχουν ανακοινωθεί επίσημα τα απογραφικά δεδομένα που αφορούν μόνο τον μόνιμο πληθυσμό.

⁵ Ως πληθυσμός του Δήμου Ελασσόνας το έτος 2001, λαμβάνεται ο συνολικός πληθυσμός των Δημοτικών Ενοτήτων που τον συγκροτούν σήμερα.

Διάγραμμα 1: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού του Δ. Ελασσόνας (2001-2011)

Πηγή: ΕΣΥΕ, ίδια επεξεργασία

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα πληθυσμιακά στοιχεία που προέκυψαν από τις απογραφές του 2001 και του 2011, τόσο για το Δήμο Ελασσόνας⁶ όσο και για τις Δημοτικές Ενότητες που τον συγκροτούν. Τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή παρουσίασαν οι Δ.Ε Σαρανταπόρου και Ελασσόνας. Η Δ.Ε. Βερδικούσσης παρουσίασε θετική μεταβολή της τάξεως του 6,02%

Πίνακας 3: Εξέλιξη πληθυσμού Δήμου Ελασσόνας ανά Δημοτική Ενότητα

Γεωγραφικό Επίπεδο	2001	2011	Μεταβολή %
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	37.679	32.121	-14,75%
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	3951	3584	-9,28%
Δ.Ε. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	2126	2254	6,02%
Δ.Ε ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	14291	11044	-22,72%
Δ.Ε ΚΑΡΥΑΣ	874	719	-17,73%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	2983	2674	-10,36%
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	3446	3164	-8,18%
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	4753	4187	-11,90%
Δ.Ε ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	3337	2455	-26,43%
Δ.Ε. ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	2321	2040	-12,10%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές πληθυσμού 2001 και 2011, Ιδία επεξεργασία

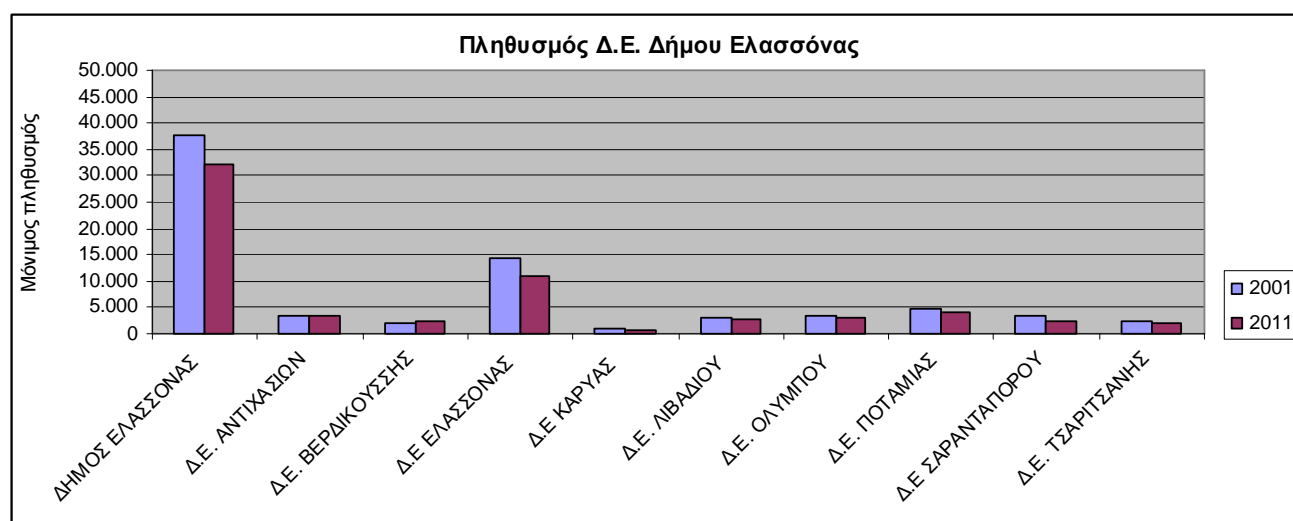
⁶ Κατά την επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που ακολουθεί επισημαίνεται ότι όπου γίνεται αναφορά στη Δ.Ε. Ελασσόνας αυτή περιλαμβάνει και την Δ.Κ. Τσαριτσάνης, καθώς κατά την απογραφή του 2001 η τότε Κοινότητα Τσαριτσάνης είχε περιληφθεί στον Καποδιστριακό Δήμο Ελασσόνας για να ανακηρυχθεί ξανά Κοινότητα το 2006.

Όπως παρατηρούμε η μεγαλύτερη πληθυσμιακή μεταβολή καταγράφεται στη Δ.Ε. Ελασσόνας με μείωση πληθυσμού κατά 22,72% και εν συνεχεία στη Δ.Ε. Σαρανταπόρου (26,43%). Οι μικρότερες αρνητικές μεταβολές σημειώνονται στις Δ.Ε. Ολύμπου (8,18%) και Δ.Ε. Λιβαδίου (10,36%). Η μοναδική θετική μεταβολή καταγράφεται στη Δ.Ε. Βερδικούσσης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν παρατηρείται αύξηση πληθυσμού σε συγκεκριμένη εποχή του έτους (περίοδο αιχμής - τουριστική περίοδος, κλπ), παρατηρείται όμως το φαινόμενο της περιοδικής στάθμευσης Αλλοδαπών μεταναστών για οικονομικούς κυρίως λόγους, κατά τους μήνες του καλοκαιριού. Ωστόσο, τόσο ο αριθμός τους όσο και η προσέλευσή τους - αποχώρησή τους είναι δύσκολο να εκτιμηθούν.

Η διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού των Δ.Ε. φαίνεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Διάγραμμα 2: Συγκριτική απεικόνιση πληθυσμού του Δήμου Ελασσόνας και των Δ.Ε. Διαμερισμάτων (2001, 2011)

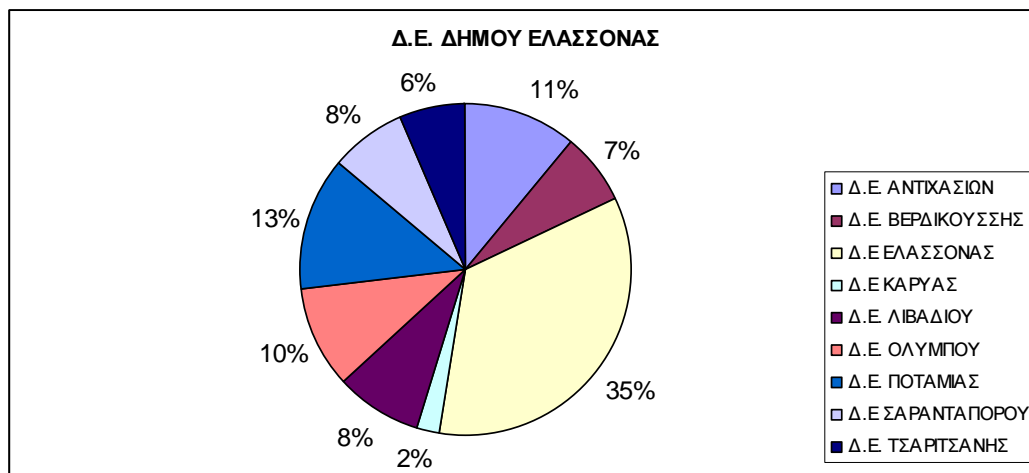

Πηγή: ΕΣΥΕ 2001 και 2011, Ιδία επεξεργασία

Ιδιαίτερως, η έδρα του Δήμου, η Ελασσόνα, όντας μια πόλη μεσαίου μεγέθους και ως κυρίαρχη πόλη του οικιστικού δικτύου του Δήμου, επωφελείται της δυναμικής που έχει αποκτήσει τα τελευταία χρόνια η Λάρισα, ως κέντρο της περιφέρειας Θεσσαλίας αλλά και ως αναπτυξιακός πόλος της Ελλάδας. Ωστόσο όμως, ο δυναμισμός αυτός σταδιακά απορροφάται και ενσωματώνεται στην πρωτεύουσα του νομού, με αποτέλεσμα οι πόλεις – δορυφόροι όπως η Ελασσόνα να αναπτύσσονται μεν αλλά να χάνουν σημαντικό κομμάτι του πληθυσμού τους, το οποίο μεταναστεύει προς μεγαλύτερες πόλεις προς αναζήτησης καλύτερων συνθηκών ζωής και απασχόλησης.

Όπως φαίνεται στη συνέχεια, στο σύνολο του Δήμου Ελασσόνας, η Δ.Ε. Ελασσόνας καταλαμβάνει πληθυσμιακά το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού πληθυσμού (34,38%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού Δ.Ε. του Δήμου Ελασσόνας

Πηγή: ΕΣΥΕ 2001, ίδια επεξεργασία

Σε επίπεδο καλικρατικού Δήμου παρατηρείται μείωση του πληθυσμού στις ηλικιακές ομάδες μέχρι 59 ετών που αποτελούν τις παραγωγικές ηλικίες του πληθυσμού, ενώ σημειώνεται αύξηση στις ηλικιακές ομάδες άνω των 60 ετών, γεγονός που υποδηλώνει μείωση των γεννήσεων και συνεπώς αύξηση του γεροντικού πληθυσμού. Το φαινόμενο αυτό εντείνεται και από τη μείωση του πληθυσμού που σημειώθηκε στην ίδια δεκαετία. Σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων και Κοινοτήτων παρατηρείται ακριβώς η ίδια εικόνα και δεν εντοπίζονται διαφοροποιήσεις.

Πίνακας 4: Ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού του Δ. Ελασσόνας και των Δ.Ε.

	1991						
	Σύνολο	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 +
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	4.175	889	851	820	797	582	236
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	2.865	755	689	514	429	348	130
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	15.419	2.870	3.356	2.855	3.184	2.290	864
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	1.075	138	170	142	237	248	140
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	3.376	637	595	634	768	531	211
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	4.251	793	843	703	926	669	317
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	5.270	948	1.003	879	1.145	935	360
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	3.519	525	544	558	896	723	273
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	39.950	7.555	8.051	7.105	8.382	6.326	2.531
	2001						
	Σύνολο	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 +

Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	3.548	484	643	626	756	764	275
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	2.126	425	458	392	343	372	136
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	14.291	2.222	2.705	2.787	2.524	3.108	945
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	874	87	133	114	132	277	131
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	2.983	347	542	500	611	716	267
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	3.446	402	581	570	649	959	285
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	4.753	632	830	772	879	1.217	423
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	3.337	349	491	498	629	1.028	342
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	35.358	4.948	6.383	6.259	6.523	8.441	2.804

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την ποσοστιαία ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού για τα έτη 1991 και 2001. Η νεότερη ηλικιακή ομάδα (0-14) εμφανίζει μείωση περίπου 6 ποσοστιαίες μονάδες από 18,9% το 1991 σε 14% το 2001, ενώ η γηραιότερη ομάδα (60-74 ετών) παρουσιάζει αύξηση κατά 8,1 ποσοστιαίες μονάδες από 15,8% το 1991 σε 23,9% το 2001, γεγονός που αναδεικνύει μια έντονη τάση γήρανσης στον Καλλικρατικό Δήμο Ελασσόνας με ταυτόχρονη εσωτερική μετανάστευση και μείωση των γεννήσεων.

Πίνακας 5: Ποσοστιαία ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού του Δ. Ελασσόνας (Συγκριτική παρουσίαση των δυο τελευταίων απογραφών)

	1991						
	Σύνολο	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 +
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	100%	21,3%	20,4%	19,6%	19,1%	13,9%	5,7%
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	100%	26,4%	24,0%	17,9%	15,0%	12,1%	4,5%
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	100%	18,6%	21,8%	18,5%	20,6%	14,9%	5,6%
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	100%	12,8%	15,8%	13,2%	22,0%	23,1%	13,0%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	100%	18,9%	17,6%	18,8%	22,7%	15,7%	6,3%
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	100%	18,7%	19,8%	16,5%	21,8%	15,7%	7,5%
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	100%	18,0%	19,0%	16,7%	21,7%	17,7%	6,8%
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	100%	14,9%	15,5%	15,9%	25,5%	20,5%	7,8%
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	100%	18,9%	20,2%	17,8%	21,0%	15,8%	6,3%
	2001						
	Σύνολο	0-14	15-29	30-44	45-59	60-74	75 +
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	100%	13,6%	18,1%	17,6%	21,3%	21,5%	7,8%
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	100%	20,0%	21,5%	18,4%	16,1%	17,5%	6,4%
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	100%	15,5%	18,9%	19,5%	17,7%	21,7%	6,6%
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	100%	10,0%	15,2%	13,0%	15,1%	31,7%	15,0%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	100%	11,6%	18,2%	16,8%	20,5%	24,0%	9,0%
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	100%	11,7%	16,9%	16,5%	18,8%	27,8%	8,3%
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	100%	13,3%	17,5%	16,2%	18,5%	25,6%	8,9%

Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	100%	10,5%	14,7%	14,9%	18,8%	30,8%	10,2%
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	100%	14,0%	18,1%	17,7%	18,4%	23,9%	7,9%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Δομικοί Δείκτες

Πίνακας 6: Δομικοί Δείκτες για το Δήμο Ελασσόνας ανά Δημοτική Ενότητα

	1991			2001		
	Δείκτης Γήρανσης	Δείκτης Νεανικότητας	Δείκτης Εξάρτησης	Δείκτης Γήρανσης	Δείκτης Νεανικότητας	Δείκτης Εξάρτησης
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	13,32	21,29	52,93	20,66	13,64	52,21
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	11,45	26,35	60,77	18,16	19,99	61,67
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	13,19	18,61	46,64	20,66	15,55	56,75
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	26,70	12,84	65,38	35,24	9,95	82,46
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	15,70	18,87	52,83	23,77	11,63	54,80
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	15,74	18,65	52,42	26,29	11,67	61,18
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	16,66	17,99	53,02	26,03	13,30	64,81
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	19,27	14,92	51,94	29,73	10,46	67,18
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	14,92	18,91	51,13	23,26	13,99	59,36

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

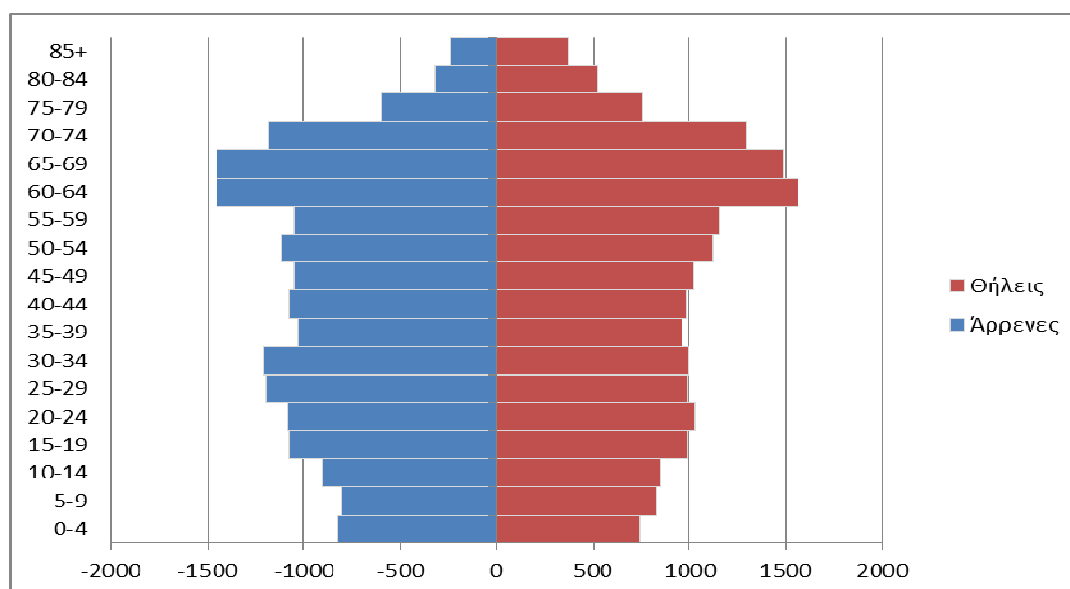
Όσον αφορά στους δομικούς δείκτες γήρανσης, νεανικότητας και εξάρτησης που παρουσιάζονται στον πίνακα 5:

- ο δείκτης νεανικότητας υπολογίζει το ποσοστό των ατόμων που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 0-14 ετών ως προς το σύνολο του πληθυσμού του Δήμου. Ο δείκτης αυτός σημειώνει μείωση τόσο στο σύνολο του Δήμου Ελασσόνας όσο και στις επιμέρους Δημοτικές Ενότητες στη δεκαετία 1991 – 2001. Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στην Δ.Ε. Αντιχασίων.
- Ο δείκτης γήρανσης, ο οποίος δείχνει στα 100 άτομα ηλικίας 0-14 ετών τον αριθμό των ατόμων >65 ετών παρουσιάζει σημαντική αύξηση σε επίπεδο Δήμου, ενώ η ίδια εικόνα παρουσιάζεται και στις επιμέρους Δημοτικές Ενότητες με τη μεγαλύτερη αύξηση να παρατηρείται στην Δ.Κ. Καρυάς.
- Σε ότι αφορά στο δείκτη εξάρτησης, ο οποίος δηλώνει πόσα άτομα ηλικίας 0-14 ετών καθώς και > 65 ετών εξαρτώνται από τον ενεργό πληθυσμό (δηλαδή τα άτομα ηλικίας 15-64), παρατηρούμε μια σχετική αύξηση την τελευταία δεκαετία από 51% σε 59%, γεγονός που υποδηλώνει ότι όλο και περισσότερα άτομα εξαρτώνται σημαντικά από τον ενεργό πληθυσμό του Δήμου Ελασσόνας. Η μεγαλύτερη αύξηση του δείκτη εξάρτησης σημειώνεται στην Δ.Κ. Καρυάς.

Συμπερασματικά από την εξέταση των δομικών δεικτών την δεκαετία 1991 – 2001 παρατηρείται η έντονη τάση γήρανσης του πληθυσμού, η οποία αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά την παραγωγική βάση του Δήμου τα επόμενα χρόνια.

Σημαντικά στοιχεία για τον πληθυσμό του Δήμου Ελασσόνας εξάγονται από την πληθυσμιακή πυραμίδα για το 2001. Έτσι, από το σχήμα της πυραμίδας προκύπτει το συμπέρασμα ότι ο πληθυσμός χαρακτηρίζεται 'ώριμος' ή και γηρασμένος, αφού η βάση της πυραμίδας είναι μικρότερη σε σχέση με το κέντρο της, ενώ η κορυφή της είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη σε ότι αφορά στις ηλικιακές ομάδες 60 – 69 ετών. Πιο συγκεκριμένα, οι ηλικιακές ομάδες με τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή κάλυψη είναι αυτές των 60-64, 65-69, οι οποίες περιλαμβάνουν τον πληθυσμό που γερνάει. Αυξημένες παρουσιάζονται οι ηλικιακές ομάδες 25-29 ετών και 30 – 34 ετών που αποτελούν παραγωγικές ηλικίες του πληθυσμού. Η αναλογία ανδρών – γυναικών στο σύνολο του καλικράτιου Δήμου Ελασσόνας παρουσιάζεται ισορροπημένη με τις γυναίκες να υπερτερούν ελαφρά έναντι των ανδρών, ήτοι 17.684 γυναίκες έναντι 17.674 άνδρες.

Διάγραμμα 4: Ηλικιακή πυραμίδα Δ. Ελασσόνας (2001)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία

Επίπεδο εκπαίδευσης

Στον επόμενο πίνακα γίνεται παρουσίαση των στοιχείων που αφορούν στην εκπαίδευση και στο επίπεδο κατάρτισης που έχουν οι κάτοικοι της περιοχής μελέτης. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται στοιχεία για κάθε ξεχωριστή ενότητα, δηλαδή είτε για το Δήμο συνολικά, είτε για τις επί μέρους Δημοτικές Ενότητες και Κοινότητες, σύμφωνα με τις απογραφές 1991 - 2001.

Όσον αφορά στο σύνολο του Δήμου, η πλειοψηφία των κατοίκων το 2001 είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης με απολυτήριο Δημοτικού (περίπου 37%) και ακολουθούν οι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης με ποσοστό 25%. Οι πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών και οι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου καταλαμβάνουν πολύ μικρό ποσοστό του πληθυσμού. Στη δεκαετία 1991 – 2001 το επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού σημειώνει μικρή βελτίωση με τους αποφοίτους της στοιχειώδους εκπαίδευσης να παρουσιάζουν μείωση 20% και τους απόφοιτους μέσης εκπαίδευσης να σημειώνουν σημαντική αύξηση, γεγονός ιδιαίτερα ενθαρρυντικό για τα δεδομένα της περιοχής. Επίσης αύξηση 27% περίπου σημειώνουν οι πτυχιούχοι ΤΕΙ, ΚΑΤΕ, Ανώτερης Σχολής, κτλ. Αντίθετα μείωση κατά 11% περίπου σημειώνουν οι κάτοχοι μεταπτυχιακού και διδακτορικού τίτλου. Ιδιαίτερα θετική εξέλιξη για τον Δήμο είναι η μεγάλη μείωση της τάξης του 48,5% που σημειώνεται στους αναλφάβητους (άτομα που δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση) στοιχείο ιδιαίτερα ενθαρρυντικό για την εξέλιξη της παραγωγικής βάσης του πληθυσμού.

Πίνακας 7: Επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού του Δ. Ελασσόνας και των Δ.Ε.

ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ			
Επίπεδο εκπαίδευσης	1991	2001	Μεταβολή (%)
Διδακτορικό, Μεταπτυχιακό	28	25	-10,7%
Πτυχίο ΑΕΙ	1.101	1.151	4,5%
Πτυχίο ΤΕΙ, ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ, Ανώτερης Σχολής και Εκκλησιαστικής εκπαίδευσης	322	410	27,3%
Πτυχίο Μεταδευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κλπ)	0	599	-
Απολυτήριο Γεν. Λυκείου ή 6τάξιου Γυμνασίου ή ΕΠΛ	3.086	4.179	35,4%
Πτυχίο ΤΕΛ	144	427	196,5%
Πτυχίο ΤΕ	215	319	48,4%
Απολυτήριο 3τάξιου Γυμνασίου	3.211	3.742	16,5%
Απολυτήριο Δημοτικού	16.699	13.285	-20,4%
Φοιτά στο Δημοτικό ή το εγκατέλειψε, αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση	6.464	6.752	4,5%
Δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση	8.680	4.469	-48,5%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., ίδια επεξεργασία 2001

1.3. Βασικά Κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Σύνθεση του πληθυσμού

Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας είναι έντονο το φαινόμενο της μετανάστευσης πληθυσμού από γειτονικές (Αλβανία, Βουλγαρία, κ.α.) και μη χώρες, με αποτέλεσμα να παρατηρείται απότομη αύξηση του πληθυσμού ορισμένων Δήμων της χώρας. Αυτό επιβεβαιώνεται ξεκάθαρα και από τα στοιχεία του πίνακα που ακολουθεί, σε επίπεδο περιφέρειας και νομού.

Πίνακας 8: Σύθεση του πληθυσμού (αλλοδαποί, ημεδαποί) στο ευρύτερο πλαίσιο του Δήμου Ελασσόνας

		Θεσσαλία	Νομός Λάρισας
1991	Αλλοδαποί Απογραφέντες στο Δήμο	3763	1200
	Ετεροδημότες Απογραφέντες στο Δήμο	145758	61411
	Ομοδημότες Απογραφέντες στο Δήμο	585325	208001
	Σύνολο	734846	270612
2001	Αλλοδαποί Απογραφέντες στο Δήμο	33782	14213
	Ετεροδημότες Απογραφέντες στο Δήμο	130982	53388
	Ομοδημότες Απογραφέντες στο Δήμο	589124	211704
	Σύνολο	753888	279305

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1991, 2001, Ιδία επεξεργασία

Έτσι, σε χρονικό διάστημα μιας δεκαετίας, οι αλλοδαποί που απογράφηκαν στην περιφέρεια Θεσσαλίας αυξήθηκαν περίπου κατά δέκα φορές, ενώ αντίστοιχα οι ομοδημότες παρουσίασαν μικρή αύξηση της τάξεως του 0,6%. Οι αλλοδαποί σε επίπεδο νομού αυξήθηκαν δραματικά, αγγίζοντας το ενδεκαπλάσιο της απογραφής του 1991. Και πάλι, οι ομοδημότες παρουσιάζουν μια μικρή μόνο αυξητική τάση. Σύμφωνα με στοιχεία από το Δήμο Ελασσόνας, κατά την τελευταία απογραφή (έτος 2010) απεγράφησαν συνολικά 1.270 αλλοδαποί.

Ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού (Πηγή: «Βοήθεια στο σπίτι»)

Οι κοινωνικά ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που διαβιούν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι οι εξής:

- Α.με.Α.
- Αποφυλακισμένοι
- Ανήλικοι Παραβάτες
- Μονογονεϊκές Οικογένειες
- Άνεργοι άνω των 45 ετών
- Πρώην Χρήστες ουσιών – Απεξαρτημένα άτομα
- Τσιγγάνοι
- Παλιννοστούντες
- Μετανάστες – Βορειοηπειρώτες

Δείκτες ευημερίας

Οι πίνακες που παρατίθενται παρακάτω δίνουν μια ενδεικτική εικόνα για την κατάσταση ευημερίας του Δήμου Ελασσόνας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανέσεις και τις υποδομές των κατοικιών.

Συγκρίνοντας τα στοιχεία 1991 και 2001, παρατηρείται ότι οι κανονικές κατοικίες με λουτρό παρουσιάζουν σημαντική αύξηση σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες και Κοινότητες με τη μεγαλύτερη αύξηση να σημειώνεται στην Δ.Κ. Βερδικούσσης με 84,4% και τη μικρότερη να σημειώνεται στην Δ.Ε. Ελασσόνας με ποσοστό 28,7%. Αυτό σημαίνει ότι στη Δ.Ε. Ελασσόνας που είναι περισσότερο αστικοποιημένη περιοχή οι κατοικίες διέθεταν ήδη αυτή την άνεση οπότε το ποσοστό που την απέκτησαν μετά το 1990 είναι μικρότερο συγκριτικά με τις λιγότερο αστικοποιημένες Δ.Ε. ή Δ.Κ. Οι κατοικίες που διαθέτουν θέρμανση σημειώνουν επίσης αύξηση στην ίδια δεκαετία σε όλες τις Δ.Ε. και Δ.Κ. με το μεγαλύτερο ποσοστό να σημειώνεται στην Δ.Ε. Ολύμπου με 42%. Η διαφοροποίηση ανάμεσα στις Δ.Ε. είναι μεγαλύτερη καθώς στην Δ.Ε. Λιβαδίου η αύξηση είναι μόλις 0,5%, στις Δ.Ε. Αντιχασίων, Ποταμιάς και Σαρανταπόρου η αντίστοιχη αύξηση είναι κάτω του 10%, ενώ στη Δ.Ε. Ελασσόνας και στις Δ.Κ. Βερδικούσσης και Καρυάς είναι άνω του 10%. Σε επίπεδο Δήμου η αντίστοιχη αύξηση σταθμίζεται σε 10,4%.

Όσον αφορά στις κατοικίες που διαθέτουν κουζίνα στη δεκαετία 1991 – 2001 σημειώθηκε αύξηση 9,6% σε επίπεδο Δήμου. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην Δ.Ε. Ολύμπου με 30%, ενώ η μικρότερη στην Δ.Ε. Λιβαδίου με 0,2%.

Συμπερασματικά οι κατοικίες σε όλες τις Δ.Ε. και Δ.Κ. του Δήμου Ελασσόνας βελτίωσαν σημαντικά τις ανέσεις τους στη δεκαετία 1991 – 2001.

Πίνακας 9: Κανονικές κατοικίες στο Δ. Ελασσόνας ανάλογα με τις ανέσεις που διαθέτουν

	Κανονικές κατοικίες		Με λουτρό		Με θέρμανση		Με κουζίνα	
	1991	2001	1991	2001	1991	2001	1991	2001
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	1.478	1.467	1.073	1.431	1.354	1.416	1.447	1.466
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	5.486	6.225	4.606	5.926	4.887	5.697	5.442	6.107
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	1.285	1.265	886	1.157	1.204	1.210	1.261	1.264
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	1.617	2.219	1.250	1.858	1.354	1.923	1.607	2.089
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	1.865	1.890	1.282	1.801	1.698	1.799	1.823	1.844
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	1.413	1.502	1.074	1.405	1.337	1.468	1.413	1.486
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	776	848	372	686	716	822	737	834
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	625	648	420	560	506	613	622	644
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	14.545	16.064	10.963	14.824	13.056	14.948	14.352	15.734

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1991, 2001

Πίνακας 10: Ποσοστιαία μεταβολή 1991 – 2001 των κανονικών κατοικιών στο Δ. Ελασσόνας ανάλογα με τις ανέσεις που διαθέτουν

	Κανονικές κατοικίες	Με λουτρό	Με θέρμανση	Με κουζίνα
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	-0,7%	33,4%	4,6%	1,3%
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	13,5%	28,7%	16,6%	12,2%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	-1,6%	30,6%	0,5%	0,2%
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	37,2%	48,6%	42,0%	30,0%
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	1,3%	40,5%	5,9%	1,2%
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	6,3%	30,8%	9,8%	5,2%
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	9,3%	84,4%	14,8%	13,2%
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	3,7%	33,3%	21,1%	3,5%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	10,4%	35,2%	14,5%	9,6%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1991, 2001, ίδια επεξεργασία

Νοικοκυριά

Ο αριθμός των μελών σε κάθε νοικοκυριό είναι ένα ενδεικτικό κριτήριο τόσο για την αύξηση των γεννήσεων και την τάση συγκατοίκησης πολλών μελών όσο και τη συνέχιση της παραδοσιακής πολυμελούς οικογένειας σε πολλά τοπικά διαμερίσματα της χώρας. Μεταξύ των δύο απογραφών, είναι εμφανής η μεγάλη μείωση των νοικοκυριών με περισσότερα από 3 μέλη, ενώ παράλληλα υπάρχει αύξηση των νοικοκυριών με 1 ή 2 μέλη, σαφής ένδειξη της υπογεννητικότητας που μαστίζει τα τελευταία χρόνια τη Χώρα. Μόνον στη Δ.Ε. Σαρανταπόρου και στη Δ.Κ. Καρυάς σημειώνεται μικρή αύξηση των νοικοκυριών με 6 μέλη και άνω, ωστόσο σε απόλυτους αριθμούς αποτελούν αμελητέα ποσότητα.

Πίνακας 11: Μέλη των νοικοκυριών στο Δ. Ελασσόνας και ανά Δ.Ε.

	1 μέλος		2 μέλη		3 μέλη		4 μέλη		5 μέλη		6 μέλη και άνω	
	1991	2001	1991	2001	1991	2001	1991	2001	1991	2001	1991	2001

Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	104	195	322	445	193	205	242	157	200	110	125	98
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	415	711	977	1.346	811	890	1.112	959	622	426	417	287
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	72	118	227	304	198	173	189	147	115	82	140	107
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	95	209	338	456	201	193	200	164	137	102	177	75
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	154	217	380	477	274	258	279	222	184	128	218	184
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	97	170	438	479	184	176	167	139	137	81	94	99
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	34	63	101	170	83	77	133	105	108	83	181	84
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	65	75	132	143	76	38	45	29	24	12	31	32
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	1.036	1.758	2.915	3.820	2.020	2.010	2.367	1.922	1.527	1.024	1.383	966

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1991, 2001

Πίνακας 12: Ποσοστιαία μεταβολή των μελών των νοικοκυριών στο Δ. Ελασσόνας και ανά Δ.Ε.

	1 μέλος	2 μέλη	3 μέλη	4 μέλη	5 μέλη	6 μέλη και άνω
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	87,5%	38,2%	6,2%	-35,1%	-45,0%	-21,6%
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	71,3%	37,8%	9,7%	-13,8%	-31,5%	-31,2%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	63,9%	33,9%	-12,6%	-22,2%	-28,7%	-23,6%
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	120,0%	34,9%	-4,0%	-18,0%	-25,5%	-57,6%
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	40,9%	25,5%	-5,8%	-20,4%	-30,4%	-15,6%
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	75,3%	9,4%	-4,3%	-16,8%	-40,9%	5,3%
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	85,3%	68,3%	-7,2%	-21,1%	-23,1%	-53,6%
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	15,4%	8,3%	-50,0%	-35,6%	-50,0%	3,2%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	69,7%	31,0%	-0,5%	-18,8%	-32,9%	-30,2%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1991, 2001, ίδια επεξεργασία

Αναφορικά με τον αριθμό των δωματίων που υπάρχουν σε κάθε νοικοκυριό, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. προκύπτουν τα εξής:

Σε επίπεδο Δήμου Ελασσόνας μειώνονται στη δεκαετία 1991 – 2001 τα νοικοκυριά που διαθέτουν 1 -3 δωμάτια, ενώ αντίθετα αυξάνονται τα νοικοκυριά με 4 δωμάτια και άνω στοιχείο που δείχνει σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα για τις ανέσεις των κατοικιών ότι βελτιώνεται σημαντικά η ποιότητα κατοικίας του πληθυσμού. Πιο συγκεκριμένα η μείωση των νοικοκυριών που διαμένουν σε 1 δωμάτιο φθάνει το 34,3% σε επίπεδο Δήμου, των νοικοκυριών που διαμένουν σε 2 δωμάτια φθάνει το 15,3%, ενώ ελάχιστη είναι η μείωση των νοικοκυριών που διαμένουν σε 3 δωμάτια (0,2%). Αντίστοιχα η αύξηση των νοικοκυριών που διαμένουν σε 4 δωμάτια και άνω φθάνει το 9,9% στην ίδια δεκαετία.

Σε επίπεδο Δημοτικών ενοτήτων και κοινοτήτων οι διαφοροποιήσεις είναι μικρές. Πιο συγκεκριμένα στη Δ.Ε. Ολύμπου παρατηρείται αύξηση των νοικοκυριών σε όλες τις

κατηγορίες δωματίων, ενώ μείωση των νοικοκυριών που διαμένουν σε 3 δωμάτια και άνω σημειώνεται στις Δ.Κ. Βερδικούσσης και Καρυάς καθώς και στις Δ.Ε. Αντιχασίων και Λιβαδίου.

Πίνακας 13: Δωμάτια των νοικοκυριών στο Δ. Ελασσόνας (1991)

	1 δωμάτιο	2 δωμάτια	3 δωμάτια	4 δωμάτια	5 δωμάτια και άνω
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	59	206	342	313	258
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	46	296	802	1534	1609
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	2	23	249	398	258
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	5	99	200	387	445
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	7	84	204	537	645
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	12	93	217	475	308
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	10	53	124	241	194
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	2	15	109	160	84
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	143	869	2247	4045	3801

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1991

Πίνακας 14: Δωμάτια των νοικοκυριών στο Δ. Ελασσόνας (2001)

	1 δωμάτιο	2 δωμάτια	3 δωμάτια	4 δωμάτια	5 δωμάτια και άνω
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	38	200	323	389	226
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	24	238	808	1723	1730
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	1	28	215	462	216
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	12	104	218	383	471
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	3	42	229	600	592
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	4	73	224	496	342
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	11	41	144	226	155
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	1	10	82	152	84
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	94	736	2243	4431	3816

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 2001

Πίνακας 15: Ποσοστιαία μεταβολή των κατοικιών ανάλογα με τα δωμάτια που διαθέτουν στη δεκαετία 1991 – 2001

	1 δωμάτιο	2 δωμάτια	3 δωμάτια	4 δωμάτια	5 δωμάτια και άνω
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	-35,6%	-2,9%	-5,6%	24,3%	-12,4%
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	-47,8%	-19,6%	0,7%	12,3%	7,5%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	-50,0%	21,7%	-13,7%	16,1%	-16,3%
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	140,0%	5,1%	9,0%	-1,0%	5,8%
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	-57,1%	-50,0%	12,3%	11,7%	-8,2%
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	-66,7%	-21,5%	3,2%	4,4%	11,0%
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	10,0%	-22,6%	16,1%	-6,2%	-20,1%
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	-50,0%	-33,3%	-24,8%	-5,0%	0,0%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ	-34,3%	-15,3%	-0,2%	9,5%	0,4%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού 1991 – 2001, ίδια Επεξεργασία

1.4. Κοινωνικές υποδομές, υπηρεσίες και δραστηριότητες

Εκπαίδευση

Η παρουσία της μαθητικής νεολαίας στην υπό μελέτη περιοχή είναι ιδιαίτερα δυναμική, μιας και αριθμεί 2.300 περίπου μαθητές, οι οποίοι φοιτούν στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια καθώς και μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σημαντικό εξάλλου είναι το γεγονός ότι τόσο οι μαθητές όσο και μεγάλη μερίδα των κατοίκων των Δ.Ε. έρχονται σε καθημερινή επαφή με την έδρα του Δήμου και αποτελούν ουσιαστικά μέρος του «ενεργού πληθυσμού της».

Παρακάτω, παρουσιάζονται οι υποδομές εκπαίδευσης του Δήμου Ελασσόνας, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών:

Πίνακας 16: Υποδομές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και αριθμός οργανικών θέσεων στο Δήμο Ελασσόνας

α / α	Δημοτικά Σχολεία	Οργανικές θέσεις
1	Ολοήμερο Βερδικούσσας	6/θ
2	Βλαχογιαννίου	6/θ
3	Μεγ.Ελευθεροχωρίου (παρ.Βλαχογιαννίου)	
4	Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Γαλανόβρυσης	3/θ
5	1ο Ολοήμερο Ελασσόνας (συγχ.Δρυμ.-Κεφ.-Γαλ.)	8/θ
6	Γαλανόβρυσης – Στεφ. (παρ.1ου Ελασσόνας)	
7	Δρυμού (παρ.1ου Ελασσόνας)	
8	2ο Ολοήμερο Ελασσόνας	12/θ
9	3ο Ολοήμερο Ελασσόνας	12/θ
10	Ολοήμερο Ευαγγελισμού	8/θ
11	Καλλιθέας	6/θ

12	Καρυάς	2/θ
13	1ο Ολοήμερο Κρανέας	6/θ
14	1ο Ολοήμερο Λιβαδίου	6/θ
15	Ολοήμερο Λυκουδίου	4/θ
16	Σαρανταπόρου	2/θ
17	1ο Ολοήμερο Τσαριτσάνης	6/θ
18	Λουτρού	3/θ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ		
1	Αμπελίων Βερδικούσσας	1/θ
2	Βερδικούσσας	1/θ
3	Βλαχογιαννίου (συγχ.Μ.Ελευθεροχωρίου)	1/θ
4	Ειδικό Νηπ.Γαλανόβρυσης	1/θ
5	Δολίχης	1/θ
6	Δομένικου	1/θ
7	Δρυμού	1/θ
8	1ο Ελασσόνας	2/θ
9	2ο ολοήμερο Ελασσόνας	2/θ
10	3ο ολοήμερο Ελασσόνας	2/θ
11	4ο Ελασσόνας	1/θ
12	Ευαγγελισμού	1/θ
13	Καλλιθέας	1/θ
14	Καρυάς	1/θ
15	Κεφαλόβρυσου	1/θ
16	1ο Κρανέας (συγχ.2ο Κρανέας)	1/θ
17	Λιβαδίου	1/θ
18	Λουτρού	1/θ
19	Μεσοχωρίου	1/θ
20	Μηλέας (συγχ.Αζωρο)	1/θ
21	Ολυμπιάδας	1/θ
22	Πραιτωρίου	1/θ
23	Σαρανταπόρου	1/θ
24	Στεφανόβουνου	1/θ
25	1ο ολοήμερο Τσαριτσάνης	2/θ

Πηγή: Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λάρισας

Πίνακας 17: Υποδομές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Δήμο Ελασσόνας

A/A	ΟΝΟΜΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
1	1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
2	1 ^ο ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
3	1 ^ο ΕΠΑΛ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
4	ΕΠΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
5	ΕΠΑΓ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
6	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΑΣ	ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΑΣ
7	ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΑΣ	ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΑΣ
8	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΟΜΕΝΙΚΟΥ	ΠΟΤΑΜΙΑΣ
9	ΛΥΚΕΙΟ ΔΟΜΕΝΙΚΟΥ	ΠΟΤΑΜΙΑΣ
10	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΟΛΥΜΠΟΥ
11	ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΟΛΥΜΠΟΥ
12	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΡΥΑΣ	ΚΑΡΥΑΣ
13	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
14	ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
15	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΛΙΒΑΔΙΟΥ

16	ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΛΙΒΑΔΙΟΥ
17	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ

Πηγή: Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ελασσόνας

Υγεία – Πρόνοια

Οι κάτοικοι του Δήμου Ελασσόνας εξυπηρετούνται από το Κέντρο Υγείας που υπάρχει στην πόλη της Ελασσόνας. Το προσωπικό απασχολείται στο Κέντρο Υγείας φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 18: Απασχολούμενο Προσωπικό στο Κέντρο Υγείας Ελασσόνας

Γιατροί	14
Νοσηλεύτριες	15
Μαίες	3
Επισκέπτριες	3
Βοηθοί Ακτινολόγου	3
Μικροβιολόγοι	3
Πλήρωμα Ασθενοφόρου	7
Τεχνικοί Επιμελητές	7
Γραμματειακή Υποστήριξη	6
Καθαρίστριες	3

Πηγή: Κέντρο Υγείας Ελασσόνας

Εκτός από το Κέντρο Υγείας Ελασσόνας, στην ευρύτερη περιοχή λειτουργούν ακόμα 12 Περιφερειακά Ιατρεία, καθένα από τα οποία καλύπτει τη δική του ζώνη ευθύνης, χωρίς αυτό βέβαια να αποκλείει την εξυπηρέτηση κατοίκων και από γειτονικούς δήμους ή άλλες περιοχές.

Πίνακας 19: Περιφερειακή ιατρεία στην επαρχία Ελασσόνας

Περιφερειακό Ιατρείο Βερδικούσσας	Βερδικούσσα
Περιφερειακό Ιατρείο Δομένικου	Δομένικο
Περιφερειακό Ιατρείο Ευαγγελισμού	Ευαγγελισμός
Περιφερειακό Ιατρείο Καλλιθέας	Καλλιθέα
Περιφερειακό Ιατρείο Καρυάς	Καρυά
Περιφερειακό Ιατρείο Κρανιάς	Κρανιά
Περιφερειακό Ιατρείο Λιβαδίου	Λιβάδι
Περιφερειακό Ιατρείο Λυκουδίου	Λυκούδι
Περιφερειακό Ιατρείο Μαγούλας	Μαγούλα
Περιφερειακό Ιατρείο Μηλέας (Μηλιάς)	Μηλέα (Μηλιά)
Περιφερειακό Ιατρείο Πραιτωρίου	Πραιτώρι
Περιφερειακό Ιατρείο Πυθίου	Πύθιο

Πηγή: www.elassona.com.gr, Κέντρο Υγείας Ελασσόνας

Αναφορικά με τη μελλοντική κατάσταση των Περιφερειακών Ιατρείων, έχει ήδη σταλεί πρόταση προς το Υπουργείου Υγείας σχετικά με τη χωροταξική ανακατανομή τους, την κατάργηση ή την ενοποίηση κάποιων από τα αγροτικά ιατρεία ώστε να υπάρχει πιο αποτελεσματική κάλυψη των ζωνών ευθύνης του κάθε ιατρείου.

Ακόμα, στην περιοχή της Ελασσόνας δραστηριοποιείται η Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Ελασσόνας (Κ.Ε.Δ.Ε), η οποία έχει αναλάβει το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι». Ακόμα, λειτουργούν ΚΑΠΗ, με κυριότερους σκοπούς την προστασία των υπερήλικων, την παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα του Δήμου Ελασσόνας, την παροχή βοήθειας στη σωστή πνευματική και ψυχική ανακούφιση των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας και τη δημιουργία προϋποθέσεων για τη δημιουργική απασχόληση, ψυχαγωγία και πολιτισμική δραστηριότητα των ηλικιωμένων. Λειτουργεί επίσης ο Οργανισμός Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης και Παιδείας του Δήμου Ελασσόνας. Σε συνδυασμό με το ΚΑΠΗ, λειτουργεί και η Λέσχη Ηλικιωμένων Ελασσόνας, ενώ υπάρχει και Γραφείο Ατόμων Με Αναπηρίες.

Διοίκηση – Δικαιοσύνη – Δημόσια τάξη

- α) ΟΑΕΔ, Κέντρο Γεωργικών Εφαρμογών, ΙΚΑ, ΤΕΒΕ - ΟΑΕΕ, ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΕΛΤΑ, Δασαρχείο, Εργατικό Κέντρο, Υπηρεσία Δόμησης, Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, Επιμελητήριο, Υποθηκοφυλακείο, Συμβολαιογραφεία, Εθνική Τράπεζα, Εμπορική Τράπεζα, Αγροτική Τράπεζα, Τράπεζα Eurobank, ALPHA Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς
- β) Ειρηνοδικείο,
- γ) Αστυνομική Υποδιεύθυνση Ελασσόνας, Αστυνομικά Τμήματα Ελασσόνας και Λιβαδίου, Τμήμα Συνοριοφυλακής, Πυροσβεστικό Τμήμα.

Αθλητισμός

Οι κάτοικοι του Δήμου Ελασσόνας δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς. Χαρακτηριστικά, θα πρέπει να αναφερθεί η δράση πάνω από 16 Αθλητικών Σωματείων με πάνω από 2.000 μέλη, καθώς και πλήθος Πολιτιστικών Συλλόγων και Φορέων με αξιόλογη παρουσία στην πνευματική και πολιτιστική ζωή του τόπου.

Πίνακας 20: Υποδομές αθλητισμού στο Δήμο Ελασσόνας

Δήμος Ελασσόνας	
Αθλητικοί Χώροι Κλειστοί	Έδρα
Κλειστό Γυμναστήριο Ελασσόνας	Ελασσόνα
Αθλητικοί Χώροι Ανοιχτοί	
Δημοτικό γήπεδο Ελασσόνας	Ελασσόνα
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Βαλανίδας	Βαλανίδα
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Ευαγγελισμού	Ευαγγελισμός
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Δρυμού	Δρυμός

Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Κεφαλόβρυσου	Κεφαλόβρυσο
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Γαλανόβρυσης	Γαλανόβρυση
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Στεφανόβουνου	Στεφανόβουνο
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Παλαιοκάστρου	Παλαιόκαστρο
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Κρανέας	Κρανέα
Γήπεδο Τ.Κ. Καρυάς	Καρυά
Γήπεδο Τ.Κ. Ολυμπιάδας	Ολυμπιάδα
Γήπεδο Τ.Κ. Σαρανταπόρου	Σαραντάπορο
Γήπεδο Ποδοσφαίρου Τ.Κ. Μηλέας	Μηλέα
Γήπεδο Τ.Κ. Γιαννιωτών	Γιαννωτά
Γήπεδο Τ.Κ. Γερανίων	Γεράνεια
Γήπεδο Τ.Κ. Αζώρου	Αζώρου
Γήπεδο Τ.Κ. Μ. Ελευθεροχωρίου	Μ. Ελευθεροχωρίου
Γήπεδο μίνι ποδοσφαίρου	Ελασσόνα
2 Γήπεδα Τένις	Ελασσόνα
Γήπεδο Βόλεϊ	Ελασσόνα
2 Γήπεδα Μπάσκετ	Ελασσόνα
Γήπεδο ποδοσφαίρου	Ελασσόνα
Εγκαταστάσεις Αεροπτεριστών	Ολύμπου

Πηγή:www.elassona.com.gr

Πολιτισμός

Η πολιτιστική φυσιογνωμία του Δήμου Ελασσόνας είναι ιδιαίτερα έντονη. Στην περιοχή υπάρχει πλήθος πολιτιστικών δραστηριοτήτων, συλλόγων, εκδηλώσεων αλλά και πολιτιστικών υποδομών που ευνοούν τη συνέχιση της παράδοσης και τη διατήρηση των ηθών και των εθίμων την περιοχής. Η πολιτιστική αυτή ταυτότητα ξεπροβάλλει μέσα από μια σειρά πολιτιστικών και θρησκευτικών εκδηλώσεων, τις οποίες μπορεί να βιώσει ο επισκέπτης καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Στον πίνακα που ακολουθεί, περιλαμβάνονται οι υποδομές που σχετίζονται με τον πολιτισμό και είναι χωροθετημένες στο Δήμο Ελασσόνας.

Πίνακας 21: Πολιτιστικές υποδομές στο Δήμο Ελασσόνας

Δήμος Ελασσόνας	
	Έδρα
Μουσεία	
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας	Ελασσόνα
Εθνογραφικό Λαογραφικό Μουσείο Αραδοσιβίων	Γαλανόβρυση
Μουσείο λαογραφικής ανάληψης	Ποταμιά
Λαογραφικό Μουσείο Βερδικούσσης	Βερδικούσσα
Λαογραφικό Μουσείο Λυκουδίου	Λυκούδι
Μουσείο Εθνικής Αντιστάσης – ιστορικό, λαογραφικό	Ελασσόνα
Μουσείο Μάχης Σαρανταπόρου	Σαρανταπορο - Χάνι Χατζηγώγου

Λαογραφικό Μουσείο Λιβαδίου	Λιβάδι
Λαογραφικό Μουσείο Κρανέας	Κρανέα
Θέατρα	
Ανοιχτο θεατρο	Ελασσόνα
Αιθουσα θεατρου δημαρχου βασιλειου φαρμακη	Ελασσόνα
Αίθουσα εκδηλώσεων πνευματικού κέντρου ιεράς μητρόπολης	Ελασσόνα
Πολιτιστικό κέντρο αετοράχης	Αετοράχη
Βιβλιοθήκες	
Δημοτική βιβλιοθήκη	Ελασσόνα
Βιβλιοθήκη 2ου γυμνασίου λυκείου ελασσόνας	Ελασσόνα
Πνευματικά κέντρα	
Πνευματικο- πολιτιστικο κεντρο	Ελασσόνα
Πνευματικο κεντρο ιερας μητροπολης ελασσονας	Ελασσόνα
Πολιτιστικο κεντρο	Αετορράχη
Πνευματικο κεντρο	Καρυά
Πνευματικο κεντρο	Βλαχογιάννι
Πνευματικο κεντρο	Λιβάδι
Πνευματικο κεντρο	Δομένικο
Παντελοπουλειο πνευματικο κεντρο	Σαραντάπορο
Δημοτικη βιβλιοθηκη	Ελασσόνα
Βιβλιοθηκη γυμνασιου- λυκειου	Ελασσόνα
Βιβλιοθηκη γυμνασιου- λυκειου	Τσαριτσάνη
Πνευματικο πολιτιστικο κεντρο μορφωτικου εκπολιτιστικου συλλογου κρανεας	Κρανέα
Συνεδριακοί Χώροι	
Αίθουσα Εκδηλώσεων-Συνεδρίων Πολιτιστικού Κέντρου Δ. Ελασσόνας	Ελασσόνα
Κέντρα Πληροφόρησης / Ευαισθητοποίησης	
Κέντρο Πληροφόρησης Νέων	Ελασσόνα
Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ελασσόνας	

Πηγή: ΚΕΔΕ

Επίσης, στην ευρύτερη περιοχή της Ελασσόνας, συναντώνται αρκετές μονές και μοναστήρια, τα περισσότερα από τα οποία χρησίμευσαν ως καταφύγια κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα. Η πιο γνωστή από όλες, η οποία αποτελεί και τοπόσημο της περιοχής, είναι η Μονή της Ολυμπιώτισσας Ελασσόνας. Βρίσκεται χτισμένη πάνω στο λόφο Καμάρες, όπου βρισκόταν η ακρόπολη της αρχαίας Ολοσσόνας. Η ανέγερση του καθολικού έγινε από τους σεβαστοκράτορες Κωνσταντίνο και Θεόδωρο, που αφήκαν στη Μονή και απεικονίζονται ως δωρητές στο βόρειο τοίχο.

Σύλλογοι

Οι σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή της Ελασσόνας έχουν έντονο το στοιχείο της συνέχισης της παράδοσης (πολιτιστικοί σύλλογοι) ή ευνοούν και ενθαρρύνουν

τους κατοίκους στη συμμετοχή σε δραστηριότητες διαφόρων ειδών (αθλητικοί σύλλογοι). Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τους συλλόγους αυτούς:

Πίνακας 22: Πολιτιστικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Ελασσόνας

ΚΕΔΕ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΑΡΟΣΙΟΥ
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (Χ.Ο.Σ.) ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ
ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ "ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΟΚΚΙΝΟΠΗΛΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΥΠΑΤΣΑΡΑΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΙΒΑΔΙΩΤΩΝ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ "Ο ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ ΟΛΥΜΠΙΟΣ"
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΕΤΟΡΑΧΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΖΩΡΟΥ
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΑΔΟΣΙΒΙΩΝ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΑΔΟΣΙΒΙΩΝ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΑΛΑΝΙΔΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙΟΥ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΙΑΝΝΩΤΩΝ "Ο ΝΙΚΟΤΣΑΡΑΣ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΟΛΙΧΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΟΛΙΧΗΣ "Η ΤΡΙΠΟΛΙΤΙΔΑ"
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΡΥΜΟΥ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟΓΗΣ "Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ"
ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΟΥΤΡΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΝΤΙΑΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΟΦΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΥΚΟΥΔΙΟΥ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ
ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ ΠΥΘΙΟΥ "ΠΥΘΙΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ"
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΠΑΡΜΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΑΝΕΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ (ΜΕΣΚΕ)
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ

Πηγή: ΚΕΔΕ, http://www.elassona.com.gr/m_plirofories/sylogoι.php

Επίσης στον τομέα του αθλητισμού δραστηριοποιούνται οι παρακάτω σύλλογοι:

Πίνακας 23: Αθλητικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Ελασσόνας

Αθλητικοί Σύλλογοι
Ποδηλατικός Σύλλογος
Χιονοδρομικός Ορειβατικός Σύλλογος Ελασσόνας
ΔΟΞΑ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙΟΥ
Ποδοσφαιρικός Όμιλος Ελασσόνας
ΑΘΛΟΚΙΝΗΣΗ
Αθλητικός Σύλλογος Ευαγγελισμού
Αθλητικός Σύλλογος Υγεία (Χάντμπολ)
Σύλλογος Αντισφαίρισης Ελασσόνας
Γ. Σ. Ένωση Ελασσόνας
ΑΠΟΕΛ
ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΚΡΑΝΕΑΣ
Αθλητικός Σύλλογος Επαρχίας Ελασσόνας "ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ"

Εκδηλώσεις

Η πόλη της Ελασσόνας είναι επίσης έδρα της Ιεράς Μητρόπολης Ελασσόνας στην επικράτεια της οποίας, εκτός από την Επαρχία Ελασσόνας, περιλαμβάνεται και η Δεσκάτη. Πολιούχος της Ελασσόνας είναι ο Άγιος Αρσένιος, η μνήμη του οποίου τιμάται πανηγυρικά την 7^η Μαΐου.

Στην έδρα του Δήμου γίνονται δύο πολύ σημαντικές εκδηλώσεις: Η μία είναι τα Ελευθέρια, όπου γιορτάζεται η απελευθέρωση της Ελασσόνας από τους Τούρκους, την 6^η Οκτωβρίου 1912 και η άλλη και πιο διάσημη εκδήλωση, λόγω της πανελλαδικής προβολής της, είναι η Πανελλήνια Γιορτή φέτας που διοργανώνεται από το Δήμο Ελασσόνας σε συνεργασία και με άλλους φορείς προς τα τέλη Σεπτεμβρίου, κάθε δύο χρόνια.

Αρκετοί επισκέπτες έρχονται στο Αγιονέρι για το πανηγύρι της Ζωοδόχου Πηγής (2 Μαΐου) για παραδοσιακό ελληνικό γλέντι με μουσική, χορό και τραγούδι. Αντίστοιχες μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις πραγματοποιούνται την Κυριακή της Αποκριάς και την Καθαρά Δευτέρα.

Στα μέσα του καλοκαιριού, τόσο οι ντόπιοι όσο και οι ξένοι συρρέουν στην Αετοράχη για να παρευρεθούν στο πανηγύρι των Αγίων Αναργύρων (1^η Ιουλίου), μιας και ο Πολιτιστικός

Σύλλογος έχει φροντίσει να δώσει έμφαση στη διατήρηση της ποντιακής παράδοσης με χορούς, τραγούδια και γλέντι και με νόστιμα και ξεχωριστά ποντιακά εδέσματα.

Ένα από τα γνωστότερα πανηγύρια της περιοχής είναι αυτό της Αγίας Παρασκευής (25 - 26 Ιουλίου) στο Μικρό Ελευθεροχώρι, με παραδοσιακά μουσικοχορευτικά συγκροτήματα, ζωντανές ορχήστρες και γνωστούς καλλιτέχνες.

Πολλοί επισκέπτες επισκέπτονται τη Βαλανίδα με αφορμή το πανηγύρι της Αγίας Τριάδας. Ο μορφωτικός σύλλογος διοργανώνει την ημέρα του πανηγυριού παραδοσιακές μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις και κλεφταρματολίτικους χορούς και τραγούδια.

Τα γλέντια και οι εκδηλώσεις που γίνονται στη Γαλανόβρυση στο πανηγύρι του Αγίου Γεωργίου, την Πρωτοχρονιά και τις Απόκριες συγκεντρώνουν πλήθος κόσμου. Ο Μορφωτικός Σύλλογος του χωριού προσπαθεί να διατηρεί ολοζώντανα τα ήθη και έθιμα με τα παραδοσιακά ποντιακά συγκροτήματα και το καθιερωμένο φεστιβάλ χορού «Αραδοσίβια», με διεθνείς συμμετοχές που πραγματοποιείται το τελευταίο Σάββατο του Αυγούστου. Το φεστιβάλ έχει καθιερωθεί ως σημαντικός πολιτιστικός θεσμός της περιοχής, με υψηλό καλλιτεχνικό επίπεδο. Έχει φιλοξενήσει στο παρελθόν χορευτικά συγκροτήματα από την Αιθιοπία, την Αρμενία, τη Βουλγαρία, τη Γεωργία, τη Γιουγκοσλαβία, την Κούβα, το Κουρδιστάν, τη Ρουμανία, τη Ρωσία, τη Σιέρα Λεόνε, τη Σρι Λάνκα, καθώς επίσης και πλήθος ελληνικών συμμετοχών.

Ιδιαίτερα αισθητή είναι προσέλευση πλήθους κόσμου που συρρέουν στο Δρυμό για το ξακουστό πανηγύρι του Προφήτη Ηλία (20 Ιουλίου), όπου οργανώνεται γλέντι με παραδοσιακά μουσικοχορευτικά συγκροτήματα και ζωντανή ορχήστρα. Ξεχωριστή είναι και η Πρωτοχρονιάτικη αναβίωση του εθίμου των «Κουδουναραίων», καθώς και του παραδοσιακού γάμου και των εύθυμων αποκριάτικων εθίμων. Ανάλογες εκδηλώσεις με παραδοσιακούς χορούς γίνονται την Κυριακή του Λαζάρου και το Πάσχα, όπου και γίνεται αναβίωση της γιορτής του «Λαζάρου» και της «Λαζαρίνας». Αρκετοί ντόπιοι αλλά και ξένοι καταφτάνουν στον οικισμό του Ευαγγελισμού στις 2 Μαΐου για το πανηγύρι με τις παραδοσιακές μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις.

Αρκετοί επισκέπτες συρρέουν στο Κεφαλόβρυσο με αφορμή τις εκδηλώσεις που γίνονται στο πανηγύρι του Αγίου Δημητρίου (26^η Οκτωβρίου) αλλά και για να περάσουν μια αξέχαστη πρωτομαγιά μέσα στο πανέμορφο φυσικό περιβάλλον, δίπλα στη ειδυλλιακή λίμνη, στη θέση Μάτι (όπου βέβαια μπορούν να επιδοθούν και στο ψάρεμα πέστροφας και κεφαλόπουλων).

Πλήθος κόσμου συρρέει στο Παλαιόκαστρο για τα πανηγύρια των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης (21 Μαΐου) και του Αγίου Αθανασίου (18 Ιανουαρίου). Ο Μορφωτικός Σύλλογος φροντίζει επίσης για τα εύθυμα παραδοσιακά δρώμενα της Αποκριάς. Στο χωριό λειτουργούν καφεενεία και ταβέρνες που φροντίζουν να προσφέρουν όλο το χρόνο αγνό τσίπουρο και εκλεκτούς ντόπιους μεζέδες.

Πολλοί είναι οι επισκέπτες που κατακλύζουν το Στεφανόβουνο για το πανηγύρι των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, με ποικίλες παραδοσιακές μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις που διοργανώνει ο Μορφωτικός Σύλλογος, όπως και για τα «Λοκατζάρια» που αναβιώνουν τα Θεοφάνια, καθώς και για τις φωτιές και τους χορούς την περίοδο της Αποκριάς.

Τέλος, στη Λεύκη, την ημέρα της Αγίας Παρασκευής (26 Ιουλίου) πανηγυρίζει ο ομώνυμος ναός, κατορθώνοντας να συγκεντρώνει πλήθος κόσμου από τους γειτονικούς οικισμούς αλλά από γειτονικούς νομούς.

Παρακάτω, ακολουθεί ένα ημερολόγιο το οποίο περιλαμβάνει τις σημαντικότερες εκδηλώσεις και πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου Ελασσόνας, ακολουθώντας μια χρονολογική σειρά.

Πίνακας 24: Ενδεικτικό ημερολόγιο εκδηλώσεων του Δήμου Ελασσόνας

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	Αναπαράσταση της μάχης του Σαρανταπόρου με την επιμέλεια της 1ης Στρατιάς Λάρισας και των ιππικών ομίλων από κοινότητες της Ελασσόνας	7-Οκτ-12	Χανι Χατζηγώγου
ΚΛΗΔΟΝΑ	Λαϊκή μαντική διαδικασία. Αποκαλύπτεται στις άγαμες κοπέλες η ταυτότητα του μελλοντικού τους συζύγου. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λάρισας- Μορφωτικός Σύλλογος Βαροσίου. Μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις	23-23 Ιουνίου	Βαρόσι Ελασσόνας
ΛΑΖΑΡΙΝΕΣ	Κορίτσια με τοπικές ενδυμασίες τραγουδάνε τα κάλαντα του Λαζάρου	Παραμονή του Λαζάρου	Τ.Κ.Ελασσόνας
ΕΘΙΜΟ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ	Κυριακή της Σταυροπροσκύνησης (κινητή γιορτή 4 μέρες πριν το Πάσχα)		δημοτικά διαμερίσματα Ελασσόνας
ΛΙΟΚΑΤΣΑΡΙΑ	Παραδοσιακό έθιμο	1-Ιαν	Συκιά
ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΝΑΛΗΨΙΩΤΩΝ		Αρχές Σεπτεμβρίου κάθε 2 χρόνια	Ανάληψη
ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ-ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ	Παραστάσεις "κουκλοθέατρο-Καραγκιόζης"		δημοτικά διαμερίσματα Ελασσόνας
ΜΠΑΜΠΑΛΙΟΥΡΙΑ	Παραδοσιακό έθιμο	1-Ιαν	Λιβάδι, Δολίχη
ΝΤΟΥΦΕΣ	Γυναικεία Γιορτή	Πρώτη Κυριακή μετά τις Απόκριες	Λιβάδι
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΦΕΣΤΙΒΑΛ "ΠΕΡΡΑΙΒΙΚΗ ΤΡΙΠΟΛΙΣ"		30 Απριλίου- 1 Μαρτίου	Περιοχή Αγίου Μόδεστου, Λιβάδι
ΜΟΥΛΑΡΟΔΡΟΜΟΙ	Παραδοσιακό έθιμο	22-Αυγ	Λιβάδι
ΚΑΠΕΤΑΝΑΡΑΙΟΙ	Παραδοσιακό έθιμο	1-Ιαν	Πύθιο

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ	Ποντιακό έθιμο	1-Ιαν	Ολυμπιάδα
ΑΡΑΠΗΔΕΣ	Πρωτοχρονιάτικο Καρναβάλι	7-Ιαν	Καλύβια
ΚΑΛΟΣΩΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΜΑΗ-ΚΛΥΔΩΝΑΣ	Παραδοσιακό έθιμο	30-Απρ	Βλαχογιάννι
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	Την ημέρα των Αγίων Θεοδώρων	12-Μαρ	Καλύβια, Κοκκινοπηλός, Ασπρόχωμα
ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Εκδηλώσεις την ημέρα του Αγίου Γεωργίου (πανηγύρι)	Κινητή Γιορτή (23 Απριλίου)	Καλύβια, Ολυμπιάδα, Ασπρόχωμα, Γαλανόβρυση, Μαγούλα
ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΩΝ	Εκδηλώσεις για την γενοκτονία των Ποντίων	19-Σεπ	Καλλιθέα, Ολυμπιάδα
ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΚΟΚΚΙΝΟΠΛΗΤΩΝ	Τριήμερες εκδηλώσεις	26-Ιουλ	Κοκκινοπηλός
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΛΟΦΟ	Διήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Λόφο	Τελευταίο Σαβ/κο Ιουλίου	Λόφος
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ	Εκδήλωση μνημόσυνο στα θύματα της γερμανικής κατοχής	4-Ιουλ	Καλλιθέα
ΑΝΤΑΜΩΜΑ	Αντάμωμα με τριήμερες εκδηλώσεις	Τελευταίο Σαβ/κο Αυγούστου	Ολυμπιάδα
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΕΩΝ ΟΛΥΜΠΟΥ	Τριήμερες εκδηλώσεις	Αύγουστος	Πλατανόδασος Ολυμπιάδας-Σπαρμού
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ		Τελευταία Κυριακή Νοεμβρίου	Ολυμπιάδα
ΓΟΥΡΟΥΝΟΧΑΡΑ	Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση	Δεκέμβριος	Πύθιο
ΓΑΪΤΑΝΑΚΙ	Παραδοσιακό έθιμο	6-Ιαν	Κρανέα
ΚΑΘΑΡΗ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΚΟΥΛΟΥΜΑ	Παραδοσιακό έθιμο με φασόλια, κρασί, σαρακοσιανά	Κινητή Γιορτή	Όλα τα δημοτικά διαμερίσματα
ΠΑΣΧΑ	Πολιτιστικό τριήμερο με μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις		Κρανέα
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΡΑΝΕΑΣ	Εκδηλώσεις με ντόπιο τσίπουρο, κρέας και τυρί	21-Μαΐ	Θέση Μασοδράχη Κρανέας
ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΚΡΑΝΙΩΤΩΝ		19-21 Ιουλίου	Άλσος Προφήτη Ηλία, Κρανέα
ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ		26-Ιουλ	Λουτρό
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΚΡΗΣ	Εκδηλώσεις με ντόπια κρέατα, πατάτες, φασόλια, κρεμμύδια	15-Αυγ	Άκρη
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	Μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις, διαγωνισμός πίτας	Αύγουστος	Κρανέα
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΣΣΟΝΤΕΣ		12-Μαρ	Τσαρισάνη
ΠΑΝΑΓΙΑ ΟΛΥΜΠΙΩΤΙΣΣΑ	Μεταφορά εικόνας της Παναγίας Ολυμπιώτισσας από την Ιερά Μονή Ολυμπιώτισσας στο δημοτικό διαμέρισμα Αζώρου	7-Ιαν	Αζωρος
ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΗΣΗ	Επιμνημόσυνη δέηση αφιερωμένη στους ήρωες της Εθνικής Αντίστασης	19-Ιαν	Θέση Μελίσσι Σαραντάπορου
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ		Της Ζωοδόχου Πηγής	Σαραντάπορο
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ		8-Σεπ	Σαραντάπορο
ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΜΑΧΗΣ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ		5-Οκτ	Σαραντάπορο
ΚΑΠΕΤΑΝΑΡΑΙΟΙ	Παραδοσιακό, τοπικό έθιμο	1-Ιαν	Βερδικούσια
ΦΟΥΡΦΟΥΡΑ	Παραδοσιακό, τοπικό έθιμο	Απόκριες, Καθαρά Δευτέρα	Βερδικούσια
ΠΑΣΧΑ	Παραδοσιακοί Πασχαλιάτικοι χοροί και τραγούδια	Πάσχα	Βερδικούσια
ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	Καραγκιόζης, χορευτικά, βραδιά νεολαίας, θέατρο, παιδικές παραστάσεις, αντάμωμα Καρυτών, ορχήστρα στην πλατεία Συκαμινέας και Κρυόβρυσης	1η Εβδομάδα Αυγούστου	Καρυά, Συκαμινέα, Κρυόβρυση

ΤΑ ΕΝΝΙΑΜΕΡΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ	Εορτασμός της Παναγίας στο εξωκλήσι του χωριού- Μεταφορά της Παναγίας στη Συκαμινέα και από εκεί στην Ελασσόνα	24-Αυγ	Καρυά
ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ		Τελευταία Κυριακή Αυγούστου	Καρυά
ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ		7-8 Σεπτεμβρίου	Καρυά
ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ	Εορτασμός της Αγίας Μαρίας (πανηγύρι)	17-Ιουλ	Σαραντάπορο
ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Εορτασμός της Αγίας Παρασκευής (πανηγύρι)	26-Ιουλ	Λυκούδι, Άζωρος, Αμούριο, Πραιτώρι, Λεύκη, Λουτρό, Κοκκινοπηλός, Μικρό Ελευθεροχώρι
ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ	Εορτασμός της Αγίας Τριάδος (πανηγύρι)		Γεράνεια, Γιαννωτά, Συκαμινέα Σπαρμός, Βαλανίδα
ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	Παραλίμνια εκδήλωση στο φράγμα Μαρούλι	Ιούλιος	φράγμα Μαρούλι, Λιβάδι
ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Εορτασμός Αγίου Αθανασίου (πανηγύρι)	2-Μαΐ	Μηλέα
ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Εορτασμός Αγίου Δημητρίου (πανηγύρι)	26-Οκτ	Κεφαλόβρυσο, Κρανέα
ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	Εορτασμός Αγίου Πνεύματος (πανηγύρι)	Κινητή Γιορτή	Βλαχογιάννι, Γεράνεια, Μεσοχώρι, Συκέα
ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	Εορτασμός Αγίων Αναργύρων (πανηγύρι)	1-Ιουλ	Αετορράχη
ΑΓΙΟΙ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗ	Εορτασμός Αγίων Κων/νου και Ελένης (πανηγύρι)	21-Μαΐ	Παλαιόκαστρο, Στεφανόβουνο
ΑΝΑΛΗΨΗ		Κινητή Γιορτή	Ανάληψη
ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΚΑΛΛΙΘΙΩΤΩΝ		9-Αυγ	Καλλιθέα
ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΚΑΡΥΩΤΩΝ		23-Αυγ	Καρυά
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	Εορτασμός του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (πανηγύρι)	2-Μαΐ	Ευαγγελισμός
ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	Εορτασμός της Κοίμησης της Θεοτόκου (πανηγύρι)	15-Αυγ	Άκρη, Καλύβια, Κρυόβρυση, Μεγάλο Ελευθεροχώρι, Λιβάδι, Πύθιο, Καρυά, Φαρμάκη, Τσαπουρνιά
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ	(πανηγύρι)	Κινητή Γιορτή	Τσαριτσάνη
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ	(πανηγύρι)	5-6 Αυγούστου	Δολίχη
ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ	Εορτασμός του Προφήτη Ηλία (πανηγύρι)	20-Ιουλ	Βερδικούσια, Δομένικο, Δρυμός, Λιβάδι, Μεγ. Ελευθεροχώρι
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	(πανηγύρι)	20-21 Αυγούστου	Γαλανόβρυση, Στεφανόβουνο
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	(πανηγύρι)	27-28 Αυγούστου	Παλαιόκαστρο
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	(πανηγύρι)	8-Σεπ	Δομένικο

Δ) Εκκλησιαστικές εκδηλώσεις

ΕΚΔΗΛΩΣΗ	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΧΩΡΟΣ
ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	Λιτάνευση εικόνας Αγίου Σπυρίδωνος (παρίσταται η Φ.Δ.Ε.)	21-Δεκ	περιφορά γύρω από την εκκλησία
ΑΓΙΟΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ	Λιτάνευση εικόνας Αγίου Αρσενίου (παρίσταται η Φ.Δ.Ε.)	8-Μαΐ	περιφορά γύρω από την εκκλησία
ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Λιτάνευση εικόνας Αγίου Δημητρίου (παρίσταται η Φ.Δ.Ε.)	26-Οκτ	περιφορά γύρω από την εκκλησία
ΠΑΝΑΓΙΑ ΟΛΥΜΠΙΩΤΙΣΣΑ	Περίφορα της εικόνας της Παναγίας Ολυμπιώτισσας	15-Αυγ	εντός της Μονής της Παναγίας Ολυμπιώτισσας
ΠΑΝΑΓΙΑ ΟΛΥΜΠΙΩΤΙΣΣΑ	Μεταφορά της εικόνας της Παναγίας Ολυμπιώτισσας (παρίσταται η Φ.Δ.Ε.)	1η Κυριακή της Μεγάλης Σαρακοστής	μεταφορά από την Μονή στην Τσαριτσάνη

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	Μεταφορά της εικόνας της Παναγίας Ολυμπιώτισσας (παρίσταται η Φ.Δ.Ε.)	5-Οκτ	μεταφορά στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου
ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ	Εκδηλώσεις	20-Ιουλ	στον περίβολο της εκκλησίας
ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ		40 μέρες μετά το Πάσχα	
ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ	Εορτασμός Θεοφανείων (παρίσταται η Φ.Δ.Ε.)	6-Ιαν	στον Ελασσονίτη ποταμό
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Περιφορά Επιταφίου (παρίσταται η Φ.Δ.Ε.)	Μεγάλη Παρασκευή	στην πόλη της Ελασσόνας
ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	Λιπάνευση εικόνας Εισοδίων της Θεοτόκου (παρίσταται η Φ.Δ.Ε.)	21-Νοε	"Βαρόσι" Ελασσόνας
ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ	Πενήντα μέρες μετά το Πάσχα	Κυριακή	
ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	Πενήντα- μία ημέρες μετά το Πάσχα	Δευτέρα μετά την Πεντηκοστή	

Πηγή: ΚΕΔΕ

Τοπικές πανηγύρεις

Τα παραδοσιακά πανηγύρια που συντηρούν μνήμες και έθιμα αιώνων δίνουν την ευκαιρία στους απανταχού Ελασσονίτες να ανταμώνουν με συγγενείς και φίλους στην αγαπημένη πατρώα γη και να ενισχύουν τους ακατάλυτους δεσμούς που τους συνδέουν.

1.5. Αρχαιολογικοί πόροι Δήμου Ελασσόνας

Αρχαιολογικοί χώροι

Ο Δήμος Ελασσόνας αποτελεί μια περιοχή με πλούσιο αρχαιολογικό ενδιαφέρον και πλούσια ιστορική παράδοση. Αυτό έγκειται από την πληθώρα των μνημείων του, των αρχαιολογικών του χώρων καθώς και των βυζαντινών στοιχείων (εκκλησίες, κλπ). Στον πίνακα που ακολουθεί περιλαμβάνονται όλοι οι επίσημοι κυρηγμένοι χώροι στην εδαφική περιφέρεια του Δήμου Ελασσόνας από τις αντίστοιχες αρχαιολογικές υπηρεσίες.

Πίνακας 25: Κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι στο Δήμο Ελασσόνας

Όνομασία	Περιοχή	Περιγραφικά στοιχεία
Θεσσαλικός Όλυμπος (αρχαίες πόλεις Πύθιο, Ολοσσών, Γόννοι, Λειμώνη)		
Ι. Ναός Αγίων Αναργύρων στο Λειβάδι Ελασσόνος Λαρίσης		Λειβάδι
Σπήλαιο στη θέση "Καλιούρα" Αετορράχης	Αετορράχη	"Καλιούρα"
Σπήλαιο στη θέση "Γκορτσιά" Αετορράχης. Τοπίο εξαιρετού φυσικού κάλλους	Αετορράχη	"Γκορτσιά"
Ι. Ναός Αγίων Αναργύρων στη Βαλανίδα	Βαλανίδα	
Ι. Ναός Αγίας Τριάδος στη Βαλανίδα	Βαλανίδα	
Ι. Ναός Προφήτου Ηλιού στο Δρυμό	Δρυμός	
Τουρκικό τέμενος στην Ελασσόνα	Ελασσών	
Ι. Μονή Ολυμπιώτισσης στην Ελασσόνα	Ελασσών	
Κτίριο παλαιού Τελωνείου Ελασσόνος	Ελασσών	
Καθορισμός Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου στην περιοχή του δήμου Ελασσόνας	Ελασσών	
Ι. Ναός Αγίας Κυριακής στην Ελασσόνα	Ελασσών	

Ι. Ναός Εισοδίων της Θεοτόκου στη θέση "Βαρόσι" στην Ελασσόνα	Ελασσών	"Βαρόσι"
Κτίριο στην οδό Ν. Φωκά και Ν. Ουρανού, ιδ. κληρονόμων Φώλα. Αποχαρκτηρισμός	Ελασσών	Οδός Ν. Φωκά και Ν. Ουρανού
Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου στον Ευαγγελισμό	Ευαγγελισμός	
Ι. Ναός Αγίας Παρασκευής στον Ευαγγελισμό	Ευαγγελισμός	
Ι. Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στον Ευαγγελισμό	Ευαγγελισμός	
Ι. Μονή Κανάλων Καρυάς Ολύμπου		
Ι. Ναός Αγίου Νικολάου στην Καρυά	Καρυά	
Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου στην Κρούβρυση	Κρούβρυση	
Ι. Ναός Αγίας Τριάδος στη Συκαμινέα	Συκαμινέα	
Ι. Ναός Μεταμορφώσεως στη Δολίχη	Δολίχη	
Αρχοντικό "Ταζέ" στο Λιβάδι, ιδ. Μαρίας Αναστασίου Ταζέ	Λιβάδι	
Ι. Ναός Αγίου Κωνσταντίνου στο Λιβάδι	Λιβάδι	
Ι. Μονή Αγίας Τριάδος και οι εικόνες του παρεκκλησίου του Αγίου Χαραλάμπους στο Λιβάδι	Λιβάδι	
Ι. Μονή Αγίου Αντωνίου Κοκκινόγειου		ΒΔ της Κοινότητας Κοκκινόγειου Ελασσώνας
Ι. Μονή Σπαρμού Ελασσόνας	Ιερά Μονή Σπαρμού	
Ι. Ναός Αγίας Παρασκευής και παρεκκλήσιο Αγίου Χαραλάμπους στον Κοκκινόπηλό	Κοκκινόπηλός	
Ι. Ναός Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στο Πύθιο	Πύθιον	
Ι. Ναός Παναγίας της Θεοτόκου στο Πύθιο	Πύθιον	
Ι. Ναός Αγίας Κυριακής στο Πύθιο	Πύθιον	
Ασκητήριο του Τιμίου Σταυρού στο Πύθιο	Πύθιον	Βρίσκεται σε βραχώδη παρειά ενός λόφου ανατολικά του Δημ. Διαμ. Πυθίου
Ασκητήριο Παμμεγίστων Ταξιαρχών στο Πύθιο	Πύθιον	Βρίσκεται σε βραχώδη παρειά λόφου, ανατολικά του Δημ. Διαμ. Πυθίου.
Ι. Ναός Αγίου Νικολάου στο Φλάμπουρο	Φλάμπουρον	
Ι. Μονή Αναλήψεως Σωτήρος στη Συκέα		
Ι. Ναός Αγίου Νικολάου στο Μεγάλο Ελευθεροχώρι		
Ι. Ναός Αγίας Παρασκευής στο Αμούριο	Αμούριον	
Ι. Ναός Αγίου Γεωργούλη στο Δομένικο	Δομένικον	
Ι. Ναός Αγίου Βησσαρίωνος στο Δομένικο	Δομένικον	
Ι. Ναός Γεννήσεως Θεοτόκου (Παναγία Βριζόστι) στο Δομένικο	Δομένικον	
Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου στο Δομένικο Ελασσόνας	Δομένικον	
Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου στο Δομένικο Ελασσόνας	Δομένικον	
Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου στο Δομένικο	Δομένικον	
Ι. Ναός Αγίου Νικολάου στο Δομένικο	Δομένικον	
Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου στη Μαγούλα	Μαγούλα	
Ι. Ναός Αγίας Παρασκευής στη Συκέα	Συκέα	
Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου στη Συκιά	Συκέα	
Ι. Ναός Αγίας Παρασκευής στον Αζώρο		
Ι. Ναός Αγίας Τριάδος στα Γεράνεια	Γεράνεια	
Ι. Μονή Αγίας Τριάδος στα Γιαννωτά	Γιαννωτά	

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Ε)Κτίρια παραδοσιακής αρχιτεκτονικής

<u>ΚΤΙΡΙΟ</u>	<u>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</u>	<u>ΧΩΡΟΣ</u>
ΠΥΡΓΟΣ ΛΑΖΑΡΟΥ ΜΑΜΤΖΟΥΡΙΔΟΥ	ιδιοκτησία Λάζαρου Μαμτζουρίδου	Τσαριτσάνη
ΟΙΚΟΝΟΜΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ		Τσαριτσάνη
ΚΤΙΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ		Ελασσόνα
ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ "ΤΑΖΕ"	ιδιοκτησία Μαρίας Αναστασίου Ταζέ	Λιβάδι
ΠΥΡΓΟΣ	ιδιοκτησία Σοφίας Βουγιάζα	Τσαριτσάνη
ΠΥΡΓΟΣ ΤΣΑΡΜΑΖΑΧΟΥ		Τσαριτσάνη
ΚΤΙΡΙΟ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΒΕΡΟΙΑΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ 6	ιδιοκτησία Αθανασίου Κοντοφάκα	Τσαριτσάνη

1.6. Φυσικοί πόροι και φυσικό περιβάλλον Δήμου Ελασσόνας

Μετεωρολογικά και κλιματολογικά χαρακτηριστικά

Το κλίμα της περιοχής του Δήμου Ελασσόνας χαρακτηρίζεται ως ηπειρωτικό και συγκεκριμένα μεταβατικό από μεσογειακό προς μεσοευρωπαϊκό, λόγω του μεγάλου ετήσιου θερμομετρικού εύρους (>200C) του θερμού και ξηρού θέρους και του ψυχρού και υγρού χειμώνα. Το θερμομετρικό αυτό εύρος όμως μειώνεται όσο αυξάνει το ύψος των ορεινών περιοχών συγκλίνοντας προς το αντίστοιχο μεσοευρωπαϊκό.

Υδρογεωλογικά στοιχεία

Όσον αφορά τα επιφανειακά και τα υπόγεια ύδατα της περιοχής της Ελασσόνας ισχύουν τα παρακάτω:

Επιφανειακά ύδατα

Την περιοχή διασχίζει ο ποταμός Τιταρήσιος ή Βούλγαρης (παραπόταμος του Πηνειού), ο οποίος συλλέγει τα νερά της λεκάνης που καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της επαρχίας Ελασσόνας. Στον Τιταρήσιο ποταμό συμβάλλουν δύο μεγάλοι χείμαρροι: ο Ελασσονίτης, που συγκεντρώνει τα νερά από τις πλαγιές του Ολύμπου και ο Ξεριάς, που πηγάζει από την περιοχή της Δεσκάτης. Σημαντικότετη παροχή νερού εξασφαλίζουν και οι πηγές Αμουρίου και Κεφαλόβρυσου, στο οποίο έχει δημιουργηθεί και μια μικρή τεχνητή λίμνη. Στην περιοχή δε συναντώνται φυσικές λίμνες παρά μόνο μικρές τεχνητές, οι οποίες δημιουργήθηκαν με φράγματα και εξυπηρετούν κυρίως αρδευτικές δραστηριότητες. Μεταξύ των βουνών παρεμβάλλονται εύφορες κοιλάδες, όπως είναι η κοιλάδα της Ποταμιάς, της Καρυάς, κλπ. Επίσης, υπάρχουν ρέματα στις περιοχές με παροχή που παρουσιάζει μεγάλες εποχιακές διακυμάνσεις και που σαφέστατα επηρεάζεται από το ύψος των βροχοπτώσεων. Από τα υπάρχοντα βροχομετρικά στοιχεία φαίνεται ότι είναι ικανοποιητική η ετήσια βροχόπτωση και

αυτό εξηγεί την κατασκευή των φραγμάτων του Λιβαδίου και του Αγιονερίου, καθώς και ικανού αριθμού μικρότερων αρδευτικών φραγμάτων.

Υπόγεια ύδατα

Στην περιοχή της Ελασσόνας υπάρχουν πολλές κοινοτικές γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για ύδρευση. Ο μεγάλος αριθμός γεωτρήσεων που υπάρχουν στην περιοχή και οι γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των αναγκών άρδευσης και κτηνοτροφίας σε συνδυασμό με τις υψηλές παροχές που αυτές παρουσιάζουν, υποδηλώνουν την ύπαρξη σημαντικού υπόγειου υδάτινου δυναμικού. Ο πλούσιος υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας έχει πιστοποιηθεί και από υδρογεωλογικές μελέτες.

Έχουν κατασκευαστεί λιμνοδεξαμενές με σκοπό την δημιουργία υδάτινων θυλάκων με οικολογικά θετικές συνέπειες τόσο για την χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής όσο και για τον εμπλουτισμό του υπογείου υδροφόρου ορίζοντα. Σκοπός των έργων αυτών είναι η αποταμίευση και εξοικονόμηση υδάτινων πόρων, η αποδοτικότερη χρήση αυτών, η βελτίωση των συνθηκών άρδευσης, η βελτίωση της παραγωγής και η αύξηση του εισοδήματος.

Φυσικοί πόροι

Η περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται από ένα αξιόλογο και πλούσιο φυσικό περιβάλλον. Κυρίαρχος στην περιοχή είναι ο ορεινός όγκος του Όλυμπου που αποτελεί το μεγαλύτερο βουνό Ελλάδος και Βαλκανίων. Έχει έκταση περίπου 500 τ.χλμ., διάμετρο 25 χλμ. και περίμετρο 80 χλμ.. Χαρακτηριστικό είναι ότι τα 2/3 του βρίσκονται στα όρια του Δήμου Ελασσόνας. Ως προς την *χλωρίδα*, συναντάμε κυρίως χαμηλούς θάμνους με χαρακτηριστικότερο όλων το θυμάρι. Λίγο πιο ψηλά, στα 300 - 700μ. συναντάμε τη δεύτερη ζώνη βλάστησης, τη λεγόμενη "μακία" η οποία αποτελείται κυρίως από πουρνάρια, κουμαριές, βατομουριές, πλατάνια, σφενδάμια, παλιούρια, λεύκες, ιτιές και ρείκια. Ανεβαίνοντας πιο πάνω και φτάνοντας μέχρι τα 2000μ. διαπιστώνουμε ότι η χλωρίδα του Ολύμπου είναι κυρίως δασική. Κυριαρχεί το πεύκο (πασίγνωστο το "ρόμπολο", το πεύκο του Ολύμπου) ενώ συναντάμε μεμονωμένα άλλα είδη δέντρων όπως κρανέες, πτελεές, έλατα και οξιές. Από τα 2000μ. και πάνω η χλωρίδα είναι αλπική και την απαρτίζουν μικρότερα φυτά και λουλούδια, αφού το χιόνι κυριαρχεί εδώ τους περισσότερους μήνες το χρόνο. Γενικά στον Όλυμπο έχουν καταγραφεί 1700 είδη φυτών, αριθμός που αποτελεί το 25% της Ελληνικής χλωρίδας, με σημαντικότερα 23 από αυτά, που ενδημούν μόνο στον Όλυμπο και πουθενά αλλού στον κόσμο. Για το λόγο αυτό επισκέπτονται το βουνό για μελέτη βοτανολόγοι απ' όλο τον κόσμο.

Η *πανίδα* του Ολύμπου είναι επίσης πλούσια και περιλαμβάνει σημαντική ποικιλία ειδών. Στο βουνό ζουν σχεδόν όλα τα θηλαστικά των Ελληνικών δασών, λύκοι, ζαρκάδια, τσακάλια, αγριόγιδα, αγριόχοιροι, κουνάβια, λαγοί, ασβοί, σκίουροι κ.α. Απαντώνται και πολλά είδη

πτηνών (πάνω από 100) όπως αετοί, γύπες, δρυκολάπτες, γεράκια, πέρδικες, τσίχλες, κοτσύφια, αηδόνια καθώς και οι περίφημες πεταλούδες του Ολύμπου.

Για την προστασία του Ολύμπου υπάρχουν συνολικά τρία καθεστώτα προστασίας:

- Ο Όλυμπος σύμφωνα με το Β.Δ.9-6-1938 (Φ.Ε.Κ. 248 Α/38) ανακηρύχθηκε Εθνικός Δρυμός - ο πρώτος που έγινε στη χώρα μας, και από τους παλαιότερους στον κόσμο - και περιλαμβάνει το ένα δέκατο (1/10) του ορεινού όγκου του (περίπου 44,5 τ.χλμ. επί συνόλου 500 τ. χλμ.)
- Στις 15-12-1981 κηρύχθηκε "Απόθεμα της Βιόσφαιρας" από την Unesco, υπό την εποπτεία του ΟΗΕ. Η κήρυξή του κρίθηκε αναγκαία για την προστασία και τη διαφύλαξη του ευαίσθητου φυσικού του περιβάλλοντος.
- Το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Natura 2000" (Φύση 2000).

Επίσης όλη η περιοχή του Ολύμπου έχει χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού, σύμφωνα με την απόφαση 21159/939 από 18-06-1987 (Φ.Ε.Κ. 317 Β/87), ως αρχαιολογικός και ιστορικός χώρος που έχει άμεση σχέση με την ιστορία του Ελληνισμού.

Τα οικοσυστήματα του Ολύμπου αποτελούν ένα μνημείο της φύσης για τους Έλληνες και όχι μόνο, γι' αυτό και πρέπει να προστατευθούν από τις ανθρώπινες επεμβάσεις όπως το παράνομο κυνήγι, τις πυρκαγιές, τα σκουπίδια και τις εκχερσώσεις. Ο Όλυμπος θα πρέπει να προστατευθεί, να αναδειχθεί και να προβληθεί σε όλη την οικουμένη για την ιστορία του, για τους μύθους του Δωδεκάθεου, για το παρθένο περιβάλλον του και να συμβάλλει στην ήπια αγροτουριστική ανάπτυξη όλης της παρολύμπιας περιοχής. Επίσης, ο Εθνικός Δρυμός Ολύμπου θα πρέπει να αναδιοργανωθεί και να λειτουργήσει αποτελεσματικά για την προστασία του μυθικού βουνού. Στο πλαίσιο αυτό, το τρίπτυχο ανάπτυξης της περιοχής είναι ΦΥΣΗ – ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ και θα πρέπει να συνδεθεί άμεσα με τα τοπικά προϊόντα και κυρίως με τα κτηνοτροφικά προϊόντα.

Εικόνα 4 – Ο Όλυμπος

Ειδικότερα, η ανάληψη συνεργασίας σε διαπεριφερειακό επίπεδο με όλους τους όμορους Δήμους, δηλαδή με τους Δήμους Δίου - Ολύμπου, Κατερίνης, Τεμπών και του Δήμου Σερβίων-Βελβεντού θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά τόσο στην προστασία του μυθικού αυτού όρους όσο και στην περαιτέρω δυνατότητα ανάπτυξής του με δράσεις ήπιας οικότουριστικής ανάπτυξης μέσω της δημιουργίας ενός Δικτύου Οικότουριστικής Ανάπτυξης και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της παρολύμπιας περιοχής του Δήμου Ελασσόνας.

Οι δράσεις του ως άνω Δικτύου θα πρέπει να συνδεθούν με την επίτευξη ορισμένων στόχων που θα επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα για την ανάπτυξη του Ολύμπου. Ενδεικτικά οι δράσεις αυτές δύναται να αφορούν:

- Στην δημιουργία ενός Πρότυπου Ορειβατικού Κέντρου στον Κοκκινοπηλό.
- Στη δημιουργία οικότουριστικών καταφυγίων.
- Στην Οργάνωση των υπαρχόντων ορειβατικών καταφυγίων στις θέσεις Βρυσσπούλες και Χρηστάκη.
- Στη δημιουργία Δασικού χωριού στο Λιβάδι.
- Στην Ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Περραιβίας.
- Στη δημιουργία Ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης Παγκόσμιας Μυθολογίας στην Ολυμπιάδα.
Στην ενίσχυση των τοπικών προϊόντων της περιοχής
- Στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών αθλητισμού
- Στην ανάδειξη της Παρολύμπιας Περιοχής

Στον τομέα των ενεργειακών ορυκτών, ιδιαίτερα σημαντικό είναι το κοίτασμα λιγνίτη της Ελασσόνας, το οποίο προς το παρόν δεν είναι υπό εκμετάλλευση. Στη λεκάνη Ελασσόνας και ειδικότερα στο Ν. ΝΔ τμήμα αυτής έχουν εντοπισθεί δύο λιγνιτικά κοιτάσματα κοντά στους οικισμούς Δομένικου και Αμουρίου. Επιπλέον, αναφορικά με την εξόρυξη αδρανών υλικών, έχει καθοριστεί η λατομική περιοχή στο Αγιονέρι Ελασσόνας.

Τα εκμεταλλεύσιμα αποθέματα των δύο κοιτασμάτων εκτιμώνται σε 155 εκ. τόνους λιγνίτη με μέση Κατωτέρα Θερμογόνο Ισχύ (ως έχει), περίπου 2100 Kcal/kg. Σύμφωνα με απόψεις της

ΔΕΗ/ΔΠΕ, σε περίπτωση ενεργειακής αξιοποίησης των κοιτασμάτων αυτών, εκτιμάται ότι τα αποθέματα αυτά θα επαρκούσαν περίπου για 45 χρόνια για την τροφοδοσία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ισχύος 500 MW περίπου). Η ενδεχόμενη ένταξη Λιγνιτικής Μονάδας στην περιοχή Ελασσόνας θα εκτιμηθεί και θα διερευνηθεί σε επόμενα στάδια, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες διαμορφούμενες συνθήκες στον τομέα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο πλαίσιο του συνολικού εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού (ΔΕΗ/ΔΛΕ). Αναφορικά με την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων του λιγνίτη Ελασσόνας, το Δημοτικό Συμβούλιο Ελασσόνας αποφάσισε ομόφωνα και κατηγορηματικά και με τη σύμφωνη γνώμη και κοινωνικών εταίρων (π.χ. Εργατικό Κέντρο, Εμπορικός Σύλλογος κλπ.) ότι δεν επιθυμούν τη βιομηχανική ανάπτυξη μέσω αξιοποίησης του λιγνιτικού αποθέματος Ποταμιάς και προκρίνουν την ήπια μορφή ανάπτυξης μέσω βιολογικών και άλλων φιλοπεριβαλλοντικών δράσεων). Μια τέτοια εξέλιξη μέσω της αξιοποίησης των αποθεμάτων λιγνίτη όχι μόνον δεν αποτελεί αναπτυξιακή προοπτική για την ευρύτερη περιοχή αλλά θα επιφέρει ερημοποίηση σημαντικού κομματιού της καλλιεργήσιμης έκτασης, με ανυπολόγιστες βέβαια επιπτώσεις για το περιβάλλον. Είναι σεβαστό το γεγονός ότι η κυβέρνηση προσπαθεί να διευρύνει το ενεργειακό υπόβαθρο της χώρας και να μειώσει την ενεργειακή εξάρτησή της από τις άλλες χώρες αλλά αυτό θα πρέπει να γίνει μέσα από την κατεύθυνση σε ενεργειακά πεδία, φιλικά προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Σπήλαιο Οξυάς

Στις νότιες κλιτύες του Ολύμπου βρίσκεται ένα σπήλαιο, μια φυσική υπόγεια κοιλότητα που επικοινωνεί με την επιφάνεια με μια ορατή οπή. Πιθανολογείται ότι η είσοδος του σπηλαίου είναι κοντά στον οικισμό Παλιά Σκαμνιά και συγκεκριμένα στη θέση «Μανδρινιά», και ότι επικοινωνεί με τον οικισμό της Καρυάς. Στο σπήλαιο αυτό υπάρχουν ασβεστολιθικοί στύλοι (σταλακτίτες) και το ενδιαφέρον που παρουσιάζει είναι ιστορικό, αρχαιολογικό, παλαιοντολογικό και τουριστικό. Το σπήλαιο χρησιμοποιήθηκε ως τόπος κατοικίας, τάφος και καταφύγιο των πρώτων ανθρώπων του Ολύμπου. Το αρχαιολογικό ενδιαφέρον στηρίζεται στην ύπαρξη ενός αρχαίου Κάστρου στην κορυφή του βουνού, ενώ από ιστορικής άποψης λέγεται ότι ο σπλαρχηγός του Ολύμπου, Γεώργιος Τζαχείλας, έκρυβε στο σπήλαιο αυτό τα όπλα του. Συνεπώς, είναι αναγκαία η εξερεύνηση και αξιοποίηση του σπηλαίου, το οποίο δύναται να αποτελέσει πόλο έλξης πολλών επισκεπτών.

Ακόμα, στην περιοχή εντοπίζονται πολλά ακόμα σπήλαια, τα οποία μπορούν μελλοντικά να αποτελέσουν κοίτασμα μιας νέας τουριστικής πρότασης. Εκτός, από το Σπήλαιο της Οξυάς, ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν: α) Σπήλαιο «Άπατη Τρύπα» στο Δ.Δ. Κεφαλόβρυσου με μήκος 1800 μ., β) Σπηλαιοβάραθρο Βαλανίδας, γ) Σπηλαιοβάραθρο Παλαοκάστρου, δ) Σπήλαιο Μόρια Καρυάς, ε) Σπηλαιοβάραθρο Σκαμνιάς Ολύμπου, στ) Σπήλαιο Μελισσότρυπα

στην Ελασσόνα, ζ) Σπήλαιο Τσαριτσάνης, η) Σπήλαιο Αρκουδοτρυπα Σαρανταπόρου, τα οποία είναι πλούσια σε σταλακτίτες και σταλαγμίτες και βέβαια θα πρέπει να γίνουν σημαντικές προσπάθειες εξερεύνησης και αξιοποίησής τους. Σπήλαια υπάρχουν ακόμα και στην περιοχή Γκορτσιά της Αετοράχης Ελασσόνας, που έχουν χαρακτηριστεί και ως "Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους" (ΦΕΚ 936B/1971).

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η περιοχή

Είναι πλέον γεγονός ότι οι απειλές για το περιβάλλον από τις ανθρώπινες παρεμβάσεις σε όλους τους τομείς γίνονται ολοένα και εντονότερες. Ωστόσο, οι δραστηριότητες με αναπτυξιακό χαρακτήρα δεν μπορούν να σταματήσουν, κι επομένως θα πρέπει η διαδικασία της ανάπτυξης να έχει όσο το δυνατόν λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ο όρος «αειφορία» δεν αφορά μόνο στους πλουτοπαραγωγικούς πόρους αλλά και στα διάφορα χαρακτηριστικά του εδάφους, στις κλιματολογικές συνθήκες, στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, στο ανθρωπογενές περιβάλλον. Ιδιαίτερα σε μια περιφερειακή ενότητα, όπως η Λάρισα, και κατ' επέκταση σε ένα Δήμο όπως η Ελασσόνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους (γεωργικές εκμεταλλεύσεις, εντατική καλλιέργεια, φυτοφάρμακα, κλπ) θα πρέπει να ακολουθηθούν αυστηρές πολιτικές όσον αφορά στην περιβαλλοντική προστασία αλλά και στην αποκατάσταση των λανθασμένων κινήσεων και στο μελλοντικό σχεδιασμό. Ο σημαντικός περιβαλλοντικός παράγοντας που θα πρέπει να δοθεί έμφαση είναι οι υδάτινοι πόροι (Ελασσονίτης ποταμός, κλπ), η προστασία, ο εμπλουτισμός και η συνετή διαχείρισή τους. Θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν ή να εξαλειφθούν φαινόμενα όπως η ερημοποίηση, η εξάντληση και ρύπανση του υπόγειου αλλά και επιφανειακού υδάτινου δυναμικού. Τα προβλήματα που σχετίζονται με το νερό οφείλονται σε μία σειρά από αίτια όπως η έλλειψη σχεδιασμού, η κακή διαχείριση των υδάτινων αποθεμάτων, η καταστροφή των δασών, η περιφρόνηση των φυσικών νόμων που διέπουν τον υδρολογικό κύκλο, η μείωση των βροχοπτώσεων λόγω κλιματικών αλλαγών, κλπ. Για την προστασία, την οικολογική ισορροπία και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας θα πρέπει να βελτιωθούν οι υποδομές προς την κατεύθυνση της συγκράτησης των χειμερινών απορροών, την αποθήκευση των χειμερινών νερών των ποταμών και των πηγών και τη βελτίωση και εξοικονόμηση αρδευτικού νερού.

1.7. Οικονομική Φυσιογνωμία Δήμου Ελασσόνας

Ο Δήμος Ελασσόνας έχει κατά κύριο λόγο γεωργοκτηνοτροφικό χαρακτήρα. Αυτό οφείλεται στο έντονο μορφολογικό ανάγλυφο, στους μη επαρκώς αξιοποιημένους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους, στην έλλειψη βιομηχανικών μονάδων και στην περιορισμένη παρουσία των βιοτεχνικών μονάδων. Οι περιορισμένες επιλογές απασχόλησης και το χαμηλό αγροτικό

εισόδημα αναγκάζουν πολλούς κατοίκους να μεταναστεύουν από τους οικισμούς προς την πόλη της Ελασσόνας και από την Ελασσόνα προς την πρωτεύουσα της Π.Ε., τη Λάρισα. Ένα μικρό σχετικό ποσοστό μεταναστεύει και προς τις χώρες του εξωτερικού προς ανεύρεση καλύτερων συνθηκών εργασίας (κυρίως προς τη Γερμανία).

Γεωργία

Στον Καλλικρατικό Δήμο Ελασσόνας σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ. ΣΤΑΤ. το 2000 καταγράφηκαν 5.568 γεωργικές εκμεταλλεύσεις, από τις οποίες οι 4.029 εκμεταλλεύσεις αρδεύονται, ήτοι ποσοστό 72%, το οποίο είναι αρκετά υψηλό. Οι περισσότερες εκμεταλλεύσεις εντοπίζονται στην Δ.Ε. Ελασσόνας, ενώ οι λιγότερες στον Δ.Κ. Καρυάς.

Όσον αφορά στις αρδευόμενες εκτάσεις, αυτές καταλαμβάνουν συνολικά 85.686,1 στρ., εκ των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό (36%) περιλαμβάνεται στην Δ.Ε. Ελασσόνας και ακολουθούν οι Δ.Ε. Ποταμιάς με 18,5% και η Δ.Ε. Ολύμπου με 15,8%. Αντίστοιχα οι αρδευθείσες εκτάσεις ανέρχονται σε επίπεδο Δήμου σε 66.352,7 στρ. και παρουσιάζουν κατανομή αντίστοιχη με τις αρδευόμενες καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό τους εντοπίζεται κατ' αναλογία στις Δ.Ε. Ελασσόνας Ποταμιάς και Ολύμπου.

Πίνακας 26: Γεωργικές εκμεταλλεύσεις και αρδευόμενες – αρδευθείσες εκτάσεις ανά Δημοτική Ενότητα / Κοινότητα

Γεωγραφικό επίπεδο	Αρ. Εκμεταλλεύσεων	Αρδευόμενες εκμ/σεις	Αρδευόμενες εκτάσεις (στρ.)	Αρδευθείσες εκτάσεις (στρ.)
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	215	114	2.090,4	2.041,4
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	1.894	1.330	31.218,6	21.985,7
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	507	283	8.033,8	8.028,8
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	753	572	13.563,8	10.457,8
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	969	804	15.890,7	13.815,1
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	780	544	6.894,7	5.972,6
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	281	237	3.436,7	2.431,7
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	169	145	4.557,4	1.619,6
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	5.568	4.029	85.686,1	66.352,7

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Το μεγαλύτερο ποσοστό εκμεταλλεύσιμης γης καλύπτεται από ετήσιες καλλιέργειες οι οποίες καταλαμβάνουν έκταση 252.267,2 στρ. και αντιστοιχούν σε 4.810 εκμεταλλεύσεις. Ακολουθούν οι δενδρώδεις καλλιέργειες με 200.719,4 στρ. που αντιστοιχούν σε 4.347 εκμεταλλεύσεις. Σημαντικά λιγότερες εκτάσεις καταλαμβάνουν οι λοιπές καλλιέργειες και συγκεκριμένα τα αμπέλια με 9.174,3 στρ., τα λιβάδια – βοσκότοποι με 1.716,8 στρ., οι οικογενειακοί λαχανόκηποι με 14.724,6 στρ και οι ο λοιπές καλλιέργειες με 533,7 στρ.

Σε ότι αφορά στην ανάλυση κατά Δημοτική Ενότητα η Δ.Ε. Ελασσόνας παρουσιάζει τα υψηλότερα ποσοστά ετήσιων καλλιεργειών και δένδρωδών καλλιεργειών. Το υψηλότερο ποσοστό εκτάσεων με αμπέλια παρουσιάζει η Δ.Ε. Σαρανταπόρου, επίσης πολύ υψηλό ποσοστό καλλιεργούμενων εκτάσεων με αμπέλια παρουσιάζουν οι Δ.Ε. Ελασσόνας και Ποταμιάς, ενώ τις περισσότερες εκτάσεις οικογενειακών λαχανόκηπων με μεγάλη διαφορά τις έχει η Δ.Ε. Λιβαδίου.

Σε ότι αφορά στις αγροναπαύσεις στο σύνολο του Δήμου καταλαμβάνουν 25.245,4 στρ. από τις οποίες το μεγαλύτερο ποσοστό 53,6% περιλαμβάνεται στην Δ.Ε. Λιβαδίου. Ο πίνακας 24 περιλαμβάνει τα στοιχεία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων του Δήμου Ελασσόνας ανά Δημοτική Ενότητα για το έτος 2000.

Πίνακας 27: Γεωργικές εκμεταλλεύσεις κατά είδος καλλιέργειας

1	ΕΤΗΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ		ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ		ΑΜΠΕΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑΦΙΔΑΜΠΕΛΑ		ΜΟΝΙΜΑ ΛΙΒΑΔΙΑ ΚΑΙ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ		ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ					
	ΕΚΜ ΕΤ.	ΕΚΤΑΣΕΙΣ	ΕΚΜ ΕΤ.	ΕΚΤΑΣΕΙΣ	ΕΚΜΕ Τ.	ΕΚΤΑΣ ΕΙΣ	ΕΚΜ ΕΤ.	ΕΚΤΑΣ ΕΙΣ	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΕΙΣ		ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΙ		ΦΥΤΩΡΙΑ ΚΑΡΠΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ, ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΥΕΤΕΙΣ ΦΥΤΕΙΕΣ	
									ΕΚΜΕΤ .	ΕΚΤΑΣΕΙ Σ	ΕΚΜ ΕΤ.	ΕΚΤΑΣΕΙ Σ	ΕΚΜ ΕΤ.	ΕΚΤΑΣΕΙ Σ
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	397	17.712,3	366	12.835,1	24	121,3	11	24,5	32	1.577,5	180	3.148,2	17	5,7
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	1.803	79.231,9	1.648	69.315,0	607	3.210,5	167	658,5	25	4.675,0	94	1.061,0	498	162,9
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	507	42.031,2	395	19.880,3	95	1.131,0	113	391,0	169	13.536,0	250	7.057,8	103	35,1
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	733	48.155,9	706	44.647,6	67	798,6	75	251,9	46	1.904,6	13	472,5	269	76,7
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	948	44.451,8	900	37.104,1	277	3.134,9	136	318,9	9	1.975,0	173	1.765,2	384	153,7
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	779	48.098,4	758	42.810,5	295	4.492,7	63	284,4	2	12	42	419,4	305	79,4
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	254	6.933,2	167	4.375,1	89	604,5	9	72,0	37	1.525,0	22	299,0	87	57,6
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	168	13.750,9	165	12.562,2	36	173,5	0	0,0	8	52,3	60	920,9	74	42,0
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	5.589	300.365,6	5.105	243.529,9	1.490	13.667,0	574	2.001,2	328	25.257,4	834	15.144,0	1.737	613,1

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

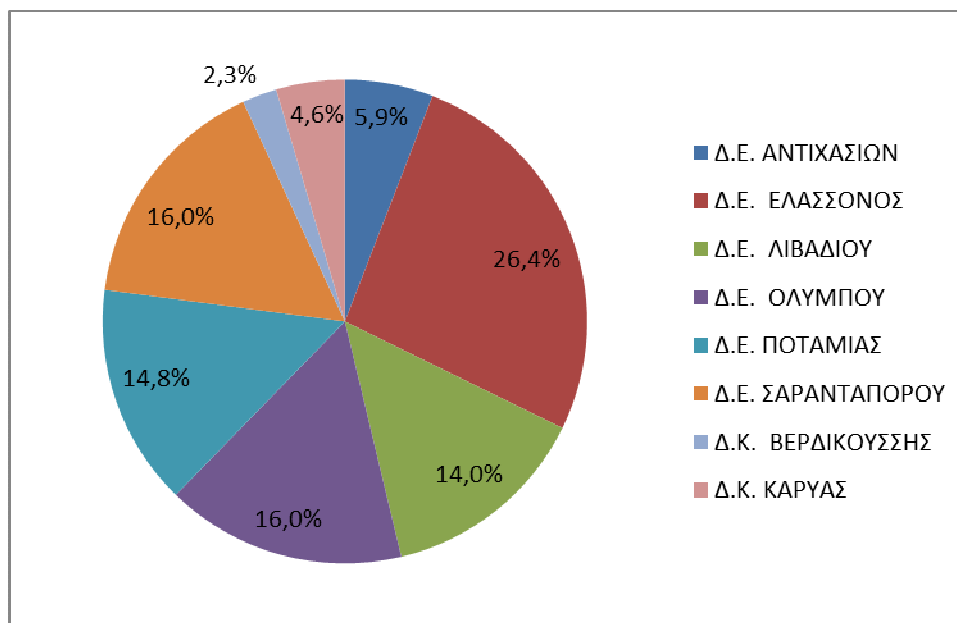
Όσον αφορά στην κατανομή των εκμεταλλεύσεων και των καλλιεργούμενων εκτάσεων κατά Δημοτική Ενότητα παρατηρείται ότι ο μεγαλύτερος αριθμός εκμεταλλεύσεων βρίσκεται στην Δ.Ε. Ελασσόνας καθώς και το μεγαλύτερο ποσοστό καλλιεργούμενων εκτάσεων ήτοι 26,4% που αντιστοιχεί σε 158.314,8 στρ. με μεγάλη διαφορά ακολουθούν οι Δ.Ε. Ολύμπου και Σαρανταπόρου με ποσοστό 16% έκαστη, η Δ.Ε. Ποταμιάς με ποσοστό 14,8% και η Δ.Ε. Λιβαδίου με ποσοστό 14%. Οι υπόλοιπες Δ.Ε. συγκεντρώνουν πολύ μικρότερα ποσοστά καλλιεργούμενων εκτάσεων.

Πίνακας 28: Σύνολο εκμεταλλεύσεων και καλλιεργούμενων εκτάσεων

	ΕΚΜΕΤ.	ΕΚΤΑΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	1.027	35.424,6	5,9%
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	4.842	158.314,8	26,4%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	1.632	84.062,4	14,0%
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	1.909	96.307,8	16,0%
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	2.827	88.903,6	14,8%
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	2.244	96.196,8	16,0%
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	665	13.866,4	2,3%
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	511	27.501,8	4,6%
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	15.657	600.578	100,0%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Διάγραμμα 5: Κατανομή των καλλιεργούμενων εκτάσεων ανά Δημοτική Ενότητα

Σύμφωνα με τον επόμενο πίνακα η μέση έκταση των εκμεταλλεύσεων σε επίπεδο Δήμου Ελασσόνας είναι 53,74 στρ. και η μέση έκταση ανά αγροτεμάχιο είναι 7,45, στοιχείο που επιβεβαιώνει ένα από τα βασικά διαρθρωτικά προβλήματα του αγροτικού τομέα στην Ελλάδα που είναι ο μικρός κλήρος και η διάσπαση των εκμεταλλεύσεων σε πολλά αγροτεμάχια.

Σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων την υψηλότερη τιμή μέσης έκτασης ανά εκμετάλλευση σημειώνει η Δ.Ε. Λιβαδίου με 82,9 στρ. και η Δ.Ε. Καρυάς 81,85 στρ., ενώ τη χαμηλότερη τιμή παρουσιάζει η Δ.Ε. Βερδικούσσας. Όσον αφορά τη μέση έκταση ανά αγροτεμάχιο την υψηλότερη τιμή έχει η Δ.Ε. Λιβαδίου με 18,2 στρ. και ακολουθεί η Δ.Ε. Βερδικούσσας με 11,83 στρ., ενώ τη χαμηλότερη τιμή έχει η Δ.Ε. Καρυάς με 5,02 στρ.

Πίνακας 29: Μέση έκταση ανά εκμετάλλευση και ανά αγροτεμάχιο

	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥ- ΣΕΙΣ ΜΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙ- ΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙ- ΟΥΜΕΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΜΕΣΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΕΚΜΕΤΑΛ- ΛΕΥΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΓΡΟΤΕΜΑ- ΧΙΩΝ	ΜΕΣΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΑΓΡΟΤΕ- ΜΑΧΙΟ
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	397	17.712,3	44,62	2.321	7,63
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	1.803	79.231,9	43,94	11.672	6,79
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	507	42.031,2	82,90	2.310	18,20
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	733	48.155,9	65,70	6.011	8,01
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	948	44.451,8	46,89	7.613	5,84
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	779	48.098,4	61,74	7.055	6,82
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	254	6.933,2	27,30	586	11,83
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	168	13.750,9	81,85	2.738	5,02
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	5.589	300.365,6	53,74	40.306	7,45

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας

Στο νομό Λάρισας η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας περιλαμβάνει κυρίως: α) το σύνολο της πεδινής έκτασης που εν γένει αρδεύεται, β) τις ημιορεινές εκτάσεις με μόνιμες καλλιέργειες στην επαρχία Αγιάς, γ) την παραποτάμια ζώνη στην επαρχία Ελασσόνας.

Πιστοποιημένα προϊόντα - Βιολογική γεωργία

Όσον αφορά στα τοπικά προϊόντα, η περιοχή της Ελασσόνας είναι ευρέως γνωστό ότι αποτελεί γη της καπνοκαλλιέργειας. Παράλληλα όμως, παράγει και το τυρί φέτα, το οποίο είναι διεθνώς αναγνωρισμένο, άριστης ποιότητας γαλακτοκομικά προϊόντα, τα κηπευτικά Κεφαλόβρυσου, παραδοσιακές πίτες (τυρόπιτα, κλουρόπιτα), γλυκά κουταλιού, ξινό και

γλυκό τραχανά, μέλι, αμύγδαλα, ρίγανη, καθώς και άλλα τοπικά προϊόντα. Άξια αναφοράς είναι και τα εξαιρετικής ποιότητας χειροποίητα πούρα με την ονομασία «DOMENICO» του Δήμου Ποταμιάς, τα οποία γνωρίζουν σημαντική επιτυχία. Όλα αυτά τα βιολογικά και παραδοσιακά προϊόντα, όπως τα γλυκά κουταλιού και τα ζυμαρικά, μπορεί να τα βρει κανείς μεμονωμένα σε μικρές επιχειρήσεις ή σε Γυναικείους Συνεταιρισμούς (Λιβάδι). Οι περισσότερες Δημοτικές Ενότητες είναι γνωστές για τα βιολογικά τους προϊόντα (Δ.Ε. Σαραντάπορου, Δ.Ε. Αντιχασίων, Δ.Ε. Βερδικούσσης, κλπ).

Συμπερασματικά, μπορεί να ειπωθεί ότι ο Δήμος Ελασσόνας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον από πλευράς ζωικής παραγωγής. Μεγάλη δραστηριότητα αναπτύσσεται στη μεταποίηση του γάλακτος για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων. Αξιοσημείωτο είναι ότι στην περιοχή λειτουργούν 17 τυροκομεία.

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης τα γαλακτοκομικά προϊόντα προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) που παράγονται στο Δήμο και είναι η Φέτα, το Γαλοτύρι, το Κασέρι, το Μανούρι (Φ.Ε.Κ.8/Β/11.1.1994) και το Μπάτζος (Φ.Ε.Κ.8/Β/14.1.1994), τα οποία διατίθενται εντός και εκτός Ελλάδος. Προσφατά δε η Ελασσόνα απέκτησε το πλεονέκτημα παραγωγής των πιστοποιημένων προϊόντων «Αρνάκι Ελασσόνας Π.Ο.Π.» και «Κατσικάκι Ελασσόνας Π.Ο.Π.»

Συνοπτικά, τα κυριότερα προβλήματα του αγροτικού τομέα είναι:

- Η έλλειψη επαρκών ποσοτήτων νερού για τις αρδεύσιμες καλλιέργειες,
- Η έλλειψη σχεδιασμού και η μη ορθολογική εκμετάλλευση των υδάτινων πόρων,
- Το μικρό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων,
- Η έλλειψη συμπληρωματικότητας Ζωικής και Φυτικής παραγωγής,
- Οι υποβαθμισμένοι βοσκότοποι,
- Η έλλειψη επιμόρφωσης των αγροτών,
- Οι οργανωτικές ελλείψεις στο κύκλωμα παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας, προϊόντων που συνδυάζονται με ελλείψεις στις υποδομές (χαμηλή σφαγιοτεχνική υποδομή, έλλειψη κτιριακού, μηχανολογικού εξοπλισμού και υπηρεσιών σπερματέγχυσης) και γενικότερα η έλλειψη επαρκούς καθετοποίησης στην πρωτογενή παραγωγή.

Κτηνοτροφία

Στον Δήμο Ελασσόνας υπάρχουν ιδιαίτερα μεγάλες συγκεντρώσεις του ζωικού πληθυσμού που αποτελούν τη βασική πηγή εισοδήματος των κατοίκων. Η περιοχή αυτή συγκεντρώνει το μεγαλύτερο πληθυσμό αιγοπροβάτων καθώς και βοοειδών κρεατοπαραγωγής (ελεύθερης βοσκής), σε συνδυασμό και με σημαντικό κομμάτι της

επαρχίας Τυρνάβου. Τα εκτεταμένα ορεινά βοσκοτόπια ευνοούν την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, η οποία αποτελεί το δυναμικότερο τομέα σε ποσότητα και αξία, μιας και συνεισφέρει μαζί με τις επιδοτήσεις κατά 45% στο ακαθάριστο συνολικό εισόδημα της περιοχής. Στην περιοχή μελέτης εκτρέφεται το 35% των αιγοπροβάτων (310.000 κεφαλές σε σύνολο 800.000 κεφαλών της Π.Ε.Λάρισας) όλου του Νομού Λάρισας και ταυτόχρονα παράγονται γαλακτοκομικά προϊόντα πολύ καλής ποιότητας, τα οποία και προωθούνται με ευκολία στην τοπική αγορά αλλά και σε άλλες αγορές.

Ωστόσο, παρατηρείται μια στασιμότητα και έλλειψη σημαντικών κινήσεων για επενδύσεις στην περιοχή, αφού οι νεαρές ηλικίες δεν ακολουθούν τον κλάδο της κτηνοτροφίας. Σε αντίθεση, η αγελαδοτροφία παρουσιάζει αυξητικές τάσεις (οργανωμένες μονάδες, είτε ενσταβλισμένες είτε ελευθέρως βοσκής). Έτσι, εάν ήθελε κανείς να σχεδιάσει ένα Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της περιοχής, τότε αυτό θα περνούσε μέσω της ανάπτυξης της κτηνοτροφίας και ειδικότερα της αιγοπροβατοτροφίας, η οποία αποδίδει το 68% περίπου του συνόλου του εισοδήματος της ζωικής παραγωγής σε επίπεδο επαρχίας.

Δασικές εκτάσεις

Στην περιοχή υπάρχουν συγκροτημένα δάση πεύκου, ελάτης, δρυός και οξιάς, που παράγουν χρήσιμη ξυλεία και καυσόξυλα αλλά ωστόσο η εκμετάλλευσή τους δεν είναι αρκετά ικανοποιητική. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις σε έργα υποδομής, το δασικό οδικό δίκτυο δεν μπορεί να εξυπηρετήσει ταυτόχρονα την κτηνοτροφία και τον ορεινό τουρισμό και δεν υπάρχει ο απαιτούμενος εξοπλισμός υλοτόμησης και επεξεργασίας του ξύλου. Αρνητικό παράγοντα στην ανάπτυξη και αξιοποίηση του δασικού πλούτου της περιοχής αποτελεί και η περιορισμένη προβολή του δάσους ως θέρετρο ξεκούρασης και αναψυχής.

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανά παραγωγικό τομέα

Σε ότι αφορά στον οικονομικώς ενεργό πληθυσμό του Δήμου, αυτό περιλαμβάνει 14.037 άτομα και αποτελεί ποσοστό 43,6%, ενώ οι υπόλοιποι αποτελούν τον οικονομικώς μη ενεργό πληθυσμό.

Πίνακας 30: Οικονομικώς ενεργοί και μη ενεργοί ανά τομέα παραγωγής στο Δήμο Ελασσόνας και στις Δ.Ε.

Δημοτικές Ενότητες / Κοινότητες	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Ανεργοί		
			Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	1.385	1.211	174	94	1.831

Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	5.818	5.243	575	440	7.050
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	1.163	1.019	144	56	1.606
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	1.393	1.302	91	62	1.804
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	1.935	1.859	76	57	2.411
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	1.210	1.108	102	90	1.902
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	859	763	96	73	985
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	274	260	14	14	539
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	14.037	12.765	1.272	886	18.128

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Σε επίπεδο καλλικρατικού Δήμου το ποσοστό απασχόλησης το 2001 ανέρχεται σε 90,9% το οποίο θεωρείται αρκετά υψηλό. Σε επίπεδο Δ.Ε. η Δ.Ε. Ποταμιάς παρουσιάζει την υψηλότερη απασχόληση με ποσοστό 96,1% και ακολουθεί η Δ.Κ. Καρυάς με ποσοστό 94,9%. Το χαμηλότερο ποσοστό παρουσιάζουν οι Δ.Ε. Αντιχασίων με 87,4% και η Δ.Ε. Λιβαδίου με 87,6%.

Σε ότι αφορά την απασχόληση κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας σημειώνεται σημαντική μείωση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα σε ποσοστό 24,7%, στον κλάδο των κατασκευών κατά 17,6%, στον κλάδο των μεταφορών και της αποθήκευσης κατά 17,6%, στον κλάδο του εμπορίου κατά 3,4% και στον κλάδο της εκπαίδευσης κατά 2,2%. Αύξηση σημείωσε η απασχόληση στους κλάδους της μεταποίησης κατά 9,1%, στα ξενοδοχεία και στην εστίαση κατά 49,7, της δημόσιας διοίκησης και γενικά σε όλους τους κλάδους του τριτογενή τομέα.

Πίνακας 31: Απασχόληση κατά κλάδο στον Δήμο Ελασσόνας στη δεκαετία 1991 - 2001

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ			
Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας	1991	2001	Μεταβολή (%)
A.Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	9098	6852	-24,7%
B.Αλιεία.	1	1	0,0%
C.Ορυχεία και λατομεία.	6	6	0,0%
D.Μεταποιητικές βιομηχανίες.	977	1066	9,1%
E.Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	56	59	5,4%
F.Κατασκευές.	966	796	-17,6%
G.Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων, μοτοσυκλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	1044	1008	-3,4%
H.Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	398	596	49,7%
I.Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	393	324	-17,6%
J.Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	79	87	10,1%
K.Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	102	190	86,3%

Λ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.	475	559	17,7%
Μ. Εκπαίδευση.	542	530	-2,2%
Ν. Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	219	230	5,0%
Νέοι άνεργοι	0	0	-
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	201	233	15,9%
Ρ. Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	6	20	233,3%
Q. Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα.	1	0	-100,0%
Χ. Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο.	434	208	-52,1%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 1991 - 2001

Ανεργία

Όσον αφορά στην ανεργία αυτή σε επίπεδο Δήμου φθάνει το 9,1% με του νέους να πλήττονται περισσότερο καθώς το ποσοστό των άνεργων νέων να ανέρχεται σε 6,3%. Τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας συγκεντρώνουν οι Δ.Ε. Αντιχασίων με 12,6% και η Δ.Ε. Λιβαδίου με 12,4%, ενώ το χαμηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Δ.Ε. Ποταμιάς με 3,9%. Στους άνεργους νέους το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Δ.Κ. Βερδικούσσης με 8,5%, ενώ το χαμηλότερο εντοπίζεται στην Δ.Ε. Ποταμιάς με 2,9%. Φαίνεται λοιπόν ότι η Δ.Ε. Ποταμιάς παρουσιάζει την βέλτιστη εικόνα στα μεγέθη της απασχόλησης και της ανεργίας από όλες τις Δ.Ε. του Δήμου Ελασσόνας.

Πίνακας 32: Ποσοστά απασχολουμένων και ανέργων ανά Δ.Ε.

Δημοτικές Ενότητες	Απασχολούμενοι	Ανεργοί	
		Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"
Δ.Ε. ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	87,4%	12,6%	6,8%
Δ.Ε. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	90,1%	9,9%	7,6%
Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	87,6%	12,4%	4,8%
Δ.Ε. ΟΛΥΜΠΟΥ	93,5%	6,5%	4,5%
Δ.Ε. ΠΟΤΑΜΙΑΣ	96,1%	3,9%	2,9%
Δ.Ε. ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	91,6%	8,4%	7,4%
Δ.Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	88,8%	11,2%	8,5%
Δ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ	94,9%	5,1%	5,1%
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	90,9%	9,1%	6,3%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2001

Διαρθρωτικά Χαρακτηριστικά των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων

Από το 1991 μέχρι το 2001, οι διάφορες αναδιαρθρώσεις των καλλιεργειών, που έγιναν στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και της υλοποίησης των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης (ΚΠΣ), οδήγησαν σε μία σχετική μείωση του αριθμού των εκμεταλλεύσεων τόσο στο Δήμο Ελασσόνας όσο και στην Περιφέρεια Θεσσαλίας γενικότερα.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η αλλαγή της αγροτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεπιφέρει δραστικές αλλαγές στις προτεραιότητες και τις επιλογές της ασκούμενης γεωργίας, ιδιαίτερα δε σε εκείνες τις μορφές γεωργίας οι οποίες συνδέονται με την υψηλά επιδοτούμενη εντατική καλλιέργεια των αρδευόμενων πεδιάδων. Εκ των πραγμάτων, συνεπώς, τίθεται θέμα συμβατότητας και συνοχής των στόχων της αναθεωρημένης πλέον ΚΑΠ με τις επιλογές γεωργικής ανάπτυξης τις οποίες προβλέπεται να εξυπηρετήσει το αγροτικό σκέλος μίας συνολικής αναπτυξιακής πρότασης για το Δήμο Ελασσόνας.

Η τελευταία Μεταρρύθμιση της ΚΑΠ

Το Μάιο του 2004 ολοκληρώθηκε η μεταρρύθμιση της ΚΑΠ. Οι λόγοι που οδήγησαν στην ανάγκη για αλλαγές στην ευρωπαϊκή γεωργία ήταν κυρίως:

- Η ανάγκη τήρησης του παρόντος δημοσιονομικού φακέλου μέχρι το 2013 όπως αυτός αποφασίστηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών, τον Οκτώβριο του 2002.
- Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ο τρόπος εφαρμογής της ΚΑΠ στα νέα Κράτη -Μέλη.
- Οι διαπραγματεύσεις για τη νέα Γεωργική Συμφωνία στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ), που επιβάλλουν προσαρμογές της παρεχόμενης στήριξης στη γεωργία σε νέα πλαίσια.
- Οι νέες απαιτήσεις των ευρωπαίων πολιτών, καταναλωτών και φορολογουμένων για ασφαλή παραγωγή ανταγωνιστικών τροφίμων, προστασία του περιβάλλοντος και μια περισσότερο βιώσιμη ανάπτυξη.
- Η προώθηση ενός πολυλειτουργικού Ευρωπαϊκού μοντέλου γεωργίας
- Η απλοποίηση των διαδικασιών εφαρμογής της ΚΑΠ, καθώς και η διόρθωση υφιστάμενων δυσλειτουργιών.
- Η ανάγκη για μεγαλύτερη συνοχή και διαφάνεια (κοινωνική δικαιοσύνη) στη χορήγηση των ενισχύσεων,
- Οι εξελίξεις στην τεχνολογία και τις επιπτώσεις τους στην παραγωγή και την απασχόληση στην Ύπαιθρο.

Η Μεταρρύθμιση είναι ένας επαναπροσανατολισμός της ευρωπαϊκής γεωργικής πολιτικής που εισάγει νέες ριζικές αλλαγές και καινοτομίες. Φιλοδοξεί να δώσει στους παραγωγούς της Ε.Ε. μια σαφή προοπτική σχετικά με την γεωργική πολιτική μέχρι το 2013, καθιστώντας την ευρωπαϊκή γεωργία περισσότερο ανταγωνιστική και στραμμένη προς την αγορά.

Τα νέα στοιχεία που εισάγει στην ευρωπαϊκή γεωργία η Ενδιάμεση Αναθεώρηση είναι:

Ενιαία Ενίσχυση: Αφορά στην αλλαγή στον τρόπο καταβολής των ενισχύσεων (άμεσες ενισχύσεις) που δίνονται μέχρι σήμερα. Η αναθεωρημένη ΚΑΠ προβλέπει την καταβολή των ενισχύσεων μέσω της καθιέρωσης της ενιαίας ενίσχυσης μη συνδεδεμένη με το τι ο αγρότης θα παράγει (αποδεσμευμένο ποσό). Το ποσό της ενιαίας ενίσχυσης θα υπολογίζεται βάση των ιστορικών στοιχείων την περίοδο 2000-2002. Οι αγρότες με βάση τις εκτάσεις και τον αριθμό ζώων για τα οποία εισέπραξαν ενισχύσεις την περίοδο 2000-2002, θα αποκτήσουν έναν αριθμό δικαιωμάτων που το καθένα θα έχει μία συγκεκριμένη αξία διαφορετική για κάθε παραγωγό. Η ενιαία ενίσχυση θα εισπράττεται κάθε έτος μετά από αίτηση του παραγωγού ασχέτως ύψους και είδους τρέχουσας παραγωγής. Απλά, ο δικαιούχος θα είναι υποχρεωμένος να διατηρεί στη διάθεσή του τόσα στρέμματα όσα καλλιεργούσε κατά μέσο όρο κατά την περίοδο 2000 - 2002. Ο αριθμός των στρεμμάτων αυτών αποτελεί και τον αριθμό των Ατομικών Δικαιωμάτων της νέας ενίσχυσης. Για κάθε δικαιούχο, η μοναδιαία αξία του δικαιώματος ισούται με το πηλίκο του συνόλου της ενιαίας ενίσχυσης που του αναλογεί δια του μέσου όρου των στρεμμάτων που καλλιεργήσε κατά την περίοδο αναφοράς. Το πηλίκο αυτό ονομάζεται Αξία του κάθε Ατομικού Δικαιώματος πληρωμής. Είναι προφανές ότι η αξία αυτή θα διαφέρει από παραγωγό σε παραγωγό.

Προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μείωσης της γεωργικής παραγωγής και της εγκατάλειψης των αγροτικών γαιών, ιδιαίτερα στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, το Συμβούλιο είχε αποφασίσει τη δυνατότητα εφαρμογής ενός ευέλικτου συστήματος μερικής αποσύνδεσης των ενισχύσεων από την παραγωγή βάσει του οποίου τα Κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν τη διατήρηση μέρους του ποσού των άμεσων ενισχύσεων με το ισχύον καθεστώς, εφόσον νομίζουν ότι το νέο καθεστώς (ενιαίας ενίσχυσης) θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή. Στην περίπτωση της Ελλάδος, δεν εφαρμόστηκε κάτι αντίστοιχο για το σύνολο των τομέων που περιελάμβανε η ενιαία ενίσχυση πλην του τομέα «Σπόρους για σπορά». Έτσι, το μεγαλύτερο τμήμα των επιδοτήσεων καταβάλλεται απευθείας στους αγρότες, ανεξάρτητα με το ποια προϊόντα θα παράγουν και σε ποιες ποσότητες, στη βάση ιστορικών κεκτημένων δικαιωμάτων (αποσυνδεδεμένη ενίσχυση). Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι για να αξιοποιηθούν τα δικαιώματα, θα πρέπει ο παραγωγός να διαθέτουν ίσο αριθμό επιλέξιμων εκταρίων. Στην

έκταση αυτή οι παραγωγοί μπορούν να καλλιεργήσουν οτιδήποτε εκτός από οπωροκηπευτικά, επιτραπέζιες πατάτες και μόνιμες καλλιέργειες. Η μόνη υποχρέωση που έχει ο αγρότης για να λαμβάνει το αποσυνδεδεμένο τμήμα της ενίσχυσης ανεξάρτητα από το εάν παράγει ή όχι, είναι να διατηρεί τη γη του σε καλή γεωργική κατάσταση. Το υπόλοιπο τμήμα θα πληρώνεται ανάλογα με το ύψος της παραγωγής (συνδεδεμένη ενίσχυση).

Πιο συγκεκριμένα, η ενιαία αποδεδεσμευμένη ενίσχυση θα αντικαταστήσει τις μέχρι σήμερα χορηγούμενες ενισχύσεις ως εξής:

Πίνακας 33: Ποσοστά αποδέσμευσης κατά κλάδο

ΚΛΑΔΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗΣ
Αροτραία (σιτηρά, καλαμπόκι ελαιούχα, πρωτεϊνούχα)	Βασική ενίσχυση Συμπληρωματική ενίσχυση αγρανάπαυση	100%
Ρύζι	Στρεμματική ενίσχυση	58%
Αποξηραμένες ζωοτροφές	Ενίσχυση ανά κιλό	50%
Οσπριοειδή	Στρεμματική ενίσχυση	100%
Βαμβάκι	Ενίσχυση ανά κιλό	65%
Ελαιόλαδο	Ενίσχυση ανά κιλό	100%
Καπνός	Ενίσχυση ανά κιλό	100%
Βόειο κρέας	Θηλάζουσες αγελάδες Δαμαλίδες Αρσενικά μοσχάρια Εκτατικοποίηση Πριμ σφαγής Πριμοδοτήσεις νησιών Αιγαίου	100%
Αιγοπρόβειο κρέας	Προβατίνες Αίγες Εθνικός φάκελος	100%
Αγελαδινό γάλα (από το 2007)	Ενίσχυση ανά κιλό Πρόσθετη ενίσχυση	100%

Πηγή: Μακροχρόνιο Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης Ν. Λάρισας 2005-2020

Η καθιέρωση της ενιαίας αποδεδεσμευμένης ενίσχυσης, αφενός μεν προσφέρει μια σημαντική σταθερή εισοδηματική βάση στον παραγωγό, αφετέρου παρέχει ιδιαίτερα περιθώρια επιλογών στον αγρότη, ώστε να αναδιαρθρώσει και προσανατολίσει την παραγωγή του προς προϊόντα που έχουν μεγαλύτερη ζήτηση στην αγορά. Η αποσυνδεδεμένη ενίσχυση είναι η πιο αποτελεσματική ενίσχυση σε όρους εισοδήματος.

Ωστόσο, ο εξαιρετικά ισχυρός πρωτογενής τομέας του Δήμου Ελασσόνας αλλά και γενικότερα του Νομού Λάρισας πάσχει από διαρθρωτικά προβλήματα εφόσον μεσοπρόθεσμα προβλέπεται να αλλάξει το καθεστώς αγροτικών ενισχύσεων (Αναμόρφωση ΚΑΠ) και να δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα στις αγροτικές

επιχειρήσεις και το ανθρώπινο δυναμικό, δεδομένου ότι είναι κατά κύριο λόγο επιδοτούμενος.

Η παραδοσιακή άσκηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων του πρωτογενούς τομέα εγκυμονεί κινδύνους, που μπορούν να αποφευχθούν μόνο εάν υπάρξει στροφή στην Ολοκληρωμένη Γεωργία, την καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων, Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης, τη γεωργία ποιότητας και την πολυαπασχόληση των αγροτών (αγροτουριστικές δραστηριότητες). Για όλες αυτές τις δράσεις είναι πολύ σημαντική, τόσο για τη γεωργία – κτηνοτροφία όσο και για τη συνολική βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής, η διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος και η προστασία του από τις επιβαρύνσεις και την υπερ-εκμετάλλευση.

Σε αυτή την κατεύθυνση και παρά την ύπαρξη πολλών και σημαντικών φορέων υποστήριξης και καινοτομίας, παρατηρείται χαμηλή κάλυψη στις τεχνολογικές ανάγκες ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων στον πρωτογενή τομέα, όπως εφαρμογή νέων τεχνολογιών και μεθόδων παραγωγής, επεξεργασία, μεταποίηση και συσκευασία αγροτικών προϊόντων, πιστοποίηση και σύγχρονες μέθοδοι διάθεσης των προϊόντων. Ακόμη, στο Νομό Λάρισας γενικότερα δεν υπάρχουν επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας στους τομείς παραγωγής αγροτικών τεχνολογιών και εισροών καθώς και βιοτεχνολογίας.

Δευτερογενής τομέας

Στην ευρύτερη περιοχή της Ελασσόνας ο δευτερογενής τομέας παραγωγής (βιομηχανία, βιοτεχνία) δεν εμφανίζεται ιδιαίτερα ανεπτυγμένος αφού περιορίζεται σε μικρές μονάδες οικογενειακής μορφής, που αφορούν κυρίως σε κλάδους μεταποίησης των παραγόμενων γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων. Μονάδες τέτοιου είδους αποτελούν τα τυροκομεία, οι κυλινδρόμυλοι και τα ψυγεία.

Τριτογενής τομέας (Τουρισμός και υπηρεσίες)

Η τουριστική κίνηση της περιοχής δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη, καθώς υπάρχει ελλιπής υποδομή και δεν έχουν αξιοποιηθεί κατάλληλα οι τουριστικοί πόροι της περιοχής. Μόνο στην Ελασσόνα και σε λίγους ακόμα οικισμούς (Καρυά, Λιβάδι, Βερδικούσια, Κοκκινοπηλός) υπάρχουν καταλύματα και κατάλληλες υποδομές ώστε να μπορέσουν να προσελκύσουν επισκέπτες. Ωστόσο, η περιοχή διαθέτει αρχαιολογικούς χώρους (Άζωρος, Πύθιο), σημαντικά βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία (Παναγία Ολυμπιώτισσα, Μονή Κανάλων, Μονή Αναλήψεως, κλπ), φυσικό κάλλος (Εθνικός Δρυμός Ολύμπου), κατάλληλες περιοχές που ενδείκνυνται για υπαίθριες δραστηριότητες (πεζοπορία,

ορειβασία, αναρρίχηση, ορεινή ποδηλασία, διάσχιση φαραγγίων, ιππασία, σκι, κλπ) και πανέμορφες διαδρομές σε σημαδεμένα μονοπάτια (Ε4, Ο2) οι οποίες δεν έχουν αξιοποιηθεί επαρκώς, ώστε να μπορούν να αποδώσουν οικονομικά, να δημιουργήσουν εισοδήματα για τους κατοίκους της περιοχής και να καταφέρουν να συγκρατήσουν το νεανικό πληθυσμό στον τόπο καταγωγής του.

Στην περιοχή του Δήμου Ελασσόνας υπάρχουν ξενοδοχειακά καταλύματα, όπως ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενώνες και ορεινά καταφύγια, τα οποία εξυπηρετούν τις ανάγκες των επισκεπτών.

Όσον αφορά στη μελλοντική ανάπτυξη του τουριστικού τομέα για την περιοχή της Ελασσόνας, η υφιστάμενη Δημοτική Αρχή πιστεύει ότι οι εποχές των χιονοδρομικών κέντρων έχουν παρέλθει από καιρό. Υπερασπιστές των ήπιων μορφών τουρισμού (αρχαιολογικός, θρησκευτικός, αγροτουριστικός, ορειβασία, πεζοπορία, ορεινή ποδηλασία, αεροπτερισμός, κλπ), του πολιτισμού και των βιολογικών κτηνοτροφικών προϊόντων της Ελασσόνας, πιστεύουν ότι η ανάπτυξη της περιοχής μπορεί να στηριχθεί σε ένα τέτοιο μοντέλο ανάπτυξης το οποίο λαμβάνει υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, την παράδοση του τόπου και την ήπια προσέγγιση τέτοιων δράσεων.

Στόχοι και Κατευθυντήριοι άξονες της τουριστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το Μακρόπνοο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης για το Νομό Λάρισας 2005-2020

Η τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής Ελασσόνας, ακολουθώντας τους όρους της αειφορίας και της βιωσιμότητας που διατυπώνονται στο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης για το Ν. Λάρισας, δύναται να κινηθεί στους παρακάτω άξονες σχεδιασμού:

1. **Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού:** Το είδος της επιδιωκόμενης ανάπτυξης είναι ο ήπιος εναλλακτικού χαρακτήρα τουρισμός με επίκεντρο την ποιοτική αναβάθμιση του παρεχόμενου προϊόντος.
2. **Ανάπτυξη θεματικού τουρισμού:** Οι κύριες μορφές θεματικού τουρισμού που εκτιμάται ότι μπορούν να αναπτυχθούν στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου βάσει των υφισταμένων πόρων και στο πλαίσιο της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης είναι οι ακόλουθοι: πολιτιστικός, φυσιολατρικός και θρησκευτικός τουρισμός, οικοτουρισμός, τουρισμός γευσιγνωσίας, τουρισμός περιήγησης και αθλητικός (ορειβασία, ποδηλασία, ιππασία, μηχανοκίνητα δίτροχα ανωμάλου δρόμου, αιωροπτερισμός), τουρισμός περιπέτειας (αναρρίχηση κ.ά.)
3. **Ανάπτυξη ορεινών και ημιορεινών περιοχών:** Οι ορεινές / ημιορεινές περιοχές παρουσιάζουν σημαντική δυναμική τουριστικής ανάπτυξης, με όλες τις προϋποθέσεις

που επιβάλλει το φυσικό περιβάλλον τους και απαιτείται ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την ανάδειξή τους

4. **Ποιοτική βελτίωση παρεχομένων υπηρεσιών:** Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην ποιοτική βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών, η οποία θα συμβάλει στην ποιοτική αναβάθμιση της τουριστικής δραστηριότητας.
5. **Ανάδειξη/προστασία φυσικών πόρων:** Η ανάδειξη περιοχών μεγάλης οικολογικής αξίας σε συνδυασμό και με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος αποτελούν σημαντικές ενέργειες στο πλαίσιο της ανάπτυξης των ήπιων μορφών τουρισμού.
6. **Ολοκλήρωση βασικών υποδομών:** Απαιτείται η ολοκλήρωση βασικών υποδομών στην περιοχή μελέτης, δηλαδή αναβάθμιση επιλεγμένων οδικών συνδέσεων, εκσυγχρονισμός διαχείρισης απορριμμάτων και υγρών αποβλήτων, αντιπλημμυρικά έργα, αναπλάσεις.
7. **Ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς:** Ανάδειξη αρχαιολογικών ευρημάτων, σπηλαίων, μνημείων κλπ.
8. **Αναβάθμιση και ανάπτυξη τουριστικών υποδομών:** Αναβάθμιση καταλυμάτων, αναπλάσεις, συντήρηση καλντεριμιών, συντήρηση/ανάδειξη μονοπατιών κλπ.
9. **Ενθάρρυνση επιχειρηματικότητας στον τουριστικό τομέα:** Ενθάρρυνση επιχειρηματικότητας στον τουριστικό τομέα σε συνδυασμό και με προώθηση δικτυώσεων.
10. **Ανάπτυξη/κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού:** Η ανάπτυξη και κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού περιλαμβάνει επιχειρηματίες, αγρότες αλλά και εργαζόμενους στον τομέα του τουρισμού.
11. **Σύνδεση τουρισμού με την τοπική παραγωγική δραστηριότητα και παροχή υπηρεσιών:** Διάθεση και προώθηση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων, ανάδειξη πολιτιστικών θεμάτων κλπ.
12. **Συγκράτηση πληθυσμού και ενίσχυση απασχόλησης.**

1.8. Πολεοδομικά χαρακτηριστικά Δήμου Ελασσόνας

Οικιστική οργάνωση του Δήμου Ελασσόνας

Η Λάρισα αποτελεί οικισμό 1^{ου} επιπέδου, ως πρωτεύουσα του Νομού Λάρισας, ενώ αναφορικά με το Δήμο Ελασσόνας η οικιστική ιεραρχία έχει ως εξής:

Η Ελασσόνα, έδρα του ομώνυμου Δήμου, αποτελεί οικισμό 2^{ου} επιπέδου αφού σύμφωνα με τους παρακάτω τομείς, έχουν χωροθετηθεί τα εξής:

Υγεία - Πρόνοια: Κέντρο Υγείας

Εκπαίδευση: 1 Γυμνάσιο, 1 Λύκειο, ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ, ΕΠΑΓ

Πολιτιστικά: Μουσική σχολή Δήμου

Αθλητισμός: Δημοτικό στάδιο ποδοσφαίρου, Ποδοσφαιρικός όμιλος Ελασσόνας

Λοιπές υπηρεσίες: Δασαρχείο, Ειρηνοδικείο, Παισματοδικείο, Υποθηκοφυλακείο, Γραφείο Πολεοδομίας, Αστυνομικό τμήμα, ΔΟΥ, ΕΛΤΑ, ΟΤΕ, ΔΕΗ, Τράπεζες, ΙΚΑ, ΟΑΕΔ, ΤΕΒΕ.

Ωστόσο, η Ελασσόνα ενώ αναφέρεται σαν οικισμός 2^{ου} επιπέδου, δε διαθέτει τον κοινωνικό εξοπλισμό (π.χ. νομαρχιακό νοσοκομείο) και διοικητικό εξοπλισμό (π.χ. πρωτοδικείο) που προβλέπεται να έχουν τα νομαρχιακά κέντρα, γεγονός αναμενόμενο αφού δεν αποτελεί πρωτεύουσα νομού. Αποτελεί ένα αξιόλογο κέντρο με κοινωνικό και διοικητικό εξοπλισμό που προσεγγίζει αυτόν των άλλων οικισμών 3^{ου} επιπέδου αλλά πιο ενισχυμένου.

Θεσμικό πλαίσιο και καθεστώς (εγκεκριμένα σχέδια, παραδοσιακοί οικισμοί κλπ)

Παραδοσιακά σπίτια, παλιά πέτρινα γεφύρια, νερόμυλοι, κρήνες συνθέτουν το τοπίο των οικισμών του Δήμου Ελασσόνας που είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την παράδοση και τις πρόσφατες δραστηριότητες των κατοίκων.

Η πολεοδομική λειτουργία στη συντριπτική πλειοψηφία των οικισμών του Δήμου είναι κοινή: η πλατεία αποτελεί τον κύριο δημόσιο χώρο εκατέρωθεν του οποίου συγκεντρώνονται οι περισσότερες χρήσεις (εμπορικές, αναψυχής, εστίασης). Οι κατοικίες είναι ως επί το πλείστον διώροφες με στέγη από πέτρες ή κεραμίδια και στενά παράθυρα.

Χαρακτηριστικά είναι και τα γεφύρια που σήμερα στέκουν γραφικά και ξεχασμένα αλλά κάποτε συνέδεαν τους οικισμούς μεταξύ τους. Τα περισσότερα από αυτά είναι μονότοξα, πέτρινα και φτιαγμένα με πολλή μαστοριά. Από τα σημαντικότερα είναι το γεφύρι του Ελασσονίτη στην Ελασσόνα και της Γιάνναινας.

Πλάι στα τρεχούμενα νερά των ποταμών, οι κάτοικοι κατασκεύαζαν μύλους που λειτουργούσαν με τη δύναμη του νερού και χρησίμευαν για την άλεση των σιτηρών ή την παραγωγή λαδιού. Οι τελευταίοι νερόμυλοι σταμάτησαν να λειτουργούν μόλις τη δεκαετία του 1970.

Παραδοσιακοί οικισμοί

Στην ευρύτερη περιοχή της επαρχίας Ελασσόνας υπάρχει ο ορεινός παραδοσιακός οικισμός του Λιβαδίου Ελασσόνας. Απέχει 35 χλμ. από την πόλη της Ελασσόνας. Το ξηρό κλίμα και η καίρια θέση του – βρίσκεται στη σημείο όπου συναντώνται οι οροσειρές του Ολύμπου, των Καμβουνίων και Περίων - αιτιολογούν την επισκεψιμότητα της περιοχής.

Στο Δήμο Ελασσόνας, ωστόσο, δεν υπάρχει κάποιος χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός, αν και προωθείται ιδιαίτερα η ανάδειξη παραδοσιακών οικισμών που λόγω της θέσης, της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής τους δομής, της παράδοσης, των ιδιαίτερων τοπικών προϊόντων, της πολιτιστικής και ιστορικής παράδοσης μπορούν να αποτελέσουν πόλους έλξης επισκεπτών από το εσωτερικό και το εξωτερικό.

Θεσμοθετημένα πολεοδομικά σχέδια

Από το σύνολο των οικισμών του Δήμου, μόνο η Ελασσόνα έχει εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο από το 1988 (Απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ 79033/4303 (ΦΕΚ 101/Δ/1989). Η Τσαριτσάνη έχει εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Απόφαση 80788/5306/5-10-1993 – ΦΕΚ 1261 Δ'). Όλοι οι λοιποί οικισμοί είναι προϋφιστάμενοι του 1923 και οριοθετημένοι με απόφαση Νομάρχη. Επίσης στη Δ.Ε. Ελασσόνας, υπάρχει εγκεκριμένη ΖΟΕ (ΦΕΚ Δ' 871/19-10-2001).

1.9. Τεχνικές υποδομές

Μεταφορές - Κυκλοφορία

Το Δήμο Ελασσόνας διασχίζουν:

- Η Εθνική Οδός 13 «Ελευσίνα – Θήβα – Λιβαδειά - Χάνι Κατίκου – Μπράλλος – Λαμία – Δομοκός – Φάρσαλα – Λάρισα - Παράκαμψη Λάρισας (από Α.Κ. Λάρισας - Ι.Κ. Φαρσάλων - Ι.Κ. Γεωργικής Σχολής) – Τύρναβος – Ελασσόνα – Σέρβια – Κοζάνη – Πτολεμαΐδα – Βεύη – Φλώρινα – Νίκη - Σύνορα», η οποία αποτελεί το δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο.
- Η Εθνική Οδός 26 «Ελασσόνα – Δεσκάτη - συνάντηση με την Εθνική Οδό 15», που αποτελεί το τριτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο. Τμήματα του δευτερεύοντος επαρχιακού οδικού δικτύου και συγκεκριμένα:
- Η επαρχιακή οδός αρ. 13 Τύρναβος – Μελούνα - Ελασσόνα, που διατρέχει τον Δήμο Ν-Β.
- Η επαρχιακή οδός αρ. 17 Παρακαμπτήριος Ελασσόνας Εθνικής Οδού Λαρίσης – Κοζάνης.
- Η επαρχιακή οδός με αρ. 18 Ελασσόνα – Τσαριτσάνη.
- Η επαρχιακή οδός με αρ. 19 Ελασσόνα – Αγιονέρι προς Κονισκό και Καλαμπάκα από 6^ο χλμ. εθνικής οδού Ελασσόνας – Δεσκάτης και μέσω Αγιονερίου και Κονιατσής.

Η οδική σύνδεση του Δήμου είναι ικανοποιητική αλλά υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η χιλιομετρική απόσταση κάθε οικισμού με την έδρα του Δήμου.

Πίνακας 34: Χιλιομετρική απόσταση οικισμών από την έδρα του Δήμου

Οικισμοί	Χιλιομετρική απόσταση
Πρωτεύον Οδικό Δίκτυο	
Κρανέα	26
Άκρη	43
Λουτρό	33
Βερδικούσσα	25
Αμπέλια	22
Αγιονέρι	6
Αετοράχη	11
Μ. Ελευθεροχώρι	8
Βαλανίδα	15
Κλεισούρα	24
Γαλανόβρυση	4
Δρυμός	8
Ευαγγελισμός	8
Κεφαλόβρυσο	12
Παλαιόκαστρο	16
Στεφανόβουνο	4
Καρυά	38
Δολίχη	21
Καλλιθέα	12
Κοκκινόι	20
Κοκκινοπηλός	30
Σπαρμός	20
Φλάμπουρο	21
Σκοπιά	17
Αμούρι	22
Βλαχογιάννι	25
Δομένικο	11
Μαγούλα	15
Μεγάλο Ελευθεροχώρι	33
Μεσοχώρι	22
Πραιτώρι	18
Συκέα	15
Καλύβια Αναλήψεως	17
Άζωρος	18
Γεράνια	18
Γιαννωτά	22
Λυκούδι	14

Μηλέα	21
Σαραντάπορο	27
Τσαπουρνιά	30
Φαρμάκη	23
Λιβιάδι	35
Τσαριτσάνη	4

Πηγή: Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Π.Ε.Λάρισας Περιφέρειας Θεσσαλίας

Αναφορικά με την ποιότητα του οδικού δικτύου, εντός των οικισμών παρατηρούνται προβλήματα στο οδόστρωμα εξαιτίας της παλαιότητας του οδοστρώματος και των έργων που πραγματοποιούνται. Το οδικό δίκτυο που συνδέουν τις Δ.Ε. έχουν αρκετά προβλήματα στενότητας και πολλές στροφές.

Αστικές - Υπεραστικές Συγκοινωνίες

Ο Δήμος Ελασσόνας εξυπηρετείται από ένα ικανοποιητικό ημερήσιο πρόγραμμα δρομολογίων του υπεραστικού ΚΤΕΛ. Καθημερινά, υπάρχουν δρομολόγια που ξεκινούν από την Ελασσόνα προς τους υπόλοιπους οικισμούς του Δήμου. Αρκετοί οικισμοί εξυπηρετούνται και από διερχόμενα δρομολόγια, τα οποία έχουν μακρινότερους προορισμούς αλλά διευκολύνουν τους κατοίκους της περιοχής. Ακόμα, η Ελασσόνα συνδέεται με την πρωτεύουσα του νομού, τη Λάρισα, με περίπου 15 δρομολόγια σε καθημερινή βάση.

Ενέργεια

Το Νομό Λάρισας διασχίζουν δύο γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας των 400 KV (διπλού κυκλώματος) που ανήκουν στο διασυνδεδεμένο εθνικό σύστημα και συνδέουν το ενεργειακό κέντρο των θερμοηλεκτρικών σταθμών της Πτολεμαΐδας και Κοζάνης με την ευρύτερη περιοχή Αθηνών. Πρόκειται για τις παρακάτω εναέριες γραμμές υψηλής τάσης: α) Καρδιά - Λάρισα - Λάρυμνα και β) Αγ. Δημήτριος - Λάρισα- Λάρυμνα. Σύμφωνα με τον προγραμματισμό της ΔΕΗ, δεν προβλέπεται η δημιουργία νέας γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας >400 KV.

Όσον αφορά στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας, η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ελασσόνας φαίνεται να διαθέτει αξιοποιήσιμο αιολικό δυναμικό, χωρίς ωστόσο να υπάρχει επίσημη καταγραφή του ενώ οι εφαρμογές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των φωτοβολταϊκών συστημάτων είναι ακόμη ελάχιστες εξαιτίας του μεγάλου κόστους των συστημάτων αυτών.

Άρδευση

Ο Δήμος Ελασσόνας εξυπηρετεί τις ανάγκες του για ύδρευση από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Ελασσόνας (ΔΕΥΑΕΛ). Στην ευρύτερη περιοχή της

Ελασσόνας, έχουν κατασκευαστεί και σχεδιάζονται φράγματα και ταμιευτήρες, έργα τα οποία διευκολύνουν τις ανάγκες άρδευσης, όπως φαίνεται και στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 35: Έργα άρδευσης του Δήμου Ελασσόνας

Φράγματα και Ταμιευτήρες		
Όνομα/Θέση	Λεκάνη Απορροής	Κύριος Σκοπός
Καλούδα Ελασσόνας	Βούλγαρη (παραπόταμος Πηνειού)	Άρδευση με ρύθμιση απορροών Πηνειού.
Αγιονερίου	Ελασσονίτικου	Άρδευση 16.000-20.000 στρ.
Λιβαδίου	Λάκκας Ρέμα	Άρδευση 4.000-5.000 στρεμ.
Παλαιομονάστηρο	Ελασσονίτικου	Άρδευση με ρύθμιση απορροών Πηνειού
Δρυμού Ελασσόνας	Ρέματα μικρού Ελευθεροχωρίου	Φράγμα άρδευσης

Πηγή: Μακροχρόνιο Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης Ν. Λάρισας 2005-2020, Δ. Ελασσόνας

Ύδρευση

Οι οικισμοί του Δήμου Ελασσόνας υδρεύονται από πηγές και γεωτρήσεις της περιοχής. Ενιαίο δίκτυο ύδρευσης έχουν οι οικισμοί Ελασσόνα – Δρυμός – Μικρό Ελευθεροχώρι – Στεφανόβουνο – Γαλανόβρυση - Αετοράχη και Αγιονέρι. Οι οικισμοί Ευαγγελισμός , Παλιόκαστρο, Κεφαλόβρυσο και Κλεισούρα καθώς και οι περισσότερες τοπικές κοινότητες έχουν αυτόνομο δίκτυο ύδρευσης. Σε όλους τους οικισμούς υπάρχουν υδρομετρητές, ενώ η επάρκεια του είναι ικανοποιητική καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Μόνον στην Ελασσόνα υπάρχουν προβλήματα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες όπου οι περιοχές στα ψηλότερα σημεία της πόλης δεν υδρεύονται ικανοποιητικά. Το πρόβλημα θα αντιμετωπιστεί με το έργο μεταφοράς νερού από της πηγές του Κεφαλοβρύσου που σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη.

Αποχέτευση

Στον Δήμο Ελασσόνας υπάρχει χωριστό δίκτυο αποχέτευσης αστικών λυμάτων και όμβριων υδάτων μόνον σε ένα μέρος του οικισμού της Ελασσόνας, το οποίο βρίσκεται σε λειτουργία. Στους οικισμούς αυτούς σήμερα το έργο της αποχέτευσης λυμάτων είναι υπό εκτέλεση. Στους υπόλοιπους οικισμούς υπάρχει μόνο περιορισμένο δίκτυο αποχέτευσης όμβριων υδάτων. Αποδέκτης των αστικών λυμάτων είναι ο Βιολογικός Καθαρισμός που έχει κατασκευαστεί στην Ελασσόνα. Εκτός από τον οικισμό της Ελασσόνας θα εξυπηρετεί μελλοντικά επιπλέον τις Τ.Κ. Γαλανόβρυσης και Στεφανόβουνο, των οποίων το δίκτυο αποχέτευσης είναι υπό κατασκευή, καθώς και την Τ.Κ. Τσαριτσάνης χωρίς να απαιτηθεί επέκταση των εγκαταστάσεών του. Η επεξεργασία των λυμάτων στον βιολογικό

καθαρισμό είναι τριτοβάθμιου επιπέδου και αποδέκτης των επεξεργασμένων λυμάτων είναι ο Ελασσονίτης ποταμός.

Απορρίμματα

Ο Δήμος Ελασσόνας συμμετέχει στον Ενιαίο Σύνδεσμο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του νομού Λάρισας στον οποίο θα μετέχουν όλοι οι Δήμοι και απαρτίζεται από τον ΧΥΤΑ Λάρισας και τρεις Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ). Ο Σύνδεσμος έχει την υποχρέωση αποκομιδής και ταφής των απορριμμάτων που συγκεντρώνονται από τους τρεις ΣΜΑ, ο ένας εκ των οποίων λειτουργεί στην Ελασσόνα στη θέση Ασπρόγια. Σκοπός του συνδέσμου είναι η περισυλλογή, η μεταφορά και η εναπόθεση των απορριμμάτων, αλλά και η εκπόνηση μελετών, η λειτουργία και η διαχείριση των εγκαταστάσεων, η λήψη μέτρων για την εξυγίανση και αποκατάσταση, η δημιουργία σύγχρονων μονάδων επεξεργασίας, κτλ.. Η διάρκειά του ορίζεται στα 30 χρόνια με έδρα τη Λάρισα.

Στο Δήμο έχουν αποκατασταθεί όλοι οι Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ).

Χρηματοδοτούμενα έργα Δήμου Ελασσόνας

Πίνακας 36: Ενταγμένα έργα του Δήμου Ελασσόνας σε Επιχειρησιακά Προγράμματα

Ε.Π. «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	
ΕΡΓΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Δ.Δ. ΚΡΑΝΙΑΣ	ΠΡΟΥΠ. 1.274.280,00
ΕΡΓΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΥ ΑΓΩΓΟΥ Δ.Δ. ΚΡΑΝΙΑΣ	ΠΡΟΥΠ. 378.840,00
ΕΡΓΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Δ.Δ. ΚΡΑΝΙΑΣ	ΠΡΟΥΠ. 1.150.406,50
ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ Ε.Ε.Λ. ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ Δ.Κ. ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	ΠΡΟΥΠ. 146.230,77
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ Ε.Ε.Λ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΠΡΟΥΠ. 5.910.282,29
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΛΕΜΕΤΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΡΡΟΩΝ ΣΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΠΡΟΥΠ. 3,370,528.41
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΠΟΛΗΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΣΥΜΒΑΣΗ 1.704.364,65
Ε.Π. «ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΗΠΕΙΡΟΥ 2007 – 2013»	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΣΥΜΒΑΣΗ 250.870,54
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΓΑΛΑΝΟΒΡΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΠΡΟΥΠ. 229.659,45
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΑΠΟ ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	ΣΥΜΒΑΣΗ 1.131.335,47
Ε.Π. «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2007 – 2013»	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ 'ΤΣΑΪΡΙΑ' Δ.Ε. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΠΡΟΥΠ. 369.932.46
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Τ.Δ. ΔΟΛΙΧΗΣ	ΣΥΜΒΑΣΗ 406.051,80
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΠΑΛΙΑΜΠΕΛΑ Κ. ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΑΣ	ΣΥΜΒΑΣΗ 434.730,10

Ε.Π. «ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ»	
ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, ΜΕΣΩ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΕΛΑΣΣΟΝΑ	ΠΡΟΥΠ. 146.000,00
Ε.Π. «ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ»	
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΝΟΜΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ	ΠΡΟΥΠ. 50.000,00

Πίνακας 37: Χρηματοδοτούμενα έργα του Δήμου Ελασσόνας από το Πρόγραμμα Θησέας/ΣΑΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΗΣΕΑΣ/ΣΑΤΑ	
Αποκαταστάσεις πρώην κοινοτικών καταστημάτων	326.000,00
Συντήρηση σχολικών κτιρίων ΔΕ Αντιχασίων, Λιβαδίου, Ολύμπου, Σαρανταπόρου και ΔΚ Καρυάς.	280.000,00
Διαμόρφωση χώρων ειδικού σχολείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ελασσόνας.	12.700,00
Αντικατάσταση στέγης και συντήρηση Δημοτικού σχολείου Καλλιθέας.	120.000,00
Ανακατασκευή τουαλετών 1ου Γυμνασίου	8.103,70
Μελέτη στέγης κλειστού γυμναστηρίου Καλλιθέας	5.000,00
Καταγραφή-Μελέτη και αξιολόγηση των βιομηχανικών ορυκτών και των παλαιοντολογικών ευρημάτων Δ.Ε. Σαρανταπόρου	5.000,00
Μελέτη για την ανάδειξη και ορθολογική αξιοποίηση παλαιοβοτανικών ευρημάτων Δ.Ε. Σαρανταπόρου	10.000,00
Ηλεκτροφωτισμός κοινόχρηστου χώρου ΔΚ Ελασσόνας.	7.300,00
Κατασκευή ποτίστρας στη θέση Μέγα Λάκκα ΤΚ Καλυβίων	12.700,00
Αποχέτευση ομβρίων υδάτων Δ.Δ. Κοκκινόγειου-Καλυβίων-Λόφου-Καλλιθέας Δ.Ε. Ολύμπου	3.340,00
Διαμόρφωση χωμάτινων αυλάκων στη ΔΕ Ελασσόνας - Ποταμιάς.	7.100,00
Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης Τ.Δ. Στεφανοβούνου - Γαλανόβρυσης (β' φάση)	139.000,00
Διευθέτηση όμβριων υδάτων ανατολικής περιμετρικής οδού	100.000,00
Κατασκευή προστατευτικών κιγκλιδωμάτων - κιβωτίων στις ποτίστρες ύδρευσης ζώων στις ΔΕ Λιβαδίου- Ολύμπου-Σαρανταπόρου-Αντιχασίων	7.200,00
Αποκαταστάσεις ζημιών σε αρδευτικά δίκτυα	12.700,00
Αποκαταστάσεις ζημιών σε αρδευτικά αντλιοστάσια	12.700,00
Μελέτη "Επέκταση υπόγειων αγωγών άρδευσης" (Δ.Ε. Ποταμιάς)	2.500,00
Περιβαλλοντική Μελέτη του έργου "Υδροδότηση τοπικών κοινοτήτων Καρυάς"	2.000,00
Εκπόνηση μελέτης "Προμήθεια-εγκατάσταση & θέση σε λειτουργία συστήματος Τηλεελέγχου/τηλεχειρισμού εγκ/σεων ύδρευσης & σύστημα απολύμανσης πόσιμου νερού Δ.Ε.Βερδικούσιας"	4.000,00
Τοπογραφική μελέτη αναθεώρησης αδειών αρδευτικών γεωτρήσεων	9.225,00
Περιβαλλοντική μελέτη αναθεώρησης αδειών αρδευτικών γεωτρήσεων	9.225,00

Διαμόρφωση εσωτερικού χώρου ΚΤΕΛ και χρωματισμοί σιδηρών επιφανειών	12.700,00
Διαμόρφωση κυκλικού κόμβου πρώην ΚΤΕΛ	50.000,00
Διάνοιξη αγροτικής οδού στη θέση Ροδιές ΤΚ Παλαιοκάστρου	12.700,00
Ασφαλτόστρωση τμήματος δρόμου στο ΚΤΕΛ Ελασσόνας	12.700,00
Εσωτερική οδοποιία φάση Β' (Δ.Ε. Σαρανταπόρου)	46.000,00
Ασφαλτοστρώσεις στις Δ.Ε. Ελασσόνας - Τσαριτσάνης - Ποταμιάς - Βερδικούσας	300.000,00
Ασφαλτοστρώσεις στις Δ.Ε. Αντιχασίων - Σαρανταπόρου - Ολύμπου - Λιβαδίου - Καρυάς	300.000,00
Ασφαλτοστρώσεις στην πόλη της Ελασσόνας και στα Τ.Δ.	2.700,00
Τσιμεντοστρώσεις στις Δ.Ε. Ελασσόνας - Τσαριτσάνης - Ποταμιάς - Βερδικούσας	100.000,00
Τσιμεντοστρώσεις στις Δ.Ε. Αντιχασίων - Ολύμπου - Καρυάς	100.000,00
Τσιμεντοστρώσεις στις Δ.Ε. Σαρανταπόρου - Λιβαδίου	100.000,00
Διάνοιξη οδού προέκτασης Κανάρη	100.000,00
Πλακόστρωση κοινοχρήστων χώρων ΤΚ Ολυμπιάδας	7.300,00
Κατασκευή Φράγματος στη θέση Παλιάμπελα (Δ.Ε. Βερδικούσας)	26.000,00
Κατασκευή σαραζανέτ στο Καρκατσέλι Μεσοχωρίου - κατασκευή αναχώματος	12.700,00
Καθαρισμός & διαμόρφωση κοίτης ποταμού Ελασσονίτη	150.000,00
Κατασκευή τοιχίου αντιστήριξης στην ιδιοκτησία Νίκου Ι. Μ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ	12.700,00
Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων σε ρέμα στο περιαστικό δάσος Ελασσόνας (όπισθεν Μοναστηρίου)	12.700,00
Αποκατάσταση τοπικής κατολίθησης εντός ορίων οικισμού ΔΚ Βερδικούσας	15.000,00
Αντιπλημμυρική προστασία Λαϊκής αγοράς Ελασσόνας	10.000,00
Κατασκευή τεχνικού στη θέση "Μπαρούκα" της ΤΚ Κλεισούρας	12.700,00
Κατασκευή τοιχίων αντιστήριξης στις ΔΕ Ελασσόνας - Τσαριτσάνης	100.000,00
Κατασκευή τοιχίων αντιστήριξης στις ΔΕ Σαρανταπόρου - Λιβαδίου	100.000,00
Κατασκευή τοιχίων αντιστήριξης στις ΔΕ Ολύμπου - Αντιχασίων - Καρυάς	100.000,00
Κατασκευή τοιχίων αντιστήριξης στις ΔΕ Ποταμιάς - Βερδικούσας	100.000,00
Κατασκευή ραμπών και τεχνικών στις ΔΕ Ελασσόνας - Τσαριτσάνης	100.000,00
Κατασκευή ραμπών και τεχνικών στις ΔΕ Σαρανταπόρου - Λιβαδίου	100.000,00
Κατασκευή ραμπών και τεχνικών στις ΔΕ Ολύμπου - Αντιχασίων - Καρυάς	100.000,00
Κατασκευή ραμπών και τεχνικών στις ΔΕ Ποταμιάς - Βερδικούσας	100.000,00
Κατασκευή τοιχίου αντιστήριξης στην οδό Ολυμπιωτίσσης	100.000,00
Ανακατασκευή σκεπής παρασκηνίων ανοιχτού Θεάτρου Ελασσόνας	12.700,00
Επισκευή ανακαίνιση κοινοτικού καταστήματος ΤΚ Μεγάλου Ελευθεροχωρίου	55.000,00
Επισκευή προστατευτικού τοίχου αντιστήριξης στην έξοδο Κοζάνης	7.300,00
Μελέτη οδογέφυρας στο Βλαχογιάννι Δήμου Ελασσόνας	86.000,00

Σύνταξη μελέτης του έργου "Κατασκευή περιμετρικής οδού Τ.Κ. Λουτρού"	5.000,00
Μελέτη αρχιτεκτονική - επισκευής & συντήρησης τούρκικου τελωνείου Δήμου Ελασσόνας	7.500,00
Τοπογραφική μελέτη του έργου "Αποτύπωση του δρόμου ΧΑΔΑ" (Δ.Ε. Σαρανταπόρου)	3.800,00
Τοπογραφική μελέτη του έργου "Αποτύπωση αρχαιολογικού χώρου Αζώρου" (Δ.Ε. Σαρανταπόρου)	3.800,00
Τοπογραφική μελέτη του έργου "Μελέτη του αγωγού της δεξαμενής στη θέση Μπήτου Ράχη" Τ.Δ. Μηλέας (Δ.Ε. Σαρανταπόρου)	3.800,00
Εκπόνηση μελέτης "Προμήθεια-εγκατάσταση & θέση σε λειτουργία συστήματος Τηλεελέγχου/τηλεχειρισμού εγκ/σεων ύδρευσης & σύστημα απολύμανσης πόσιμου νερού Δ.Ε. Σαρανταπόρου.	4.920,00
Σύνταξη μελέτης κατολισθήσεων (Δ.Ε. Λιβαδίου)	66.000,00
Γεωλογική μελέτη του έργου "Κατασκευή φράγματος στη θέση Σλούκι"	7.500,00
Επικαιροποίηση μελέτης αποτύπωσης, στερέωσης και αποκατάσταση Ιεράς Μονής Αγίου Δημητρίου "Βαλέσικο"	1.000,00
Σύνταξη τοπογραφικών μελετών πολεοδομίας	4.000,00
Σύνταξη μελέτης του έργου "Δρόμος Αγριελιά - Κουτσουφλιανή"	5.000,00
Μελέτη δασικής αναψυχής και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου στη θέση "ΜΑΜΑΛΗ" ΔΚ Βερδικούσιας.	2.100,00
Μελέτη δημιουργίας ορεινών ποδηλατοδρόμων στις θέσεις α) Βότσος και β)Αρτάκι ΔΚ Βερδικούσιας	3.690,00
Μελέτη για περιβαλλοντική αποκατάσταση - διαμόρφωση κοινόχρηστου χώρου στην Ελασσόνα στο Ο.Τ. Γ321	8.600,00
Μελέτη για περιβαλλοντική αποκατάσταση - διαμόρφωση κοινόχρηστου χώρου στην Ελασσόνα παράπλευρα του Διοικητηρίου.	8.600,00
Σύνταξη πράξης αναλογισμού για την διάνοιξη της οδού Παισανία	5.000,00
Κατασκευή τουαλετών Ν.Κοιμητηρίου Ελασσόνας	12.000,00
Διαμόρφωση νέων θέσεων ταφής στην ΔΚ Ελασσόνας	6.000,00
Επέκταση κοιμητηρίου Ελασσόνας	200.000,00
Εδαφοτεχνική μελέτη επέκτασης κοιμητηρίου Ελασσόνας	5.000,00
Μελέτη Επέκτασης Κοιμητηρίου Ελασσόνας	5.000,00

Πίνακας 37: Χρηματοδοτούμενα έργα του Δήμου Ελασσόνας από το Πρόγραμμα Leader/ΟΠΑΑΧ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER /ΟΠΑΑΧ	
Ανάδειξη μονοπατιού από Γεφύρι Γιάννενας - Βρυσοπούλες, Φλάμπουρου Δήμου Ελασσόνας	300.000
Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου του Ιερού Ναού "Προφήτη Ηλία" Δ.Κ. Κρανιάς	268681,72
Ανάδειξη μονοπατιού από Ελασσόνα - Γεφύρι Γιάννενας	250.000

Πίνακας 38: Προτάσεις προς υποβολή / προς ένταξη

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗ/ΠΡΟΣ ΕΝΤΑΞΗ
Ε.Π. «ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΗΠΕΙΡΟΥ 2007 – 2013»

ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΡΥΑΣ - ΣΚΑΜΝΙΑΣ	740.000,00
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	500.000,00
Ε.Π. «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	
ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΠΙΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟ 1 ^ο ΕΠΑ.Λ. ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	223.861,76
ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟ 1 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΡΥΑΣ	399.861,47
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER	
ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΑΠΟ ΕΛΑΣΣΟΝΑ – ΓΕΦΥΡΙ ΓΙΑΝΝΕΝΑΣ	64.938,12
Ε.Π. «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2007 – 2013»	
ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ ΑΠΟ ΓΕΦΥΡΙ ΓΙΑΝΝΕΝΑΣ – ΒΡΥΣΟΠΟΥΛΕΣ ΦΛΑΜΠΟΥΡΟΥ	201.734,87

Πίνακας 39: Ενταγμένα έργα του ΝΠΔΔ «Οργανισμός Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης και Παιδείας του Δήμου Ελασσόνας»

Ε.Π. «ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΗΠΕΙΡΟΥ 2007 – 2013»	
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΜΕΣΩ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΕ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΑ ΕΠΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΑΝΕΡΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ	
Ε.Π. «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»	
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	144.637,50

Η υφιστάμενη Δημοτική Αρχή έχει δεσμευτεί για μια σειρά αναπτυξιακών έργων, τα οποία έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται ή θα ξεκινήσουν κατά τη διάρκεια της τετραετίας που διανύουμε, λαμβάνοντας πάντα υπόψιν τους πόρους που μπορούν να διατεθούν από την Πολιτεία και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Σ.Π.Α - Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013). Το όραμα της υφιστάμενης Δημοτικής αρχής, το οποίο αποτελεί τη βάση για την στοχοθέτηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος:

Ανάπτυξη με σχέδιο – Συμμετοχή των πολιτών και των φορέων

- Στο κέντρο της πολιτικής μας είναι ο άνθρωπος.
- Στόχος μας μια αξιοβίωτη πόλη με ζωντανούς οικισμούς.
- Σχέδιο Στρατηγικής ανάπτυξης για ολόκληρο τον Ενιαίο Δήμο.
- Ανάδειξη της Ιστορίας και του πολιτισμού μας – Προσπάθεια για διεθνή ανάδειξη και δικτύωση του Δήμου Ελασσόνας με επίκεντρο των Όλυμπο.

Οι άξονες του προτεινόμενου σχεδίου Ανάπτυξης

- Γεωργία με νέες καλλιέργειες και εξαγωγικό προσανατολισμό.
- Κτηνοτροφία με συστηματική ανάδειξη, καθετοποίηση και τυποποίηση των τοπικών προϊόντων.

- Μεταποίηση γεωργικών-κτηνοτροφικών προϊόντων και τοπικών, βιοτεχνικών – χειροτεχνικών προϊόντων.
- Τουρισμός ως μοχλός ανάπτυξης της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της μεταποίησης μέσω της αύξησης της επισκεψιμότητας και της ζήτησης των προϊόντων με την επωνυμία «Ελασσόνα & Όλυμπος».
- Πραγματοποίηση βασικών οδικών έργων υποδομής (σύνδεση με ΠΑΘΕ και Εγνατία Οδό).

Στόχοι Ανάπτυξης

- Ένας πρωτοποριακός Δήμος με καινοτόμες δράσεις.
- Ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας των δράσεων για τη συγκράτηση και την αύξηση του πληθυσμού.
- Κοινωνική συνοχή-αύξηση ευκαιριών απασχόλησης-ενίσχυση εισοδήματος.
- Ανάδειξη, διαφύλαξη και ανάπτυξη των φυσικών πόρων με επίκεντρο τον Όλυμπο.
- Δημιουργία Οικονομικού πλεονάσματος και επανεπένδυση σε νέες υπηρεσίες.
- Βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών.

Αγροτική Ανάπτυξη με έμφαση στην ποιότητα

- Αναδιοργάνωση και δημιουργία νέων αγροτικών συνεταιρισμών και επιχειρήσεων
- Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα του αγροτικού τομέα
- Ενθάρρυνση ανάπτυξης δραστηριοτήτων αγροτουρισμού
- Στήριξη βιολογικής γεωργίας –κτηνοτροφίας
- Έμφαση στην παραγωγή-πιστοποίηση ποιοτικών τοπικών προϊόντων
- Υποστήριξη και διευκολύνσεις στους κτηνοτρόφους και τις επιχειρήσεις τους
- Ενίσχυση προμήθειας ντόπιων ζωοτροφών με την ενθάρρυνση καλλιέργειας κτηνοτροφικών και συνοδευτικών φυτών
- Συνεργασία με το Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Καρδίτσας για τη μελέτη του ζωικού δυναμικού
- Ισχυροποίηση της εμπορικής ταυτότητας των ντόπιων κτηνοτροφικών προϊόντων.
- Άμεση καταγραφή όλων των κοινόχρηστων εκτάσεων και παραχώρηση στους κτηνοτρόφους και κατασκευή ποιμνιοστασίων.
- Επέκταση του σχεδίου «Διαχείριση και Βελτίωση Βοσκοτόπων» σε όλη την έκταση του Δήμου.

Τουριστική Ανάπτυξη στο πρότυπο «ΦΥΣΗ-ΙΣΤΟΡΙΑ-ΠΑΡΑΔΟΣΗ»

- Ανάδειξη της επωνυμίας «Όλυμπος» και σύνδεσή της με την Ελασσόνα.
- Υπηρεσίες συνδεδεμένες με τουριστικά προϊόντα.

Έμφαση στις παρακάτω μορφές Τουρισμού:

- Ορειβατικός, φυσιολατρικός , περιήγησης , αναψυχής καθ'όλο το έτος.
- Παραθεριστικός με συνδυασμό βουνού-θάλασσας σε σύνδεση με την ανατολική πλευρά του Ολύμπου & τις παραλίες.
- Ιστορικός, θρησκευτικός.
- Εκπαιδευτικός τουρισμός με κοινό τα σχολεία αστικών κέντρων και τους γονείς μαθητών.

Φύση

- Δημιουργία δύο (2) Ορειβατικών Καταφυγίων σε θέσεις προσβάσιμες από την πλευρά της Ελασσόνας, σε συνεργασία με τον Ε.Ο.Σ.
- Δημιουργία-διάνοιξη μονοπατιών περιπάτων αναψυχής για περιήγηση στη φύση του Ολύμπου
- Δημιουργία χώρων αναψυχής – παρατηρητηρίων για προσέλκυση εκδρομικών

Φύση & Ιστορία

- Αναδιαμόρφωση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Ελασσόνας σε «Μουσείο Φύσης και Ιστορίας Ολύμπου»
- Ταυτόχρονα σύνδεσή του με το νέο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (και μετονομασία του σε Κ.Π.Ε.Ολύμπου)
- Υλοποίηση Διεθνούς Συνεδρίου για τον Όλυμπο με Ιστορική και Περιβαλλοντική χροιά

Παράδοση

- Δημιουργία «Καταστημάτων Παραδοσιακών Προϊόντων Ελασσόνας-Ολύμπου» στην Ελασσόνα και σε χωριά στα οποία θα κατευθύνεται το τουριστικό ρεύμα
- Δημιουργία Πολιτιστικών Γεγονότων βασισμένων σε στοιχεία παράδοσης
- Δημιουργία «Διαδρομών» για επισκέπτες

Ιστορία & Παράδοση

- Γνωριμία με τα Μοναστήρια του Ολύμπου
- Αρχαιολογικοί χώροι-Μυθολογικοί χώροι
- Προβολή τοπικών γεύσεων σε συνεργασία με τοπικά εστιατόρια
- Δημιουργία προγραμμάτων Αγροτουρισμού –Οικοτουρισμού

Γεωργία- Κτηνοτροφία-Μεταποίηση

- Τροφοδότηση των τοπικών καταστημάτων Παραδοσιακών Προϊόντων και της τοπικής αγοράς με τοπικά γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα.
- Τροφοδότηση της Μεταποίησης (καθετοποίηση) με πρώτη ύλη για τοπική κατανάλωση και εξαγωγές

- Νέες, εξειδικευμένες και βιολογικές καλλιέργειες και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με προορισμό τις εξαγωγές

Αξιοβίωτος Δήμος με ζωντανούς οικισμούς

- Αναθεώρηση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου - Πολεοδομικός Σχεδιασμός
- Σύγχρονος πολεοδομικός σχεδιασμός για όλο το νέο δήμο

Πράσινο - Περιβάλλον

- Παρεμβάσεις πρασίνου σε κάθε γειτονιά και σε κάθε οικισμό
- Ορθολογική διαχείριση ελεύθερων χώρων ως χώρων πρασίνου
- Δεντροφύτευση σε όλες τις σχολικές αυλές
- Προστασία και ανάδειξη περιαστικών δασών-αλσυλλίων
- Αισθητική και περιβαλλοντική αναβάθμιση πλατειών.

Καθαριότητα – Ύδατα-Ενέργεια

- Καθαριότητα-αξιοποίηση των απορριμμάτων-βιολογικοί .
- Ολοκληρωμένο σύστημα καθαριότητας σε όλη την έκταση του νέου δήμου.
- Εκσυγχρονισμός συστήματος καθαριότητας στις συνοικίες και στα χωριά
- Συστηματικές επεμβάσεις στα δίκτυα ομβρίων υδάτων

Πρόγραμμα Ανακύκλωσης

- Ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανακύκλωσης απορριμμάτων (ήδη έχει τοποθετηθεί κοντέινερ συλλογής ηλεκτρικών/ηλεκτρονικών συσκευών για ανακύκλωση)

Διαχείριση Υδάτων

- Μεταφορά νερού από το Κεφαλόβρυσο στην Ελασσόνα για ύδρευση (έχει ήδη ενταχθεί στο ΕΣΠΑ)
- Ορθολογική διαχείριση των υδάτων για άρδευση
- Άμεση καταγραφή των γεωργικών αναγκών και του υδάτινου δυναμικού

Ενεργειακή πολιτική

- Εξοικονόμηση ενέργειας σε όλα τα δημοτικά κτίρια
- Αξιοποίηση «πράσινων» προγραμμάτων
- Εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών και «πράσινες» παρεμβάσεις σε δημοτικά κτίρια

Λιγνίτες Ποταμιάς

- Αρνητική πρόθεση σε κάθε αξιοποίηση των λιγνιτικών κοιτασμάτων της περιοχής Ποταμιάς

Κυκλοφοριακή πολιτική – Μετακινήσεις του πολίτη

- Αποσυμφόρηση του κέντρου της Ελασσόνας και των παρακαμπτήριων οδών (ήδη έχει δρομολογηθεί η παράκαμψη Δεσκάτης και σχεδιάζεται η παράκαμψη Κοζάνης)

- Άμεση υλοποίηση κυκλοφοριακού σχεδίου Ελασσόνας (υπάρχει η μελέτη)
- Καθορισμός χώρου στάθμευσης βαρέων οχημάτων
- Διαχείριση κυκλοφοριακών ρυθμίσεων στην πόλη και τις κωμοπόλεις
- Σύνδεση όλων των χωριών με την έδρα του δήμου μέσω αστικού ή υπεραστικού ΚΤΕΛ

Δήμος με βιώσιμους οικισμούς

- Συγκράτηση του πληθυσμού των χωριών και αναζωογόνηση της υπαίθρου
- Αποκέντρωση των υπηρεσιών του δήμου –Άμεση εξυπηρέτηση του δημότη στον τόπο του.
- Βελτίωση των μέσων συγκοινωνίας.
- Ανάδειξη σε κάθε χωριό τουλάχιστον ενός ιδιαίτερου χώρου ή μνημείου
- Ενδυνάμωση και προβολή τοπικών γιορτών

Κοντά στο Δημότη

- Εποπτεία από τον αρμόδιο αντιδήμαρχο
- Υπηρεσίες καθαριότητας
- Αποκέντρωση στην πράξη

Ισότιμη αναβάθμιση των συνοικιών και των χωριών

- Καταγραφή και αξιολόγηση των έργων από τα τοπικά συμβούλια
- Κατάρτιση τεχνικού προγράμματος από τα Συμβούλια Δημοτικής και Τοπικής Κοιν

Διαδημοτικές συνεργασίες – Αδελφοποίηση πόλεων

- Ανάληψη πρωτοβουλίας συνεργασίας μεταξύ όμορων δήμων
- Αδελφοποίηση πόλης της Ελασσόνας με την πόλη Σουσλώφ της Ρωσίας, όπου μεγαλούργησε ο εξ Ελασσόνας Άγιος Αρσένιος, πολιούχος της πόλης μας (με την συνδρομή της Ιεράς Μητρόπολης Ελασσόνας)

Κοινωνική Πολιτική

Η κοινωνική πρόνοια και αλληλεγγύη στο επίκεντρο της πολιτικής του Δήμου.

Παιδικοί – Βρεφονηπιακοί σταθμοί

- Επανασχεδιασμός της λειτουργίας των παιδικών σταθμών με ρεαλισμό και κοινωνική ευαισθησία
- Βελτίωση – επέκταση εγκαταστάσεων παιδικών σταθμών
- Ίδρυση και λειτουργία Βρεφονηπιακού Σταθμού για τις ανάγκες των εργαζομένων μητέρων (έχει εκπονηθεί σχετική μελέτη)

Αναβάθμιση των ΚΑΠΗ

- Κέντρα διευκόλυνσης και εξυπηρέτησης των ηλικιωμένων.
- Ευκαιρίες για δημιουργική κάλυψη του ελεύθερου χρόνου.
- Νέος χωροταξικός σχεδιασμός σε όλη της έκταση του δήμου.
- Ποιοτική αναβάθμιση των ΚΑΠΗ με την ενεργή συμμετοχή των ηλικιωμένων

Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης (ΚΔΑΠ)

- Υποστήριξη εργαζόμενης γυναίκας και δημιουργική απασχόληση παιδιών
- Αξιοποίηση υποδομών σε όλη την περιφέρεια του δήμου
- Φιλοξενία δράσεων για τη νεολαία, τη γυναίκα και το παιδί

Κέντρο Προληπτικής Υγείας και Φροντίδας –Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»

- Διατήρηση, επέκταση και αναβάθμιση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»
- Ίδρυση Κέντρου προληπτικής Υγείας και Φροντίδας, το οποίο θα παρέχει:
 - Εξυπηρέτηση στις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες, τους ανασφάλιστους, τους απόρους, τους ηλικιωμένους και τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ
 - Κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη
 - Προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας
 - Πρόγραμμα συμβουλευτικής στα σχολεία
 - Πρόγραμμα απασχόλησης παιδιών το καλοκαίρι

Ειδική Μέριμνα για τα ΑμεΑ

- Ίδρυση ειδικού γραφείου ΑμεΑ του Οργανισμού Κοινωνικής Προστασίας
- Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης ΑμεΑ
- Ειδικό Σχολείο ΑμεΑ (προσχολικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης)
- Χώρος φιλοξενίας παιδιών ΑμεΑ όταν απουσιάζουν οι γονείς
- Προσβασιμότητα όλων των δημοτικών υπηρεσιών – Ράμπες και ανελκυστήρες για τα άτομα με κινητικά προβλήματα

Πολιτισμός

- Δημόσια Διαβούλευση για την καθιέρωση «ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΟΛΥΜΠΟΥ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ» με επίκεντρο το μυθικό μας βουνό
- Δραστηριότητες πολιτισμού σε όλες τις δημοτικές και τοπικές κοινότητες
- Ενίσχυση πολιτιστικών πυρήνων στην πόλη, στις κωμοπόλεις και στα χωριά.
- Συνεργασία με τους πολιτιστικούς συλλόγους για να αξιοποιηθούν οι υπάρχουσες υποδομές που θα στεγάσουν δράσεις ψυχαγωγίας των κατοίκων, όπως π.χ. στέκι νεολαίας, στέκι γυναικών, μαθήματα μουσικής, μαθήματα παραδοσιακών χορών
- Ενίσχυση τοπικών γιορτών και ανάδειξη ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους

- Θεσμοθέτηση «ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΎ ΧΑΡΤΗ» του δήμου για την προβολή των δράσεων κατά τόπο και χρόνο και μέσω διαδικτύου.

Πολιτισμός – Τουρισμός

- Διεκδίκηση από το Δημόσιο του τούρκικου Τελωνείου Ελασσόνας
- Στήριξη της δράσης των πολιτιστικών τομέων του Δήμου (χορωδία, χορευτικές ομάδες, φιλαρμονική)
- Ανάδειξη μνημείων
- Μελέτη αξιολόγησης σπηλαιοβαράθρων Παλαιοκάστρου-Κεφαλοβρύσου-Βαλανίδας
- Συγγραφή της ιστορίας της περιοχής
- Τακτική Σύνοδος του Συνεδρίου Αποδήμων περιοχής Ελασσόνας
- Ανάδειξη ιστορικών διαδρομών (π.χ.διαδρομή από γεφύρι «Γιάννενας» έως Σπαρμό Ολύμπου

Νεολαία

- Ίδρυση Δημιουργικού Κέντρου Νεολαίας με παραρτήματα. Χώρος συνάντησης των νέων με υπολογιστές και διαδίκτυο, δανειστική βιβλιοθήκη, χώρους δημιουργικών δραστηριοτήτων και νεανικής έκφρασης
- Δικτύωση του Κέντρου με παραρτήματα
- Αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
- Διασύνδεση με αντίστοιχα κέντρα στην Ελλάδα και το Εξωτερικό
- Λειτουργία μαθητικής κατασκήνωσης στον Όλυμπο
- Πλήρης αξιοποίηση της ιστοσελίδας του Δήμου για την ενημέρωση των νέων
- Σύσταση Γραφείου Εθελοντισμού

Αθλητισμός

- Δημιουργία παρατηρητηρίου της αθλητικής δραστηριότητας –ένας μηχανισμός υποστήριξης του αθλητισμού σε τοπικό επίπεδο
- Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των αθλητικών χώρων
- Καταγραφή των αθλητικών σωματείων
- Ανάπτυξη προγραμμάτων στήριξης του αθλητισμού για άτομα με αναπηρίες
- Δημιουργία εργομετρικής επιστημονικής και αθλητιατρικής υποστήριξης για όλες τις ομάδες και τους ταλαντούχους αθλητές της πόλης
- Διαμόρφωση αθλητικών χώρων σε γειτονιές
- Κατασκευή νέων Αθλητικών Υποδομών (Κολυμβητήριο και Αθλητικό Κέντρο)
- Δημιουργία σκοπευτηρίου σε συνεργασία με τον κυνηγητικό Σύλλογο

- Αξιοποίηση και αναβάθμιση αθλητικών υποδομών 1^{ου} Λυκείου (ταρτάν-γυμναστήριο)
- Κατασκευή παρκέ στο Κλειστό Γυμναστήριο

Εκπαίδευση

- Έμφαση στην εξυπηρέτηση των μαθητών – βελτίωση βιοτικών συνθηκών στις σχολικές αίθουσες
- Άμεση καταγραφή των αναγκών σε κτιριακές υποδομές και εκπόνηση μελετών ανέγερσης – μεταστέγασης κτιρίων
- Αναβάθμιση του ρόλου της Δημοτικής επιτροπής παιδείας για άμεση συντήρηση και ανακαίνιση σχολικών εγκαταστάσεων

Νέες τεχνολογίες

- Άμεση αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών με διεύρυνση του Ευρυζωνικού δικτύου
- Πραγματική Δωρεάν πρόσβαση στο INTERNET σε όλους τους πολίτες του Δήμου από σταθερά σημεία στα Κ.Ε.Π. για πληροφόρηση
- Ενεργοποίηση των σημείων ασύρματης πρόσβασης στο Διαδίκτυο

Δράσεις δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων

Περιφέρεια Λιβαδίου: Λιβάδι-Δολίχη

- Ενίσχυση δημοτικών υπηρεσιών προς τον πολίτη-αποκέντρωση
- Ολοκληρωμένο σύστημα αποχιονισμού δρόμων και ποιμνιοστασίων
- Υδροδότηση-ηλεκτροδότηση-αγροτική οδοποιία για τα ποιμνιοστάσια
- Ολοκληρωμένο δίκτυο αποχέτευσης-ολοκλήρωση δικτύου ομβρίων υδάτων-λειτουργία βιολογικού καθαρισμού
- Αποπεράτωση δρόμου Λιβάδι-Σαραντάπορο
- Ανάδειξη-αναπαλαίωση δημοτικών κτιρίων-ενθάρρυνση ιδιωτών για ένταξη σε προγράμματα
- Ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων Περραιβικής-Τριπολίτιδας-μελέτη ίδρυσης μουσείου-Επαναλειτουργία τουριστικού περιπτέρου(Κιόσκι)
- Μέριμνα-παρεμβάσεις για το εργατικό δυναμικό (δασεργάτες)
- Αποπεράτωση αθλητικών εγκαταστάσεων

Περιφέρεια Τσαπουρνιά Σαρανταπόρου: Άζωρος-Γεράνια-Γιαννωτά-Λυκούδι-Μηλέα-Σαραντάπορο-

- Υδροδότηση οικισμών-Αποκατάσταση ύδρευσης Τσαπουρνιάς
- Λειτουργία δεξαμενής λυμάτων και βιολογικού καθαρισμού Σαρανταπόρου
- Ένταξη φράγματος Σαρανταπόρου-Μελέτη φράγματος Φαρμάκης
- Υδροδότηση –ηλεκτροδότηση-αγροτική οδοποιία για τα ποιμνιοστάσια
- Στήριξη βιολογικής γεωργίας-λειτουργία λαϊκής αγοράς βιολογικών προϊόντων στην Ελασσόνα
- Φορέας διαχείρισης ξηρών καρπών για μεταποίηση
- Αξιοποίηση ορεινού όγκου Αμάρμπεη
- Αξιοποίηση κοινοτικού καταστήματος Αζώρου-Ανάδειξη αρχαιοτήτων
- Ανάδειξη παλαιοβοτανικών ευρημάτων-δημιουργία διαδρομών

Περιφέρεια Φλάμπουρο Ολύμπου: Καλλιθέα-Κοκκινόγη-Κοκκινόπηλός-Λόφος-Ολυμπιάδα-Πύθιο-

- Αποχέτευση-βιολογικός καθαρισμός Καλλιθέας
- Ύδρευση οικισμών-βελτιώσεις δικτύων
- Υδροδότηση –ηλεκτροδότηση-αγροτική οδοποιία για τα ποιμνιοστάσια
- Ένταξη φράγματος στην θέση «Καρατέρε»
- Ανάδειξη αρχαιοτήτων Πυθίου
- Κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων, γήπεδο ποδοσφαίρου-στίβος στην Καλλιθέα
- Βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων
- Επαναλειτουργία πίστας Καλλιθέα-ολοκληρωμένος σχεδιασμός αιωροπτέρισμα

Περιφέρεια Τσαριτσάνης

- Δίκτυο αποχέτευσης Τσαριτσάνης-σύνδεση βιολογικού καθαρισμού
- Υδροδότηση –ηλεκτροδότηση-αγροτική οδοποιία-χάραξη δρόμων αναδασμού
- Επέκταση σχεδίου πόλης
- Ένταξη ιστορικών-θρησκευτικών μνημείων σε αναπτυξιακά προγράμματα
- Λειτουργία αστικού ΚΤΕΛ
- Ανάδειξη πάρκων Αγίας Τριάδας και Αγίου Αθανασίου-σύνδεση σε εθνική οδό
- Παραχώρηση χώρων σε συλλόγους για υλοποίηση δράσεων-Όμιλος κ.α

Περιφέρεια Ποταμιάς: Αμούρι Βλαχογιάννη-Δομένικο -Μαγούλα Μεγ. Ελευθεροχώρι-Μεσοχώρι-Πραιτώρι-Συκέα

- Υδροδότηση –ηλεκτροδότηση-αγροτική οδοποιία για τα ποιμνιοστάσια
- Αντικατάσταση δεξαμενής ύδρευσης Δονενίκου
- Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης Αμουρίου
- Αποπεράτωση κτιρίου Γυμνασίου-Λυκείου
- Ανάδειξη βυζαντινού-αρχαιολογικού μουσείου
- Δίκτυο πλακόστρωτων-ανάδειξη οικισμών
- Ύδρευση-Βελτίωση δικτύων
- Δίκτυο αποχέτευσης-σύνδεση με βιολογικό καθαρισμό
- Βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων
- Ενθάρρυνση επενδυτών για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στα πρότυπα της συνεργασίας του Συνεταιρισμού Πούρων με μεγάλη ισπανική εταιρεία ηλιακών συστημάτων

Περιφέρεια Αντιχασίων: Άκρη-Κρανέα-Λουτρό

- Βιολογικός καθαρισμός και ολοκληρωμένο δίκτυο αποχέτευσης Κρανέας
- Υδροδότηση –ηλεκτροδότηση-αγροτική οδοποιία για τα ποιμνιοστάσια
- Υδατοδεξαμενή στη θέση Λυμπάρι
- Αξιοποίηση-ανάδειξη φαραγγιού «Χράπας»-δημιουργία μονοπατιών-διαδρομών
- Αξιοποίηση δημοτικού ξενώνα
- Αξιοποίηση κτιρίου Μ.Ε.Σ.Κ.Ε. για πνευματικό κέντρο/μουσείο-βιβλιοθήκη
- Ίδρυση θερινών κατασκηνώσεων
- Αξιοποίηση αθλητικών εγκαταστάσεων για φιλοξενία ομάδων φιλοξενίας

Περιφέρεια Βερδικούσιας

- Βιολογικός καθαρισμός και ολοκληρωμένο δίκτυο αποχέτευσης Βερδικούσιας
- Υδροδότηση –ηλεκτροδότηση-αγροτική οδοποιία για τα ποιμνιοστάσια
- Επέκταση χωραταξικού σχεδιασμού
- Δημιουργία χώρου στάθμευσης/ρύθμιση κυκλοφοριακού

- Ίδρυση παιδικού σταθμού
- Κατασκευή δρόμου προς Μαμαλή
- Δημιουργία καταφυγίου
- Ανάπλαση χώρων-μονοπατιών
- Ορεινός όγκος Βερδικούσιας-Κρανιάς-Σαρανταπόρου-Λιβαδίου

Περιφέρεια Καρυάς

- Βελτίωση δικτύων ύδρευσης-άρδευσης
- Μελέτη φράγματος γέφυρας προς Καλλιπεύκη
- Αγροτική οδοποιία
- Βιολογικές καλλιέργειες-προώθηση τοπικών προϊόντων
- Αξιοποίηση κοινοτικού Ξενώνα
- Ορειβατικά μονοπάτια στον Όλυμπο-τουριστική αξιοποίηση
- Αναπλάσεις χώρων οικισμών-δίκτυο πλακόστρωτων

Αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του Δήμου και εντοπισμός κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης

Παρακάτω παρατίθενται τα προβλήματα, οι περιορισμοί, οι δυνατότητες, οι ευκαιρίες και τα κρίσιμα ζητήματα ανά θεματικό τομέα-άξονα:

Πίνακας 40: Κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης ανά θεματικό τομέα για το Δ. Ελασσόνας

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	ΜΕΤΡΟ 1.1 Οικιστικό περιβάλλον	Άναρχο οικιστικό περιβάλλον	Υπό έγκριση το ΓΠΣ Δ.Ε. Ελασσόνας, Τ.Κ. Τσαριτσάνης και το ΣΧΟΟΑΠ Σαρανταπόρου	Έλλειψη ολοκληρωμένου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού
	ΜΕΤΡΟ 1.2 Μεταφορικές υποδομές-Κυκλοφορία - Στάθμευση	-Ελλείψεις σε χώρους στάθμευσης -Υψηλός κυκλοφοριακός φόρτος στην πόλη της Ελασσόνας -Όχι καλή κυκλοφορία ανάμεσα στις Τ.Κ. Διαπεριφερειακοί άξονες με όχι καλά τεχνικά χαρακτηριστικά	- Ο Δήμος ανήκει στην επαρχία Ελασσόνας, η οποία γειτνιάζει με άλλες περιφέρειες της χώρας (διαπεριφερειακή σύνδεση) - Χρηματοδοτήσεις ΕΣΠΑ	Μη ικανοποιητικές μεταφορικές υποδομές
	ΜΕΤΡΟ 1.3 Ύδρευση - Αποχέτευση	-Μη ικανοποιητική υδροδότηση (από άποψη ποιότητας και ποσότητας) -Μη ολοκληρωμένο αποχετευτικό δίκτυο	Εστίαση του ενδιαφέροντος των ιθυνόντων στον τομέα των υδάτων (λόγω και του φαινομένου της ερημοποίησης αλλά και της κακής ποιότητας νερών) -Υπαρξη πηγών στο Κεφαλόβρυσο	-Όχι καλή υδροδότηση (ποιοτικά και ποσοτικά) -Ανυπαρξία ολοκληρωμένου αποχετευτικού δικτύου

	METPO 1.4 Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων		Γενικότερο εξωτερικό περιβάλλον που ευνοεί την ορθολογικότερη διαχείριση των στερεών αποβλήτων	-Μη Ορθολογική διαχείριση στερεών αποβλήτων
	METPO 1.5 Πολιτική Προστασία Δήμου	Ανάγκη βελτίωσης του σχεδιασμού Πολιτικής προστασίας σε συνεργασία με άλλους φορείς (π.χ. Πυροσβεστική)	Γενικότερο περιβάλλον που ευνοεί σχεδιασμό πολιτικής προστασίας	Ελλιπής σχεδιασμός πολιτικής προστασίας
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΠΑΙΔΕΙΑ- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ- ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	METPO 2.1 Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια	-Έλλειψη υποδομών υγείας -έλλειψη δομών φροντίδας παιδιών -ελλιπείς υπηρεσίες προς ανήμπορους- ηλικιωμένους , ευπαθείς ομάδες, κλπ	Συνέχιση Λειτουργίας προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι	Μη επαρκείς υποδομές και υπηρεσίες υγείας, φροντίδας παιδιών και ευπαθών ομάδων
	METPO 2.2 Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση	-Νέοι αποστασιοποιημένοι από το πολιτικό γίνεσθαι -«Κοινωνικά αποκλεισμένες» ομάδες	Νέοι θεσμοί και πολιτικές που προωθούν την κοινωνική ενσωμάτωση των «ευπαθών» ομάδων	Περιθωριοποίηση ορισμένων κοινωνικών ομάδων του Δήμου
	METPO 2.3 Παιδεία - Νεολαία	-Ελλιπείς υποδομές εκπαίδευσης -Έλλειψη συστηματικής επαφής του Δήμου με τους νέους -Διαρροή νεανικού πληθυσμού προς άλλες πόλεις	Ύπαρξη «εργαλείων» κεντρικά για την καλύτερη ενημέρωση των νέων Μεγάλη μερίδα νεολαίας αποδήμων με ισχυρή σύνδεση με τη γενέτειρα πόλη	Έλλειψη υποδομών εκπαίδευσης και συστηματικής επαφής με νέους
	METPO 2. 4 Αθλητισμός	Όχι επαρκείς αθλητικές υποδομές	Ύπαρξη πολλών αθλητικών σωματείων, τα οποία προάγουν τον αθλητισμό στο Δήμο	Έλλειψη αθλητικών υποδομών
	METPO 2. 5 Πολιτισμός	Δεν υπάρχει δικτύωση των πολιτιστικών υποδομών	-Μεγάλη πολιτιστική κληρονομιά και χώροι με ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον -Πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις -Κονδύλια ΕΣΠΑ	Αναξιοποίητο μεγάλο μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς
ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	METPO 3.1 Απασχόληση	Απειλή λόγω νέας ΚΑΠ για μεγάλα ποσοστά ανεργίας-ήδη έχουν αρχίσει να φαίνονται οι επιπτώσεις της	Εστιασμένο ενδιαφέρον στα θέματα της απασχόλησης σε επίπεδο Ε.Ε.	Υψηλή ανεργία
	METPO 3.2 Ανάπτυξη Πρωτογενή δευτερογενή και τριογενή τομέα παραγωγής	-Χρειάζεται περαιτέρω ενίσχυση των βιολογικών προϊόντων -Σε μερίδα γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων ελλιπής πρόσβαση -Χαμηλή αρδευτική ικανότητα	-Πολύ μεγάλο μέρος του εισοδήματος της περιοχής από την αγοπροβατοτροφία -Αναδασμός σε εξέλιξη - Ύπαρξη πλαισίου για αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας	- Η στήριξη του κλάδου της κτηνοτροφίας δεν είναι ανάλογη της εισφοράς του στην διαμόρφωση του τοπικού εισοδήματος - Χρήση γης μετά τον αναδασμό στη Δ.Ε. Ελασσόνας

	ΜΕΤΡΟ 3.3 Τουρισμός	Δεν υπάρχει ακόμα ανεπτυγμένη τουριστική συνείδηση στην περιοχή (επιπτώσεις στην παροχή τουριστικών προϊόντων)	-Υπαρξη μεγάλου αριθμού διερχόμενων τουριστών -Γεινίαση με Όλυμπο και με περιοχές που ελκύουν τουρισμό	Μη καθιέρωση της περιοχής ως τουριστικού προορισμού
--	------------------------	--	---	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

2.1. Περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου

Η οργανωτική δομή των ΟΤΑ α' βαθμού προσδιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό Πλαίσιο και τις αρμοδιότητες που η Κεντρική Διοίκηση αποδίδει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση α' βαθμού. Αναλυτικότερα οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ α' βαθμού περιγράφονται στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006, ΦΕΚ Α 114/08.06.2006). Οι νέες μεταβιβαζόμενες πρόσθετες αρμοδιότητες στους Δήμους αναφέρονται αναλυτικά στα άρθρα 94 και 95 του Ν.3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης». Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας ενός Δήμου στην εκπλήρωση της αποστολής του εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ικανότητες της εκάστοτε δημοτικής αρχής να:

- προγραμματίζει, οργανώνει και διεκδικεί πόρους χρηματοδότησης και Εθνικά ή Ευρωπαϊκά προγράμματα.
- αξιοποιεί και ενεργοποιεί το σύνολο του στελεχικού δυναμικού που διαθέτει.
- συνεργάζεται με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς της περιοχής.
- ευαισθητοποιεί και παρακινεί τους πολίτες προς συγκεκριμένες συμπεριφορές και δράσεις.
- αναδεικνύει και να προβάλλει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης και της περιοχής του Δήμου.

2.2. Όργανα Διοίκησης του Δήμου

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3852/2010, ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

Δημοτικό Συμβούλιο

Το Δημοτικό συμβούλιο αποτελεί το κατ' εξοχήν αποφασιστικό όργανο, μέσω του οποίου ασκούνται οι αρμοδιότητες του Δήμου. Στο Δημοτικό συμβούλιο διασφαλίζεται η

εκπροσώπηση όλων των συνενοούμενων Δήμων. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 67 του Ν. 3852/2010, περί σύγκλισης του Δημοτικού Συμβουλίου: Το Δημοτικό Συμβούλιο, συνεδριάζει, τουλάχιστον μία φορά το μήνα, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Δήμου. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 67 του Ν. 3852/2010, περί σύγκλισης του Δημοτικού Συμβουλίου:

- Προσκαλείται ο Δήμαρχος, αλλιώς η συνεδρίαση θεωρείται άκυρη.
- Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται τα θέματα που προτείνει ο Δήμαρχος, η Εκτελεστική Επιτροπή, η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.
- Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου προσκαλούνται οι Πρόεδροι των Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων και ο Εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας, με δικαίωμα ψήφου, για θέματα που αφορούν στις αντίστοιχες κοινότητες. Σε περίπτωση μη πρόσκλησης, η σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου είναι άκυρη

Οι αρμοδιότητες του Δημοτικού συμβουλίου περιλαμβάνουν:

- Αποφασίζει και γνωμοδοτεί για όλα τα θέματα που αφορούν στο Δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του (άρθρο 65, Ν. 3852/2010).
- Εκλέγει τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών (άρθρο 74, Ν. 3852/2010).
- Μεταβιβάζει αρμοδιότητες στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής (άρθρο 65, Ν. 3852/2010).
- Μεταβιβάζει αρμοδιότητες στα Συμβούλια των Δημοτικών και Τοπικών κοινοτήτων (άρθρο 83, Ν. 3852/2010) και ασκεί αρμοδιότητες της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και της Οικονομικής επιτροπής (άρθρο 73 και 72, Ν. 3852/2010).
- Καταρτίζει τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας με τον οποίο συγκροτεί Επιτροπές (άρθρο 70, Ν. 3852/2010).
- Καταρτίζει και διανέμει τους Κώδικες Δεοντολογίας για τους αιρετούς εκπροσώπους(άρθρο 61, Ν. 3852/2010).
- Ψηφίζει το Κανονισμό Διαβούλευσης (άρθρο 76, Ν. 3852/2010).
- Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές (άρθρο 65, Ν. 3852/2010).
- Καθορίζει το ανώτατο ύψος του Π/Τ εξόδων της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας (άρθρο 86, Ν. 3852/2010).
- Καθορίζει τις υπηρεσιακές μονάδες που μπορούν να λειτουργήσουν στις τοπικές ή δημοτικές κοινότητες (άρθρο 91, Ν. 3852/2010).

- Λαμβάνει αποφάσεις συγχώνευσης Νομικών Προσώπων (άρθρο 103, Ν. 3852/2010).

Οικονομική Επιτροπή

Η Οικονομική Επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου και έχει θητεία δύομισι ετών. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής είναι δημόσιες και γίνονται στο δημοτικό κατάστημα. Οι αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Δήμου. Οι αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 3852/2010, περιλαμβάνουν:

- Συντάσσει, ελέγχει την υλοποίηση και εγκρίνει τις δαπάνες και τη διάθεση των πιστώσεων του Π/Τ του Δήμου.
- Υποβάλλει Τριμηνιαίες Εκθέσεις Κατάστασης Εσόδων - Εξόδων και Αποτελεσμάτων εκτέλεσης του Π/Τ του Δήμου, με ταυτόχρονη δημοσίευσή τους στην ιστοσελίδα του Δήμου.
- Μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων και καταρτίζει τους όρους τους.
- Εισηγείται την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών.
- Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών.
- Αποφασίζει για τις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε επείγουσες περιπτώσεις.
- Καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη και κατακυρώνει δημοπρασίες, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ενώ δύναται να συγκροτεί Επιτροπές για τη διεξαγωγή και την αξιολόγησή τους.
- Προελέγχει τον απολογισμό.
- Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάθεση παροχής γνωμοδοτήσεων, που απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία, εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία.
- Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές, για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης μέχρι ποσού 30.000 ευρώ και την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων.
- Εισηγείται τα Σχέδια Κανονιστικών Αποφάσεων και το Ετήσιο Σχέδιο Διαχείρισης και Αξιοποίησης της Περιουσίας του Δήμου.
- Αποφασίζει για ζητήματα Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο. Συνιστάται σε δήμους άνω των 10.000 κατοίκων και ασκεί τις αρμοδιότητες του Δήμου σχετικά με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής είναι δημόσιες και γίνονται στο δημοτικό κατάστημα. Οι αποφάσεις της Επιτροπής δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του δήμου, με ευθύνη του Προέδρου της.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, σύμφωνα με το άρθρο 73 του Ν. 3852/2010, περιλαμβάνουν:

- Θέματα πολεοδομικού χαρακτήρα όπως καθορισμού χρήσεων γης, ρυθμιστικών σχεδίων, οικιστικής οργάνωσης ανοικτών πόλεων, εφαρμογής Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.), πολεοδομικών μελετών, αναπλάσεως περιοχών, κ.ά.
- Θέματα προστασίας περιβάλλοντος.
- Σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 (Ρύθμιση κυκλοφορίας) του Κ.Δ.Κ.
- Θέματα χωροθέτησης κοιμητηρίων & κέντρων αποτέφρωσης νεκρών.
- Χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καθώς και την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.
- Χορήγηση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας μουσικής.
- Σύνταξη Ετήσιας Έκθεσης Πεπραγμένων.

Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του Δήμου που παρακολουθεί την εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής σε όλους τους τομείς. Η Εκτελεστική Επιτροπή συνιστάται σε όλους τους Δήμους που έχουν περισσότερους από έναν Αντιδημάρχους. Η Εκτελεστική Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 63, 84 και 106 του Ν. 3852/2010:

- Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των Υπηρεσιών κατά τη κατάρτιση του Π/Τ και έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του Π/Τ.
- Εισηγείται το προσχέδιο του Π/Τ και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης προς την Οικονομική Επιτροπή.
- Συντονίζει την κατάρτιση, παρακολουθεί την εκτέλεση και εισηγείται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
- Καταρτίζει, εισηγείται και υλοποιεί το Τεχνικό Πρόγραμμα.
- Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δήμου.
- Εισηγείται τον ορισμό υπάλληλων για την: (α) γραμματειακή εξυπηρέτηση των συμβουλίων των τοπικών κοινοτήτων και του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας, (β) στελέχωση των υπηρεσιών που εδρεύουν σε τοπικές κοινότητες, (γ) παροχή «διοικητικής βοήθειας» και (ε) εισηγείται τη διάθεση κατάλληλων χώρων και εξοπλισμού στις τοπικές κοινότητες.

Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης είναι όργανο με συμβουλευτικές αρμοδιότητες. Η διάρκεια της θητείας της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης δεν υπερβαίνει τα δύομισι έτη. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής είναι δημόσιες, με την Επιτροπή να συνεδριάζει υποχρεωτικά πριν από τη σύνταξη των προσχεδίων του Π/Τ και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης. Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 76 του Ν. 3852/2010:

- Γνωμοδοτεί για τα Αναπτυξιακά Προγράμματα, τα Προγράμματα Δράσης, το Επιχειρησιακό και το Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου και για τα θέματα που παραπέμπονται σε αυτή από το Δημοτικό Συμβούλιο ή τον Δήμαρχο.
- Διατυπώνει παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεων οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κ.Δ.Κ.
- Εξετάζει τα τοπικά προβλήματα και την επίλυσή τους καθώς και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του Δήμου.
- Παρουσιάζει τις προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης με τους πολίτες.

Δήμαρχος

Ο Δήμαρχος, σύμφωνα με το άρθρο 58 του Ν.3852/2010, «προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα, κατευθύνει τις δράσεις του δήμου για την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης, διασφαλίζει την ενότητα της τοπικής κοινωνίας και ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας». Ο Δήμαρχος, σύμφωνα με τα άρθρα 58, 62, 83 και 178 του Ν.3852/2010, ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Προεδρεύει της Εκτελεστικής Επιτροπής και συντονίζει την υλοποίηση των αποφάσεών της.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής. Μπορεί να αποφασίζει και για θέματα αρμοδιότητας της Οικονομικής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, όταν δημιουργείται άμεσος και προφανής κίνδυνος ή απειλείται άμεση ζημία των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή λήψης απόφασης.
- Ορίζει τους Αντιδημάρχους και ασκεί τις αρμοδιότητές τους όταν απουσιάζουν ή κωλύονται.
- Μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στους Προέδρους των Συμβουλίων των Δημοτικών Κοινοτήτων και να συνιστά Ομάδες Εργασίας και Ομάδες Διοίκησης Έργου.
- Εκπροσωπεί το Δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή.
- Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο Δήμος.

- Συνυπογράφει τους βεβαιωτικούς καταλόγους και τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής .
- Εκδίδει τις πράξεις για διορισμό, υπηρεσιακές μεταβολές και άσκηση πειθαρχικού ελέγχου του προσωπικού του Δήμου.
- Εκδίδει τις άδειες που προβλέπονται από τις αρμοδιότητες του Δήμου καθώς και τα πιστοποιητικά / βεβαιώσεις των δημοτών.
- Συμμετέχει στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης και στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου

Συμβούλια Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων

Όργανα διοίκησης των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του Προγράμματος Καλλικράτης, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου αυτών. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου ενός συμβουλίου Δημοτικής/Τοπικής Κοινότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 82 και 85 του Ν.3852/2010, είναι:

- Εισηγείται θέματα της αρμοδιότητάς του και εκτελεί τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Δημοτικής/τοπικής Κοινότητας.
- Μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της τοπικής κοινότητας και εποπτεύει τις εργασίες συντήρησης, υποβάλλοντας υπόμνημα προς την Τεχνική Υπηρεσία για το είδος των εργασιών, το τόπο και το χρόνο που έγιναν.
- Λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας.
- Μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων.
- Μεριμνά για την αποκατάσταση ζημιών και την καλή λειτουργία του δικτύου δημοτικού φωτισμού.
- Μεριμνά για την καλή κατάσταση και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των παιδικών χαρών.
- Μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία, τη συντήρηση και την ευταξία του κοιμητηρίου της τοπικής κοινότητας, προεγκρίνει την κατασκευή οικογενειακών τάφων και λοιπών ταφικών μνημείων και εκδίδει τις άδειες ταφής, παράτασης ταφής και ανακομιδής οστών.
- Καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και είναι υπεύθυνος της ομάδας πυρασφάλειας της τοπικής κοινότητας.
- Συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του Δήμου για την κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών.

- Είναι υπεύθυνος για την προστασία της δημοτικής περιουσίας στα όρια της τοπικής κοινότητας και αναφέρει τυχόν ζημίες ή προσβολές των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του Δήμου.
- Ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή.
- Συγκαλεί την ετήσια συνέλευση κατοίκων και φορέων της τοπικής κοινότητας.

2.3 Διάρθρωση, Δραστηριότητες και Διαδικασίες των Υπηρεσιών του Δήμου Ελασσόνας

Με το νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ελασσόνας (ΦΕΚ Β' 2485/04-11-2011), καθορίστηκε η διοικητική και υπηρεσιακή διαρθρωτική δομή του Δήμου και τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των επιμέρους υπηρεσιών που οργανώνουν τον ΟΤΑ. Σύμφωνα με τον ΟΕΥ, οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Γενικός Γραμματέας.
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου.
3. Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων.
4. Νομική Υπηρεσία.
5. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας.
6. Αυτοτελές τμήμα δημοτικής αστυνομίας
7. Αυτοτελές γραφείο γιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής & Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :
 - α) Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης
 - 1) Τομέας Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
 - 2) Γραφείο Διαφάνειας
 - β) Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής
 1. Τομέας Φυτικής Παραγωγής
 2. Τομέας Ζωικής Παραγωγής
 3. Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης
 - γ) Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
 - δ) Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

1. Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής

- α). Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης
- β) Τμήμα Καθαρισμού κοινοχρήστων χώρων & Ειδικών Συνεργειών
- γ) Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων
- δ) Τμήμα Περιβάλλοντος - Πολιτικής Προστασίας -Πρασίνου

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου
- β) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου
- γ) Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης & Διοικητικής Μέριμνας και Παιδείας
- δ) Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού

2. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

- α) Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών
- β) Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας
- γ) Τμήμα Ταμείου.

3. Διεύθυνση Χωροταξίας και Τεχνικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- α) Τμήμα Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων -Συγκοινωνιών και Εγκαταστάσεων
- β) Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Σηματοδότησης
- γ) Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων
- δ) Τμήμα Πολεοδομίας

4. Διεύθυνση ΚΕΠ και Αποκέντρωσης που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- α) Τμήμα ΚΕΠ με έδρα την Ελασσόνα
- β) Τμήματα ΚΕΠ και Διοικητικών θεμάτων στο Βλαχογιάννι, την Βερδικούσια, την Κρανέα, το "Χάνι Χατζηγώγου", το Λιβάδι, την Τσαριτσάνη την Καλλιθέα και την Καρυά.

Διάρθρωση αποκεντρωμένων υπηρεσιών

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών νοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές/τοπικές κοινότητες της ενότητας, και περιλαμβάνουν υπηρεσίες σε επίπεδο Τμήματος ή Γραφείου οποίες υπάγονται διοικητικά στην Διεύθυνση ΚΕΠ και Αποκέντρωσης, και συνεργάζονται με όλες τις Κεντρικές Υπηρεσίες του Δήμου. Έχουν ως αντικείμενο θέματα διοικητικά και θέματα εξυπηρέτησης του πολίτη.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΚΡΑΝΕΑ»

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

1. Γραφείο ΚΕΠ
2. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΧΑΝΙ ΧΑΤΖΗΓΩΓΟΥ»

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

1. Γραφείο ΚΕΠ
2. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΛΙΒΑΔΙ»

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

1. Γραφείο ΚΕΠ
2. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΚΑΛΛΙΘΕΑ»

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ »

1. Γραφείο ΚΕΠ
2. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙ»

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

1. Γραφείο ΚΕΠ
2. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗ»

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

1. Γραφείο ΚΕΠ
2. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΚΑΡΥΑ»

1. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

ΕΝΟΤΗΤΑ Η : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑ»

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

1. Γραφείο ΚΕΠ

2. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

Παρακάτω, ακολουθεί το οργανόγραμμα του Δήμου Ελασσόνας δίνοντας μια σχηματοποιημένη και πιο σαφή εικόνα της λειτουργίας του Δήμου:

Αρμοδιότητες Γενικού Γραμματέα

Ο Γενικός Γραμματέας υποστηρίζει το Δήμαρχο στα διοικητικά του καθήκοντα υλοποιώντας τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφαση του. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν κυρίως στο συντονισμό των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου. Ειδικότερα ο Γενικός Γραμματέας :

Παρέχει οδηγίες, δίνει κατευθύνσεις και, γενικότερα, συντονίζει τις υπηρεσίες του Δήμου κατά την άσκηση του έργου τους, σε συνεργασία με τους αντίστοιχους προϊσταμένους.

- Μεριμνά για την επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των θεμάτων που είναι προς συζήτηση ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου, της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και της Εκτελεστικής Επιτροπής σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη ή έχουν ήδη συζητηθεί σε αυτά, καθώς και να τα υποστηρίζει ενώπιον των ανωτέρω οργάνων, εφόσον κρίνεται απαραίτητο από τον Πρόεδρο τους.
- Παρακολουθεί τη διαδικασία εφαρμογής των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και της Εκτελεστικής Επιτροπής από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου, σε συνεργασία με τον Γενικό Διευθυντή.
- Συμμετέχει στις διαδικασίες κατάρτισης του Επιχειρησιακού Σχεδίου και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης του Δήμου και παρακολουθεί την επίτευξη των περιοδικών στόχων και την υλοποίηση των αντίστοιχων προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου.
- Μεριμνά για την έγκαιρη ετοιμασία των περιοδικών απολογισμών δράσης του Δήμου σύμφωνα προς τα αντίστοιχα προγράμματα ή τις συγκεκριμένες αποφάσεις και ενημερώνει σχετικά την Εκτελεστική Επιτροπή.
- Οργανώνει κάθε νέα υπηρεσία που δημιουργείται στο Δήμο και μεριμνά για τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικής δράσης των υπηρεσιών του Δήμου, την προσαρμογή της λειτουργίας τους στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και τη βελτίωση της απόδοσης του στελεχικού δυναμικού και των τεχνικών μέσων του Δήμου.

- Δύναται να συγκαλεί περιοδικά ή κατά περίπτωση Συντονιστικά Συμβούλια στα οποία μετέχουν με εκπροσώπους τους το σύνολο ή μέρος (ανάλογα με ομοιογενή θεματικά αντικείμενα) των υπηρεσιών του Δήμου.
- Παρακολουθεί τις δραστηριότητες των νομικών προσώπων του Δήμου και συνεργάζεται με τις διοικήσεις τους, ώστε να εξασφαλίζεται η εναρμόνιση των αποτελεσμάτων από την δραστηριοποίηση τους προς τους στόχους του Δήμου.
- Υπογράφει τις αποφάσεις χορήγησης αδειών με ή χωρίς αποδοχές και μετακίνησης εκτός έδρας στο εσωτερικό και εξωτερικό των υπαλλήλων του Δήμου.
- Υπογράφει έγγραφα σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος.

Αρμοδιότητες Ιδιαίτερου Γραφείου Δημάρχου

Το Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο και ιδίως:

- Προγραμματίζει, οργανώνει και ρυθμίζει τις συναντήσεις του Δημάρχου.2) Διεξάγει και διεκπεραιώνει την προσωπική αλληλογραφία του Δημάρχου και τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο αυτής.
- Τηρεί αρχείο των κάθε είδους αποφάσεων του Δήμου προς χρήση του Δημάρχου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δημάρχου.
- Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τους κατέχοντες θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

- Σχεδιάζει και εισηγείται τη επικοινωνιακή πολιτική για την προώθηση της αποστολής και των στόχων του Δήμου και αντίστοιχα σχεδιάζει και εισηγείται και προωθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων των ενεργειών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της επικοινωνιακής αυτής πολιτικής.
- Οργανώνει και υλοποιεί κάθε είδους εκδηλώσεις του Δήμου (συνέδρια, συνελεύσεις, εορτές κλπ, καθώς και προγράμματα προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και εφαρμόζει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο τη δραστηριοποίηση των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων.

- Παρακολουθεί συστηματικά τα δημοσιεύματα (έντυπα και ηλεκτρονικά) σχετικά δραστηριότητες του Δήμου και ενημερώνει σχετικά τα όργανα διοίκησης υπηρεσίες του Δήμου. Τηρεί αρχείο των δημοσιεύσεων καθώς και των απαντήσεων του Δήμου.
- Διαχειρίζεται τις σχέσεις του Δήμου με τον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο και μαζικής ενημέρωσης και επιμελείται των δημοσιευμάτων και των δελτίων Δήμου.
- Επιμελείται των ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα ΜΜΕ.

Αρμοδιότητες Νομικής Υπηρεσίας

Η Νομική Υπηρεσία παρέχει νομική υποστήριξη προς τα αιρετά όργανα του Δήμου και τις δημοτικές υπηρεσίες για την προώθηση των επιδιώξεων/ στόχων/ συμφερόντων του Δήμου. Ειδικότερα η Υπηρεσία:

- Παρέχει νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις προς τα πολιτικά όργανα διοίκησης του Δήμου (Δημοτικό Συμβούλιο, Επιτροπές, Δήμαρχος κλπ) διασφαλίζοντας το νομότυπο των πράξεων του Δήμου.
- Παρέχει νομικές συμβουλές και κατευθύνσεις προς τις επί μέρους υπηρεσίες του Δήμου, καθώς και στα ιδρύματα και στα άλλα νομικά πρόσωπα του Δήμου, για την διασφάλιση του νομότυπου των δράσεων τους.
- Επεξεργάζεται και γνωμοδοτεί για πράξεις της δημόσιας διοίκησης που αφορούν ο Δήμο.
- Επεξεργάζεται και ελέγχει νομικά όλες τις συμβάσεις που συνάπτει ο Δήμος με τρίτους, καθώς και τις προκηρύξεις του Δήμου για την ανάθεση έργων , προμηθειών και υπηρεσιών σε τρίτους. Επίσης διενεργεί ελέγχους των πάσης φύσεως τίτλων ιδιοκτησίας.
- Εκπροσωπεί τον Δήμο σε νομικές υποθέσεις εντός και εκτός των Δικαστηρίων και των Διοικητικών Αρχών, για την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου.
- Παρακολουθεί την σχετική νομοθεσία και νομολογία και τηρεί και επικαιροποιεί αρχείο με τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που ενδιαφέρουν το Δήμο.
- Τηρεί το αναγκαίο αρχείο εγγράφων και πληροφοριών για τις ανάγκες της Νομικής Υπηρεσίας.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Διοικητικής Βοήθειας

Το Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Ειδικότερα το Γραφείο :

- Σχεδιάζει και εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες για την εξυπηρέτηση των δημοτών που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα ΚΕΠ και χρειάζονται να έλθουν σε επαφή με τις επιμέρους υπηρεσίες για συγκεκριμένες ανάγκες τους.
- Μεριμνά για τη δημιουργία και την αποτελεσματική λειτουργία δικτύων εθελοντών που αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση των ανωτέρω δημοτών για την εκτέλεση των δοσοληψιών τους με τις δημοτικές υπηρεσίες και τα ΚΕΠ για λογαριασμό τους.
- Δέχεται αιτήματα των ανωτέρω δημοτών με βάση τις σχετικές διαδικασίες και μεριμνά για την ικανοποίησή τους, με την αξιοποίηση τόσο των υπαλλήλων του Γραφείου όσο και των δικτύων εθελοντών.
- Συνεργάζεται με τα αρμόδια ΚΕΠ για την διεκπεραίωση υποθέσεων των ανωτέρω δημοτών σε ζητήματα αρμοδιότητας των ΚΕΠ.
- Σχεδιάζει και προωθεί κάθε άλλη σχετική ενέργεια για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών με αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα ΚΕΠ.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Τμήματος Δημοτικής Αστυνομίας

Το αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας είναι αρμόδιο για την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχουν θεσπισθεί με το άρθρο 1 του Νόμου 3731 / 2008, όπως αυτό ισχύει. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό η Δημοτική Αστυνομία :

- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την ύδρευση, την άρδευση και την αποχέτευση, όπως αυτές περιλαμβάνονται στην εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές και στις αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, για τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων.
- Ελέγχει την τήρηση των όρων οι οποίοι προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, για τη

χρήση και λειτουργία των δημοτικών αγορών, των εμποροπανηγύρεων, των ζωοπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά των υπαίθριων δραστηριοτήτων.

- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στο υπαίθριο εμπόριο και στις λαϊκές αγορές.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην υπαίθρια διαφήμιση, καθώς και τον έλεγχο της τήρησης ειδικότερων προδιαγραφών κατασκευής και προϋποθέσεων τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων, που τυχόν έχουν τεθεί με τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, από τις δημοτικές αρχές.
- Ελέγχει την τήρηση της καθαριότητας σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους της εδαφικής περιφέρειας του οικείου δήμου και γενικότερα την τήρηση των κανόνων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές για την αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών.
- Ελέγχει την τήρηση των μέτρων που επιβάλλονται για την πρόληψη πυρκαγιών σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην κυκλοφορία των πεζών, τη στάση και στάθμευση των οχημάτων, στην επιβολή των διοικητικών μέτρων του άρθρου 103 του ν. 2696/1999, όπως ισχύει, για την παράνομη στάθμευση οχημάτων, καθώς και την εφαρμογή των διατάξεων, που αναφέρονται στην κυκλοφορία τροχοφόρων στους πεζόδρομους, πλατείες, πεζοδρόμια και γενικά σε χώρους που δεν προορίζονται για τέτοια χρήση και στην εκπομπή θορύβων από αυτά. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται, παράλληλα και κατά περίπτωση, και από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) Όταν κατά την άσκηση τους επιλαμβάνονται η Δημοτική Αστυνομία και η Ελληνική Αστυνομία, ταυτόχρονα, το συντονισμό έχει η Ελληνική Αστυνομία.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν στη ρύθμιση της κυκλοφορίας με υποδείξεις και σήματα των τροχονόμων στο δημοτικό οδικό δίκτυο και u963 στα τμήματα του εθνικού και επαρχιακού δικτύου που διέρχονται μέσα από κατοικημένες περιοχές. Η αρμοδιότητα αυτή εξακολουθεί να ασκείται, παραλλήλως και κατά περίπτωση, από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.). Όταν κατά την άσκηση της επιλαμβάνονται η Δημοτική Αστυνομία και η Ελληνική Αστυνομία, ταυτόχρονα, το συντονισμό έχει η Ελληνική Αστυνομία.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν τα εγκαταλελειμμένα οχήματα.

- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν στη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και στις υποχρεώσεις αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στο δημοτικό οδικό δίκτυο και ελέγχει για τη λήψη μέτρων ασφάλειας και υγιεινής σε εργασίες που εκτελούνται.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία παιδότοπων.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία καταστημάτων, επιχειρήσεων, θεάτρων, κινηματογράφων, ψυχαγωγικών και λοιπών δραστηριοτήτων, για τις οποίες αρμόδιος για τη χορήγηση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης, λειτουργίας και ασκήσεως τους είναι ο οικείος Δήμος, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες έχουν ορισθεί άλλες αρχές αρμόδιες για το σχετικό έλεγχο.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων για την ηχορύπανση, την κοινή ησυχία και τη λειτουργία μουσικής στα καταστήματα και στα δημόσια κέντρα.
- Εκτελεί τις διοικητικές κυρώσεις που αφορούν τη λειτουργία καταστημάτων και επιχειρήσεων, των οποίων την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγούν οι δημοτικές αρχές.
- Ελέγχει την τήρηση διατάξεων που αφορούν τους οργανωμένους από τους Δήμους χώρους προσωρινής εγκατάστασης μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων.
- Ελέγχει την εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνονται από τις δημοτικές αρχές για δραστηριότητες και καταστάσεις που εγκυμονούν κινδύνους για τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και ειδικότερα από τις επικίνδυνες οικοδομές, καθώς και την εφαρμογή των κανονιστικών πράξεων που τίθενται από αυτές για την προστασία της υγείας των κατοίκων από τις οχλούσες δραστηριότητες που αναφέρονται σε αυτές.
- Ελέγχει την τήρηση των σχετικών διατάξεων, που αφορούν στο Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό.
- Αφαιρεί την άδεια οικοδομής για οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές στο Ι.Κ.Α.
- Ελέγχει την τήρηση των μέτρων για την προστασία των μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής του Δήμου και των εγκαταστάσεων αυτών, που λαμβάνονται από τις οικείες δημοτικές αρχές.
- Συμμετέχει στην εφαρμογή των σχεδίων πολιτικής προστασίας.

- Ελέγχει επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος, σχετικά με την εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας (βεβαίωση παραβάσεων, εκτέλεση διοικητικών κυρώσεων, θεώρηση τιμοκαταλόγων των δωματίων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και καταλυμάτων) στις περιπτώσεις που αυτές λειτουργούν σε νομούς ή νησιά όπου δεν εδρεύουν υπηρεσίες του ΕΟΤ.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων για το ωράριο λειτουργίας των κέντρων διασκέδασης και των συναφών καταστημάτων, καθώς και των εμπορικών καταστημάτων καθώς και των καταστημάτων τροφίμων.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τις κάθε είδους κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, καθώς και την επιβολή των πάσης φύσεως διοικητικών μέτρων που προβλέπονται από αυτές.
- Προστατεύει τη δημοτική και κοινοτική περιουσία.
- Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας.
- Επιδίδει τα πάσης φύσεως έγγραφα του οικείου Δήμου ή άλλων Δημοτικών Αρχών εντός των διοικητικών ορίων του οικείου Δήμου.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας είναι οι εξής:

(α) Αρμοδιότητες Τμήματος Επιχειρησιακού Σχεδιασμού

- Συγκεντρώνει και μελετά τις επιστημονικές και τεχνικές μεθόδους για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Δημοτικής Αστυνομίας και την αξιολόγηση της απόδοσης της.
- Σχεδιάζει όλα τα θέματα που έχουν σχέση με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό, την τακτική και μεθοδολογία δράσης και την αποτελεσματικότητα του έργου της δημοτικής αστυνομίας (μέθοδοι αστυνόμευσης, κανόνες και μέτρα αστυνομικής τακτικής και πρακτικής, μέθοδοι αξιοποίησης προσωπικού, στολές προσωπικού κλπ).
- Σχεδιάζει και εισηγείται κανονισμούς για τη λειτουργία και τον τρόπο δράσης της δημοτικής αστυνομίας.

- Τηρεί αρχείο αναφορών / δελτίων συμβάντων και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία για τη δράση και τα αποτελέσματα από την αξιοποίηση της δημοτικής αστυνομίας.
- Υποδέχεται τις αναφορές / δελτία συμβάντων, τις αξιολογεί σε συνεργασία με το Τμήμα Αστυνόμευσης και μεριμνά για την ενημέρωση των δημοτικών υπηρεσιών ή και άλλων δημόσιων υπηρεσιών, όταν απαιτείται, για τις περαιτέρω ενέργειες.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Τεχνικού Ασφαλείας και Γιατρού Εργασίας

Τα βασικά νομοθετήματα που αναφέρονται στις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας είναι: Ο Ν.1568/85 (ΦΕΚ 177/Α/85), Π.Δ. 294/88 (ΦΕΚ 138/Α/88), Π.Δ. 17/96 (ΦΕΚ 11/Α/96), Π.Δ. 159/99 (ΦΕΚ 157/Α/3-8-99) Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες αυτές:

- Ο τεχνικός ασφαλείας παρέχει προς τα όργανα διοίκησης του Δήμου, στους εργαζόμενους και στους εκπροσώπους τους, υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά, σε θέματα σχετικά με την ασφάλεια της εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων.
- Ο γιατρός εργασίας παρέχει προς τα όργανα διοίκησης του Δήμου, στους εργαζόμενους και στους εκπροσώπους τους, υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων και επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζομένων.
- Ο γιατρός εργασίας και ο τεχνικός ασφαλείας καταχωρούν τις γραπτές υποδείξεις τους σε ειδικό βιβλίο. Τα όργανα διοίκησης του Δήμου λαμβάνουν γνώση των υποδείξεων αυτών ενυπογράφως.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Οργάνωσης ,Πληροφορικής & Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής και Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης του Δήμου είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του Δήμου κατά τις διαδικασίες σύνταξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των περιοδικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης, την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου κατά την επίτευξη των περιοδικών στόχων του και τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των

εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων του Δήμου υπό συνθήκες διασφάλισης του επιθυμητού επιπέδου ποιότητας των παρεχομένων κάθε είδους υπηρεσιών. Επίσης είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της ένταξης των πολιτικών ισότητας των φύλων στις τοπικές πολιτικές. Επιπρόσθετα η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση των συστημάτων ΤΠΕ του Δήμου, περιλαμβανομένης της ευθύνης εκπλήρωσης του έργου του ΚΟ.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882 / 2010 (ΦΕΚ Α166). Ο Τομέας της Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης είναι αρμόδιος για την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, και της ζωικής παραγωγής στην περιοχή του Δήμου, την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου για την βελτίωση των μεθόδων εργασίας και την καλύτερη οργάνωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, την παρακολούθηση, αδειοδότηση και εποπτεία των εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιοχή του Δήμου, την προστασία του καταναλωτή, την προώθηση της απασχόλησης και την εφαρμογή ενεργειών τουριστικής ανάπτυξης. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Προγραμματισμού Οργάνωσης ,Πληροφορικής & Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης είναι οι εξής:

(α) Αρμοδιότητες Τμήματος Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης
(Αρμοδιότητες μελετών και έρευνας)

- Συγκεντρώνει, επεξεργάζεται, τεκμηριώνει και ενημερώνει συνεχώς τα γεωγραφικά, δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά και άλλα στοιχεία που αφορούν στην ανάπτυξη του Δήμου, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και τις υπηρεσίες του Δήμου.
- Συγκεντρώνει και τεκμηριώνει την αναγκαία τεχνογνωσία και πληροφόρηση που είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων ανάπτυξης του Δήμου (π.χ. κλαδικές και αναπτυξιακές μελέτες, μελέτες και θέματα της Αυτοδιοίκησης, νομοθεσία που αφορά την αυτοδιοίκηση, τις λειτουργίες και τους στόχους του Δήμου κλπ).
- Μεριμνά για τη διενέργεια ερευνών για τις ανάγκες των δημοτών και συγκεντρώνει και τεκμηριώνει προτάσεις για επεμβάσεις (έργα, ενέργειες, προγράμματα) που θα ικανοποιούν τις ανάγκες των δημοτών.

- Μεριμνά για την εκπόνηση ερευνών και μελετών για τη διάγνωση των αναγκών ανάπτυξης του Δήμου, τη διερεύνηση της σκοπιμότητας αναπτυξιακών προτάσεων και την ιεράρχηση προτεραιοτήτων έργων, δράσεων και μέτρων.

(Αρμοδιότητες σχεδιασμού και παρακολούθησης προγραμμάτων)

- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την εφαρμογή προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου, με την αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας και τη δημιουργία και διαχείριση υποδομών στήριξης της τοπικής οικονομίας.
- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων, που ενσωματώνουν την ισότητα των φύλων και τη λήψη θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών στις προτάσεις του Δήμου στα εθνικά και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.
- Συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Περιφέρειας στην οποία ανήκει ο Δήμος για την εναρμόνιση των προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου με τα ευρύτερα αντίστοιχα προγράμματα της Περιφέρειας.
- Συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες και συντάσσει προτάσεις που αφορούν στην εφαρμογή προγραμμάτων για την εξασφάλιση και διαρκή βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών (δομημένο περιβάλλον) στην περιοχή του Δήμου, με στόχο την εξασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών ποιότητας ζωής.
- Διερευνά και ενημερώνει τα όργανα και τις υπηρεσίες του Δήμου για τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων του Δήμου (προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, προγράμματα της ΕΕ, εθνικά προγράμματα, έργα ΣΔΙΤ, έργα αυτοχρηματοδοτούμενα κλπ).
- Υποστηρίζει τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και την ομάδα έργου που είναι δυνατόν να συγκροτείται για τη σύνταξη του δετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, κατά τη διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του επιχειρησιακού προγράμματος και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης, στα οποία εξειδικεύεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα.
- Μεριμνά για τη διενέργεια των διαδικασιών ένταξης έργων και δράσεων του Δήμου σε αναπτυξιακά και άλλα προγράμματα, για την παρακολούθηση της υλοποίησης τους και τη σχετική ενημέρωση των αρμοδίων Αρχών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου.

- Υποστηρίζει το Δήμαρχο για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και συντάσσει την ενδιάμεση και την τελική έκθεση αξιολόγησης, τις οποίες υποβάλλει στο Δήμαρχο. Εισηγείται την ενδεχόμενη αναθεώρηση των στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση του.
- Με σκοπό την αντικειμενικότερη αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, διαμορφώνει τους κατάλληλους δείκτες αποτελεσματικότητας, που επιτρέπουν να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων σε σχέση με τα αποτελέσματα των δράσεων, καθώς και κατάλληλους δείκτες αποδοτικότητας, που συσχετίζουν το κόστος πραγματοποίησης με τις εκροές των δράσεων.
- Συντάσσει σχέδιο του Ετησίου Προγράμματος Δράσης του Δήμου, αφού λάβει υπόψη τις γραπτές εισηγήσεις των υπηρεσιών, και το υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.
- Υποστηρίζει την Εκτελεστική Επιτροπή για την παρακολούθηση και τον απολογισμό των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης του Δήμου. Ειδικότερα (α) κατά τη διάρκεια εφαρμογής του ετησίου προγράμματος δράσης του Δήμου, συντάσσει εκθέσεις παρακολούθησης σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, ανά τακτά διαστήματα που ορίζονται με απόφαση του Δημάρχου και (β) πριν από τη σύνταξη του οικονομικού απολογισμού, υποβάλλει στη Εκτελεστική Επιτροπή έκθεση με τον απολογισμό δράσης του προηγούμενου έτους, αφού λάβει υπόψη τις απολογιστικές εκθέσεις των υπηρεσιών.
- Υποστηρίζει την σύναψη και παρακολουθεί την πρόοδο των προγραμματικών και άλλων συμβάσεων μεταξύ του Δήμου και άλλων φορέων για την υλοποίηση έργων, ενεργειών και προγραμμάτων. Υποστηρίζει τις σχέσεις διαδημοτικής συνεργασίας και συντονίζει τις σχέσεις του Δήμου με άλλους δημόσιους φορείς.
- Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής και τα Τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

(Αρμοδιότητες αποτελεσματικότητας και απόδοσης)

- Σχεδιάζει και εισηγείται συστήματα και μεθόδους μέτρησης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων (διαδικασίες, δείκτες κλπ). Σχεδιάζει και εισηγείται τον Κανονισμό Μέτρησης και Αξιολόγησης της απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών κατά την ισχύουσα νομοθεσία.

- Διαμορφώνει και εισηγείται περιοδικούς στόχους για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων.
- Συγκεντρώνει στοιχεία και δεδομένα που αναφέρονται στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών και στην επίτευξη των σχετικών περιοδικών τους στόχων, παρακολουθεί την εξέλιξη τους, επεξεργάζεται τα στοιχεία και εκδίδει ενημερωτικές αναφορές.
- Διατυπώνει αναλυτικά ετησίως τις εκθέσεις αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων.
- Εντοπίζει τις καλύτερες πρακτικές αποτελεσματικής και αποδοτικής λειτουργίας και προωθεί την εφαρμογή τους και σε άλλες υπηρεσίες.
- Παρακολουθεί την εφαρμογή των καλών πρακτικών και αξιολογεί τα αποτελέσματα τους.
- Εισηγείται, παρακολουθεί και αξιολογεί μέτρα για τη διαρκή βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών και της ανταπόκρισης τους στις ανάγκες των πολιτών.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και συντονίζει την εφαρμογή συστημάτων διοίκησης ολικής
- ποιότητας και διαδικασιών αυτοαξιολόγησης.
- Εισηγείται και παρακολουθεί την υλοποίηση προγραμμάτων έργων και δράσεων για την βελτίωση της οργάνωσης του Δήμου με στόχο την βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του.
- Συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Οικονομικών υ933 Υπηρεσιών για τη διαμόρφωση των καταλλήλων συστημάτων προϋπολογισμού και απολογιστικού ελέγχου των οικονομικών μεγεθών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, καθώς και των καταλλήλων συστημάτων παρακολούθησης του κόστους λειτουργίας των οργανωτικών μονάδων του Δήμου και του κόστους των παραγομένων και παρεχομένων υπηρεσιών του Δήμου προς τους πολίτες.
- Παρακολουθεί και ενημερώνει με συγκεκριμένες αναφορές τα όργανα του Δήμου σχετικά με την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, καθώς και την εξέλιξη του κόστους λειτουργίας των οργανωτικών μονάδων και του κόστους των παραγομένων και παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

(Αρμοδιότητες ποιότητας και οργάνωσης)

- Μεριμνά για την εγκατάσταση και τήρηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των επί μέρους λειτουργιών του Δήμου.
- Μεριμνά για την εγκατάσταση και τήρηση του συστήματος διασφάλισης της διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου στον σχεδιασμό και παραγωγή έργων.
- Μεριμνά για την εκτέλεση των εγκεκριμένων προγραμμάτων έργων και δράσεων για την βελτίωση της οργάνωσης του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων. Ειδικότερα μεριμνά για τον σχεδιασμό / ανασχεδιασμό και την εφαρμογή βελτιωμένων οργανωτικών δομών, κατανομής αρμοδιοτήτων , κατανομής στελεχιακού δυναμικού, οργανωτικών συστημάτων, εσωτερικών διαδικασιών και εντύπων.
- Μεριμνά για την εκπόνηση των κάθε είδους εσωτερικών Κανονισμών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων (Εσωτερικός Κανονισμός Υπηρεσιών, Εσωτερικοί Κανονισμοί Λειτουργίας, Κανονισμοί Παροχής Υπηρεσιών στους Δημότες κλπ) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Παρακολουθεί την τήρηση και σχεδιάζει και εισηγείται τις τυχόν επικαιροποιήσεις της οργανωτικής δομής και γενικότερα των διατάξεων του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου.
- Μεριμνά για τον προσδιορισμό των αναγκαίων θέσεων εργασίας και τον προσδιορισμό του αριθμού του προσωπικού ανά θέση εργασίας και οργανωτική μονάδα του Δήμου, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών για τον προγραμματισμό της κάλυψης των θέσεων (με νέα στελέχη ή ανακατανομή των υφισταμένων στελεχών)
- Σχεδιάζει και εισηγείται συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση της καλής εφαρμογής των εγκεκριμένων από τα αρμόδια όργανα εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων, διαδικασιών και κανονισμών.
- Εφαρμόζει τα εγκεκριμένα συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση της καλής εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων, διαδικασιών και κανονισμών και ενημερώνει τα αρμόδια όργανα του Δήμου στην περίπτωση που διαπιστώνονται αποκλίσεις.
- Μελετά και εισηγείται για τη σκοπιμότητα σύστασης, τροποποίησης του αντικειμένου ή κατάργησης των Νομικών Προσώπων του Δήμου.

Αρμοδιότητες Τομέα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

(Αρμοδιότητες στρατηγικής και μελετών ΤΠΕ)

- Διαμορφώνει και εισηγείται τη στρατηγική του Δήμου σε ότι αφορά την ανάπτυξη, επέκταση και βελτίωση των συστημάτων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τα ζητήματα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Συγκεντρώνει στοιχεία, προσδιορίζει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις και εισηγείται για τα αναγκαία έργα ανάπτυξης και βελτίωσης των συστημάτων ΤΠΕ που πρέπει να αξιοποιεί ο Δήμος για την υποστήριξη των λειτουργιών του.
- Προδιαγράφει και εισηγείται την μεθοδολογία ανάπτυξης των αναγκαίων συστημάτων ΤΠΕ και την υλοποίηση μηχανισμών επιχειρησιακής υποστήριξης των συστημάτων και των χρηστών των εφαρμογών.
- Μεριμνά για την μελέτη, ανάπτυξη και εγκατάσταση των συστημάτων ΤΠΕ με την αξιοποίηση και εξειδικευμένων τρίτων.
- Προδιαγράφει τα νέα συστήματα ή τις νέες λειτουργίες συστημάτων ΤΠΕ, παρακολουθεί την ανάπτυξη τους και παραλαμβάνει τα συστήματα.

(Αρμοδιότητες διαχείρισης συστημάτων ΤΠΕ)

- Σχεδιάζει, εγκαθιστά και παρέχει υπηρεσίες συνεχούς συντήρησης δικτυακών τόπων και ιστοσελίδων καλύπτοντας τις σχετικές ανάγκες του Δήμου.
- Παρακολουθεί την ποιότητα των δεδομένων που τηρούνται στα συστήματα ΤΠΕ του Δήμου.
- Διαχειρίζεται και συντηρεί τις εφαρμογές και τις βάσεις δεδομένων που σχεδιάζει και εγκαθιστά ο Δήμος για τις ανάγκες του.
- Διαχειρίζεται το περιεχόμενο των συστημάτων και της ανάκτησης δεδομένων για τα συστήματα ΤΠΕ που λειτουργούν στο Δήμο.
- Μεριμνά για την αξιοποίηση τρίτων για την επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με σχετικές ανάγκες του Δήμου.
- Εκπαιδεύει τους χρήστες των συστημάτων ΤΠΕ του Δήμου και μεριμνά για την παροχή κάθε είδους υποστήριξης προς τους χρήστες ώστε να είναι σε θέση να λειτουργούν και να αξιοποιούν αποτελεσματικά τα συστήματα. Μεριμνά για τη λειτουργία σχετικών Helpdesk για τις ανάγκες των χρηστών.
- Μεριμνά για τη δημιουργία των κατάλληλων αναφορών επιτελικής πληροφόρησης με την αξιοποίηση των στοιχείων που τηρούνται στα πληροφορικά συστήματα του Δήμου.

- Μεριμνά για την τήρηση των βαθμών ασφαλείας της πρόσβασης στις πληροφορίες που τηρούνται στα πληροφοριακά συστήματα του Δήμου, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα τους.
- Εξασφαλίζει την ασφάλεια των δεδομένων και την βελτίωση της χρηστικότητας των ιστοσελίδων και των βάσεων δεδομένων του Δήμου.

(Αρμοδιότητες διαχείρισης εξοπλισμού ΤΠΕ)

- Προσδιορίζει τις ανάγκες των δημοτικών υπηρεσιών σε εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, προσδιορίζει τις απαιτήσεις του εξοπλισμού αυτού σε αναβάθμιση και εισηγείται τα αναγκαία προγράμματα για υ964 την προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού.
- Προσδιορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές και προδιαγράφει και εισηγείται την μεθοδολογία προμήθειας και εγκατάστασης του αναγκαίου εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών.
- Μεριμνά για την παρακολούθηση της παραλαβής και την εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού ΤΠΕ.
- Μεριμνά για την άρτια λειτουργία του δικτύου των κεντρικών και περιφερειακών συστημάτων.
- Εισηγείται για την θέσπιση κανόνων ασφαλούς χρήσης του δικτύου και των συστημάτων ΤΠΕ και παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των κανόνων αυτών.
- Μεριμνά για την συνεχή συντήρηση και την αποκατάσταση βλαβών του εξοπλισμού ΤΠΕ του Δήμου.

(Γενικές Αρμοδιότητες Τομέα Πληροφορικής & Επικοινωνιών)

Υποστηρίζει την εκπλήρωση του έργου του Κ.Ο.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του Δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882 / 2010 (ΦΕΚ Α' 166). Σκοπός είναι ο Δήμος να προμηθεύεται, να παράγει ή να επικαιροποιεί γεωχωρικά δεδομένα, συνεργαζόμενο και υποστηριζόμενο το Κ.Ο.Σ.Ε. από τον ΟΚΧΕ9 (άρθρο 18 του νόμου 3882/10), φορέα ανάπτυξης και λειτουργίας της Εθνικής Πύλης Γεωχωρικών Πληροφοριών. (Ε.Υ.ΓΕ.Π).

Ειδικότερα το έργο του Κ.Ο.Σ.Ε. περιλαμβάνει:

α) τη διαρκή και συστηματική καταγραφή υπό μορφή καταλόγου, μεταξύ άλλων :

- των μεταδιδόμενων, συνόλων γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών του Δήμου
- των αναλογικών γεωχωρικών δεδομένων

- των δεδομένων που περιλαμβάνουν εμμέσως γεωχωρική πληροφορία π.χ.διευθύνσεις)
- του πλήθους, κόστους και είδους των αδειών χρήσης λογισμικών συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών, διαχείρισης γεωχωρικών δεδομένων και διάχυσης γεωχωρικών δεδομένων στο Διαδίκτυο.

β) την υποχρέωση ενημέρωσης του ΟΚΧΕ για την πρόθεση οποιουδήποτε οργάνου του Δήμου, που εκπροσωπείται από το ΚΟΣΕ, να προμηθευτεί, να παράγει ή να επικαιροποιήσει γεωχωρικά δεδομένα .

γ) την εισήγηση του ΚΟΣΕ προς τον Δήμο για την λήψη των αναγκαίων τεχνικών και διοικητικών μέτρων ώστε:

- τα γεωχωρικά δεδομένα και υπηρεσίες του δήμου να εντάσσονται στην Ε.Υ.ΓΕ.Π.
- τα πληροφοριακά συστήματα, βάσεις δεδομένων, εφαρμογές και δικτυακές υπηρεσίες που αναπτύσσονται από τις δημόσιες αρχές και αφορούν σε γεωχωρικά δεδομένα και υπηρεσίες, να συμφωνούν με τις προβλέψεις του νόμου 3882/10.
- οι δημόσιες αρχές να εφαρμόζουν τις προβλέψεις της "Εθνικής υ928 Πολιτικής Γεωπληροφορίας" και του "Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών"
- τη συμμετοχή στις ομάδες εργασίας που συγκροτεί ο ΟΚΧΕ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1

Τα ΚΟΣΕ δύναται να προτείνουν στις δημόσιες αρχές που εκπροσωπούν νομοθετικές ρυθμίσεις και κανονιστικές διατάξεις του ν. 3882/10.

Κομβικό στοιχείο της όλης προσέγγισης αποτελεί η ενεργός συμμετοχή του συνόλου της Δημόσιας Διοίκησης. Για τον σκοπό αυτό υπάρχει νομοθετική πρόβλεψη στο άρθρο 19 του νόμου 3882/10 για την συγκρότηση επιτροπών με τίτλο "Κομβικά Σημεία Επαφής" (ΚΟΣΕ). Σχετική και η αρ. 53136/3-12-2010 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1917/β/10-12-2010)

Αρμοδιότητες Γραφείου Διαφάνειας

Το Γραφείο Διαφάνειας είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που επιδιώκουν την διασφάλιση της διαφάνειας στις κάθε είδους σχέσεις του Δήμου προς τρίτους. Ειδικότερα το Γραφείο Διαφάνειας:

- Σχεδιάζει, ενημερώνει τις δημοτικές υπηρεσίες και μεριμνά για την εφαρμογή κάθε είδους διαδικασίας και ενέργειας που διασφαλίζουν την διαφάνεια στις σχέσεις του

Δήμου προς τρίτους. Προς τούτο χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο και κυρίως τις κατάλληλες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ).

- Μεριμνά για την εξασφάλιση της έγκαιρης πρόσβασης από κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο σε πληροφορίες που έχουν σχέση με τις προκηρύξεις του Δήμου για την εκτέλεση έργων και την προμήθεια υλικών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες.
- Μεριμνά για την εξασφάλιση της πρόσβασης των δημοτών και κάθε τρίτου σε πληροφορίες που έχουν σχέση με την δομή, την οργάνωση και τις αρμοδιότητες των δημοτικών υπηρεσιών, καθώς και τους κανονισμούς τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις παροχής από το Δήμο υπηρεσιών στους δημότες.
- Μεριμνά για την εφαρμογή της νομοθεσίας σε θέματα ανάθεσης από το Δήμο της εκτέλεσης έργων και της προμήθειας υλικών και υπηρεσιών.
- Μεριμνά για την έγκαιρη πληροφόρηση των δημοτών για κάθε είδους προγράμματα και δράσεις που σχεδιάζει ο Δήμος και απευθύνονται στους δημότες και μεριμνά για την εξασφάλιση της αρχής της ίσης πρόσβασης των δημοτών στις δραστηριότητες αυτές.
- Υποδέχεται υποδείξεις, προτάσεις και παράπονα των δημοτών και τους ενημερώνει για τα δικαιώματά τους και τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους. Μεριμνά επίσης για τον εφοδιασμό τους με τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία και έντυπα.
- Μεριμνά για την πληροφόρηση των δημοτών σχετικά με απολογιστικά στοιχεία που αφορούν εκπλήρωση στόχων, ολοκλήρωση προγραμμάτων και έργων που αναλαμβάνει και προωθεί ο Δήμος.
- Σχεδιάζει ειδικά προγράμματα πληροφόρησης των δημοτών για την εξέλιξη και υλοποίηση των δραστηριοτήτων του Δήμου και μεριμνά για την πραγματοποίησή τους.
- Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την έκδοση και διακίνηση, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή:
 - (α) Κάρτας Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων δημοτών και κατοίκων,
 - (β) Οδηγού του Δημότη για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Δήμου,
 - (γ) Κανονισμού πληροφόρησης των πολιτών και Κανονισμού Διαβούλευσης.
- Μεριμνά για την τήρηση μητρώου πολιτών προς τους οποίους ο Δήμος προσφέρει συγκεκριμένες υπηρεσίες.

- Μεριμνά για την εφαρμογή διαδικασιών διαβούλευσης για αποφάσεις και ζητήματα που αφορούν το Δήμο.
- Λειτουργεί τηλεφωνικές γραμμές επικοινωνίας πολιτών με το Δήμο για την υποδοχή παραπόνων ή παροχή διοικητικών πληροφοριών προς τους πολίτες

(β) Αρμοδιότητες Τμήματος Αγροτικής Παραγωγής

(Αρμοδιότητες στον τομέα της φυτικής παραγωγής)

- Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της γεωργίας, καθώς και τη διατήρηση του γεωργικού πληθυσμού στις εστίες του.
- Μεριμνά για την ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής παραγωγής.
- Προωθεί προγράμματα εγκατάστασης νέων αγροτών και μεριμνά για τη σύνδεση αγροτικής παραγωγής και τουριστικής ανάπτυξης, σε συνεργασία με την υπηρεσία Τουρισμού.
- Εκτιμά και παρακολουθεί τη γεωργική παραγωγή, τις απολαμβανόμενες από τους παραγωγούς τιμές γεωργικών προϊόντων και την πορεία των αγορών των γεωργικών προϊόντων και μεριμνά για τη λήψη αντιπροσωπευτικών τιμών προϊόντων.
- Συνεργάζεται με την Τεχνική υπηρεσία για τη μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.
- Ασκεί εποπτεία επί των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, όταν και εφόσον λειτουργήσουν.
- Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία του Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης του Δήμου. Παρακολουθεί τη λειτουργία του Γραφείου αυτού παρέχοντας κατευθύνσεις και πρότυπα για τη δράση του.
- Συνεργάζεται με ιδρύματα έρευνας της αγροτικής παραγωγής, ενημερώνει τον αγροτικό πληθυσμό για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής

Ανάπτυξης και μεριμνά για την ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας.

- Μεριμνά για την καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στο πλαίσιο σχεδίων βελτίωσης.
- Εισηγείται για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση ή μεταβίβαση αδειών λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων.

(Αρμοδιότητες στον τομέα της ζωικής παραγωγής)

- Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, καθώς και τη διατήρηση του κτηνοτροφικού πληθυσμού στις εστίες του.
- Μεριμνά για την ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της ζωικής παραγωγής.
- Συνεργάζεται με την Τεχνική υπηρεσία για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν τη κτηνοτροφία όπως π.χ τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων.
- Μεριμνά για τη διαχείριση των βοσκοτόπων.
- Συνεργάζεται με ιδρύματα έρευνας της κτηνοτροφικής παραγωγής, ενημερώνει τον αγροτικό πληθυσμό για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και μεριμνά για την ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων κτηνοτροφικής παραγωγής.
- Μεριμνά για την εφαρμογή και τον έλεγχο του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου του Δήμου (ενώτια για την ατομική αναγνώριση των ζώων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, διαβατήρια ζώων, τήρηση ατομικών μητρώων).
- Μεριμνά για τα αδέσποτα ζώα (περισυλλογή, δημιουργία και λειτουργία καταφυγίων κλπ).
- Εισηγείται για την χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων και εγκαταστάσεων που σχετίζονται με το εμπόριο ή την αξιοποίηση ζώων (καταστήματα διατήρησης, εμπορίας και διακίνησης ζώων, καταστήματα πώλησης σκύλων ή γατών,

κτηνοπτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, αυτοκίνητα που μεταφέρουν ζώα, ζωολογικοί κήποι).

- Εισηγείται για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση ή μεταβίβαση αδειών λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.
- Εφαρμόζει, οργανώνει και εποπτεύει την τεχνητή σπερματέγχυση και τον συγχρονισμό του οίστρου των ζώων.
- Γνωματεύει για την υγειονομική καταλληλότητα των ζώων, όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων.
- Εισηγείται για την χορήγηση άδειας για τη λειτουργία κτηνιατρικού γραφείου για τα παραγωγικά ζώα, ειδικής άδειας για την αποθήκευση φαρμακευτικών κτηνιατρικών προϊόντων και αδειών λειτουργίας ιδιωτικών κτηνιατρείων και κτηνιατρικών κλινικών τα οποία και εποπτεύει.
- Εφαρμόζει προγράμματα για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων, σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας για τα νοσήματα που μεταδίδονται και στον άνθρωπο.
- Επιβάλλει ή αίρει υγειονομικά μέτρα, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.

(Αρμοδιότητες Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης)

Στο πλαίσιο του Τμήματος Αγροτικής Παραγωγής λειτουργεί Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης οι αρμοδιότητες του οποίου είναι ειδικότερα:

- Συνεργάζεται με τους αγρότες και τις συνεταιριστικές οργανώσεις τους για την διερεύνηση και επισήμανση των τεχνικών και οικονομικών προβλημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Παρέχει τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων εργασίας, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και τη μείωση κόστους παραγωγής τους.
- Μεριμνά για την οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την εν γένει αντιμετώπιση των προβλημάτων στα διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, στα πλαίσια των εκάστοτε εφαρμοζομένων προγραμμάτων γεωργικής και κτηνοτροφικής ανάπτυξης.
- Διενεργεί επιτόπιους ελέγχους με σκοπό την υλοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων (οικονομικές ενισχύσεις στη φυτική και ζωική παραγωγή) και

μεριμνά για την χορήγηση βεβαιώσεων (αγροτικά αυτοκίνητα, αγροτικές αποθήκες, λαϊκές αγορές, εκτίμηση ζημιών κ.λ.π.).

- Ενημερώνει το Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής για τα ζητήματα της περιοχής που αφορούν τον αγροτικό κόσμο και λαμβάνει κατευθύνσεις και πρότυπα για την αντιμετώπιση τους.

(γ) Αρμοδιότητες Τμήματος Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
(Αρμοδιότητες ρύθμισης εμπορικών δραστηριοτήτων)

- Μελετά και εισηγείται τη ρύθμιση θεμάτων εμπορικής δραστηριότητας που επηρεάζουν τις λειτουργίες και το περιβάλλον της πόλης και την ποιότητα ζωής των κατοίκων, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα θέματα αυτά αφορούν ιδίως :
 - (α) Τον καθορισμό των χώρων και των όρων λειτουργίας των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων (λαϊκές αγορές και εμποροπανηγύρεις).
 - (β) Τον καθορισμό των χώρων και των όρων για την προσωρινή διαμονή μετακινουμένων πληθυσμιακών ομάδων.
 - (γ) Τον καθορισμό των προδιαγραφών και των όρων της υπαίθριας διαφήμισης.
 - (δ) Τον προσδιορισμό των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την ίδρυση και εγκατάσταση καταστημάτων και επιχειρήσεων, στο βαθμό που επηρεάζουν το περιβάλλον και τις λειτουργίες της πόλης.
 - (ε) Τον προσδιορισμό των όρων και των ωρών λειτουργίας μουσικής σε καταστήματα.
 - (στ) Τον καθορισμό των ωρών έναρξης και λήξης της εργασίας των αρτεργατών.
 - (ζ) Τον καθορισμό των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.
 - (η) Τον καθορισμό των ανώτατου αριθμού των αδειών υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου και τη συγκρότηση της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου.
 - (θ) Την έγκριση της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών.
 - (ι) Την έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικειμένου

- (ια) Την συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών.
- (ιβ) Την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων.
- (ιγ) Τη λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν.
- Παρακολουθεί και ελέγχει την εφαρμογή των αποφάσεων των σχετικών με τα προηγούμενα θέματα εμπορικής δραστηριότητας και εισηγείται τη λήψη μέτρων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
 - Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς και την τήρηση των διατάξεων της τουριστικής νομοθεσίας από τις επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του νόμου.

(Αρμοδιότητες προστασίας του καταναλωτή)

- Μεριμνά για την προστασία του καταναλωτή με τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσης του (π.χ. Γραφείο Ενημέρωσης Καταναλωτή).
- Εισηγείται για τη σύσταση της επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, τηρεί αρχεία των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και μητρώο καταναλωτών.

(Αρμοδιότητες χορήγησης αδειών εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων)

- Εισηγείται την χορήγηση αδειών για την άσκηση εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι άδειες αυτές αφορούν ιδίως:
 - (α) Τον καθορισμό των χώρων και των όρων λειτουργίας των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων (λαϊκές αγορές και εμποροπανηγύρεις).
 - (β) Τον καθορισμό των χώρων και των όρων για την προσωρινή διαμονή μετακινουμένων πληθυσμιακών ομάδων.
 - (γ) Τον καθορισμό των προδιαγραφών και των όρων της υπαίθριας διαφήμισης.
 - (δ) Την εγκατάσταση και λειτουργία κινηματογράφων, θεάτρων και παρεμφερών επιχειρήσεων και τη διενέργεια των προβλεπόμενων επιθεωρήσεων.

(ε) Την ίδρυση και λειτουργία παιδότοπων, και διαφόρων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων (λούνα πάρκ, τσίρκο, πίστες αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών και άλλων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, που προβλέπονται u945 από την κείμενη νομοθεσία.

(στ) Τα τεχνικά ψυχαγωγικά παίγνια και την παροχή υπηρεσιών διαδικτύου.

(ζ) Τη λειτουργία μουσικών οργάνων.

(η) Την άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, εμποροπανηγύρεων και υπαίθριων χριστουγεννιάτικων αγορών .

(θ) Τα ζώηλατα οχήματα.

(ι) Την εγκατάσταση και χρήση του οικήματος για την άσκηση δραστηριότητας από εκδιδόμενα πρόσωπα.

(ια) Τη διενέργεια διαφήμισης, την τοποθέτηση πλαισίων υπαίθριας διαφήμισης, την τοποθέτηση επιγραφών προσδιορισμού επαγγελματικής δραστηριότητας σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και την παραχώρηση χώρων για την προβολή δραστηριοτήτων σε νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς.

(ιβ) Τη λειτουργία καταστημάτων εκμίσθωσης μοτοποδηλάτων.

(ιγ) Την ίδρυση υπεραγορών λιανικού εμπορίου .

(ιδ) Την άσκηση υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου.

(ιε) Την συμμετοχή σε Κυριακάτικες Αγορές.

(ιστ) Την άσκηση επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών, καθώς και τη συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και Πειθαρχικού Συμβουλίου, σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας.

(ιζ) Τη λειτουργία εκθέσεων βιβλίου.

(ιη) Την οργάνωση εκθέσεων (εκτός των Διεθνών), τη ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και την εποπτεία αυτών.

(ιθ) Την καταλληλότητα εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών.

- Παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες χορηγούνται οι ανωτέρω άδειες και εισηγείται τη λήψη μέτρων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ανάκληση άδειας, αφαίρεση άδειας, επιβολή προστίμων.
- Ελέγχει την εφαρμογή των διατάξεων περί υπαίθριας διαφήμισης, των προδιαγραφών των διαφημιστικών πλαισίων και επιγραφών, προβαίνει στην

αφαίρεση των παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών και εισηγείται την επιβολή των προβλεπόμενων προστίμων, με τις προϋποθέσεις και όρους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

- Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης και τα Τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

(δ) Αρμοδιότητες Τμήματος Απασχόλησης και Τουρισμού

(Αρμοδιότητες σε θέματα Απασχόλησης)

- Σχεδιάζει, εισηγείται την εφαρμογή και εφαρμόζει τοπικά προγράμματα δράσης και τοπικές πρωτοβουλίες ή συμμετέχει σε ανάλογες δράσεις και πρωτοβουλίες, για την προώθηση και διεύρυνση της απασχόλησης στην περιοχή του Δήμου.
- Μεριμνά για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής κατάρτισης προωθώντας την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης σε συνεργασία και με το Τμήμα Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού και με τη Διεύθυνση Δια Βίου Μάθησης και Απασχόλησης της αντίστοιχης Περιφέρειας και λαμβάνοντας υπόψη τις προγραμματικές επιλογές για θέματα επαγγελματικής κατάρτισης του περιφερειακού προγράμματος δια βίου μάθησης.
- Μεριμνά για την απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής του Δήμου με την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων προς τους ανέργους και την προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Μεριμνά για τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσης των ανέργων για τις ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή.

(Αρμοδιότητες σε θέματα Τουρισμού)

- Τηρεί μητρώα και στοιχεία που αφορούν την υφιστάμενη κατάσταση του τουρισμού στην περιοχή του Δήμου (τουριστικά αξιοθέατα, τουριστικές επιχειρήσεις, τουριστικές υποδομές, στοιχεία απασχόλησης, οικονομικά στοιχεία κλπ).
- Σχεδιάζει και εισηγείται προγράμματα δράσεων παρέμβασης του Δήμου για την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή και την αναβάθμιση των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών, σε συνεργασία με τους τουριστικούς επαγγελματικούς φορείς της περιοχής. Μεριμνά για την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.

- Μεριμνά για το σχεδιασμό και την πραγματοποίηση προγραμμάτων τουριστικής προβολής της περιοχής του Δήμου (π.χ. παραγωγή τουριστικού υλικού και εκδόσεις πρακτικών οδηγιών για τους ταξιδιώτες, συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού, δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες περιοχές εντός και εκτός της χώρας κλπ).
- Μεριμνά για την εφαρμογή μηχανισμών ενημέρωσης / πληροφόρησης των επισκεπτών της περιοχής.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής

Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής είναι αρμόδια για την εξασφάλιση της αποκομιδής και της μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και τη συντήρηση των οχημάτων του Δήμου. Επίσης είναι αρμόδια για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων, καθώς και για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου, τη λειτουργία των κοιμητηρίων, των δημοτικών σφαγείων και της ενεργειακής διαχείρισης. Η Διεύθυνση έχει και την αρμοδιότητα της Πολιτικής Προστασίας στο επίπεδο του Δήμου. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Καθαριότητας και Ανακύκλωσης είναι οι εξής:

(α) Αρμοδιότητες Τμήματος Αποκομιδής Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων υλικών

- Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για την αποκομιδή των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους ΧΥΤΑ ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο της αποκομιδής των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους ΧΥΤΑ ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των οχημάτων και τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία καθαριότητας του Τμήματος.

- Καταγράφει και συγκεντρώνει καθημερινά στοιχεία για την εκτέλεση των προγραμμάτων αποκομιδής των απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών.
- Μεριμνά για το πλύσιμο και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των κάδων και των απορριμματοδοχείων συγκέντρωσης των απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών.
- Στο πλαίσιο του Τμήματος λειτουργεί Γραφείο Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας και Ανακύκλωσης οι αρμοδιότητες του οποίου είναι ειδικότερα:
 - (α) Μελετά την οργάνωση και λειτουργία του συστήματος συλλογής και μεταφοράς και μεριμνά για την έκδοση της προβλεπόμενης άδειας συλλογής και μεταφοράς.
 - (β) Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται για τη βελτίωση των συστημάτων και μέσων που είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση της αποκομιδής και μεταφοράς των απορριμμάτων και των ανακυκλώσιμων υλικών, καθώς και της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων του Δήμου.
 - (γ) Μελετά και εισηγείται για τις τεχνικές προδιαγραφές και τις αναγκαίες ποσότητες των κάθε είδους τεχνικών μέσων και υλικών που απαιτούνται για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των παραπάνω λειτουργιών (οχήματα, τεχνικά μέσα , κάδοι κλπ).
 - (δ) Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των λειτουργιών της καθαριότητας και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας.
 - (ε) Διαμορφώνει τα κατάλληλα προγράμματα για τη διενέργεια των εργασιών καθαριότητας (αποκομιδή απορριμμάτων, ανακυκλώσιμων υλικών, οδοκαθαρισμός, ειδικά συνεργεία κλπ).
 - (στ) Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την κατάλληλη συγκρότηση και στελέχωση των διαφόρων συνεργείων και εισηγείται προγράμματα αναγκών ανθρώπινου δυναμικού.
 - (ζ) Προσδιορίζει τα σημεία και μεριμνά για την τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων και κάδων ανακύκλωσης.
 - (η) Παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των προγραμμάτων διενέργειας των εργασιών και εποπτεύει την ποιότητα των αποτελεσμάτων των σχετικών εργασιών.
 - (θ) Παρακολουθεί την διαθεσιμότητα των τεχνικών μέσων που απαιτούνται για τη διενέργεια των εργασιών και συνεργάζεται με το Τμήμα Συντήρησης Οχημάτων για την καλύτερη αξιοποίηση των τεχνικών μέσων που διαθέτει ο Δήμος.

(ι)Καταρτίζει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού της Διεύθυνσης.

(ια)Μεριμνά για τη σύσταση και υ964 την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Τμημάτων Καθαριότητας και Ανακύκλωσης σε δημοτικές ενότητες του Δήμου.

(ιβ)Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Καθαριότητας και Ανακύκλωσης και τα Τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

(β) Αρμοδιότητες Τμήματος Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργείων

- Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για τον καθαρισμό των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων του Δήμου και τη συγκέντρωση των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο του καθαρισμού των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων του Δήμου και της συγκέντρωσης των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.
- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία καθαριότητας του Τμήματος.
- Συγκροτεί ειδικά συνεργεία και διενεργεί παρεμφερείς εργασίες όπως η περισυλλογή ογκωδών αντικειμένων, ο καθαρισμός από παράνομες αφίσες και διαφημίσεις, ο καθαρισμός εγκαταλελειμμένων οικιών κλπ.
- Καταγράφει και συγκεντρώνει καθημερινά στοιχεία για την εκτέλεση των προγραμμάτων καθαριότητας του Τμήματος.

(γ) Αρμοδιότητες Τμήματος Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων

- Διαχειρίζεται το στόλο των οχημάτων του Δήμου (απορριμματοφόρα, διάφορα αυτοκινούμενα μηχανήματα, φορτηγά και επιβατηγά οχήματα) μεριμνώντας για τη στελέχωση τους, την ασφάλιση τους και τον εφοδιασμό με όλα τα σχετικά με την κίνηση έγγραφα.
- Παρακολουθεί και εποπτεύει την κίνηση των οχημάτων του Δήμου, την κατανάλωση καυσίμων και την ανάγκη περιοδικής προληπτικής τους συντήρησης.
- Διερευνά τις συνθήκες τυχόν ατυχημάτων και μεριμνά για την αποκατάσταση βλαβών και αποτελεσμάτων ατυχημάτων.
- Σχεδιάζει και εφαρμόζει τα προγράμματα προληπτικής συντήρησης των κάθε είδους οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.

- Μεριμνά για την αποκατάσταση κάθε είδους βλαβών και την επισκευή των οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.
- Τηρεί την φυσική αποθήκη ανταλλακτικών και λοιπών υλικών που είναι αναγκαία για τη συντήρηση και την αποκατάσταση βλαβών των οχημάτων και κινητών μηχανημάτων του Δήμου.
- Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των λειτουργιών συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών των οχημάτων του Δήμου και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας.

δ) Αρμοδιότητες Τμήματος Περιβάλλοντος - Πολιτικής Προστασίας & Πρασίνου

- Σχεδιάζει, προγραμματίζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων, δράσεων και μέτρων για την προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος στη περιοχή του Δήμου.
- Μεριμνά για την προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων και την καταπολέμηση της ρύπανσης στην περιοχή του Δήμου.
- Παρακολουθεί την εφαρμογή των ρυθμίσεων που αφορούν τις προστατευόμενες περιοχές στην γεωγραφική περιοχή του Δήμου, σε συνεργασία και με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.
- Μεριμνά για τη δημιουργία και καλή λειτουργία μηχανισμών και συστημάτων για την αποκομιδή και διαχείριση των αποβλήτων. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά για :
 - (α) την διαχείριση, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό που καταρτίζεται από την Περιφέρεια, των στερεών αποβλήτων σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης,
 - (β) την αποκατάσταση υφισταμένων χώρων εναπόθεσης (ΧΑΔΑ), σε συνεργασία με τον τομέα εγγειοβελτιωτικών έργων της τεχνικής υπηρεσίας.
 - (γ) Την κατασκευή και διαχείριση συστημάτων αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού, σε συνεργασία με την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ).
- Ελέγχει και εισηγείται τη ρύθμιση θεμάτων περιβαλλοντικής προστασίας, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα θέματα αυτά αφορούν ιδίως :
 - (α) Την ίδρυση και λειτουργία σφαγείων.

- (β) Τον καθορισμό των χώρων για τη δημιουργία κοιμητηρίων και την παροχή γνώμης για τον καθορισμό χώρων αποτέφρωσης νεκρών.
- (γ) Την περιβαλλοντική αποκατάσταση και ανάπτυξη περιοχών.
- (δ) Την παροχή γνώμης για τον καθορισμό βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.) και για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, κατ' άρθρο 5ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254, Α'), σε συνεργασία με την υπηρεσία Πολεοδομίας.
- (ε) Την παρακολούθηση προγραμμάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (π.χ. του προγράμματος Καθαρές Ακτές – Καθαρές Θάλασσες).
- (στ) Τη λήψη προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία των κοινοχρήστων χώρων από εκδήλωση πυρκαγιάς. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά για την τήρηση των υποχρεώσεων από τους ιδιοκτήτες, νομείς υ954 και επικαρπωτές, προς καθαρισμό των οικοπεδικών και ακάλυπτων χώρων που βρίσκονται εντός πόλεων και αυτοτελών οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όρια τους. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων, προβαίνει υποχρεωτικά στον αυτεπάγγελο καθαρισμό των χώρων αυτών και βεβαιώνει εις βάρος τους την ισόποση σχετική δαπάνη του Δήμου.
- Μελετά, σχεδιάζει, εισηγείται και παρακολουθεί την εφαρμογή συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων στην περιοχή του Δήμου (συστήματα και προγράμματα ανακύκλωσης).
 - Μεριμνά για τη λήψη μέτρων για την προστασία και αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών.
 - Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πρασίνου και τα Τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

Αρμοδιότητες Τομέα Πολιτικής προστασίας

- Στο πλαίσιο του Τμήματος λειτουργεί Γραφείο Πολιτικής Προστασίας το οποίο είναι αρμόδιο για τη διατύπωση εισηγήσεων σχεδιασμού, το συντονισμό δράσεων για την πρόσληψη, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών στην περιοχή του Δήμου. Ειδικότερα το Γραφείο:
- (α) Διατυπώνει εισηγήσεις για το σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας της περιοχής του Δήμου, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού και μεριμνά για την εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.

(β) Υποστηρίζει το συντονισμό και επιβλέπει το έργο της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στην περιοχή του Δήμου.

(γ) Μεριμνά για την διάθεση και συντονίζει την δράση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών στην περιοχή του Δήμου

(δ) επεξεργάζεται ειδικότερες προτάσεις προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία των δασικών περιοχών του Δήμου, συμμετέχει στην οργάνωση της πυροπροστασίας των δασών και διατυπώνει προτάσεις για την αποκατάσταση των δασών.

Αρμοδιότητες εξοικονόμησης ενέργειας

- Στο πλαίσιο του Τμήματος λειτουργεί Γραφείο Ενεργειακής διαχείρισης με αντικείμενο την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας στις κινητές και ακίνητες εγκαταστάσεις του Δήμου (κτίρια, αυτοκίνητα κλπ) και την προώθηση των ήπιων μορφών ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό:

(α) Μεριμνά για τη μελέτη και σταδιακή εφαρμογή συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, σύμφωνα με τους σχεδιασμούς της Πολιτείας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται συστηματική και συνεχής βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

(β) Μεριμνά για την εφαρμογή των μέτρων βελτίωσης και των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης για τις προμήθειες του Δήμου, σύμφωνα με τις σχετικές ρυθμίσεις της Πολιτείας.

(γ) Μεριμνά για την εφαρμογή των μέτρων μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων του Δήμου, καθώς και των δικτύων ηλεκτροφωτισμού των δημόσιων κοινόχρηστων χώρων που θεσπίζονται από την Πολιτεία.

(δ) Μεριμνά για την αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας και την χρησιμοποίηση, κατά το δυνατόν, καθαρών οχημάτων από το Δήμο.

Αρμοδιότητες Κοιμητηρίων

- Στο πλαίσιο του Τμήματος λειτουργεί Γραφείο Κοιμητηρίων οι αρμοδιότητες του οποίου είναι ειδικότερα:

(α) Τηρεί τις διαδικασίες λειτουργίας των δημοτικών κοιμητηρίων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και του ειδικότερους κανονισμούς λειτουργίας του Δήμου.

(β) Μεριμνά για τη δημιουργία και λειτουργία κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και για τη χορήγηση άδειας ταφής και αποτέφρωσης νεκρών.

(γ)Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων καταγραφής των κάθε είδους πληροφοριακών στοιχείων που σχετίζονται με τη λειτουργία των δημοτικών κοιμητηρίων.

(δ)Τηρεί τις διαδικασίες και αρχεία που σχετίζονται με τις οικονομικές δοσοληψίες των πολιτών ως προς τη λειτουργία των κοιμητηρίων και συνεργάζεται με τις οικονομικές υπηρεσίες του Δήμου για την απόδοση των εισπραττομένων ποσών.

(ε)Μεριμνά για την καθαριότητα, ευπρέπεια, διακόσμηση των χώρων των κοιμητηρίων καθώς και για τη συντήρηση / κατασκευή των τάφων και των λοιπών τεχνικών υποδομών και πρασίνου των κοιμητηρίων.

Αρμοδιότητες Τομέα Συντήρησης Πρασίνου

(Αρμοδιότητες σχεδιασμού και εποπτείας)

- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται για τη βελτίωση των συστημάτων και μέσων που είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση της ικανοποιητικής συντήρησης των χώρων πρασίνου του Δήμου.
- Μελετά και εισηγείται για τις τεχνικές προδιαγραφές και τις αναγκαίες ποσότητες των κάθε είδους τεχνικών μέσων και υλικών που απαιτούνται για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των λειτουργιών της συντήρησης των χώρων πρασίνου του Δήμου (τεχνικά μέσα , εργαλεία, λιπάσματα, φάρμακα κλπ).
- Μεριμνά για την αποδοτική λειτουργία του Φυτωρίου του Δήμου και των χώρων αποθήκευσης εργαλείων, λιπασμάτων και λοιπών υλικών.
- Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των εργασιών συντήρησης πρασίνου και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας.
- Διαμορφώνει τα κατάλληλα προγράμματα για τη διενέργεια των εργασιών συντήρησης των χώρων πρασίνου (φυτεύσεις, λίπανση, πότισμα, κλάδεμα κλπ).
- Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την κατάλληλη συγκρότηση και στελέχωση των διαφόρων συνεργείων εκτέλεσης εργασιών συντήρησης πρασίνου και εισηγείται σχετικά προγράμματα αναγκών ανθρώπινου δυναμικού.
- Παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των προγραμμάτων διενέργειας των εργασιών συντήρησης πρασίνου και εποπτεύει την ποιότητα των αποτελεσμάτων των σχετικών εργασιών.

- Καταρτίζει και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης του προσωπικού συντήρησης του πρασίνου του Δήμου.
- Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για την εκτέλεση των εργασιών συντήρησης πρασίνου και κηποτεχνίας.
- Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο του συντήρησης πρασίνου και κηποτεχνίας.
- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία του Τμήματος.
- Καταγράφει και συγκεντρώνει καθημερινά στοιχεία για την εκτέλεση των προγραμμάτων πρασίνου του Τμήματος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που αφορούν την δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιοχή του Δήμου και για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό εφαρμογής των πολιτικών, συστημάτων και διαδικασιών που αποσκοπούν στην ορθολογική διοίκηση / διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Παράλληλα η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την γραμματειακή υποστήριξη των πολιτικών οργάνων του Δήμου, τη λειτουργία του κεντρικού πρωτοκόλλου και την παροχή γενικών υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τις δημοτικές υπηρεσίες. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών είναι οι εξής:

(α) Αρμοδιότητες Τμήματος Υποστήριξης των Πολιτικών Οργάνων του Δήμου

Το Τμήμα Υποστήριξης των Πολιτικών Οργάνων του Δήμου παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στα αιρετά διοικητικά όργανα του Δήμου. Ειδικότερα το Τμήμα:

- Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τα συλλογικά διοικητικά αιρετά όργανα του Δήμου, δηλαδή το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και την Εκτελεστική Επιτροπή (οργάνωση συνεδριάσεων, τήρηση πρακτικών συνεδριάσεων, παραγωγή διεκπεραίωση, διαχείριση και αρχειοθέτηση εγγράφων, ρύθμιση

συναντήσεων, τήρηση πρωτοκόλλου, τήρηση αρχείου αποφάσεων συλλογικών οργάνων κλπ).

- Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τα ατομικά διοικητικά αιρετά όργανα του Δήμου, δηλαδή τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου, τον Δήμαρχο, τους Αντιδημάρχους, καθώς και το Γενικό Γραμματέα (οργάνωση και ρύθμιση συναντήσεων, παραγωγή, διεκπεραίωση, διαχείριση και αρχειοθέτηση εγγράφων, τήρηση πρωτοκόλλου, τήρηση αρχείου αποφάσεων ατομικών οργάνων κλπ).
- Παρέχει διοικητική υποστήριξη προς τη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών, την Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης, τις Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς και προς το Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης.
- Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στις Δημοτικές Παρατάξεις.
- Μεριμνά για την ενημέρωση των πολιτικών οργάνων και των υπηρεσιών του Δήμου για τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα όργανα του Δήμου.
- Τηρεί το αρχείο των εκπροσώπων του Δήμου σε διάφορους φορείς και όργανα και μεριμνά για την αποστολή στοιχείων στους εκπροσώπους και την παραλαβή και διεκπεραίωση των εκθέσεων που υποβάλλουν στο Δήμο.

(β) Αρμοδιότητες Τμήματος Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου

(Αρμοδιότητες σε θέματα δημοτικής κατάστασης)

- Τηρεί και ενημερώνει τα μητρώα του δημοτολογίου και τα μητρώα αρρένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες θεσμοθετημένες διαδικασίες και τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία για τη δημιουργία και τήρηση του Εθνικού Δημοτολογίου.
- Μεριμνά για την πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, καθώς και την πρόσληψη πατρώνυμου και μητρωνύμου από παιδιά, που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους ή είναι αγνώστων γονέων.
- Μεριμνά για τον εξελληνισμό του ονοματεπώνυμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών, που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοστησάντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια.
- Χορηγεί άδειες πολιτικού γάμου και μεριμνά για την τέλεση των γάμων αυτών.
- Ενημερώνει περιοδικά τις δημόσιες υπηρεσίες για τις μεταβολές προσωπικής κατάστασης που προκύπτουν από τα τηρούμενα στοιχεία.

- Εκδίδει κάθε είδους πιστοποιητικά ατομικής και οικογενειακής κατάστασης καθώς και κάθε είδους βεβαιώσεις, καταλόγους και πίνακες με τα στοιχεία που αναγράφονται στα ανωτέρω Μητρώα.
- Συνεργάζεται με άλλους Δήμους και δημόσιες υπηρεσίες στις περιπτώσεις μεταβολών των μητρώων σε αντιστοιχία προς ανάλογα αρχεία που τηρούνται εκεί.
- Μεριμνά για την τήρηση των υποχρεώσεων του Δήμου που προκύπτουν από την ισχύουσα εκλογική νομοθεσία.

(Αρμοδιότητες σε θέματα Ληξιαρχείου)

- Τηρεί και ενημερώνει τα ληξιαρχικά βιβλία και αρχεία, στα οποία καταχωρούνται τα ληξιαρχικά γεγονότα που συμβαίνουν στην περιφέρεια του Δήμου (γεννήσεις, γάμοι, θάνατοι) καθώς και κάθε μεταγενέστερο γεγονός που συνδέεται με αυτά (π.χ. διαζύγια), σύμφωνα με τις ισχύουσες θεσμοθετημένες διαδικασίες.
- Τηρεί αρχεία επίσημων εγγράφων ληξιαρχικών γεγονότων.
- Εκδίδει αποσπάσματα των ληξιαρχικών πράξεων ή άλλα θεσμοθετημένα πιστοποιητικά.
- Ενημερώνει τα αντίστοιχα Τμήματα άλλων Δήμων για τα ληξιαρχικά γεγονότα που επηρεάζουν τα στοιχεία των μητρώων / αρχείων που τηρούνται στα Τμήματα αυτά.
- Συνεργάζεται με Ληξιαρχεία άλλων Δήμων σε περιπτώσεις μεταβολών ή προσθήκης
- ληξιαρχικών πράξεων που βρίσκονται καταχωρημένες εκεί.

(γ) Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης & Διοικητικής Μέριμνας και Παιδείας

Τομέας Αλλοδαπών & Μετανάστευσης

Το Τμήμα τηρεί τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:

(α) Τηρεί Μητρώο Αλλοδαπών.

(β) Παραλαμβάνει αιτήσεις , ελέγχει τα δικαιολογητικά και τα προωθεί στην αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας για την χορήγηση και ανανέωση αδειών παραμονής αλλοδαπών στην Ελλάδα.

(γ) Παραλαμβάνει αιτήσεις και δικαιολογητικά για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση ,με γέννηση, ή με φοίτηση σε ελληνικό σχολείο και τις προωθεί στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών.

(δ) Επιδίδει σχετικές με τα ανωτέρω αποφάσεις σε αλλοδαπούς.

Τομέας Διοικητικής Μέριμνας – Παιδείας

(Αρμοδιότητες σε θέματα Διοικητικής Μέριμνας)

- Μεριμνά για την φύλαξη, την ασφάλεια και την καθαριότητα των κάθε είδους εγκαταστάσεων του Δήμου.
- Μεριμνά για την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών των κτιριακών και των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του Δήμου.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού του Δήμου.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του Κεντρικού Πρωτοκόλλου του Δήμου και διεκπεραιώνει τα σχετικά έγγραφα σε συνεργασία με τις γραμματείες των επιμέρους υπηρεσιών.
- Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και τα Τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου του Δήμου.

(Αρμοδιότητες σε θέματα παιδείας)

- Μεριμνά για την εξασφάλιση των κατάλληλων υλικοτεχνικών υποδομών για την προσχολική εκπαίδευση και για τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:
 - (α) Μεριμνά για την συντήρηση, τη βελτίωση, τη καθαριότητα και την φύλαξη των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των Σχολικών Επιτροπών και παρέχει κάθε αναγκαία διοικητική υποστήριξη στις Σχολικές Επιτροπές για τη λειτουργία τους και για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.
 - (β) Μεριμνά για τη συγκρότηση επιτροπής καταλληλότητας, επιλογής και εκτίμησης της αξίας οικοπέδου για την ανέγερση διδακτηρίου, καθώς και επιλογής οικοπέδου μετά κτιρίου κατάλληλου να χαρακτηριστεί ως διδακτήριο.
 - (γ) Συνεργάζεται με την τεχνική υπηρεσία, για την απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, καθώς και την ανέγερση σχολικών κτιρίων.
 - (δ) Μεριμνά για τη μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων, τη στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης καθορίζει την αποκλειστική χρήση ορισμένων χώρων του διδακτηρίου, από κάθε σχολική μονάδα,

καθώς και την κοινή χρήση των υπολοίπων χώρων και τις ώρες λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας (Συνεργασία με την Οικονομική υπηρεσία για τη μίσθωση ακινήτων).

(ε) Συνεργάζεται με την Δημοτική Επιτροπή Παιδείας, την ενημερώνει για θέματα της αρμοδιότητας της και της παρέχει κάθε αναγκαία διοικητική υποστήριξη για τη λειτουργία της.

(δ) Αρμοδιότητες Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού

(Αρμοδιότητες σε θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού)

- Σχεδιάζει, εισηγείται και συντονίζει την εφαρμογή των διαδικασιών και εσωτερικών κανονισμών που ρυθμίζουν τις σχέσεις του Δήμου με το προσωπικό του, στο πλαίσιο πάντοτε των γενικότερων ρυθμίσεων της Πολιτείας.
- Στο πλαίσιο και των πολιτικών ανθρώπινου δυναμικού που θεσπίζει η Πολιτεία για τον δημόσιο τομέα, μεριμνά για τον προσδιορισμό των αναγκαίων θέσεων εργασίας ανά διοικητική ενότητα του Δήμου σε συνεργασία με το Γραφείο Αποτελεσματικότητας, Ποιότητας και Οργάνωσης της Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής και την κατάρτιση / επικαιροποίηση των περιγραφών αρμοδιοτήτων των επιμέρους θέσεων.
- Παρακολουθεί την κάλυψη των διαφόρων θέσεων εργασίας στις διοικητικές ενότητες του Δήμου με στόχο τόσο την αξιοποίηση των προσόντων των στελεχών όσο και την απρόσκοπτη και διαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτικών υπηρεσιών.
- Εισηγείται, έπειτα από σχετικά αιτήματα των αρμόδιων Προϊσταμένων, τις κατάλληλες εσωτερικές μετακινήσεις στελεχών για την αποτελεσματικότερη κάλυψη των επιμέρους θέσεων εργασίας με βάση τα προσόντα των στελεχών.
- Αξιολογεί τα προσόντα των νεοπροσλαμβανομένων στελεχών και διαμορφώνει σχετικές προτάσεις προς τους προϊσταμένους των προς κάλυψη θέσεων.
- Μεριμνά για την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης των εργαζομένων στο Δήμο και την τήρηση των σχετικών στοιχείων.
- Εισηγείται και παρακολουθεί την υλοποίηση μέτρων επιπρόσθετης στήριξης του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου (πχ. οργάνωση μετακινήσεων του προσωπικού στις εγκαταστάσεις του Δήμου, παιδικοί σταθμοί κλπ).
- Μεριμνά για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου με τον προσδιορισμό των αναγκών βελτίωσης των προσόντων και ικανοτήτων των

εργαζομένων και την εισήγηση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των συμφωνουμένων μέτρων βελτίωσης.

- Σχεδιάζει, εισηγείται και οργανώνει προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης και επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Παρακολουθεί την υλοποίηση των προγραμμάτων και μεριμνά για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών στην πράξη.
- Μεριμνά για την βελτίωση των ανθρωπίνων σχέσεων μέσα στο Δήμο με τον σχεδιασμό, την εισήγηση και την οργάνωση σχετικών προγραμμάτων (πχ. εκδηλώσεις, ταξίδια κλπ).

(Αρμοδιότητες σε θέματα μητρώων και διαδικασιών προσωπικού)

- Μεριμνά για την τήρηση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν εκάστοτε και ρυθμίζουν τις σχέσεις του Δήμου με το ανθρώπινο δυναμικό του (πχ. θέματα μισθολογικά, ωραρίου, αδειών , ασθενειών, υπερωριών, απολύσεων, διεκδικήσεων κλπ).
- Μεριμνά για τη διενέργεια και ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης ανθρώπινου δυναμικού για την κάλυψη συγκεκριμένων θέσεων εργασίας με βάση τις νόμιμες διαδικασίες.
- Τηρεί τα Μητρώα του Προσωπικού στο οποίο καταγράφονται τα στοιχεία της ατομικής και οικογενειακής του κατάστασης, οι κάθε είδους μεταβολές στην εργασιακή του ζωή (προσλήψεις, απολύσεις, αλλαγές θέσεων εργασίας, αμοιβές, άδειες, απουσίες, αξιολογήσεις κλπ) και τα προσόντα του.
- Σχεδιάζει και εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες , ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Συνεργάζεται με τους Προϊσταμένους των επιμέρους διοικητικών ενοτήτων του Δήμου και τους ενημερώνει για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται σε εργασιακά θέματα (διαχείριση παρουσιών, υπερωριών, βεβαιώσεων προς το προσωπικό κλπ).

- Εκδίδει κάθε είδους βεβαιώσεις προς το προσωπικό για θέματα που άπτονται της απασχόλησης τους στο Δήμο.
- Μεριμνά για την θέσπιση και την εφαρμογή των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων, σύμφωνα με την νομοθεσία. Παρέχει κάθε διοικητική υποστήριξη στον τεχνικό ασφαλείας και στο γιατρό εργασίας που προσφέρουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες τους στο Δήμο σύμφωνα με τις αρμοδιότητες τους που καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του, καθώς και τη διασφάλιση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας. Συγχρόνως, η Διεύθυνση μεριμνά για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου.

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά, και ειδικότερα στο Τμήμα Ταμείου, και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Οικονομικών Θεμάτων σε επιμέρους δημοτικές ενότητες.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών είναι οι εξής:

(α) Αρμοδιότητες Τμήματος Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών (Αρμοδιότητες σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής πληροφόρησης)

- Μεριμνά για την τήρηση του συστήματος κατάρτισης των Προϋπολογισμών του Δήμου.
- Συνεργάζεται με τις επιμέρους δημοτικές υπηρεσίες για την παροχή οικονομικών στοιχείων, κατευθύνσεων και προτύπων που θα επιτρέπουν την κατάρτιση από τις υπηρεσίες των προϋπολογισμών τους σε συνάρτηση με τα αντίστοιχα προγράμματα τους.
- Συγκεντρώνει τους επιμέρους προϋπολογισμούς των υπηρεσιών και διαμορφώνει και εισηγείται τους συνολικούς Προϋπολογισμούς του Δήμου προς έγκριση από τα αρμόδια όργανα.
- Παρακολουθεί την εκτέλεση των Προϋπολογισμών, επισημαίνει τις αποκλίσεις μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογιστικών μεγεθών, μεριμνά για την ερμηνεία των αποκλίσεων και εισηγείται τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες.

- Συνεργάζεται με τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Δήμου για την τήρηση των διαδικασιών αμφίδρομης ενημέρωσης και ροής των οικονομικών πληροφοριών που σχετίζονται με την εκτέλεση και την αναθεώρηση των προϋπολογισμών κάθε υπηρεσίας .
- Μεριμνά για την σύνταξη και υποβολή στα αρμόδια όργανα τα περιοδικά οικονομικά απολογιστικά στοιχεία, σύμφωνα με το σύστημα οικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζει ο Δήμος.
- Παρακολουθεί την κατάρτιση και την εξέλιξη των ταμειακών προγραμμάτων του Δήμου. Διερευνά τις ταμειακές ανάγκες και εισηγείται τις κατάλληλες μεθόδους για την αντιμετώπιση των ταμειακών αναγκών του Δήμου (π.χ. δανεισμός) . Μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων που σχετίζονται με την κάλυψη των ταμειακών αναγκών του Δήμου.
- Συνεργάζεται με τις τράπεζες και μεριμνά για την αξιοποίηση των διαθεσίμων του Δήμου.
- Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και τα Τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

(Αρμοδιότητες σε θέματα λογιστηρίου και αποθηκών)

- Τηρεί το σύστημα λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών πράξεων του Δήμου Γενική και αναλυτική λογιστική). Τηρεί τις σχετικών λογιστικές διαδικασίες καθώς και τα αντίστοιχα λογιστικά βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από την νομοθεσία.
- Τηρεί τα αρχεία των κάθε είδους παραστατικών που απαιτούνται για την ενημέρωση του συστήματος λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών πράξεων του Δήμου.
- Παρακολουθεί και μεριμνά για την εκπλήρωση όλων των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του Δήμου.
- Παρακολουθεί και ελέγχει τη λογιστική συμφωνία των δοσοληπτικών λογαριασμών με τράπεζες, προμηθευτές, πιστωτές και άλλους συναλλασσομένους με τον Δήμο , καθώς και των δοσοληπτικών λογαριασμών με τα νομικά πρόσωπα και τα ιδρύματα του Δήμου.
- Εκδίδει τις λογιστικές και οικονομικές καταστάσεις που συνδέονται με το τηρούμενο λογιστικό σχέδιο (πχ. ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσης) και

ενημερώνει σχετικά τα αρμόδια όργανα του Δήμου με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες.

- Παρέχει κάθε είδους πληροφόρηση προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου και τις υπόλοιπες δημοτικές υπηρεσίες για την εξέλιξη των λογιστικών μεγεθών του Δήμου.
- Μεριμνά για την παροχή κάθε είδους στοιχείων που ζητούνται από Δημόσιες/Ελεγκτικές Υπηρεσίες σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.
- Τηρεί ειδικά συστήματα λογιστικής και οικονομικής διαχείρισης Προγραμμάτων και Έργων στα οποία συμμετέχει ο Δήμος και που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή/και από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πόρους.
- Τηρεί αρχείο Παραστατικών Διαχείρισης των προηγούμενων προγραμμάτων και έργων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους ειδικούς κανονισμούς των φορέων από τους προέρχεται η σχετική χρηματοδότηση.
- Μεριμνά για την ετοιμασία των περιοδικών οικονομικών αναφορών που σχετίζονται με την πρόοδο των προηγούμενων προγραμμάτων και έργων.
- Τηρεί το αρχείο συμβάσεων για υπηρεσίες, έργα και προμήθειες που αναθέτει ο Δήμος. Παραλαμβάνει και ελέγχει τα κάθε φύσης παραστατικά που απαιτούνται κατά περίπτωση για την πληρωμή των οφειλών του Δήμου στους αντίστοιχους δικαιούχους και ελέγχει την ύπαρξη των προϋποθέσεων για τη διενέργεια πληρωμών του Δήμου με βάση τις διατάξεις των αντιστοίχων συμβάσεων.
- Ελέγχει την πρόβλεψη των οφειλών στους αντίστοιχους κωδικούς του προϋπολογισμού του Δήμου και ελέγχει την επάρκεια των αντίστοιχων πιστώσεων.
- Εκδίδει τα εντάλματα πληρωμής των οφειλών του Δήμου και τα αποστέλλει στο Ταμείο για πληρωμή.
- Μεριμνά για την παραλαβή από τους αντίστοιχους προμηθευτές των κάθε είδους υλικών παγίων (μηχανήματα-εξοπλισμός) ή αναλωσίμων που απαιτεί η λειτουργία του Δήμου.
- Μεριμνά για την ενημέρωση των διαχειριστικών βιβλίων των αποθηκών (κατά ποσότητα και αξία) με τα εισαγόμενα και εξαγόμενα είδη, και την τήρηση των διαδικασιών χορήγησης των ειδών που τηρούνται στα αποθέματα των αποθηκών του Δήμου.

- Παρακολουθεί τα αποθεμάτων των αποθηκών και διατυπώνει εισηγήσεις για την ανάγκη ανανέωσης τους. Συνεργάζεται σχετικά με τις δημοτικές υπηρεσίες που κάνουν χρήση των υλικών των αποθηκών.
- Τηρεί το αρχείο των παγίων κινητών περιουσιακών στοιχείων του Δήμου (μηχανήματα , οχήματα, συσκευές, εξοπλισμός κλπ.) και παρακολουθεί την κατανομή των παγίων αυτών στις υπηρεσίες του Δήμου.
- Τηρεί τις διαδικασίες χαρακτηρισμού υλικών ως ακρήστων ή ως υλικών που πλεονάζουν και τήρηση των διαδικασιών καταστροφής, απομάκρυνσης ή εκποίησης τους .
- Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών των περιοδικών απογραφών των κάθε είδους υλικών και εξοπλισμού του Δήμου.
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία μεταβολών και των αντιστοίχων καταβληθέντων παροχών ή καταλογισθέντων ποσών προς το προσωπικό του Δήμου, που έχουν επίδραση στην διαμόρφωση των αμοιβών του και μεριμνά για την έκδοση των μισθολογικών καταστάσεων και την πληρωμή των αμοιβών
- 30) Μεριμνά για τη έκδοση βεβαιώσεων καταβληθεισών αμοιβών προς το προσωπικό του Δήμου και για τον υπολογισμό και την απόδοση προς τα ασφαλιστικά ταμεία των αντιστοίχων ασφαλιστικών εισφορών.

(Αρμοδιότητες σε θέματα προμηθειών υλικών /εξοπλισμού /υπηρεσιών)

31) Σχεδιάζει τις εσωτερικές διαδικασίες για την κατάρτιση του προγράμματος απαιτούμενων προμηθειών και υπηρεσιών (εκτός του πεδίου του Ν. 3316 / 2005) του Δήμου, συγκεντρώνει τις αιτήσεις των δημοτικών υπηρεσιών, εξετάζει την σκοπιμότητα αυτών και διαμορφώνει περιοδικά προγράμματα για την προμήθεια κάθε είδους υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών και εισηγείται αυτά για έγκριση στα αρμόδια όργανα του Δήμου (υλικά για την εκτέλεση τεχνικών έργων, ανταλλακτικά, λιπαντικά, καύσιμα, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, μηχανήματα, εργαλεία, έπιπλα, είδη γραφείου, μισθώσεις μεταφορικών μέσων, ασφαλίσεις κλπ).

- Διενεργεί έρευνες αγοράς για την τεκμηρίωση της διαθεσιμότητας των ειδών που ενδιαφέρουν το Δήμο και τη λήψη στοιχείων τιμών προμήθειας ή υπηρεσίας.
- Διενεργεί τις διαδικασίες για την ανάθεση των προμηθειών και των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, ήτοι μεριμνά για την κατάρτιση προδιαγραφών σε συνεργασία με τα αρμόδια κάθε φορά τμήματα του Δήμου, καταρτίζει το σχέδιο της διακήρυξης, των συμβάσεων και όλων των αποφάσεων και εισηγείται τη συγκρότηση όλων των επιτροπών που απαιτούνται (διενέργειας διαγωνισμών,

αξιολόγησης των προσφορών και παραλαβής των ειδών) στο κάθε φορά αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο του Δήμου, παρακολουθεί τη λειτουργία τους και γενικά μεριμνά για όλα τα ζητήματα που αφορούν την εκτέλεση κάθε προμήθειας ή υπηρεσίας μέχρι και την οριστική παραλαβή της, σύμφωνα πάντοτε με τις ισχύουσες διατάξεις.

- Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών χαρακτηρισμού υλικών / εξοπλισμού ως ακρήστων ή ως υλικών που πλεονάζουν και τηρεί τις διαδικασίες καταστροφής, απομάκρυνσης ή εκποίησης των υλικών αυτών.
- Τηρεί τα πληροφοριακά αρχεία και έγγραφα των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών (αρχείο προμηθευόμενων ειδών, αρχείο προμηθευτών, αρχείο φακέλων προμηθειών).

(β) Αρμοδιότητες Τμήματος Εσόδων και Περιουσίας

- Συγκεντρώνει στοιχεία για την εξακρίβωση των υπόχρεων και του ύψους των χρηματικών υποχρεώσεων προς τον Δήμο των φυσικών και νομικών προσώπων για φόρους, εισφορές, τέλη, δικαιώματα που περιοδικά πρέπει να καταβάλλονται στο Δήμο με βάση τις ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις της νομοθεσίας.
- Ελέγχει την ακρίβεια των μεγεθών με βάση τα οποία υπολογίζονται το ύψος ανά υπόχρεο των προηγούμενων φόρων, εισφορών, τελών, δικαιωμάτων κλπ.
- Δημιουργεί και τηρεί αρχεία υπόχρεων για την καταβολή των επιμέρους ποσών που αποτελούν τακτικά έσοδα του Δήμου.
- Επεξεργάζεται στοιχεία και υπολογίζει περιοδικά το ύψος των οφειλομένων ποσών κατά κατηγορία προσόδου και υπόχρεο. Καταρτίζει βεβαιωτικούς καταλόγους υπόχρεων και αντίστοιχων οφειλομένων ποσών κατά κατηγορία προσόδου.
- Μεριμνά για την ενημέρωση των υπόχρεων για την καταβολή των προηγούμενων οφειλομένων ποσών και μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών που ισχύουν για τις προσφυγές των υπόχρεων όταν αμφισβητούν το ύψος των οφειλομένων ποσών .
- Οριστικοποιεί τους βεβαιωτικούς καταλόγους μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών των τυχόν προσφυγών για την εκτέλεση των αντιστοίχων εισπράξεων.
- Τηρεί τις αντίστοιχες διαδικασίες και εκδίδει βεβαιώσεις που σχετίζονται με την είσπραξη διαφόρων τελών, δικαιωμάτων ή εισφορών.

- Παρακολουθεί και μεριμνά για την τήρηση όλων των οικονομικών δοσοληψιών που σχετίζονται με τη λειτουργία της παροχής υπηρεσιών του Δήμου μέσω των νεκροταφείων, σφαγείων, δημοτικών αγορών, κλπ.
- Τηρεί τις διαδικασίες που σχετίζονται με την αποδοχή και την αξιοποίηση των δωρεών και των κληροδοτημάτων προς τον Δήμο, σύμφωνα με τους αντιστοίχους όρους.
- Τηρεί τα αρχεία της δημοτικής ακίνητης περιουσίας σε ηλεκτρονική και φυσική μορφή (φάκελοι με στοιχεία περιγραφικά και ιδιοκτησιακά έγγραφα)
- Μεριμνά για την διερεύνηση μεθόδων αξιοποίησης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας και διατυπώνει σχετικές εισηγήσεις προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου.
- Μεριμνά για την προώθηση της αξιοποίησης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Δήμου και τη διαχείριση της εκμετάλλευσης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας (πχ. κατάρτιση συμβάσεων μισθώσεων, μέριμνα είσπραξης μισθωμάτων κλπ.)
- Μεριμνά για την εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις θερμοκηπίων και για μονάδες στους τομείς αλιείας.
- Μεριμνά για την παραχώρηση χρήσης δημοτικών ακινήτων ή τη καταβολή μισθώματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών της πυροσβεστικής υπηρεσίας.

(γ) Αρμοδιότητες Τμήματος Ταμείου

- Διενεργεί τις πληρωμές προς τους δικαιούχους με βάση τα Εντάλματα Πληρωμών και μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος.
- Καταγράφει τις διενεργούμενες πληρωμές σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και μεριμνά για την απόδοση των κάθε φύσης κρατήσεων υπέρ τρίτων που αντιστοιχούν στα επιμέρους εντάλματα πληρωμής.
- Παραλαμβάνει τους βεβαιωτικούς καταλόγους των υπόχρεων και των αντιστοίχων οφειλομένων στο Δήμο ποσών κατά κατηγορία εσόδου. Εκδίδει και μεριμνά για την κοινοποίηση ειδικών προσκλήσεων προς τους οφειλέτες.
- Διενεργεί τις εισπράξεις των οφειλών προς τον Δήμο και ενημερώνει το λογιστικό σύστημα του Δήμου με τις σχετικές ταμειακές εγγραφές.

- Παρακολουθεί την τακτοποίηση των υποχρεώσεων των οφειλετών προς τον Δήμο και ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες για τις καθυστερούμενες οφειλές.
- Παρακολουθεί και ελέγχει τους υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών του Δήμου που ασχολούνται με εισπράξεις, (αποκεντρωμένες υπηρεσίες, κοιμητήρια, σφαγεία, δημοτικές αγορές κλπ)
- Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για την τοποθέτηση των χρηματικών διαθεσίμων και την διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών μέσω επιταγών.
- Τηρεί το αναγκαίο φυσικό ταμείο στα γραφεία του Δήμου.
- Τηρεί αρχεία των κάθε είδους παραστατικών και αντιστοίχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου με τις ταμειακές εγγραφές.
- Παρακολουθεί την ταμειακή ρευστότητα και προγραμματίζει τις πληρωμές σε συνεργασία και με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.
- 1) Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Γραφείων Οικονομικών Θεμάτων σε δημοτικές ενότητες του Δήμου.
- Μεριμνά για θέματα καταβολής των Προνοιακών Επιδομάτων. Ελέγχει και πραγματοποιεί τις πληρωμές των επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους, παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση(σπαστικούς), απροστάτευτους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά αναπήρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών κανόνων.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Χωροταξίας και Τεχνικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Χωροταξίας και Τεχνικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για τη μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των κάθε είδους τεχνικών έργων του Δήμου, με στόχο την έγκαιρη, οικονομική και άριστη από επιστημονικής απόψεως πραγματοποίησή τους. Συγχρόνως η Διεύθυνση είναι αρμόδια για την εξασφάλιση βελτιωμένων συνθηκών ασφαλούς μετακίνησης και κυκλοφορίας των δημοτών και των οχημάτων τους, καθώς και για τον έλεγχο εγκαταστάσεων, την έκδοση αδειών εγκαταστάσεων και εγκαταστατών κυρίως στον τομέα των μεταφορών. Το Τμήμα Πολεοδομίας είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έκδοση και έλεγχο εφαρμογής των οικοδομικών αδειών

και τον έλεγχο των αυθαίρετων κατασκευών. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης στο πλαίσιο της αποστολής της, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων. Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών είναι οι εξής:

(α) Αρμοδιότητες Τμήματος Πολεοδομίας.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους Γραφείων του Τμήματος Πολεοδομίας είναι οι εξής:

- Αρμοδιότητες Γραφείου Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών
- Παραλαμβάνει, ελέγχει την πληρότητα των υποβαλλομένων φακέλων για την έκδοση οικοδομικών αδειών, ελέγχει τις υποβαλλόμενες μελέτες (αρχιτεκτονική, στατική, ηλεκτρομηχανολογικές, θερμομόνωση, παθητική πυροπροστασία, μελέτη ενεργειακής απόδοσης) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και μετά τον έλεγχο των φορολογικών εκδίδει τις οικοδομικές άδειες.
- Ελέγχει τις αρχιτεκτονικές, στατικές, υδραυλικές και ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες, τη μελέτη θερμομόνωσης, τη μελέτη παθητικής πυροπροστασίας και τα σχετικά φορολογικά στοιχεία για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων, κατά τις ρυθμίσεις της σχετικής νομοθεσίας.
- Αναθεωρεί και ενημερώνει τις οικοδομικές άδειες, εγκρίνει εργασίες μικρής κλίμακας και τηρεί όλα τα απαιτούμενα σχετικά στατιστικά στοιχεία και αρχεία των οικοδομικών αδειών.
- Ελέγχει το σύννομο εκδοθεισών οικοδομικών αδειών και προβαίνει σε διακοπή εργασιών ή ανάκληση αδειών, αν απαιτείται.
- Εκδίδει απόφαση για τον καθορισμό μεμονωμένων κτιρίων ή των περιοχών, εντός των οποίων οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σ' έξι έτη από την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή της ανωτέρω απόφασης.
- Χορηγεί την άδεια εγκατάστασης δομικής ή μηχανικής κατασκευής προς εγκατάσταση κεραίας σταθμού στην ξηρά, σύμφωνα με το άρθρο 24 α' του ν. 2075/1992 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως ισχύει, και την επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες.
- Παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς το Τμήμα Πολεοδομίας και τα Γραφεία του (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

Αρμοδιότητες Γραφείου Πολεοδομικών Εφαρμογών

- Παρακολουθεί την εξέλιξη των ρυθμιστικών σχεδίων και των πολεοδομικών μελετών για την επέκταση / τροποποίηση των σχεδίων πόλεων στην περιοχή του Δήμου.
- Μελετά και εισηγείται για τις ανάγκες τροποποιήσεων / αναθεώρησης των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων στην περιοχή του Δήμου.
- Μελετά και εισηγείται την προκαταρκτική πρόταση ανάπτυξης ορισμένης περιοχής
- Ελέγχει την εφαρμογή ρυμοτομικών και πολεοδομικών σχεδίων , σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι εφαρμογές αυτές περιλαμβάνουν ιδίως:
 - (α) Τον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής.
 - (β) Την σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης.
 - (γ) Τον έλεγχο τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής.
 - (δ) Την επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σ.Π.
 - (ε) Την σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής.
 - (στ) Την εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα.
 - (ζ) Τον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, κατ' άρθρο 15 Κ.Β.Π.Ν.
 - (η) Την εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους κατά την πρόβλεψη της παρ.1 του άρθρου 155 Κ.Β.Π.Ν.
- Γνωμοδοτεί για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και για εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό (Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες Αγροτικής παραγωγής και Αλιείας).
- Τηρεί αρχεία χαρτών και ρυμοτομικών διαγραμμάτων, όρων δόμησης, διαγραμμάτων και πράξεων εφαρμογής, πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού.

Αρμοδιότητες Γραφείου Ελέγχου Κατασκευών

- Προβαίνει σε έλεγχο των κατασκευών ώστε να διαπιστώνεται η εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων των αντίστοιχων οικοδομικών αδειών.
- Προβαίνει σε έλεγχο της κατασκευής αυθαίρετων κτισμάτων και στον χαρακτηρισμό αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία.
- Σε περιπτώσεις διαπίστωσης κατά τους ανωτέρω ελέγχους παραβάσεων, προβαίνει σε επιβολή προστίμων ή άλλων προβλεπόμενων κυρώσεων κατά την κείμενη πολεοδομική νομοθεσία.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τον γενικό οικοδομικό κανονισμό και τις οικοδομές που χαρακτηρίζονται επικίνδυνες, σε συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία.
- Εισηγείται την αφαίρεση άδειας από οικοδομές για μη εξόφληση ασφαλιστικών αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Πρασίνου.

(β) Αρμοδιότητες Τμήματος Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων-Συγκοινωνιών & Εγκαταστάσεων

- Συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής κατά το σχεδιασμό των προγραμμάτων δράσης του Δήμου που αφορούν την υλοποίηση συγκοινωνιακών έργων (κατασκευές νέων έργων οδοποιίας, συντήρηση υφιστάμενου οδικού δικτύου, κατασκευές γεφυρών, κόμβων και διαβάσεων κλπ) και κτιριακών έργων (κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, διακόσμηση και εξοπλισμός των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων), καθώς και έργων διαμόρφωσης, διαρρύθμισης και εξωραϊσμού των κοινοχρήστων χώρων στην περιοχή του Δήμου (πεζόδρομοι, πλατείες, παιδικές χαρές, τεχνικά έργα χώρων πρασίνου, αθλητικοί χώροι, αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, κοιμητήρια κλπ), σύμφωνα με το εύρος της δικαιοδοσίας των δήμων. Επίσης το Τμήμα διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος, καθώς και η ποιότητα των προϊόντων τσιμέντου.
- Μεριμνά για την εκπόνηση όλων των αναγκαίων μελετών για την υλοποίηση των έργων του Τμήματος (εκπόνηση με προσωπικό του Τμήματος ή με ανάθεση σε τρίτους). Επιβλέπει την καλή εκπόνηση των μελετών.

- Συντάσσει τεχνικές προδιαγραφές και προσδιορίζει τις ανάγκες κάθε έργου σε υλικά, εργαλεία, τεχνικό εξοπλισμό ανθρώπινο δυναμικό κλπ και εισηγείται την μεθοδολογία εκτέλεσης κάθε έργου (με αυτεπιστασία ή με ανάθεση σε τρίτους).
- Επιβλέπει την εκτέλεση των έργων του Τμήματος που εκτελούνται με αυτεπιστασία. Συγκροτεί, οργανώνει και διοικεί τα σχετικά συνεργεία του Δήμου.
- Συνεργάζεται με τις Οικονομικές Υπηρεσίες για την καλή εκτέλεση των διαδικασιών ανάθεσης των μελετών και της εκτέλεσης των έργων σε τρίτους.
- Επιβλέπει την εκτέλεση των έργων του Τμήματος που ανατίθενται σε τρίτους. Διενεργεί επιμετρήσεις εργασιών και ελέγχει τις πιστοποιήσεις εργασιών που υποβάλλονται από τρίτους.
- Μεριμνά για τις διαδικασίες παραλαβής των έργων που εκτελούνται από τρίτους.
- Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την αξιοποίηση των μηχανημάτων και γενικά του τεχνικού εξοπλισμού που χρησιμοποιεί το Τμήμα.
- Συγκροτεί, οργανώνει και διοικεί συνεργεία αμέσου επέμβασης σε περιπτώσεις επειγόντων περιστατικών εκτός προγράμματος.
- Τηρεί τεχνικά αρχεία με αναλυτικά στοιχεία των έργων που εκτελεί (αναλώσεις υλικών, απασχόληση τεχνικού προσωπικού, απασχόληση τεχνικού εξοπλισμού, στοιχεία κόστους κλπ) και αντίστοιχα αρχεία μελετών και σχεδίων (φάκελοι των έργων). Εξάγει περιοδικά στατιστικά στοιχεία και δείκτες από την εκτέλεση των έργων του Τμήματος.
- Ενημερώνει την Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής για την πρόοδο της υλοποίησης των έργων του Τμήματος.
- Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και τα Τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ)

(Αρμοδιότητες σε θέματα συγκοινωνιών και κυκλοφορίας)

- Μεριμνά για την εξασφάλιση ικανοποιητικού δικτύου αστικών συγκοινωνιών στο Δήμο και τη ρύθμιση σχετικών θεμάτων . Στο πλαίσιο αυτό:
 - (α) Μεριμνά για την άσκηση, με δυνατότητα επιβολής κομίστρου, συγκοινωνιακού έργου για την εξυπηρέτηση της μετακίνησης των κατοίκων της περιοχής, εφόσον το έργο αυτό δεν εξυπηρετείται από υφιστάμενη γραμμή. Η άσκηση συγκοινωνιακού

- έργου είναι δυνατόν να γίνεται είτε με ιδιότητα μέσα, είτε με τη χρήση μισθωμένων μέσων και υπηρεσιών.
- (β) Μεριμνά για τη διενέργεια μεταφορών για τη μετακίνηση κατοίκων που ανήκουν σε κοινωνικές ομάδες (άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένοι, παιδιά), είναι εργαζόμενοι στο Δήμο και τα νομικά του πρόσωπα, ή είναι μαθητές που μετακινούνται στον τόπο που λειτουργεί το σχολείο.
- (γ) Καθορίζει τις αστικές γραμμές λεωφορείων, καθώς και την αφετηρία, τη διαδρομή, τις στάσεις και το τέρμα των αντίστοιχων γραμμών.
- (δ) Εισηγείται τον καθορισμό κομίστρων των αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.
- (ε) Καθορίζει τις προδιαγραφές των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και υπεραστικών γραμμών.
- (στ) Εισηγείται την ανάκληση άδειας κυκλοφορίας αστικού λεωφορείου, από τον κύκλο εργασίας, εντός του ιδίου ημερολογιακού έτους.
- Μεριμνά και εισηγείται τη λήψη μέτρων για την ασφάλεια της κυκλοφορίας και τη διευκόλυνση των μετακινήσεων. Στο πλαίσιο αυτό :
 - (α) Μεριμνά για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, τον καθορισμό πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας,
 - (β) Μεριμνά για την απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων οχημάτων,
 - (γ) Ρυθμίζει τα θέματα στάθμευσης των αυτοκινήτων και μεριμνά για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης τροχοφόρων και με δυνατότητα μίσθωσης ακινήτων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
 - (δ) Λαμβάνει μέτρα για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινοχρήστους χώρους,
 - (ε) Μεριμνά για την ονομασία οδών και πλατειών, τοποθέτηση πινακίδων, αρίθμηση κτισμάτων κλπ.
 - (στ) Μεριμνά για την εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών,
 - (ζ) Απαγορεύει τη δημιουργία θέσεων στάθμευσης σε συγκεκριμένους χώρους,
 - (η) Μεριμνά για την παραλαβή των αποσυρόμενων δικύκλων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του ΟΔΔΥ.
 - (θ) Καθορίζει το εξωτερικού χρώματος των ΤΑΞΙ.

- Μεριμνά και λαμβάνει μέτρα για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων από δραστηριότητες που εγκυμονούν κινδύνους, σε συνεργασία και με τη Δημοτική Αστυνομία. Στο πλαίσιο αυτό :

(α) Ελέγχει τη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς,

(β) Ελέγχει την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς,

(γ) Λαμβάνει και ελέγχει την εφαρμογή μέτρων για την προστασία από επικίνδυνες οικοδομές, και από έλλειψη μέτρων ασφάλειας και υγιεινής, και ελέγχει τα υφιστάμενα μέτρα ασφάλειας σε εργασίες που εκτελούνται.

(Αρμοδιότητες σε θέματα εγκαταστάσεων και αδειών μεταφορών)

- Ρυθμίζει κάθε θέμα το οποίο αφορά στην εγκατάσταση, λειτουργία και στη συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς και στη χορήγηση των σχετικών τεχνικών επαγγελματικών αδειών, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.
- Χορηγεί τις άδειες εγκατάστασης και τις άδειες λειτουργίας φωτοβόλων σωλήνων, φωτεινών επιγραφών και ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών μηχανημάτων και ελέγχει τη λειτουργία τους.
- Χορηγεί τις άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας στεγνοκαθαριστηρίων, πλυντηρίων ρούχων, σιδηρωτηρίων ρούχων και ταπητοκαθαριστηρίων.
- Μεριμνά για την αδειοδότηση επιχειρήσεων και επαγγελματιών στον τομέα των μεταφορών. Στο πλαίσιο αυτό :
 - (α) Χορηγεί τις άδειες άσκησης επαγγέλματος τεχνιτών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
 - (β) Χορηγεί τις άδειες άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.
 - (γ) Χορηγεί, ανανεώνει, ανακαλεί και αφαιρεί τις άδειες εκγυμναστών, καθώς και ίδρυσης και λειτουργίας σχολών υποψηφίων οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.
 - (δ) Εκδίδει τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων, και διενεργεί επιθεωρήσεις και ηλεκτρολογικούς ελέγχους.
 - (ε) Χορηγεί εξουσιοδοτήσεις σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για διάθεση Κάρτας Ελέγχου Καυσαερίων (ΚΕΚ), και παρακολουθεί και ελέγχει τα Κέντρα Ελέγχου Καυσαερίων.

(στ) Χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για τοποθέτηση συστημάτων περιορισμού ταχυτήτων.

(ζ) Θεωρεί τις Κάρτες Επιθεώρησης και Επισκευών των ενοικιαζόμενων οχημάτων.

(γ) Αρμοδιότητες Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Σηματοδότησης

Το Τμήμα έχει αντικείμενο την μελέτη και εκτέλεση έργων που αφορούν:

- I. Στην επέκταση, συντήρηση, επισκευή και βελτίωση του δικτύου ηλεκτροφωτισμού των οδών και γενικά των υπαιθρίων χώρων του Δήμου, καθώς και του φωτισμού για την ανάδειξη των δημοτικών κτιρίων, μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της περιοχής.
- II. Στην επέκταση, συντήρηση και επισκευή του δικτύου φωτεινής σηματοδότησης για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας στην περιοχή του Δήμου.
- III. Στην εγκατάσταση και συντήρηση κάθε είδους πληροφοριακών πινακίδων στην περιοχή του Δήμου (πινακίδες ονομασίας οδών και πλατειών, αρίθμησης κτιρίων, παροχής πληροφοριών σε οδηγούς και διερχόμενους, πινακίδες στάσεων συγκοινωνιακών μέσων κλπ).
- IV. Στην εκτέλεση εργασιών απομάκρυνσης παράνομων διαφημιστικών πινακίδων.
- V. Στην εκτέλεση εργασιών σήμανσης και διαγράμμισης οδών, καθώς και τοποθέτησης και συντήρησης προστατευτικών μέσων για την ασφάλεια της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών.
- VI. Στη συντήρηση, επισκευή ή βελτίωση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και των κάθε είδους Η/Μ εγκαταστάσεων των Δήμου.

Για τα ανωτέρω έργα οι αρμοδιότητες του Τμήματος είναι ανάλογες με εκείνες του Τμήματος Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων. Επίσης το Τμήμα μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Γραφείων Συντήρησης Υποδομών σε δημοτικές ενότητες του Δήμου.

(δ) Αρμοδιότητες Τμήματος Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων

Το Τμήμα έχει αντικείμενο την μελέτη, κατασκευή και συντήρηση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, τη κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα, τα υδραυλικά και τεχνικά έργα προστασίας του περιβάλλοντος κλπ. Στα τεχνικά έργα προστασίας του περιβάλλοντος περιλαμβάνεται η αποκατάσταση τυχόν λειτουργούντος

εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου χώρου ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ). Το Τμήμα συνεργάζεται με τις υπηρεσίες Αγροτικής παραγωγής και Περιβάλλοντος

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος είναι ανάλογες με εκείνες του Τμήματος Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων.

Αρμοδιότητες Δ/νσης Κ.Ε.Π. και Αποκέντρωσης

Η Διεύθυνση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και Αποκέντρωσης είναι αρμόδια για την παροχή διοικητικών πληροφοριών και τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων από το στάδιο της υποβολής της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης, σε συνεργασία με τις καθ'υλην αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου. Μεριμνά επίσης σύσταση και εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Γραφείων Διοικητικών θεμάτων σε δημοτικές ενότητες του Δήμου. Επιπλέον αναλαμβάνει την οιαδήποτε επιπλέον εργασία που ανατίθεται με απόφαση του Δημάρχου, πέραν εκείνων που έχουν σχεδιασθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών. Η κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία προβλέπεται να μπορεί να λειτουργεί ως «Δημοτικό ΚΕΠ», για το σκοπό αυτό στο άρθρο με τίτλο «Διοίκηση – Εποπτεία – Συντονισμός» αναφέρεται ότι :

«Όλες οι κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη προκειμένου αυτές:

(α) να ενημερώνουν και να πληροφορούν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες,

(β) να παραλαμβάνουν αιτήσεις πολιτών για τη διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις κεντρικές υπηρεσίες και να διαβιβάζουν πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία και

(γ) να παραλαμβάνουν από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και να μεριμνούν για την παράδοσή τους στους πολίτες.

Εφόσον η υπηρεσία είναι σκόπιμο και τεχνικά εφικτό θα μπορούν να εκδίδουν τοπικά τα πιστοποιητικά που αφορούν στο δημοτολόγιο ή στο ληξιαρχείο και να διενεργούν και άλλες αρμοδιότητες που απαιτούν διοικητικό προσωπικό (πχ ανταποκριτές ΟΓΑ)

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά το Τμήμα Κ.Ε.Π , με έδρα την Ελασσόνα, και τα Τμήματα Κ.Ε.Π και Διοικητικών υποθέσεων με έδρα:το Βλαχογιάννι, την Βερδικούσια, την Κρανέα, το "Χάνι Χατζηγώγου", το Λιβάδι, την Τσαριτσάνη, και την Καλλιθέα, (προβλέπεται να λειτουργήσει σύντομα και Γραφείο ΚΕΠ)ενώ το Γραφείο διοικητικών

Θεμάτων με έδρα την Καρυά για θέματα εξυπηρέτησης του Πολίτη θα απευθύνεται στο Τμήμα ΚΕΠ Ελασσόνας ή σε άλλα Παραρτήματα ΚΕΠ του Δήμου.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Κ.Ε.Π. και

Αποκέντρωσης είναι οι εξής:

A) Αρμοδιότητες Τμήματος Εξυπηρέτησης Πολιτών στην Ελασσόνα

(α) Τομέας Εξυπηρέτησης Πολιτών

- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις δημόσιες υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητα τους και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.
- Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.
- Παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους πολίτες σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό των ΚΕΠ (επικύρωση εγγράφων, θεώρηση γνησίου υπογραφής, χορήγηση παράβολων, χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ).
- Τηρεί αρχεία και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία από την δράση των ΚΕΠ του Δήμου.

(β) Τομέας Εσωτερικής Ανταπόκρισης

- Υποδέχεται από άλλα Κ.Ε.Π. αιτήσεις πολιτών η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δήμου.
- Προωθεί τα ανωτέρω αιτήματα στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωση τους υπηρεσίες και παρακολουθεί τη διαδικασία της διεκπεραίωσης και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προθεσμιών.

- Παραλαμβάνει τα σχετικά έγγραφα από τις υπηρεσίες και τα αποστέλλει στα Κ.Ε.Π. της αρχικής υποβολής των αιτήσεων.
- Τηρεί τα σχετικά με τη διακίνηση των ανωτέρω αναφερόμενων αιτήσεων πολιτών στατιστικά στοιχεία.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

Β) Αρμοδιότητες των «Δημοτικών ΚΕΠ» και αποκεντρωμένων Γραφείων Διοικητικών υποθέσεων περιγράφονται στο Κεφάλαιο «Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών»

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές / τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν τις παρακάτω υπηρεσίες ανά ενότητα

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΚΡΑΝΕΑ»

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στη Κρανέα είναι οι εξής:

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

Α. Γραφείο ΚΕΠ

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου περιγράφονται στο άρθρο 15 του παρόντος.(πλην της περίπτωσης αρ.6 που ανήκει αποκλειστικά στο Τμήμα ΚΕΠ στην Ελασσόνα)

Β. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να

προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.

- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητα τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΧΑΝΙ ΧΑΤΖΗΓΩΓΟΥ»

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στο Χάνι Χατζηγώγου είναι οι εξής:

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

A. Γραφείο ΚΕΠ.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου περιγράφονται στο άρθρο 15 του παρόντος. (πλην της περίπτωσης αρ.6 που ανήκει αποκλειστικά στο Τμήμα ΚΕΠ στην Ελασσόνα)

B. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.

- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητα τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΛΙΒΑΔΙ»

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στο Λιβάδι είναι οι εξής:

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

Α. Γραφείο ΚΕΠ

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου περιγράφονται στο άρθρο 15 του παρόντος. (πλην της περίπτωσης αρ.6 που ανήκει αποκλειστικά στο Τμήμα ΚΕΠ στην Ελασσόνα)

Β. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητα τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΚΑΛΛΙΘΕΑ»

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στη Καλλιθέα

είναι οι εξής:

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

Α. Γραφείο ΚΕΠ.

Συστήνεται το Γραφείο και οι αρμοδιότητες του περιγράφονται στο άρθρο 15(πλην της περίπτωσης αρ. 6 που ανήκει αποκλειστικά στο Τμήμα ΚΕΠ Ελασσόνας.)

Α. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητα τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.

- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙ»

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στο Βλαχογιάννι είναι οι εξής:

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

A. Γραφείο ΚΕΠ.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου περιγράφονται στο άρθρο 15 του παρόντος. (πλην της περίπτωσης αρ.6 που ανήκει αποκλειστικά στο Τμήμα ΚΕΠ στην Ελασσόνα)

B. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.

- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητα τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗ»

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στη Τσαριτσάνη είναι οι εξής:

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

Α Γραφείο ΚΕΠ.

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου περιγράφονται στο άρθρο 15 του παρόντος. (πλην της περίπτωσης αρ.6 που ανήκει αποκλειστικά στο Τμήμα ΚΕΠ στην Ελασσόνα)

Β. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές

τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.

- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητα τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΚΑΡΥΑ»

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στη Καρυά είναι οι εξής:

Α. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής

ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).

- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες. 8) Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητα τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης. 11) Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.
- 12) Για άλλα θέματα εξυπηρέτησης του Πολίτη απευθύνεται στο Τμήμα ΚΕΠ Ελασσόνας ή αντίστοιχα Παραρτήματα του Δήμου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ «ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑ»

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στη Βερδικούσια είναι οι εξής:

Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ»

Α. Γραφείο ΚΕΠ

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου περιγράφονται στο άρθρο 15 του παρόντος (πλην της περίπτωσης αρ.6 που ανήκει αποκλειστικά στο Τμήμα ΚΕΠ στην Ελασσόνα)

Β. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων

- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα τμήματα της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
- Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
- Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
- Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
- Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
- Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητα τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωση τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
- Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοση τους στους πολίτες.
- Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
- Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

Αρμοδιότητες Προϊσταμένων Διοικητικών Ενοτήτων

Ο Προϊστάμενος μιας διοικητικής ενότητας (Διεύθυνσης, Τμήματος, Αυτοτελούς Τμήματος ή Αυτοτελούς Γραφείου) ευθύνεται έναντι του αμέσως υπερκείμενου διοικητικού επιπέδου για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των λειτουργιών της ενότητας, προγραμματίζοντας, οργανώνοντας, συντονίζοντας και ελέγχοντας τις επί μέρους δραστηριότητες, έτσι ώστε να εκπληρώνονται οι περιοδικοί στόχοι του Δήμου με βάση τα αντίστοιχα προγράμματα δράσης. Ειδικότερα ο προϊστάμενος της διοικητικής ενότητας:

- Διατυπώνει σε συνεργασία με το ιεραρχικά ανώτερο διοικητικό επίπεδο και τη Διεύθυνση Προγραμματισμού, τους στόχους και τα προγράμματα δράσης της διοικητικής ενότητας καθώς και τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς, σε συνεργασία με τις Οικονομικές Υπηρεσίες.
- Φροντίζει για την υλοποίηση των κατά περίπτωση αποφάσεων των ιεραρχικά ανωτέρων διοικητικών επιπέδων.
- Υπογράφει τα σχετικά έγγραφα για τις αποφάσεις που αποκεντρώνονται στον υπηρεσιακό μηχανισμό μετά από εξουσιοδότηση του Δημάρχου.
- Μεριμνά για την στελέχωση, την οργάνωση, τον συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της διοικητικής ενότητας με τρόπο ώστε να υλοποιούνται αποτελεσματικά τα προγράμματα δράσης και οι κατά περίπτωση αποφάσεις ή εντολές.
- Μεριμνά για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δράσης της διοικητικής ενότητας, τη βελτίωση της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού και των τεχνικών μέσων, την καλύτερη εξυπηρέτηση του δημότη και την καλύτερη ανταπόκριση της ενότητας στις τοπικές ανάγκες.
- Εποπτεύει, αξιολογεί και κατευθύνει το προσωπικό της διοικητικής ενότητας, μεριμνώντας για την ανάπτυξη και επιμόρφωση του, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και τη διατήρηση αρμονικών εργασιακών σχέσεων.
- Ετοιμάζει τους περιοδικούς απολογισμούς των προγραμμάτων δράσης της διοικητικής ενότητας και τους αντίστοιχους οικονομικούς απολογισμούς σε συνεργασία με τις οικονομικές υπηρεσίες.
- Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που σχετίζεται με τις αρμοδιότητες της διοικητικής μονάδας του, την χαρακτηρίζει και την διανέμει στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες ή υπαλλήλους παρέχοντας τις αναγκαίες οδηγίες για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν.

- Εισηγείται για θέματα αρμοδιότητας της διοικητικής ενότητας προς τον προϊστάμενο του ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου και τα αρμόδια πολιτικά όργανα και παρίσταται, εφόσον απαιτηθεί, στις συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων και επιτροπών.
- Έχει το δικαίωμα τροποποίησης ή απόρριψης των υπηρεσιακών εισηγήσεων των κατώτερων ιεραρχικά επιπέδων με ενυπόγραφο πάντοτε σημείωση του στα σχετικά έγγραφα και παράλληλη υποχρέωση έγκαιρης και αιτιολογημένης ενημέρωσης του ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου.
- Έχει την ευθύνη ελέγχου και θεώρησης όλων των εγγράφων των υπαλλήλων της διοικητικής ενότητας που εποπτεύει.
- Δέχεται τους πολίτες και παρέχει τις αναγκαίες διευκρινήσεις σε περιπτώσεις παραπόνων και διαφορών σχετικών με τις υπηρεσίες που εποπτεύει. Εισηγείται συστήματα ενημέρωσης των δημοτών σχετικά με τις προσφερόμενες υπηρεσίες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους έναντι του Δήμου.
- Συνεργάζεται με προϊσταμένους άλλων διοικητικών ενότητων του Δήμου ή των νομικών προσώπων του για τον συντονισμό και την ολοκλήρωση των λειτουργιών του Δήμου.
- Συνεργάζεται με φορείς εκτός Δήμου που σχετίζονται με τις λειτουργίες της διοικητικής ενότητας.
- Είναι υπεύθυνος για την νομιμότητα των ενεργειών της διοικητικής μονάδας του.
- Παρακολουθεί τη νομοθεσία, τις εξελίξεις της επιστήμης και τεχνολογίας και τις εξελίξεις στον τοπικό, ελληνικό και διεθνές περιβάλλον, που έχουν σχέση με τις λειτουργίες της διοικητικής ενότητας. Ενημερώνει το προσωπικό και μεριμνά για την τήρηση των νομικών διατάξεων, την εφαρμογή καινοτομιών και την προσαρμογή της λειτουργίας της διοικητικής ενότητας στις εξελίξεις του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με το ΟΕΥ του Δήμου Ελασσόνας προβλέπονται οι ακόλουθες θέσεις προσωπικού:

ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Ορίζονται οι ακόλουθες θέσεις ειδικού προσωπικού :

- Μία (1) θέση Γενικού Γραμματέα.

- Μία (1) θέση Ιδιαίτερου Γραμματέα Δημάρχου.
- Τρεις (3) θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών.
- Δύο(2) θέσεις Δικηγόρων «με έμμισθη εντολή»

Επίσης ορίζονται οι ακόλουθες θέσεις Ειδικού Επιστημονικού προσωπικού

- Μία (1) θέση Γιατρού εργασίας
- Μία (1) θέση Τεχνικού ασφαλείας

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού του Δήμου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες :

- A. Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).
- B. Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ).
- Γ. Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ).
- Δ. Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ).

Στην κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις:

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ	Σημερινές θέσεις	Νέες θέσεις
ΠΕ Διοικητικού	3	1
ΠΕ Κοινωνιολόγων	2	
ΠΕ Οικονομικού - Λογιστικού	2	1
ΠΕ Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης		1
ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών	2	1
ΠΕ Συγκοινωνιολόγων		
ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών		1
ΠΕ Μηχανολόγων Μηχανικών		1
ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών		1
ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών	1	1
ΠΕ Χημικών Μηχανικών		
ΠΕ Μηχανικών Περιβάλλοντος		
ΠΕ Γεωπόνων (ζωικής ή φυτικής παραγωγής)	3	2
ΠΕ Δασολόγων		
ΠΕ Ιστορίας - Αρχαιολογίας		
ΠΕ Πληροφορικής		1
ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Η/Υ	1	1
ΠΕ Αγρονόμων Τοπ/φων Μηχ/κων	1	

ΠΕ Κοινων.Πολιτικής-Κοινων.Ανθρωπολογίας	1	
ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού	2	
ΠΕ Κτηνιάτρων		
Π Ε Ψυχολόγων		
ΠΕ Γεωτεχνικών		
Π Ε Ιχθυολόγων		
ΠΕ Μηχανικών Χωροταξίας & Περιβάλλοντος		1
ΠΕ Επικοινωνιών και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης		1
ΠΕ Θεατρικών Σπουδών, Μουσικών Σπουδών και Καλών Τεχνών		1
ΠΕ Δημοτικής Αστυνομίας		
ΠΕ Διοίκησης Επιχειρήσεων		
ΠΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	8	
Σύνολο θέσεων ΠΕ	26	15

Στην κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις:

Κλάδος	Σημερινές	Νέες Θέσεις
ΤΕ Βιβλιοθηκονόμων		1
ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών		
ΤΕ Μηχανικών Πολιτικών Έργων Υποδομής		1
ΤΕ Μηχανικών Πολιτικών Δομικών Έργων	2	
ΤΕ Τεχνολόγων Μηχανολόγων Μηχανικών		1
ΤΕ Τεχνολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	1	
ΤΕ Τεχνολόγων Τοπογράφων	1	1
ΤΕ Ενεργειακής και Περιβαλλοντικής Τεχνολογίας		1
ΤΕ Επισκεπτών και Επισκεπτριών Υγείας		
ΤΕ Πολιτικών Μηχ/κων	2	
ΤΕ Εποπτών Δημόσιας Υγείας		1
ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών		1
ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας		
ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας		1
ΤΕ Τεχνολόγων Τροφίμων		
ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας (ζωικής ή φυτικής παραγωγής)	1	3
ΤΕ Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού		
ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού	3	
ΤΕ Πληροφορικής	1	1
ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ. Α.		1

ΤΕ Οικονομικού-Λογιστικού	2	
ΤΕ Γεωργ.Μηχ/των & Αρδεύσεων	1	1
ΤΕ Δημοτικής Αστυνομίας		1
ΤΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	5	
Σύνολο θέσεων ΤΕ	19	15

Στην κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις:

ΚΛΑΔΟΣ ΔΕ	Σημερινές θέσεις	Νέες θέσεις
ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού	15	
ΔΕ Εποπτών Φυλάκων Σχολικών Κτιρίων		
ΔΕ Εποπτών Καθαριότητας		
ΔΕ Τηλεφωνητών		1
ΔΕ Δομικών Έργων		1
ΔΕ Σχεδιαστών		
ΔΕ Διεκπεραίωσης Πολιτών	1	
ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας	5	2
ΔΕ Γεωργοτεχνιτών		2
ΔΕ Ηλεκτρολόγων		1
ΔΕ Μηχανοτεχνιτών Αυτοκινήτων		1
ΔΕ Ηλεκτροτεχνιτών Αυτοκινήτων		1
ΔΕ Χειριστών Μηχανημάτων Έρμων	1	2
ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων	5	5
ΔΕ Τεχνιτών Χειριστές Γκρέιντερ Χειριστές GSB Υδραυλικός Α '-Β κύκλου σπουδών Ελαιοχρωματιστής	1	2 2 1 1
ΔΕ Κηπουρών - Δενδροκόμων -Ανθοκόμων- Δενδροκηπουρών)		2
ΔΕ Ποοσωπικού Ασφαλείας		
ΔΕ Προσωπικού Χειριστών Η/Υ	1	
ΔΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	1	
ΔΕ Φυλάκων	1	
ΔΕ Εισπρακτόρων	1	1
Σύνολο θέσεων ΔΕ	32	25

Στην κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις:

ΚΛΑΔΟΣ ΥΕ	Σημερινές Θέσεις	Νέες Θέσεις
ΥΕ Κλητήρων - θυρωρών- Γενικών Καθηκόντων		1
ΥΕ Επιστατών Καθαριότητας		1
ΥΕ Φυλάκων Σχολείων		2
ΥΕ Γενικών καθηκόντων	2	
ΥΕ Καθαριότητος Γραφείων		1
ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	14	10
ΥΕ Εργατών Πρασίνου	1	2
ΥΕ Εργατών Νεκροταφείου		1
ΥΕ Εργατών Τεχνικών Υπηρεσιών (π.χ οδοποιίας)		
ΥΕ Εργατών Ύδρευσης	1	
ΥΕ Υδρονομέων	1	
ΥΕ καθαριστριών		
Σύνολο θέσεων ΥΕ	19	18

ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΔΕ Εισπρακτόρων	1
ΥΕ Καθαριστριών	34
Σύνολο	35

ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Προβλέπονται οι παρακάτω θέσεις που καλύπτονται ή θα καλυφθούν από προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ) :

Ειδικότητες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
Γιατρός εργασίας	1 Νέα θέση
Τεχνικός ασφαλείας	1 »
Μουσικοί	1
Σύνολο θέσεων ΙΔΑΧ	1

Προβλέπονται οι παρακάτω θέσεις που καλύπτονται από προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ) και οι οποίες είναι προσωποπαγείς. Οι θέσεις αυτές καταργούνται όταν κενωθούν με οποιονδήποτε τρόπο.

Ειδικότητες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΕ Διοικητικού	1
ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας	1
ΤΕ Τεχν.Ηλεκτρολόγων	1
ΔΕ Χειριστών Μηχ/των Έρνου	1

ΔΕ Χειριστών Μηχ/των	1
ΔΕ Διοικητικού	3
ΔΕ Χειριστών Καλαθοφόρου οχήματος	1
ΔΕ Συντηρητών	1
ΔΕ Ηλεκτρονικών	1
ΔΕ Χειριστών Μηχ/των Σαρώθρου	1
ΥΕ Φυλάκων	4
ΥΕ Εργατών Ύδρευσης	1
ΥΕ Κηπουρών	1
ΥΕ Εργατών καθαριότητας	1
ΥΕ Καθαριστριών Γραφείων	1
Σύνολο προσωποπαγών θέσεων ΙΔΑΧ	20

ΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Προβλέπονται Εβδομήντα(70) θέσεις διαφόρων ειδικοτήτων, για την αντιμετώπιση εποχικών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών καθώς και για κάλυψη αναγκών ανταποδοτικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Προϊστάμενοι διοικητικών μονάδων

	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ (Οργανική μονάδα)	ΚΛΑΔΟΣ
1	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων.	ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών, ΠΕ Επικοινωνιών και ΜΜΕ ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ.Α ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού.
2	Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, ΤΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΔΕ Διοικητικού- Λογιστικού.
3	Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας	ΠΕ Διοικητικού, ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, ΤΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΤΕ ή ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας, ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού.
4	Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	ΠΕ Ηλεκτρ. Μηχ. & Μηχ. Η/Υ, ΠΕ Γεωπόνων, ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΠΕ Κοινων. Πολιτ. & Κοιν. Ανθρωπολογίας, ΠΕ Οικον.& Περιφ. Ανάπτυξης, ΠΕ Αγρον. - Τοπ/φων , ΠΕ Μηχανικών Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, ΠΕ Διοικητικών, ΠΕ Περιβαλλοντολόγων, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού , ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπόνων ,ΤΕ Γεωργικών Μηχ/των και Αρδεύσεων, ΤΕ

	Τμήμα Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης Τμήμα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΙΤΕ) και Διασύνδεσης	ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής, ΠΕ Ηλεκτρ. Μηχ. & Μηχ. Η/Υ, ΔΕ Προσωπικού Χειριστών Η/Υ.
	Τμήμα Αγροτικής Παραγωγής	ΠΕ Γεωπόνων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπόνων ή ΤΕ Γεωργικών Μηχ/των και Αρδεύσεων, ΔΕ Γεωργοτεχνιτών.
	Τμήμα Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, ΤΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΔΕ Διοικητικού-
	Εμπορικών Δραστηριοτήτων Τμήμα Απασχόλησης και Τουρισμού	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού, ΤΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΔΕ Διοικητικού-
5	Διεύθυνση, Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΠΕ Πολιτικών Μηχ/κων , ΠΕ Αγρονόμων Τοπ/φων Μηχ/κων, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχ/κων & Μηχ/κων Η/Υ, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχ/κων ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχ/κων ΠΕ Μηχανολόγων Μηχανικών ,ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών, ΠΕ Γεωπόνων, ΤΕ Διοικ.-Λογιστικού, ΤΕ Οικονομικού-Λογιστικού, ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπόνων, ΤΕ Γεωργικών Μηχ/των και Αρδεύσεων, ΤΕ Μηχ/κων Πολ. έργων υποδομής, ΤΕ Μηχ/κων Πολιτικών Δομικών έργων, ΤΕ Τεχνολόγων Μηχ/γων Μηχ/κών, ΤΕ Τεχνολόγων Ηλεκ/γων Μηχ/κών, ΤΕ Τεχνολόγων Τοπογράφων, ΤΕ Ενεο/κής και Πεο/κής
	Τμήμα Αποκομιδής Απορριμμάτων και Ανακυκλώσιμων υλικών	
	Τμήμα Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων και Ειδικών Συνεργείων	
	Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	
	Τμήμα Περιβάλλοντος - Πολιτικής Προστασίας & Πρασίνου	ΠΕ Γεωπόνων, ΠΕ Πολιτικών Μηχ/κων , ΠΕ Αγρονόμων Τοπ/φων Μηχ/κων, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχ/κων & Μηχ/κων Η/Υ, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχ/κων ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχ/κων ,ΠΕ Μηχανολόγων Μηχανικών, ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών, ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπόνων, ΤΕ Μηχ/κων Πολ. έργων υποδομής, ΤΕ Μηχ/κων Πολιτικών Δομικών έργων, ΤΕ Τεχνολόγων Μηχ/γων Μηχ/κών, ΤΕ Τεχνολόγων Ηλεκ/γων Μηχ/κών, ΤΕ Τεχνολόγων Τοπογράφων, ΤΕ Ενεο/κής και Πεο/κής Τεχνολογίας, ΤΕ Πολιτικών Μηχ/κών. ΤΕ

6	Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών, ΠΕ Κοινωνιολογίας, ΠΕ Διοικητ. - Οικονομ., ΤΕ Διοικ.-Λογιστικού, ΤΕ Οικονομικού-Λογιστικού.
	Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων	
	Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Κοινωνιολογίας, ΠΕ Διοικητ. - Οικονομ., ΤΕ Διοικητ. -Λογιστικού, ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού.
	Τμήμα Αλλοδαπών -Μετανάστευσης & Διοικητικής Μέριμνας-Παιδείας	
	Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητ. -Οικονομ., ΤΕ Διοικητ. - Λογιστικού, ΠΕ Κοινωνιολογίας, ΔΕ Χειριστών Η/Υ.
7	Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών	ΠΕ Οικονομικών, ΠΕ Οικονομικού - Λογιστικού, Π.Ε Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Π.Ε Διοικητικού - Οικονομικού, ΤΕ Οικονομικού.-Λογιστικού, ΤΕ Διοικητ.-Λογιστικού.
	Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών	
	Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας	
	Τμήμα Ταμείου	
8	Διεύθυνση Χωροταξίας ΑΤεχνικών Υπηρεσιών	ΠΕ Πολιτικών Μηχ/κων, ΠΕ Αγρονόμων Τοπ/φων Μηχ/κων, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχ/κων & Μηχ/κων Η/Υ, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχ/κων ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχ/κων ΠΕ Μηχανολόγων Μηχανικών, ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών, ΤΕ Μηχ/κων Πολ. έργων υποδομής, ΤΕ Μηχ/κων Πολιτικών Δομικών έργων, ΤΕ Τεχνολόγων Μηχ/κων Μηχ/κων, ΤΕ Τεχνολόγων Ηλεκ/κων Μηχ/κων, ΤΕ Τεχνολόγων Τοπογράφων, ΤΕ Ενεργ/κής και Περι/κής Τεχνολογίας, ΤΕ Πολιτικών Μηχ/κων.
	Τμήμα Πολεοδομίας	ΠΕ Πολιτικών Μηχ/κων, ΠΕ Αγρονόμων Τοπ/φων Μηχ/κων, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχ/κων & Μηχ/κων Η/Υ, ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχ/κων ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχ/κων ΠΕ Μηχανολόγων Μηχανικών, ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών, ΤΕ Μηχ/κων

		Πολ. έργων υποδομής, ΤΕ Μηχ/κων Πολιτικών Δομικών έργων, ΤΕ Τεχνολόγων Μηχ/γων Μηχ/κών, ΤΕ Τεχνολόγων Ηλεκ/γων Μηχ/κών, ΤΕ Τεχνολόγων Τοπογράφων, ΤΕ Ενεργ/κής και Περι/κής Τεχνολογίας, ΤΕ Πολιτικών Μηχ/κών.
	Τμήμα Συγκοινωνιακών και Κτιριακών Έργων	
	Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων και Σηματοδότησης	
	Τμήμα Υδραυλικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων	
	Τμήμα Συγκοινωνιών και Εγκαταστάσεων	
9	Διεύθυνση ΚΕΠ & Αποκέντρωσης	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΠΕ ή ΤΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών ΤΕ Διοικ.-Λογιστικού, ΤΕ Οικονομικού-Λογιστικού.
	Τμήμα ΚΕΠ Ελασσόνας	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΠΕ Κοινωνιολογίας, ΤΕ Διοικητ. - Λογιστικού, ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού.
10	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ: Βλαχογιάννι, Βερδικούσια, Κρανέα, Σαραντάπορο, Λιβάδι, Τσαριτσάνη	
	Τμήμα «Δημοτικού ΚΕΠ» με έδρα: Βλαχογιάννι, Βερδικούσια, Κρανέα, Σαραντάπορο, Λιβάδι, Τσαριτσάνη, Καλλιθέα	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΠΕ Κοινωνιολογίας, ΤΕ Διοικητ. - Λογιστικού, ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού.
	Γραφείο Διοικητικών θεμάτων	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΤΕ Οικονομικού-Λογιστικού, ΠΕ Κοινωνιολογίας, ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού.
11	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ: Κάρυα	ΠΕ Διοικητικού, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΤΕ Οικονομικού-Λογιστικού, ΠΕ Κοινωνιολογίας, ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού.

2.4. Υφιστάμενη Οικονομική κατάσταση του Δήμου Ελασσόνας

Το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα με βάση το Κλασικό Λογιστικό Σχέδιο Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού), σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.Δ. 315/30.12.1999, εφαρμόζεται από τους Δήμους και τις Κοινότητες της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης που έχουν, είτε πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία γενική απογραφή του πληθυσμού είτε έσοδα άνω των 1.467.351,43 ευρώ ετησίως.

Οι Δήμοι που εφαρμόζουν το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα συντάσσουν εκτός από τον Απολογισμό και τις εξής οικονομικές δραστηριότητες:

- Ισολογισμό τέλους χρήσης
- Κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης
- Πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων
- Κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως
- Προσάρτημα ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσης.

Στο πλαίσιο των διαδικασιών προγραμματισμού, διαχείρισης και ελέγχου των οικονομικών μονάδων κάθε μορφής (ΟΤΑ, ιδιωτικές–δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμοί δημοσίου δικαίου, κ.ά.) έχουν αναπτυχθεί από την χρηματοοικονομική επιστήμη διάφορα μέσα και τεχνικές με αντικείμενο την παρακολούθηση και αξιολόγηση των λειτουργιών τους.

Η *δομή και λειτουργία της οικονομικής υπηρεσίας* λαμβάνεται υπόψη στα πλαίσια της εκτέλεσης τόσο της δημοσιονομικής πλευράς (εκτέλεση προϋπολογισμού), όσο και της χρηματοοικονομικής (διπλογραφική μέθοδος).

Οι *αριθμοδείκτες* αποτελούν την πλέον γνωστή και ευρέως χρησιμοποιούμενη κατηγορία μέσων με στόχο, πρώτον για την καταγραφή-μέτρηση των πόρων που χρησιμοποιεί μία μονάδα, δεύτερον για την ανάλυση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνει και τρίτον για την συγκριτική της εξέταση με άλλες ομοειδείς.

Οι *χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες* καταγράφουν, αναλύουν και αξιολογούν οικονομικά-λογιστικά δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και στατιστικά στοιχεία με αντικείμενο:

- την κατανόηση της οικονομικής συμπεριφοράς μίας συγκεκριμένης μονάδας,
- την επισήμανση τάσεων σε κρίσιμα οικονομικά της μεγέθη,
- την αποτίμηση των επιδράσεων που δέχεται από το οικονομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται,
- τη σύγκριση της με άλλες ομοειδείς,
- την τεκμηρίωση προτάσεων και εναλλακτικών λύσεων, σε σχέση με τις επιλογές και τις προτεραιότητες της.

Οι Δήμοι αποτελούν μία κατηγορία οικονομικών μονάδων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

- Παρέχουν υπηρεσίες και κατασκευάζουν έργα υποδομής που χαρακτηρίζονται ως τοπικά δημόσια αγαθά, τα οποία δεν είναι δυνατό να παραχθούν είτε σε ικανοποιητικές ποσότητες είτε με τις κατάλληλες προδιαγραφές από την αγορά, ούτε μπορούν να τιμολογηθούν με τις κλασσικές μεθόδους του ιδιωτικού τομέα.
- Δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, όπως οι επιχειρήσεις.
- Αποτελούν φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας σε τοπικό επίπεδο.

Οι οικονομικοί τους στόχοι κατά συνέπεια (πρέπει να) επικεντρώνονται σε τρεις κατευθύνσεις:

1. στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (παραγωγή τοπικών δημόσιων αγαθών) με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, με βάση ορισμένα πρότυπα ποιότητας,
2. στην εξεύρεση σταθερών και μόνιμων εσόδων που επιτρέπουν την υιοθέτηση διαδικασιών σχεδιασμού και προγραμματισμού.
3. στην εξασφάλιση πλεονάσματος για να επιτευχθεί η υλοποίηση μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων.

Η κατάρτιση χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών για να αξιολογηθούν οι δραστηριότητες και οι λειτουργίες των Δήμων θα πρέπει αφενός μεν να λαμβάνει υπόψη της τα παραπάνω χαρακτηριστικά, αφετέρου δε να χρησιμοποιεί αξιόπιστα και κατάλληλα δεδομένα και στοιχεία.

Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και του νέου τύπου προϋπολογισμού στους Δήμους παρέχει τη δυνατότητα εκπόνησης σειράς αριθμοδεικτών που επιτρέπουν μία πλήρη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση της οικονομικής τους κατάστασης και των προοπτικών τους, καθώς και τις μεταξύ τους συγκρίσεις.

Με βάση τα παραπάνω είναι δυνατόν να υπολογιστούν μία σειρά από δείκτες, οι οποίοι, αφενός μεν θα περιγράφουν με ικανοποιητικό βαθμό ακρίβειας την οικονομική κατάσταση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, αφετέρου δε θα προσεγγίζουν σε μεσοπρόθεσμη βάση τις οικονομικές τους προοπτικές:

- *Δείκτες εισροών - εκροών*, με αντικείμενο την ανάλυση των εσόδων και των εξόδων, με βάση την κωδικοποίηση του λογιστικού συστήματος των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ.
- *Δείκτες οικονομικής επίδοσης*, με αντικείμενο την αξιολόγηση των διαδικασιών προγραμματισμού και οικονομικής διαχείρισης που εφαρμόζουν οι ΟΤΑ.
- *Δείκτες επενδύσεων*, με αντικείμενο την ανάλυση των επενδυτικών προτεραιοτήτων και επιλογών των δημοτικών αρχών.
- *Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης*, για να αξιολογηθούν οι μέσο-μακροπρόθεσμες δυνατότητες και επιλογές των δημοτικών αρχών.

Η παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης του νέου Δήμου Ελασσόνας πραγματοποιείται μόνο για το έτος 2011, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν ακόμη συγκεντρωτικά απολογιστικά στοιχεία του έτους 2012.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η συνοπτική οικονομική κατάσταση απολογισμού εσόδων – εξόδων έτους 2011.

Πίνακας 41: Έσοδα Δήμου Ελασσόνας / 2011

Κωδικός Αριθμοί	Έσοδα και Εισπράξεις	Προϋπολογισμός/ Διαμορφωμένος	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα σύνολο
0	Τακτικά Έσοδα	12.366.453,95	9.658.248,45	9.068.438,70
1(πλην13)	Έκτακτα έσοδα (πλην επιχορηγήσεις για επενδύσεις)	1.833.758,10	996.966,09	992.266,09
2	Έσοδα παρελθόντων ετών	770.950,00	450.443,98	269.728,41
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0	0	
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά παρελθόντα έτη	2.317.454,37	2.023.527,53	272.848,03
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου, Ασφ. Φορέων και Τρίτων	1.956.800,00	1.474.984,40	1.474.984,40
5	Χρηματικό υπόλοιπο	504.442,91	504.442,91	504.442,91
13	Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	6.847.444,48	1.762.986,54	1.762.986,54
	Σύνολο Πόρων:	26.597.303,81	16.871.599,90	14.345.695,08

Πίνακας 42: Έξοδα και πληρωμές Δήμου Ελασσόνας / 2011

Κωδικός Αριθμοί	Έξοδα και Πληρωμές	Προϋπολογισμός/ Διαμορφωμένος	Τιμολογηθέντα	Πληρωθέντα σύνολο
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.530.949,38	4.384.556,31	4.313.230,33
61	Αμοιβές Αιρετών	1.102.600,00	674.016,29	490.885,46
62	Αμοιβές τρίτων	1.663.661,75	1.024.628,77	624.628,98
63	Φόροι-Τέλη	35.000,00	17.276,98	17.011,98
64	Λοιπά Γενικά Έξοδα	409.550,00	90.637,72	41.700,06
651	Τοκοχρεολύσια δανείων	1.125.982,11	882.171,92	882.052,33
66	Προμήθειες – Αναλώσεις υλικών	1.145.276,87	587.880,93	370.720,01
67	Μεταβιβάσεις σε τρίτους	2.317.033,18	1.487.378,93	1.047.519,71
68	Λοιπά έξοδα	26.000,00	13.094,64	13.094,64
81	Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.	6.201.344,19	7.181,19	2.271.958,91

82,85	Λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις	1.809.000,00	155.457,55	1.526.713,36
	Επενδύσεις			
71	Αγορές	508.008,34	277.561,80	141.494,39
73	Έργα	4.175.912,67	1.769.212,43	983.772,65
74	Μελέτες	436.475,46	64.035,27	19.975,20
9111	Αποθεματικό	110.509,86	0	0
	Σύνολο εξόδων και πληρωμών:	26.597.303,81	11.435.090,73	12.757.183,32

Πίνακας 43: Συγκεντρωτικός πίνακας οικονομικών στοιχείων Δήμου Ελασσόνας / Περίοδος 01-01-2011 έως 31-12-2011

	ΕΝΑΡΞΗ 01/01/2011	ΛΗΞΗ 31/12/2011
ΤΑΜΕΙΟ	504.442,91	1.613.688,09
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	5.849.022,45	5.775.945,22
ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	518.212,33	340.323,52
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	59.040,38	19.928,15
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	167.459,84	3.119,51
ΔΑΝΕΙΑ	3.908.001,33	3.451.751,42
ΟΦΕΙΛΕΤΕΣ-ΠΕΛΑΤΕΣ	2.022.227,53	2.532.810,00
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΔΕΥΑΕΛ-ΚΕΔΕ	10.846,97	121.285,90
ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ		284.100,46
ΤΟΚΟΙ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		23.468,63

Πίνακας 44: Έσοδα Δήμου Ελασσόνας / 2012

Κωδικός Αριθμός	Έσοδα και Εισπράξεις	Προϋπολογισμός	Διαμορφωμένος	Εισπραχθέντα σύνολο
0	Τακτικά Έσοδα	11.098.058,77	11.200.279,63	8.006.834,50
1(πλην13)	Έκτακτα έσοδα (πλην επιχορηγήσεις για επενδύσεις)	1.078.636,46	1.407.593,29	1.290.569,77
2	Έσοδα παρελθόντων ετών	363.000,00	406.377,69	27.689,68
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0	0	0
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά παρελθόντα έτη	2.860.374,34	2.851.583,61	486.500,81
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου, Ασφ. Φορέων και Τρίτων	1.760.000,00	2.076.000,00	1.544.249,19
5	Χρηματικό υπόλοιπο	1.582.225,09	1.613.688,09	1.613.688,09
13	Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	4.071.567,31	4.402.212,13	4.252.679,88
	Σύνολο Πόρων:	22.813.861,97	23.957.734,44	17.222.211,92

Πίνακας 45: Έξοδα και πληρωμές Δήμου Ελασσόνας / 2012

Κωδικοί Αριθμοί	Έξοδα και Πληρωμές	Προϋπολογισμός	Διαμορφωμένος	Απολογισμός περιόδου
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	3.797.404,00	3.604.343,52	3.234.012,73
61,62	Αμοιβές και παροχές τρίτων	2.745.175,20	4.629.858,30	3.037.339,23
63,64	Φόροι-Τέλη , Λοιπά Γενικά Έξοδα	291.200,00	443.867,36	299.850,31
651	Τοκοχρεολύσια δανείων	955.500,00	845.295,29	836.617,92
66	Προμήθειες – Αναλώσιμα υλικών	947.900,00	1.018.200,00	413.496,97
67,68	Μεταβιβάσεις σε τρίτους , Λοιπά έξοδα	2.464.196,45	1.794.091,60	1.311.632,04
81	Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.	5.441.911,52	5.426.291,92	3.004.068,48
82,85	Λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις	1.733.000,00	2.004.000,00	1.673.581,46
	Επενδύσεις			
71	Αγορές	533.933,00	386.253,00	133.730,02
73	Έργα	2.778.001,80	3.092.494,26	1.040.330,64
74	Μελέτες	645.140,00	681.590,00	184.380,37
75	Συμμετοχή σε επιχειρήσεις	0		
652	Τοκοχρεολύσια δανείων επενδύσεων	0		
9111	Αποθεματικό	480.500,00	31.449,19	
	Σύνολο εξόδων και πληρωμών:	22.813.861,97	23.957.734,44	15.169.040,17

2.5. Περιουσιακή κατάσταση του Δήμου Ελασσόνας

Οι ιδιοκτησίες ακινήτων του Δήμου Ελασσόνας, σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από το Δήμο, φαίνονται στους πίνακες που ακολουθούν:

Πίνακας 46: Κοινοτικά καταστήματα Δήμου Ελασσόνας

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ		
1	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ-ΤΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
2	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ-ΤΚ ΔΡΥΜΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
3	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
4	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
5	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
6	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΑΜΟΥΡΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
7	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ-ΤΚ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
8	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
9	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤ/ΤΟΣ-ΤΚ ΒΑΛΑΝΙΔΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
10	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝ.ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ-ΤΚ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

11	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤ/ΤΟΣ-ΤΚ ΓΑΛΑΝΟΒΡΥΣΗΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
12	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΠΡΑΙΤΩΡΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
13	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
14	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΔΟΜΕΝΙΚΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
15	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΜΑΓΟΥΛΑΣ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
16	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΣΥΚΕΑΣ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
17	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙΟΥ (ΝΕΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ)	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
18	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΑΚΡΗΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
19	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΛΟΥΤΡΟΥ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
20	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
21	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΔΚ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ
22	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΩΗΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΚ ΚΑΡΥΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ
23	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΚ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
24	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΔΟΛΙΧΗΣ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
25	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΚ ΛΟΦΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
26	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΦΛΑΜΠΟΥΡΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
27	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
28	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΑΛΥΒΙΩΝ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
29	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΟΚΚΙΝΟΠΗΛΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
30	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΟΚΚΙΝΟΓΗ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
31	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΥΘΙΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
32	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
33	ΚΤΙΡΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΚ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
34	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
35	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
36	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΗΛΕΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
37	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ "ΧΑΝΙ ΧΑΤΖΗΓΩΓΟΥ" ΜΗΛΕΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
38	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΛΥΚΟΥΔΙΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
39	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑΝΝΩΤΩΝ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
40	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΓΕΡΑΝΕΙΩΝ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
41	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΖΩΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ

Πίνακας 47: Αγροτικά ιατρεία, Πρόνοια

1	ΚΤΙΡΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΙΑΤΡΕΙΟΥ Τ.Κ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
2	ΚΤΙΡΙΟ ΙΑΤΡΕΙΟΥ Τ.Κ. ΛΟΥΤΡΟΥ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
3	ΚΤΙΡΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
4	ΚΤΙΡΙΟ ΙΑΤΡΕΙΟ-ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ Δ.Κ. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
5	ΚΤΙΡΙΟ ΙΑΤΡΕΙΟΥ ΛΟΦΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
6	ΚΤΙΡΙΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΚΑΛΥΒΙΩΝ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
7	ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΠΗ-ΚΟΙΝ.ΙΑΤΡΕΙΟΥ ΠΕΤΡΩΤΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ

Πίνακας 48: Σχολικές μονάδες

1	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΚ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
2	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΚ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
3	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΚ ΒΑΛΑΝΙΔΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
4	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΤΚ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
5	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΤΚ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

6	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΤΚ Μ.ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
7	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΤΚ ΓΑΛΑΝΟΒΡΥΣΗΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
8	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΚ ΑΕΤΟΡΑΧΗΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
9	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΚ ΑΓΙΟΝΕΡΙΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
10	ΚΤΙΡΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ,ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ,ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΤΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
11	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ -ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ -ΤΚ ΔΡΥΜΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
12	ΚΤΙΡΙΟ 2ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ+ ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
13	ΚΤΙΡΙΟ Α ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
14	ΚΤΙΡΙΟ 3 ^{ου} ΔΗΜ.& ΝΗΠΙΑΓ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
15	ΚΤΙΡΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ + ΚΤΙΡΙΟ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
16	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
17	ΚΤΙΡΙΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
18	ΚΤΙΡΙΟ 1 ^{ου} ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ-ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
19	ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ + ΚΤΙΡΙΟ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
20	ΚΤΙΡΙΟ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ Β΄ - ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
21	ΚΤΙΡΙΟ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΚ ΓΑΛΑΝΟΒΡΥΣΗΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
22	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΚ ΜΕΓ.ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
23	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΚ ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
24	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΚ ΔΟΜΕΝΙΚΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
25	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΚ ΠΡΑΙΤΩΡΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
26	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΚ ΜΑΓΟΥΛΑΣ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
27	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΚ ΑΜΟΥΡΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
28	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΚ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
29	ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ- ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΚ ΔΟΜΕΝΙΚΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
30	ΚΤΙΡΙΟ 3/Θ'ΕΣΙΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ & ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΚ ΣΥΚΕΑΣ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
31	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΚΡΗΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
32	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΚ ΛΟΥΤΡΟΥ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
33	ΚΤΙΡΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΚ ΛΟΥΤΡΟΥ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
34	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΤΕΕ ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ ΔΚ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
35	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
36	ΚΤΙΡΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
37	ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
38	ΚΤΙΡΙΟ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
39	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΚ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ
40	ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ ΔΚ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ
41	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ & ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΚ ΚΑΡΥΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ
42	ΚΤΙΡΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ Δ.Κ. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
43	1) ΚΤΙΡΙΟ 1ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Δ.Κ. ΛΙΒΑΔΙΟΥ 2) ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ Δ.Κ. ΛΙΒΑΔΙΟΥ 3) ΚΤΙΡΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ Δ.Κ. ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
44	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΔΟΛΙΧΗΣ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
45	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΛΟΦΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
46	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΣΠΡΟΧΩΜΑ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
47	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΦΛΑΜΠΟΥΡΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
48	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΣΠΑΡΜΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
49	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΦΛΑΜΠΟΥΡΟΥ-ΣΚΟΠΙΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
50	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ

51	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
52	ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ - ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
53	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΛΥΒΙΩΝ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
54	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΠΗΛΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
55	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΓΗ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
56	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΥΘΙΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
57	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
58	ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ + ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
59	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΜΠΕΛΙΑ-ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
60	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΚ ΦΑΡΜΑΚΗΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
61	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
62	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
63	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΜΗΛΕΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
64	ΚΤΙΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΥΚΟΥΔΙΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
65	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΙΑΝΝΩΤΩΝ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
66	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΕΡΑΝΕΙΩΝ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
67	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΕΡΑΝΕΙΩΝ (πρώην εστιατόριο)	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
68	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΖΩΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
69	ΚΤΙΡΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΑΖΩΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
70	ΚΤΙΡΙΟ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
71	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΥΚΟΥΔΙΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
72	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΡΥΑΣ	ΔΕ ΚΑΡΥΑΣ

Πίνακας 49: Πολιτιστικοί χώροι Δήμου Ελασσόνας

1	ΚΤΙΡΙΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ-ΤΚ ΔΡΥΜΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
2	ΚΤΙΡΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
3	ΚΤΙΡΙΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ-ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΔΚ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ
4	ΚΤΙΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ-ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΚ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
5	ΚΤΙΡΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΔΚ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
6	ΚΤΙΡΙΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ "ΑΙΘΟΥΣΑ ΖΑΝΕΙΟΥ" ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
7	ΚΤΙΡΙΟ ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΑΜΠΕΛΙΑ-ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
8	ΚΤΙΡΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ "ΠΑΝΤΕΛΟΠΟΥΛΕΙΟ" ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
9	ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΝΑΛΗΨΗΣ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
10	ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΚ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
11	ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
12	ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΥΚΟΥΔΙΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
13	ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΟ- ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ -ΤΚ ΓΑΛΑΝΟΒΡΥΣΗΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

14	ΚΤΙΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ-ΤΚ ΑΕΤΟΡΑΧΗΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
15	ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
16	ΚΤΙΡΙΟ ΩΔΕΙΟΥ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
17	ΚΤΙΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
18	ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ -ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
19	ΚΤΙΡΙΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΘΕΑΤΡΟ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

Πίνακας 50: Ιεροί Ναοί

1	Ι.Ν. ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΚ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΙΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
4	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ-ΤΚ ΒΑΛΑΝΙΔΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
6	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ-ΤΚ Μ.ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
7	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟΥ-ΤΚ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
9	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ ΤΚ ΓΙΑΝΝΩΤΩΝ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
10	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ ΤΚ ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
11	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΑΖΩΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
12	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟΥ-ΤΚ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
13	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΓΕΡΑΝΕΙΩΝ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
14	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΛΥΚΟΥΔΙΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
15	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΜΗΛΕΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
16	ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
17	ΕΚΚΛΗΣΙΑ Ι.Ν. ΑΓ.ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ-ΤΚ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ-	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
18	ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ-ΤΚ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
20	ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΛΑΖΑΡΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
21	ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟ ΤΚ ΔΡΥΜΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
22	ΚΤΙΡΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ-ΤΚ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
23	ΚΤΙΡΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ-ΤΚ ΒΑΛΑΝΙΔΑΣ-ΑΓ.ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
24	ΚΤΙΡΙΟ Ι.Ν.ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ & ΟΣΤΕΦΥΛΑΚΕΙΟ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

Πίνακας 51: Χώροι αθλητισμού Δήμου Ελασσόνας

1	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ-ΔΔ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ-33ΤΜ,ΙΣΟΓ,ΤΣΙΜΕΝΤ/ΘΑ,ΕΛΕΝΙΤ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
2	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ-ΔΔ ΒΑΛΑΝΙΔΑΣ-31,5 ΤΜ-ΙΣΟΓΕΙΟ,ΤΣΙΜΕΝΤΟΛΙΘΑ,ΕΛΕΝΙΤ ΤΟΥ 1985	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
3	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ-ΔΔ ΓΑΛΑΝΟΒΡΥΣΗΣ-ΙΣΟΓΕΙΟ 36 ΤΜ ΤΟΥ 1984	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
4	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ-ΔΔ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ-64,45 ΤΜ-ΙΣΟΓΕΙΟ,ΤΟΥΒΛΑ,ΠΛΑΚΑ ΤΟΥ 1988	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
5	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ-ΔΔ ΔΡΥΜΟΥ-25,49 ΤΜ-ΙΣΟΓΕΙΟ,ΤΣΙΜ/ΘΑ,ΠΛΑΚΑ ΤΟΥ 1980	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
6	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ-ΔΔ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ-84,38 ΤΜ-ΑΣΜΑΚΙ-ΕΤΟΣ 1990	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
7	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ-ΔΔ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ-412,22 ΤΜ-ΙΣΟΓΕΙΟ ΤΟΥ 1994	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
8	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ-ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΚ ΚΡΑΝΕΑΣ ΕΤΟΣ 1977	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
9	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ 30τμ ΔΔ ΚΑΡΥΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ
10	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
11	ΚΤΙΡΙΟ ΑΕΡΟΠΤΕΡΙΣΤΩΝ (1 ΠΥΡΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ 3Χ3Χ2,60-	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ

	1ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΤΟΛΛ-ΣΤΕΓΑΣΤΡΟ-ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣΓΕΙΩΣΗΣ)	
12	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
13	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΜΗΛΕΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
14	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΓΙΑΝΝΩΤΩΝ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
15	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΓΕΡΑΝΕΙΩΝ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
16	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ ΑΖΩΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
17	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ-ΔΔ Μ.ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ-60 ΤΜ-ΙΣΟΓΕΙΟ,ΤΟΥΒΛΑ,ΠΛΑΚΑ ΤΟΥ 1985	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
18	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΩΝ ΓΗΠΕΔΟΥ-ΔΔ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ-14,4 ΤΜ-ΙΣΟΓΕΙΟ,ΤΣΙΜΕΝΤ/ΘΑ,ΕΛΛΕΝΙΤ Τ 1979	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

Πίνακας 52: Διάφορα κτίρια

1	ΚΤΙΡΙΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
2	ΚΤΙΡΙΟ ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟΥ ΝΕΑΣ ΛΑΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
3	ΚΤΙΡΙΟ ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟΥ ΘΕΣΗ "ΚΟΥΡΑΔΙΑΡΗΣ" ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
4	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
5	ΚΤΙΡΙΟ "ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΑΓΓΕΛΑΚΗ"-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
6	ΚΤΙΡΙΟ ΣΦΑΓΕΙΟΥ-ΤΚ ΓΑΛΑΝΟΒΡΥΣΗΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
7	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ ΣΦΑΓΕΙΩΝ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
8	ΚΤΙΡΙΟ ΕΡΕΙΠΙΟ ΠΡΩΗΝ ΤΥΡΟΚΟΜΕΙΟΥ-ΤΚ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
9	ΚΤΙΡΙΟ ΚΕΠ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΕΠ)	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
10	ΚΤΙΡΙΟ Μ.Ε.Σ.Κ.Ε. ΔΚ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
11	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
12	ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ ΤΑΤΤΗ2 & ΑΓ.ΣΟΦΙΑΣ)	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ
13	ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ (ΑΘΗΝΑ ΒΙΚΑΚΟΥ 6 ΛΕΩΦ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ)	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ
14	2/3 ΚΤΙΡΙΟ (ΑΘΗΝΑ-ΝΕΟ ΦΑΛΗΡΟ-ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 21)	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ
15	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΤΗΛΕΦΩΝΕΙΟ ΤΚ ΚΑΡΥΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ
16	ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ (ΑΘΗΝΑ-ΓΕΡ.ΦΡΑΓΚΙΣΚΑΤΟΥ 5)	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ
17	ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΗΝ ΣΦΑΓΕΙΟ ΤΚ ΚΑΡΥΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ
18	ΚΤΙΡΙΟ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΔΚ ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
19	1/2 ΚΤΙΡΙΟ - ΟΙΚΙΑ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ-ΝΟΤΑΡΑ 8)	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
20	ΚΤΙΡΙΟ ΠΑΛΙΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
21	ΚΤΙΡΙΟ ΠΑΛΙΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
22	ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΠΗ ΤΚ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
23	ΚΤΙΡΙΟ ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟΥ-ΠΛΑΚΕΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
24	ΚΤΙΡΙΟ ΣΦΑΓΕΙΟΥ "ΧΑΝΙ ΧΑΤΖΗΓΩΓΟΥ" ΤΚ ΜΗΛΕΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
25	ΚΤΙΡΙΟ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΛΥΚΟΥΔΙΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
26	ΚΤΙΡΙΟ ΣΦΑΓΕΙΟΥ ΑΖΩΡΟΥ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
27	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗ-ΤΚ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
28	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ -ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
29	ΚΤΙΡΙΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ ΕΥΡΙΠΙΔΗ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

30	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΚ ΔΟΜΕΝΙΚΟΥ	ΔΕ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
31	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗ ΠΡΩΗΝ ΤΕΕ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
32	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΔΚ ΛΙΒΑΔΙΟΥ (πρώην σφαγείο)	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
33	ΣΤΑΥΛΟΣ + 1ΣΤΕΓΑΣΤΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΤΚ ΛΟΦΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
34	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ "ΧΑΝΙ ΧΑΤΖΗΓΩΓΟΥ" ΜΗΛΕΑΣ	ΔΕ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ
35	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΚ ΠΥΘΙΟΥ	ΔΕ ΟΛΥΜΠΟΥ
36	ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜ.ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
37	ΚΤΙΡΙΟ ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ ΛΑΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
38	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΕΝΩΣΕΩΣ-ΔΚ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ
39	ΞΕΝΩΝΑΣ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΔΚ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ
40	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ"ΚΙΟΣΚΙ" ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΔΕ ΛΙΒΑΔΙΟΥ
41	ΞΕΝΩΝΑΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΙΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ
42	ΞΕΝΩΝΑΣ ΤΚ ΚΑΡΥΑΣ	ΔΕ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ
43	ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗ ΠΛΗΣΙΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΡΑΝΕΑΣ	ΔΕ ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ

2.6 Νομικά Πρόσωπα Δήμου Ελασσόνας

ΔΕΥΑΕΛ

Συνοπτική περιγραφή: Η επιχείρηση έχει ως αποδέκτες όλους τους δημότες και του Δήμου Ελασσόνας. Οι ανάγκες που ικανοποιούνται είναι κυρίως ανάγκες ύδρευσης, ενώ υπάρχουν και άλλες υποστηρικτικές δράσεις.

Δραστηριότητες: Σκοπός της επιχείρησης είναι η μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων ύδρευσης – αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων και των μονάδων επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων της περιοχής αρμοδιότητάς της.

Εξοπλισμός: Στην περιουσία της επιχείρησης ανήκουν τα έργα ύδρευσης και αποχέτευσης της περιοχής αρμοδιότητας της επιχείρησης, τα οποία εκτελέστηκαν ή θα εκτελεστούν με βάση εγκεκριμένες μελέτες, όλοι οι υπόνομοι που υπάρχουν και οι εγκαταστάσεις ύδρευσης και αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων, όλοι οι υπόνομοι ή ανοικτοί αγωγοί που εκβάλουν άμεσα ή έμμεσα στο δίκτυο, καθώς επίσης και οι μονάδες επεξεργασίας πόσιμου ύδατος και υγρών αποβλήτων και κάθε άλλο στοιχείο που παραχωρείται από το Δήμο.

Οργανωτικά : Πρόκειται για Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με κοινωφελή χαρακτήρα.

ΚΕΔΕ

Συνοπτική περιγραφή : Πρόκειται για τη Κοινωφελή Επιχείρηση Δήμου Ελασσόνας.. Αποδέκτες των υπηρεσιών της είναι όλοι οι πολίτες, με μια ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και τη νεολαία. Οι ανάγκες που ικανοποιούνται κυρίως σχετίζονται με τουριστικές, πολιτιστικές, αθλητικές και άλλες δράσεις.

Δραστηριότητες: Η καλλιέργεια – στήριξη και ανάπτυξη κάθε μορφής πολιτιστικής και καλλιτεχνικής δραστηριότητας των κατοίκων της περιοχής , η στήριξη της έρευνας στους τομείς της επιστημονικής γνώσης, της τέχνης, των γραμμάτων και εν γένει του πολιτισμού, η διατήρηση της παράδοσης και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, η υλοποίηση κάθε είδους πνευματικών, πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων , η δημιουργία και λειτουργία αθλητικών κέντρων και γυμναστηρίων, χώρων αθλοπαιδιών και γυμναστικής, η οργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, διαλέξεων και εκδηλώσεων πολιτιστικού, αθλητικού, τουριστικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, η έκδοση περιοδικών και εντύπων για την προβολή τοπικών θεμάτων, η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού και αγροτουρισμού, η εκπόνηση και συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα, η διαχείριση της ετήσιας εμποροπανηγυρης και των λαϊκών αγορών, η διασφάλιση της συνοχής της τοπικής κοινωνίας και η διατήρηση της ισοτιμίας των ατόμων ή ομάδων που τείνουν λόγω ατομικών διαφορών ή κοινωνικών ανισοτήτων να τεθούν έξω από την κοινωνική δράση, η συμπαράσταση του Δήμου μέσω της επιχείρησης σε ανέργους, οικονομικά αδύνατους, μοναχικά άτομα, άτομα με ειδικές ανάγκες και γενικότερα σε ομάδες που είναι κοινωνικά αποκλεισμένες.

Δράσεις προηγούμενης περιόδου: Σημαντικός στόχος της προηγούμενης τετραετίας ήταν η υποστήριξη του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», η διοργάνωση ποικίλων πολιτιστικών εκδηλώσεων, αθλητικών δράσεων και η προώθηση της τουριστικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής. Ενδεικτικά αναφέρονται η Γιορτή Φέτας, τα «Ελευθέρια», το Πολιτιστικό καλοκαίρι, οι Αποκριάτικες εκδηλώσεις, τα τοπικά πανηγύρια, οι εκθέσεις βιβλίου και ζωγραφικής, οι αγώνες ποδηλασίας και το τουρνουά ποδοσφαίρου, η συμμετοχή σε εκθέσεις και η διοργάνωση συνεδρίων.

Οργανωτικά: Η επιχείρηση αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ (ΝΠΔΔ)

Στον τομέα της κοινωνικής της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, η υλοποίηση κοινωνικής πολιτικής στο Δήμο Ελασσόνας μέσω της οργάνωσης και λειτουργίας των παρακάτω υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων και των ευπαθών ομάδων:

1. Η υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα βρεφικής – παιδικής ηλικίας-τρίτης ηλικίας (αρτιότερη οργάνωση και συντονισμός της λειτουργίας των παιδικών σταθμών και των κέντρων φροντίδας ηλικιωμένων)
2. Η καταγραφή και συνεργασία με ιδρύματα, φορείς, ομάδες ή άτομα που για διάφορους λόγους προσφέρουν σήμερα τη βοήθεια τους σε άτομα ή κοινωνικές ομάδες που έχουν ανάγκη, με στόχο την ενίσχυση και ενθάρρυνση κάθε προσπάθειας κοινωνικής αλληλεγγύης.
3. Η μέριμνα και συμπαράσταση σε άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα από τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών καθώς και δράσεις πρόληψης της χρήσης (εκδηλώσεις ενημέρωσης, λειτουργία προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης νέων κλπ) Η λειτουργία προγραμμάτων για την υποστήριξη των νέων που έχουν παραβατική συμπεριφορά
4. Η λειτουργία προγραμμάτων και δράσεων που στοχεύουν στην παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας, με την εφαρμογή εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση και με πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τη λειτουργία κέντρων υποστήριξης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας (για την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής στήριξης σε άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα στην προσωπική – οικογενειακή αλλά και στην κοινωνική και επαγγελματική τους ζωή)
5. Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας
6. Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με την δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου.
7. Σχεδιασμός και μέριμνα για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς, με τη λήψη μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των

παιδιών, με την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς ομάδες γυναικών, με την ανάπτυξη δράσεων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση, με τη λήψη μέτρων για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων την ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των γυναικών και την προώθηση τους στα κέντρα λήψης των αποφάσεων

8. Μεριμνά για την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων για τους ανέργους και την προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας με τη λειτουργία μηχανισμού ενημέρωσης ανέργων για τις ευκαιρίες απασχόλησης που υπάρχουν στην περιοχή.
9. Η εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις:
 - παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών
 - Βοήθειας στο Σπίτι
 - Κέντρων ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας
 - ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων
 - Μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας
 - Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας
 - Κέντρων για ΑΜΕΑ
 - Εκμάθησης Ελληνικής γλώσσας στους μετανάστες
 - αναψυχής ατόμων με αναπηρία
 - Λειτουργία Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ)
10. Μελέτη και έρευνα θεμάτων που άπτονται των σκοπών του Νομικού προσώπου
11. Το ΝΠΔΔ αναλαμβάνει, ως διάδοχος φορέας τα κοινωνικά προγράμματα των κοινωφελών επιχειρήσεων του Δήμου και συγκεκριμένα τα προγράμματα Βοήθεια στο Σπίτι
12. Ο,τι άλλο συμπεριλαμβάνεται στους στόχους των συγχωνευθέντων Νομικών Προσώπων και δεν αναφέρεται ρητά στην παρούσα πράξη
Στον τομέα της παιδείας
 1. Σχεδιάζει και μεριμνά για την εφαρμογή των πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων για την υποστήριξη των μαθητών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και για την γενική παιδεία των κατοίκων
 2. Μεριμνά για το σχεδιασμό και την εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού προγραμματισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
 3. Οργανώνει συναυλίες ή άλλες πολιτιστικές και ενημερωτικές εκδηλώσεις για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της σχολικής επιτροπής

4. Μερικώς για την συντήρηση και λειτουργία του Δημοτικού Γυμναστηρίου και των αθλητικών εγκαταστάσεων για την προαγωγή και διάδοση του αθλητισμού

Ενεργά και μη τμήματα των Διευθύνσεων του ΟΕΥ

Α) Υπηρεσίες υπαγόμενες στο Δήμαρχο: Στις συγκεκριμένες υπηρεσίες ενεργές είναι το Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου και το Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας. Ανενεργό προς το παρόν είναι λόγω έλλειψης προσωπικού το Αυτοτελές γραφείο γιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας. Ανενεργές παραμένουν οι κάτωθι : θέση γενικού γραμματέα , νομική υπηρεσία και αυτοτελές γραφείο διοικητικής βοήθειας .

Β) Επιτελικές υπηρεσίες

1. Δ/ση προγραμματισμού, οργάνωσης πληροφορικής και Τοπικής οικονομικής ανάπτυξης: Στην παραπάνω διεύθυνση είναι ενεργά τα τμήματα: α) προγραμματισμού, ανάπτυξης και οργάνωσης τμήμα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και διαφάνειας, β) αγροτικής παραγωγής, γ) αδειοδοτήσεων και ρύθμισης.

Ανενεργό παραμένει το τμήμα εμπορικών δραστηριοτήτων τμήμα απασχόλησης και τουρισμού.

Γ) Υπηρεσίες περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής:

1. Δ/ση περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής. Στην παραπάνω διεύθυνση είναι ενεργά τα τμήματα: α) αποκομιδής απορριμμάτων και ανακυκλώσιμων υλικών, β) τμήμα καθαρισμού κοινοχρήστων χώρων και ειδικών συνεργείων, γ) τμήμα διαχείρισης και συντήρησης οχημάτων, δ) τμήμα περιβάλλοντος πολιτικής προστασίας και πρασίνου.

Δ) Υπηρεσίες υποστήριξης:

1. Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών .Στην παραπάνω διεύθυνση είναι ενεργά τα τμήματα: α) Υποστήριξης πολιτικών οργάνων του Δήμου, β) Δημοτικής κατάστασης και ληξιαρχείου, γ) αλλοδαπών και μετανάστευσης (ανήκει πλέον στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση) και Διοικητικής Μέριμνας και Παιδείας, δ) ανθρώπινου δυναμικού.

2. Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών .Στην παραπάνω διεύθυνση είναι ενεργά τα τμήματα:

α) προϋπολογισμού, λογιστηρίου και προμηθειών, β) εσόδων και περιουσίας , γ) ταμείου.

3. Δ/ση Χωροταξίας και Τεχνικών υπηρεσιών. Στην παραπάνω διεύθυνση είναι ενεργά τα τμήματα: α) πολεοδομίας, β) συγκοινωνιακών και κτιριακών έργων. Ανενεργά παραμένουν τα

κάτωθι τμήματα: α) Ηλεκτρομηχανολογικών έργων και σηματοδότησης, β) υδραυλικών και εγγειοβελτιωτικών εγκαταστάσεων, γ) συγκοινωνιών και εγκαταστάσεων.

4.Δ/ση ΚΕΠ και Αποκέντρωσης: είναι ενεργά τα κάτωθι τμήματα: α) ΚΕΠ Ελασσόνας, β) ΚΕΠ Λιβαδίου, γ) ΚΕΠ Κρανέας, δ) ΚΕΠ Σαρανταπόρου, ε) ΚΕΠ Βερδικούσιας, στ) ΚΕΠ Ποταμιάς

5.Αποκεντρωμένες υπηρεσίες. Λειτουργούν τρεις ενεργές Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα:

- 1.Χάνι Χατζηγώγου και την Κρανέα, 2.Καλλιθέα, το Λιβάδι καθώς και το Γραφείο της Καρυάς,
- 3.Βλαχογιάννι, την Βερδικούσια και την Τσαριτσάνη

Αξιολόγηση της κατάστασης των αποδεκτών ανά υπηρεσία και Νομικό πρόσωπο

Αξιολόγηση Δ/σης Χωροταξίας και Τεχνικών Υπηρεσιών

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τ.Κ. & Δ.Κ.	- Κάλυψη των αναγκών για έργα οδοποιίας, ύδρευσης, άρδευσης, αντιπλημμυρικά, κλπ - Κυκλοφοριακό πρόβλημα	- Στήριξη τοπικής κοινωνίας με έργα υποδομής και ανάπτυξης - Οικονομική δυνατότητα Δήμου για νέες προσλήψεις προσωπικού - Ολοκλήρωση πολεοδομικού σχεδιασμού
Κάτοικοι	Χρήση νέων ρυμοτομούμενων χώρων από τους πολίτες	-Εξυπηρέτηση αναγκών των κατοίκων μέσω έργων και προγραμμάτων - Δωρεάν θέσεις στάθμευσης
Περιαστική περιοχή του Δήμου	Ρύπανση Ελασσονίτη ποταμού	- Επεκτεινόμενα έργα κι εκτός ορίου οικισμών, Όλυμπος, περιαστικό δάσος, κλπ - Ολοκλήρωση πολεοδομικού & χωροταξικού σχεδιασμού - Αναδασμός

Αξιολόγηση Υπηρεσίας περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τ.Κ. & Δ.Κ.	Μη επαρκής καθαρισμός σε όλους τους οικισμούς Έλλειψη κάδων και απολυμαντικών	- Καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων - Διαχείριση αστικών αποβλήτων - Πολιτική προστασία - Βιολογικός καθαρισμός
Κάτοικοι	-Έλλειψη ενημέρωσης για θέματα καθαριότητας - Έλλειψη νοοτροπίας ανακύκλωσης - Μη επαρκές σύστημα αποχέτευσης	- Συμμετοχή των κατοίκων στη διατήρηση της καθαριότητας - Πολιτική προστασία - Βιολογικός καθαρισμός
Περιαστική περιοχή του Δήμου	- Ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων - Ρύπανση Ελασσονίτη ποταμού - Έλλειψη κάδων και	- Απαγόρευση εναπόθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων στους υδάτινους αποδέκτες

	απολυμαντικών	
--	---------------	--

Αξιολόγηση της Δ/σης διοικητικών υπηρεσιών

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τ.Κ. & Δ.Κ.		
Κάτοικοι	- Χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης εγγράφων	- Συντονισμός με ΚΕΠ - Δημοτολόγιο, Πρωτόκολλο, ηλεκτρονικό αρχείο

Αξιολόγηση των ΚΕΠ

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τ.Κ. & Δ.Κ.	Μη ενεργοποίηση όλων των ΚΕΠ	
Κάτοικοι		- Ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων - Πληροφόρηση - ενημέρωση

Αξιολόγηση της δημοτικής αστυνομίας

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τ.Κ. & Δ.Κ.	Συμφόρηση του κέντρου της πόλης της Ελασσόνας	- Καλύτερη αστυνόμευση
Κάτοικοι		- Δωρεάν θέσεις στάθμευσης

Αξιολόγηση της ΔΕΥΑΕΛ

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τ.Κ. & Δ.Κ.	Έλλειψη δικτύων ύδρευσης - αποχέτευσης	- Αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης (αμιαντοσωλήνες) - Πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού
Κάτοικοι	- Μη επάρκεια νερού τους καλοκαιρινούς μήνες	- Άμεση σύνδεση ακινήτων με δίκτυο ύδρευσης
Περι-αστική περιοχή του Δήμου	Έλλειψη δικτύων ύδρευσης - αποχέτευσης	- Άμεση αποκατάσταση βλαβών - Βιολογικός καθαρισμός λυμάτων

Αξιολόγηση της ΚΕΔΕ

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τ.Κ. & Δ.Κ.	- Μη ισόρροπη ανάπτυξη των τοπικών διαμερισμάτων - Ανεπαρκής προώθηση ερευνητικών προγραμμάτων	Ανάδειξη δυνατοτήτων εναλλακτικού τουρισμού
Κάτοικοι	Έλλειψη επαρκούς ενημέρωσης για προγράμματα που αφορούν ευπαθείς ομάδες πληθυσμού	- Συμμετοχή σε πολιτιστικές, κοινωνικές, αθλητικές και τουριστικές εκδηλώσεις - Προώθηση υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης
Περι-αστική περιοχή του Δήμου		- Ανάδειξη περιαστικών περιοχών (π.χ. περιαστικό δάσος, μονές, κλπ) - Ισόρροπη ανάπτυξη περιοχών

Αξιολόγηση Οργ. Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τ.Κ. & Δ.Κ.		
Κάτοικοι	- Ενδοδημοτικές ανισότητες ανάμεσα στις διάφορες ομάδες πληθυσμού	-Στήριξη οικονομικά αδύναμων ομάδων - Ένταξη αθίγγανων, παλλινοστούτων μεταναστών και προσφύγων στην οικονομική και κοινωνική ζωή της τοπικής κοινωνίας

Αξιολόγηση των ΚΑΠΗ

Αποδέκτες	Προβλήματα/Ανάγκες	Δυνατότητες
Τοπικά διαμερίσματα	Αδυναμία κάλυψης όλων των αναγκών	
Κάτοικοι		Προγράμματα μαζικού τουρισμού, πολιτιστικές εκδηλώσεις

2.7 Αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται η αξιολόγηση της ομάδας έργου και τα κυριότερα συμπεράσματα για το εσωτερικό περιβάλλον του ΟΤΑ:

Πίνακας 53: Θέματα εσωτερικής ανάπτυξης και κρίσιμα ζητήματα για το εσωτερικό του ΟΤΑ

Θεματική ενότητα εσωτερικού περιβάλλοντος	Θέματα εσωτερικής ανάπτυξης	Προβλήματα και Περιορισμοί	Δυνατότητες και ευκαιρίες	Κρίσιμα ζητήματα
Δραστηριότητες και Διαδικασίες Λειτουργίας	Δραστηριότητες τεχνικών, πολεοδομικών και περιβαλλοντικών υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη ολοκληρωμένης τεχνικής υπηρεσίας - Μη ενεργοποίηση υπηρεσίας πρασίνου - Έλλειψη κανονισμών λειτουργίας - Αυξημένος φόρτος εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> -Σαφής διάκριση Διοικητικών, Οικονομικών, Τεχνικών, Περιβαλλοντικών και λοιπών λειτουργιών (σύμφωνα με το νέο ΟΕΥ) -Εισαγωγή νέων τεχνολογιών – Αυτοματοποίηση -Υπό εκπόνηση ΓΠΣ -Ρυθμιστικό Σχέδιο Ν. Λάρισας -Χρηματοδοτήσεις της Δ' προγραμματικής περιόδου -Έμφαση στις πολιτικές για το περιβάλλον 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανεπαρκής οργάνωση- διαχωρισμός και λειτουργία υπηρεσιών και ΝΠ - Περιορισμένη τεχνική υπηρεσία
	Δραστηριότητες κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη επαρκών κτιριακών υποδομών -Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού - Έλλειψη προϊσταμένου σε κάθε υπηρεσία -Ασταθής χρηματοδότηση της λειτουργίας του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» 	<ul style="list-style-type: none"> -Συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις -Χρηματοδοτήσεις της 4^{ης} προγραμματικής περιόδου - Στήριξη οικονομικά αδύναμων και ευπαθών ομάδων - Οργάνωση πολιτιστικών δράσεων -Προσαρμογή της ΔΕΚΕ σύμφωνα με το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων -Υπαρξη μεγάλου αριθμού αποδήμων (αποδεκτών της υπηρεσίας) 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανεπαρκής οργάνωση- υπηρεσιών και ΝΠ
	Δραστηριότητες υπηρεσιών οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none"> -Μη λειτουργία Γραφείου Υποστήριξης Απασχόλησης -Έλλειψη προϊσταμένου σε κάθε υπηρεσία 	<ul style="list-style-type: none"> - Ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού - Υπαρξη δυνητικών αποδεκτών της υπηρεσίας (διερχόμενοι τουρίστες) - Εστιασμένο ενδιαφέρον στα θέματα απασχόλησης σε επίπεδο Ε.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> - Αδυναμία ανάληψης ενεργειών υπέρ της απασχόλησης (μη λειτουργία Γραφείου Υποστήριξης Απασχόλησης)

	Δραστηριότητες οριζόντιων και υποστηρικτικών υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> - Σύγκριση αρμοδιοτήτων και θέσεων εργασίας (το πρόβλημα επιτείνεται περισσότερο ανάμεσα στις διοικητικές και τις οικονομικές υπηρεσίες) -Μη άμεση ενεργοποίηση Γραφείου Εκτάκτων αναγκών και Αυτοτελούς Γραφείου Οργάνωσης και σχεδιασμού - Έλλειψη προϊσταμένου σε κάθε υπηρεσία 	<ul style="list-style-type: none"> -Λειτουργία Δημοτικής Αστυνομίας και Νομικής Υπηρεσίας - Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανεπαρκής οργάνωση- διαχωρισμός και λειτουργία υπηρεσιών και ΝΠ - Μη ύπαρξη κανονισμών λειτουργίας
	Διαδικασίες διοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη επιστημονικής υποστήριξης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων - Μικρός βαθμός συμμετοχής των εργαζομένων - Χρειάζεται περαιτέρω αναβάθμιση της λειτουργίας των αιρετών οργάνων (Δημοτικό Συμβούλιο, Επιτροπές Δ.Σ.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Θετική στις απαιτούμενες αλλαγές πολιτική ηγεσία. -Αποτύπωση των προβλημάτων στον υπάρχοντα ΟΕΥ 	<ul style="list-style-type: none"> - Μη εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και φιλοσοφίας διοίκησης που εδράζεται στην στοχοθεσία του προγραμματισμού και τους δείκτες επίδοσης (Νόμος 3230/2004: Καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους, μέτρηση της αποδοτικότητας)
	Διαδικασίες που βελτιώνουν τη σχέση του Δήμου με την κοινωνία και τον πολίτη	<ul style="list-style-type: none"> - Γραφειοκρατία - Δυσπιστία του πολίτη στο Δημόσιο γενικότερα ως προς την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών 	<ul style="list-style-type: none"> Εξωτερικό περιβάλλον που ευνοεί την ανάπτυξη της σχέσης του Δήμου με τον πολίτη. Επίσης, διαπιστωμένη η πολιτική της Ε.Ε για προσαρμογή των πολιτικών της στο κατώτερο επίπεδο διοίκησης , το τοπικό 	<ul style="list-style-type: none"> Γραφειοκρατία Όχι ικανοποιητικός προσανατολισμός στο Δημότη
Οργάνωση και συνεργασίες	Δομές (όργανα και υπηρεσίες)		<ul style="list-style-type: none"> - Πρόβλεψη από το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων της αναδιοργάνωσης των επιχειρήσεων του δήμου - Ύπαρξη πρόσφατα εγκεκριμένου ΟΕΥ 	<ul style="list-style-type: none"> -Ελλιπής οργάνωση των υπηρεσιών του Δήμου
	Συστήματα διαχείρισης και λειτουργίας		<ul style="list-style-type: none"> -Δυνατότητα εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (ISO) Εξασφάλιση Επάρκειας Δήμου 	

	Συνεργασίες και Δικτύωση του Δήμου με άλλους φορείς	<p>Δεν υπάρχει συνεργασία με άλλους δήμους στη βάση της κατανόησης κοινών προβλημάτων και της ανάγκης ανάληψης από κοινού ενεργειών. Υπάρχει συνεργασία στη βάση προγραμμάτων ή γενικότερα θεμάτων που επιβάλλουν από την ίδια τους τη δομή συνεργασίες</p>	<p>Ευκαιρίες για τη σύναψη συνεργασιών αποτέλεσαν η συμμετοχή του Δήμου σε προτάσεις για πρότυπα Καινοτόμα σχέδια και η υλοποίηση του Βοήθεια στο Σπίτι, που η ΔΕΠΤΑΚΑΛ υλοποιεί για λογαριασμό και άλλων δήμων</p>	<p>Η έλλειψη συνεργασίας, η οποία να προκύπτει με στόχο την επίλυση κοινών προβλημάτων και με αναπτυξιακούς στόχους για την ευρύτερη περιοχή</p>
--	--	---	---	--

<p>Ανθρώπινο δυναμικό και Υλικοτεχνική υποδομή</p>	<p>Ανθρώπινο δυναμικό</p>	<p><u>Γενικότερα στο Δήμο</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Παρατηρείται σύγχυση αρμοδιοτήτων-δεν υπάρχει σαφής οριοθέτηση καθηκόντων της κάθε θέσης εργασίας - Ο νέος ΟΕΥ δεν έχει επιφέρει ακόμα σημαντικές αλλαγές - Δεν υπάρχουν σαφή ιεραρχικά επίπεδα ενώ παρατηρείται και υστέρηση στις οριζόντιες μορφές επικοινωνίας και συντονισμού - Υπάρχει έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού - Ελλιπής επιμόρφωση προσωπικού - Χαμηλή υποκίνηση 	<p><u>ΔΕΥΑΕΛ</u></p> <p>Η Επιχείρηση στελεχώνεται από 1 πολιτικό μηχανικό, 1 οικονομολόγο – λογιστή, 1 υδραυλικό, 1 Ταμία, 1 άτομο υπεύθυνο για το Πρωτόκολλο, 3 άτομα υπεύθυνα για τη Βιβλιοθήκη του Δήμου και 2 καταμετρητές δρομέων. Ακόμα, εργάζονται στη ΔΕΥΑΕΛ 1 τεχνολόγος τοπογράφος μηχανικός, 2 τεχνίτες υδραυλικοί, 1 ηλεκτρολόγος μηχανικός και 1 υπάλληλος γραφείου, οι οποίοι προέρχονται από το Δήμο Ελασσόνας και τη ΚΕΔΕ</p> <p><u>Υπηρεσία Καθαριότητας</u></p> <p>Ο νέος ΟΕΥ προβλέπει την κάλυψη των παρακάτω ειδικοτήτων:</p> <p>1 Διοικητικό – Λογιστικό, 1 Ηλεκτρολόγο Μηχανικό, 2 Ηλεκτρολόγους, 1 Ηλεκτρονικό, 3 Χειριστές μηχανημάτων, 1 Συντηρητή, 1 Μηχανοστασιάρχη, 4 Οδηγούς, 2 Μηχανοτεχνίτες αυτοκινήτων, 2 Ηλεκτροτεχνίτες αυτοκινήτων, 14 Εργάτες γενικών καθηκόντων, 2 Επιστάτες Καθαριότητας, 5 Φύλακες και 1 Εργάτη Καθαριότητας.</p> <p><u>Περιβάλλον</u></p> <p>Ο νέος ΟΕΥ προβλέπει την στελέχωση του τμήματος με 2 Τεχνολόγους Γεωπονίας, 1 Τεχνολόγο Δασοπονίας, 2 Δενδροκηπουρούς, 5 Εργάτες Γενικών Καθηκόντων, 2 Εργάτες Νεκροταφείου, 1 Νεωκόρο και 1 Ελαιοχρωματιστή.</p> <p><u>ΚΕΔΕ</u></p> <p>Το εργατικό δυναμικό της επιχείρησης αποτελείται από τον Διευθυντή, 4 υπαλλήλους γραφείου (οι 2 ασχολούνται σε άλλες υπηρεσίες), 2 άτομα γενικών καθηκόντων, 2 γυμνάστριες (η μία ασχολείται σε άλλη υπηρεσία), καθώς και εποχιακό προσωπικό 15 περίπου ατόμων για τις ανάγκες υλοποίησης διαφόρων προγραμμάτων. Το υπάρχον προσωπικό, επομένως, αρκεί για την ανάπτυξη των</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ανάγκη στελέχωσης με εξειδικευμένο προσωπικό - Ανάγκη επιμόρφωσης προσωπικού - Ανάγκης σαφούς οριοθέτησης καθηκόντων της κάθε θέσης εργασίας
---	----------------------------------	--	--	--

	Εξοπλισμός	Ελλιπής εξοπλισμός και υλικοτεχνική υποδομή του Δήμου (ενόψει πρόσληψης νέου τακτικού προσωπικού). Ανάγκη ενίσχυσης του εξοπλισμού και της υλικοτεχνικής υποδομής και των Νομικών Προσώπων		Ανάγκη ενίσχυσης του εξοπλισμού και της υλικοτεχνικής υποδομής του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του
	Κτιριακές εγκαταστάσεις	Ανεπαρκείς εγκαταστάσεις του Δήμου, ιδιαίτερα σε χώρους γραφείων (ενόψει πρόσληψης νέου τακτικού προσωπικού)		Ανάγκη ενίσχυσης και των εγκαταστάσεων του Δήμου, ιδιαίτερα σε χώρους γραφείων
	Μηχανοργάνωση ΤΠΕ	Ανάγκη περαιτέρω αξιοποίησης της πληροφορικής τεχνολογίας για τη βελτίωση της παραγωγικότητας των λειτουργιών γραφείου	Δυνατότητα εφαρμογής προγράμματος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Ανάγκη σύγχρονης μηχανοργάνωσης κάποιων υπηρεσιών και καλύτερης αξιοποίησης των τεχνολογιών ΤΠΕ
Οικονομικά	Έσοδα και πηγές χρηματοδότησης	- Κίνδυνος να χαθούν πόροι από την ΕΕ λόγω μη εξειδικευμένου προσωπικού - Ανάγκη πρόβλεψης ειδικών κονδυλίων για τις ασθενέστερες κοινωνικά ομάδες	-Δυνατότητα χρηματοδοτήσεων από ΕΕ και συγχρηματοδοτούμενα έργα - Ικανοποιητικά τα έσοδα του Δήμου	- Ανάγκη αύξησης των εσόδων
	Δημοτική περιουσία	-Μη αναλυτική καταγραφή του συνόλου της δημοτικής περιουσίας		-Ανάγκη καταγραφής της δημοτικής περιουσίας και ενέργειες αξιοποίησής της

SWOT ANALYSIS

Υπάρχει ένα σύνολο παραγόντων που ασκούν ευμενή ή δυσμενή επίδραση στο παραγωγικό σύστημα κάθε περιοχής της χώρας μας και ειδικότερα της περιοχής αναφοράς. Οι παράγοντες αυτοί συνήθως αφορούν σε εξωγενείς και ενδογενείς περιορισμούς αλλά και δυνατότητες που δημιουργούνται τόσο στο τοπικό επίπεδο όσο και από την αλληλεξάρτηση του τοπικού με το εθνικό και το διεθνές επίπεδο αναφοράς. Η κατανόηση αυτών των παραγόντων συμβάλλει σε μια ρεαλιστική αντίληψη των ορίων ανάπτυξης και απασχόλησης της περιοχής του Δήμου.

Η ανάλυση SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) ως μεθοδολογικό εργαλείο, **αποτελεί ένα μοντελοποιημένο τρόπο καταγραφής των κυριότερων συμπερασμάτων που προκύπτουν από την ανάλυση και την καταγραφή του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης.** Απώτερος στόχος της είναι καταρχήν ο εντοπισμός των ισχυρών σημείων πάνω στα οποία μπορεί να στηριχθεί η αναπτυξιακή πορεία τους και να καθοριστούν οι στρατηγικές κατευθύνσεις μιας συνεκτικής και συνολικής στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης για την περιοχή αναφοράς. Ακόμη, ο εντοπισμός και καταγραφή των αδύνατων σημείων αποτελεί την αναγκαία βάση για εκείνες τις πολιτικές και δράσεις που θα συνέβαλαν στη θεραπεία τους. Εξάλλου, σε ένα συνεχώς μεταλλασσόμενο περιβάλλον παρουσιάζονται ευκαιρίες και κίνδυνοι, στοιχεία τα οποία θα πρέπει βεβαίως να αξιολογούνται και να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό των όποιων παρεμβάσεων πολιτικής υπέρ των εν λόγω περιοχών.

Η ανάλυση SWOT συνίσταται από τις τέσσερις εξίσου σημαντικές παραμέτρους:

- Δυνατά σημεία
- Αδύνατα σημεία
- Ευκαιρίες
- Απειλές

Οι δύο πρώτες παράμετροι καθορίζονται από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος, δηλαδή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής του Δήμου και αφορούν αποκλειστικά στον προσδιορισμό των πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων που πηγάζουν από την υφιστάμενη υποδομή, τις χωρικές διαρθρώσεις και τα στοιχεία που διαμορφώνουν το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της περιοχής. Η συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία των φυσιογνωμικών, οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, κλπ

στοιχείων που έχει προηγηθεί επιτρέπει την αξιολόγηση και τη σύνοψη των συμπερασμάτων σχετικά με τα δυνατά και αδύνατα σημεία που σκιαγραφούν το χαρακτήρα της υπό μελέτη περιοχής.

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που συγκροτούν το εσωτερικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης, εντοπίζονται και εξειδικεύονται οι παράμετροι που συνιστούν τα δυνατά σημεία, τα οποία πρέπει να αναπτύξει η παραγωγική δραστηριότητα στην περιοχή, καθώς και τα αδύνατα σημεία, τα οποία καλείται να περιορίσει, ώστε να μην αποτελούν τροχοπέδη στην ανάπτυξή της.

Κατ' αναλογία, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από την ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος προσδιορίζονται τα σημεία εκείνα που διαφαίνεται να αποτελούν ευκαιρίες για ανάπτυξη και τα οποία θα πρέπει να εκμεταλλευθεί ο στρατηγικός αναπτυξιακός σχεδιασμός της περιοχής μελέτης, καθώς και οι κίνδυνοι που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι περιοχές αναφοράς στο μέλλον.

Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται τα κύρια αποτελέσματα της SWOT ανάλυσης για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ελασσόνας και αναλύεται και τεκμηριώνεται κάθε ένα από τα στοιχεία εκείνα που συνθέτουν τα δυνατά και αδύνατα σημεία, καθώς και οι ευκαιρίες και απειλές για τη μελλοντική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Πίνακας 54: SWOT Analysis για την περιοχή του Δήμου Ελασσόνας

SWOT Ανάλυση Περιοχής	
Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα
<ul style="list-style-type: none"> • Προνομιακή γεωγραφική θέση • Ισχυρός τουριστικός πόλος λόγω Ολύμπου • Μεσαίας παραγωγικότητας αγροτική γη • Εναλλακτικές μορφές τουρισμού • Ύπαρξη πλούσιας πολιτιστικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς • Καλό επίπεδο αστικών υποδομών και ύπαρξη παραγωγικών δομών και υποδομών • Σχετικά διαφοροποιημένη διάρθρωση παραγωγής στους τομείς υπηρεσιών και μεταποίησης • Δυνατότητα παραγωγής ποιοτικών προϊόντων • Μεγάλο μέρος του τοπικού εισοδήματος προέρχεται από την αιγοπροβατοτροφία 	<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη επαρκούς καθετοποίησης στην πρωτογενή παραγωγή • Εξάρτηση από την ανάπτυξη της Λάρισας • Έλλειψη ολοκληρωμένου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού • Περιορισμένα μέσα άσκησης πολιτικής τοπικής ανάπτυξης • Έλλειψη μηχανισμών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών • Έλλειψη πληροφόρησης και ενημέρωσης για τις ευκαιρίες που υπάρχουν στην αγορά για γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα και για τον προσανατολισμό της παραγωγής με έμφαση σε προϊόντα ποιότητας (βιολογικά, παραδοσιακά) • Μεγάλη περιβαλλοντική επιβάρυνση Ελασσονίτη ποταμού • Μη κάλυψη του συνόλου των οικισμών από το αποχετευτικό δίκτυο • Μη ικανοποιητική υδροδότηση

Ευκαιρίες	Περιορισμοί
<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομική ανάπτυξη Ν. Λάρισας • Ισχυρό Band Name του όρους Όλυμπος • Καθιέρωση τοπικών προϊόντων ποιότητας • Αυξανόμενη τουριστική ζήτηση για νέα προϊόντα (εναλλακτικές μορφές τουρισμού) • Αυξανόμενη ζήτηση για β' παραθεριστική και περιαστική κατοικία • Προγράμματα Δ' ΚΠΣ και ύπαρξη ειδικών πολιτικών στήριξης • Αναδασμός 	<ul style="list-style-type: none"> • Οικιστικές πιέσεις • Απειλές για το περιβάλλον • Νέα ΚΑΠ • Αυξανόμενος εμπορικός και επενδυτικός ανταγωνισμός σε ευρωπαϊκό επίπεδο (π.χ. ΟΝΕ, διεύρυνση της ΕΕ προς τα ανατολικά) και διεθνές επίπεδο (π.χ. νέος Γύρος ΠΟΕ, παγκοσμιοποίηση) - Νέα Οικονομία

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται τα κύρια αποτελέσματα της SWOT ανάλυσης για το Δήμο Ελασσόνας (ως οργανισμός) και συγκεκριμένα εξετάζονται οι δυνατότητες και οι υφιστάμενες αδυναμίες των υπηρεσιών του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, σε σχέση βέβαια με τις λειτουργίες που επιτελούν, το ανθρώπινο δυναμικό και την υλικοτεχνική υποδομή τους, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και σε σχέση με την οικονομική τους κατάσταση και τη μελλοντική αναδιάρθρωση.

Πίνακας 55: SWOT Analysis για τον ΟΤΑ (ως οργανισμός)

SWOT Ανάλυση ΟΤΑ	
Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα
<ul style="list-style-type: none"> • Η ύπαρξη ικανοποιητικής ακίνητης περιουσίας • Η σημαντική αύξηση των πόρων για επενδύσεις και αξιοποίηση των Ε.Π. του ΠΕΠ Θεσσαλίας • Η εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων οικονομικής διαχείρισης • Η ύπαρξη αξιόλογου στελεχικού δυναμικού • Η αποκέντρωση στην παροχή υπηρεσιών • Πρόσφατα ΟΕΥ 	<ul style="list-style-type: none"> • Η μη ολοκλήρωση της στελέχωσης των υπηρεσιών του Δήμου • Μη ύπαρξη ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος με στοχοθέτηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων σε ετήσια βάση • Ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή • Έλλειψη οργάνωσης των τμημάτων του Δήμου με προϊσταμένους και η ακριβής περιγραφή των καθηκόντων και του αντικειμένου του κάθε υπαλλήλου • Σύγχυση αρμοδιοτήτων • Γραφειοκρατία • Καθυστέρηση στα θέματα διαχειριστικής επάρκειας • Έλλειψη συστηματικών συνεργασιών με άλλους ΟΤΑ και φορείς • Δεν υπάρχει καταγραφή του συνόλου της περιουσίας του Δήμου
Ευκαιρίες	Περιορισμοί

<ul style="list-style-type: none"> • Ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων • Τα νέα χρηματοδοτικά προγράμματα • Οι μητροπολιτικές και διαδημοτικές συνεργασίες • Το νέο πολεοδομικό και ρυθμιστικό σχέδιο • Η τεχνολογική εξέλιξη • Η έμφαση στη δια βίου μάθηση • Έμφαση του περιβάλλοντος στην ανάπτυξη των σχέσεων των ΟΤΑ με τους πολίτες 	<ul style="list-style-type: none"> • Η κυριαρχία του Δήμου Λάρισας • Καθυστερήσεις στη στελέχωση του Δήμου • Καθυστερήσεις και περιορισμοί στις χρηματοδοτήσεις από ΕΕ και Κεντρική Διοίκηση
--	---

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ

3.1 Καθορισμός στρατηγικής

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζεται η στρατηγική του Δήμου Ελασσόνας. Προσδιορίζονται αναλυτικά οι γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης σε αναλογία με τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης που παρουσιάστηκαν, καθώς και οι γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης σε συσχέτιση με τα κρίσιμα ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης που προηγήθηκαν.

Πίνακας 56: Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	<ol style="list-style-type: none">1. Ολοκλήρωση και εφαρμογή του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού2. Βελτίωση μεταφορικών υποδομών3. Ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας και της ποσότητας του ύδατος4. Επέκταση του αποχετευτικού δικτύου σε όλους τους οικισμούς5. Ορθολογική διαχείριση στερεών αποβλήτων6. Ενίσχυση της πολιτικής προστασίας του Δήμου
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	<ol style="list-style-type: none">1. Αναβάθμιση υπηρεσιών υγείας, υποδομών φροντίδας παιδιών και ευπαθών ομάδων2. Ενσωμάτωση των πληθυσμιακών ομάδων που πλήττονται από αποκλεισμό στο Δήμο3. Αύξηση των υποδομών εκπαίδευσης και συστηματοποίησης της επαφής του Δήμου με τους απόδημους νέους4. Αύξηση και βελτίωση των αθλητικών υποδομών5. Ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς (υλικής και άυλης)
ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	<ol style="list-style-type: none">1. Λήψη μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ανεργίας2. Στήριξη του κλάδου της κτηνοτροφίας3. Στήριξη της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών4. Προβολή του Δήμου και της ευρύτερης περιοχής

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Πίνακας 57: Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	Οργανωτική βελτίωση κάθε υπηρεσίας και Νομικού Προσώπου	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
	Επίσπευση δημιουργίας τμημάτων όπως περιγράφονται στον ΟΕΥ	
	Ασφάλεια πολιτών	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	Απόκτηση διαχειριστικής επάρκειας	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
	Προώθηση συνεργασιών με άλλους ΟΤΑ και φορείς	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ – ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	Στελέχωση του ΟΤΑ σύμφωνα με ΟΕΥ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
	Επιμόρφωση του προσωπικού	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
	Οριοθέτηση καθηκόντων κάθε θέσης εργασίας	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
	Καλύτερη αξιοποίηση νέων ΤΠΕ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
	Ενίσχυση του εξοπλισμού , της υλικοτεχνικής υποδομής και των εγκαταστάσεων του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ	Αύξηση εσόδων	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
	Αναλυτική Καταγραφή δημοτικής περιουσίας	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

3.2 Καθορισμός προτεραιοτήτων

Στο παράρτημα παρατίθεται σχεδιάγραμμα στο οποίο αποτυπώνεται σε δένδροειδή μορφή το όραμα, οι άξονες προτεραιότητας, τα μέτρα και οι γενικοί στόχοι όπως εμφανίζονται στο παρόν επιχειρησιακό πρόγραμμα. Στον πίνακα που ακολουθεί, εμφανίζονται ανά γενικό στόχο και οι αρμόδιες υπηρεσίες. Σε όποιο σημείο υπεύθυνες είναι πάνω από μία υπηρεσίες για κάθε στόχο τότε η διατμηματική προσέγγιση και συνεργασία είναι επιβεβλημένες.

Πίνακας 58: Άξονες, μέτρα, γενικοί στόχοι και αρμόδιες υπηρεσίες στο Δ. Ελασσόνας

ΑΞΟΝΕΣ	ΜΕΤΡΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΑΞΟΝΑΣ 1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	ΜΕΤΡΟ 1.1 Οικιστικό περιβάλλον	1.1.1 Ολοκλήρωση και εφαρμογή του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού	Τμήμα Συγκοινωνιακών - Κτιριακών - Συγκοινωνιών
	ΜΕΤΡΟ 1.2 Μεταφορικές υποδομές- Κυκλοφορία - Στάθμευση	1.2.1 Βελτίωση μεταφορικών υποδομών	Τμήμα Συγκοινωνιακών - Κτιριακών – Συγκοινωνιών / Τμήμα Περιβάλλοντος & ποιότητας ζωής
	ΜΕΤΡΟ 1.3 Ύδρευση - Αποχέτευση	1.3.1 Ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας και της ποσότητας του ύδατος 1.3.2 Επέκταση αποχετευτικού δικτύου σε όλους οικισμούς του Δήμου	ΔΕΥΑΕΛ / Τμήμα Συγκοινωνιακών - Κτιριακών – Συγκοινωνιών
	ΜΕΤΡΟ 1.4 Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	1.4.1 Ορθολογική διαχείριση στερεών αποβλήτων	Υπηρεσία Περιβάλλοντος & Ποιότητας Ζωής
	ΜΕΤΡΟ 1.5 Πολιτική Προστασία Δήμου	1.5.1 Ενίσχυση της πολιτικής προστασίας του Δήμου	Τμήμα Περιβάλλοντος, πολιτικής προστασίας
ΑΞΟΝΑΣ 2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	ΜΕΤΡΟ 2.1 Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια	2.1.1 Αναβάθμιση υπηρεσιών υγείας ,υποδομών φροντίδας παιδιών και ευπαθών ομάδων στην περιοχή του Δήμου	ΟΚΠΑΠ Δήμου Ελασσόνας
	ΜΕΤΡΟ 2.2 Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση	2.2.1 Ενσωμάτωση των πληθυσμιακών ομάδων που πλήττονται από αποκλεισμό στο Δήμο	ΟΚΠΑΠ Δήμου Ελασσόνας
	ΜΕΤΡΟ 2.3 Παιδεία -Νεολαία	Αύξηση των υποδομών εκπαίδευσης και Συστηματοποίηση της επαφής του Δήμου με τους απόδημους νέους	ΟΚΠΑΠ Δήμου Ελασσόνας

	ΜΕΤΡΟ 2. 4 Αθλητισμός	2.4.1 Αύξηση και βελτίωση των αθλητικών υποδομών	ΟΚΠΑΠ Δήμου Ελασσόνας
	ΜΕΤΡΟ 2. 5 Πολιτισμός	2.5.1 Ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς (υλικής –άυλης)	ΚΕΔΕ
ΑΞΟΝΑΣ 3 ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΜΕΤΡΟ 3.1 Απασχόληση	3.1.1 Λήψη μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ανεργίας	Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών/Τμήμα Ανθρωπίνου Δυναμικού
	ΜΕΤΡΟ 3.2 Ανάπτυξη Πρωτογενή δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής	3.2.1 Στήριξη του κλάδου της κτηνοτροφίας 3.2.2 Στήριξη της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών	Διεύθυνση Προγραμματισμού, οργάνωσης πληροφορικής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης/Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης
	ΜΕΤΡΟ 3.3 Τουρισμός	3.3.1 Προβολή του Δήμου και της ευρύτερης περιοχής	Διεύθυνση Προγραμματισμού, οργάνωσης πληροφορικής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης/Τμήμα προγραμματισμού, ανάπτυξης και οργάνωσης τμήμα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών/ΚΕΔΕ
ΑΞΟΝΑΣ 4 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΜΕΤΡΟ 4.1 Διαδικασίες Διοίκησης	Οργανωτική βελτίωση και σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων κάθε υπηρεσίας και Νομικού Προσώπου	Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών/Δ/νση Προγραμματισμού
		Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και φιλοσοφίας διοίκησης	Διεύθυνση Προγραμματισμού, οργάνωσης πληροφορικής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης

		Ανάπτυξη διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών	Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών/Δ/νση ΚΕΠ και Αποκέντρωσης/Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες
		Διαφάνεια στις συναλλαγές του Δήμου	ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ Διεύθυνση Προγραμματισμού, οργάνωσης πληροφορικής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης/Τμήμα προγραμματισμού, ανάπτυξης και οργάνωσης τμήμα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
	ΜΕΤΡΟ 4.2 Οργάνωση- Εξωστρέφεια ΟΤΑ	Πρώθηση συνεργασιών με άλλους ΟΤΑ και φορείς	Διεύθυνση Προγραμματισμού, οργάνωσης πληροφορικής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης/Τμήμα προγραμματισμού, ανάπτυξης και οργάνωσης τμήμα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
		ΜΕΤΡΟ 4.3 Ανθρώπινο Δυναμικό- Υλικοτεχνική Υποδομή και Νέες	Στελέχωση του ΟΤΑ σύμφωνα με ΟΕΥ
		Επιμόρφωση του προσωπικού	Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών/Τμήμα Ανθρώπινου δυναμικού

	Τεχνολογίες	Καλύτερη αξιοποίηση νέων ΤΠΕ	Διεύθυνση Προγραμματισμού, οργάνωσης πληροφορικής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης/Τμήμα προγραμματισμού, ανάπτυξης και οργάνωσης τμήμα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
		Ενίσχυση του εξοπλισμού , της υλικοτεχνικής υποδομής και των εγκαταστάσεων του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του	Διεύθυνση Προγραμματισμού, οργάνωσης πληροφορικής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης/Τμήμα προγραμματισμού, ανάπτυξης και οργάνωσης τμήμα τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
	ΜΕΤΡΟ 4.4 Δημοτική Περιουσία και ασφάλεια των πολιτών	Αύξηση εσόδων	Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών/Τμήμα Εσόδων και περιουσίας
		Καταγραφή δημοτικής περιουσίας	Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών/Τμήμα Εσόδων και περιουσίας
		Ενίσχυση Λειτουργίας Δημοτικής Αστυνομίας	Αυτοτελές τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

3.2.1 Βαρύτητα των προτεραιοτήτων

Προκειμένου να προσδιοριστεί η σχετική βαρύτητα των προτεραιοτήτων, είναι απαραίτητη η κατανομή των συντελεστών βαρύτητας στους άξονες και στα μέτρα του προγράμματος, με σκοπό να προσδιοριστεί ο βαθμός δραστηριοποίησης του Δήμου σε κάθε προτεραιότητα και να διευκολυνθεί η κατανομή πόρων κατά τον οικονομικό προγραμματισμό. Έτσι, προέκυψε ο παρακάτω πίνακας:

Πίνακας 59: Βαρύτητα ανά άξονα και μέτρο στο Δ. Ελασσόνας

ΑΞΟΝΕΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΕΤΡΑ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	32%	ΜΕΤΡΟ 1.1 Οικιστικό περιβάλλον	8
		ΜΕΤΡΟ 1.2 Μεταφορικές υποδομές-Κυκλοφορία - Στάθμευση	6
		ΜΕΤΡΟ 1.3 Ύδρευση -Αποχέτευση	10
		ΜΕΤΡΟ 1.4 Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	4
		ΜΕΤΡΟ 1.5 Πολιτική Προστασία Δήμου	4
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	20%	ΜΕΤΡΟ 2.1 Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια	4
		ΜΕΤΡΟ 2.2 Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση	2
		ΜΕΤΡΟ 2.3 Παιδεία -Νεολαία	4
		ΜΕΤΡΟ 2. 4 Αθλητισμός	4
		ΜΕΤΡΟ 2. 5 Πολιτισμός	6
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	26%	ΜΕΤΡΟ 3.1 Απασχόληση	6
		ΜΕΤΡΟ 3.2 Ανάπτυξη Πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής	12
		ΜΕΤΡΟ 3.3 Τουρισμός	8
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	22%	ΜΕΤΡΟ 4.1 Διαδικασίες Διοίκησης	7
		ΜΕΤΡΟ 4.2 Οργάνωση - Εξωστρέφεια ΟΤΑ	7
		ΜΕΤΡΟ 4.3 Ανθρώπινο Δυναμικό-Υλικοτεχνική Υποδομή και Νέες Τεχνολογίες	5

		ΜΕΤΡΟ 4.4 Δημοτική Περιουσία και ασφάλεια των πολιτών	3
ΣΥΝΟΛΟ	100%		100%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

3.3 Διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος

Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης εντοπίστηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου, καθώς και οι τάσεις μετεξέλιξής του και τα κρίσιμα αναπτυξιακά ζητήματα. Ακόμη, αναλύθηκαν τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες του, οι πιθανές μελλοντικές αναπτυξιακές ευκαιρίες και προκλήσεις. Με βάση τα παραπάνω το αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή συνοψίζεται ως εξής:

*«Ο Δήμος Ελασσόνας ως **δυναμικός προαστιακός πόλος** ανάπτυξης με **διασφάλιση** υψηλής ποιότητας τοπικής αγροδιατροφικής παραγωγής, **χωροθέτησης** σύγχρονων υποδομών και υπηρεσιών, **ανάδειξης** του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντός του, της οικοπολιτιστικής του ταυτότητας και **διατήρησής** του ως τόπος ποιοτικής κατοικίας με σύγχρονη τοπική διακυβέρνηση».*

Το όραμα του Δήμου Ελασσόνας οφείλει να είναι ρεαλιστικό, δυναμικό, σύνθετο, πολυλειτουργικό και κοινωνικά αποδεκτό.

Ρεαλιστικό γιατί στηρίζεται στα πραγματικά δεδομένα της περιοχής και φιλοδοξεί να άρει τις όποιες αδυναμίες του και να αξιοποιήσει περαιτέρω τα ανταγωνιστικά του πλεονεκτήματα. Ειδικότερα, ο τουριστικός του χαρακτήρας, αναμένεται να ενισχυθεί κυρίως μέσω των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και των ήπιων δράσεων, οι οποίες αφενός σέβονται το περιβάλλον και αφετέρου ευνοούν την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Συνεπώς, θα πρέπει να διαφυλαχτούν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του Δήμου ως τόπου διαβίωσης, παραγωγής και εργασίας και αφετέρου να ενισχυθεί η αναπτυξιακή του πορεία μέσω της αξιοποίησης του τουρισμού και της παραδοσιακής αγροδιατροφικής του παραγωγής με κύριο αποδέκτη την ευρύτερη περιοχή, να διασφαλιστούν θέσεις εργασίας και άλλοι πόροι από την εγκατάσταση νέων τουριστικών υποδομών και μέσω της αξιοποίησης των μοναδικών αρχαιολογικών χώρων, της πολιτιστικής παράδοσης και των σύγχρονων πολιτιστικών τάσεων.

Το όραμα είναι δυναμικό γιατί δε χαρακτηρίζεται από συντηρητισμό και στατικότητα. Απεναντίας, αναγνωρίζει τις τάσεις μετεξέλιξης της περιοχής, των αλλαγών στις πολιτικές και στις αγορές, τις περιβαλλοντικές αλλαγές, τις ποιοτικές προτιμήσεις των κατοίκων της περιοχής για κατανάλωση, αναψυχή και κατοικία και θέτει ως στόχο της αξιοποίηση αυτών των τάσεων και αλλαγών προς όφελος της μελλοντικής του ανάπτυξης.

Το όραμα είναι σύνθετο και πολυθεματικό, αποφεύγοντας μια μονοδιάστατη ανάπτυξη, η οποία θα τόνιζε μια από τις πτυχές της (π.χ. μόνο οικονομική, μόνο πολιτιστική, μόνο χωρική) ή θα εστίαζε σ' έναν μόνο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Αντιθέτως, είναι εμφανές ότι το αναπτυξιακό όραμα του Δήμου προτάσσει την ισόρροπη και συμμετρική ανάπτυξη τόσο της οικονομικής δραστηριότητας όσο και του πολιτισμού και της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Ειδικότερα, επιδιώκει την ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος, τη διατήρηση και περαιτέρω βελτίωση προς την κατεύθυνση της πιστοποιημένης ποιότητας των σημαντικών αγροδιατροφικών του προϊόντων, την ήπια συγκέντρωση μεταποιητικών δραστηριοτήτων, την ανάδειξη του πολιτισμού και του περιβάλλοντος ως αυτοτελούς αλλά και ως αναπτυξιακού πόρου, καθώς και τη διατήρηση και περαιτέρω αναβάθμιση της περιοχής ως τόπου ποιοτικής κατοικίας. Όλες οι εν λόγω συνιστώσες του οράματος διατηρούν την ίδια σημαντικότητα και το ειδικό τους βάρος. Επιδιώκονται παράλληλα και ταυτοχρόνως, χωρίς εσωτερικές συγκρούσεις ή επικαλύψεις.

Το όραμα είναι πολυλειτουργικό σύμφωνα με το αναπτυξιακό πρότυπο της βιώσιμης ανάπτυξης. Επιδιώκει τη σύζευξη της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με την παράλληλη προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και δίδει έμφαση στην ποιότητα (παραγωγής, περιβάλλοντος και κατοικίας). Συνεπώς, η επιδιωκόμενη αναπτυξιακή διαδικασία συμπεριλαμβάνει οικονομικές, περιβαλλοντικές, πολιτιστικές και κοινωνικές λειτουργίες, χωρίς αποκλεισμούς και αλληλο-αναιρέσεις.

Το όραμα είναι κοινωνικά αποδεκτό γιατί προέκυψε μέσα από μια διαδικασία έντονης διαβούλευσης με φορείς και κατοίκους της περιοχής. Η κοινωνική αποδοχή του οράματος διασφαλίζει την εσωτερική του συνοχή καθώς και τις προοπτικές πραγμάτωσής του.

Τέλος, το όραμα για την περιοχή είναι συμβατό με το αναπτυξιακό όραμα του ΠΕΠ Θεσσαλίας, καθώς και με τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές της νέας πολιτικής συνοχής και τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς αναπτυξιακούς στόχους.

3.3.1. Άξονες της Στρατηγικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η εξειδίκευση της στρατηγικής του Δήμου ξεκινά με τον προσδιορισμό αξόνων που ενδεικτικά μπορούν να αφορούν σε θεματικές ενότητες συναφούς αντικειμένου/σκοπού, όπως:

- Η προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Η ενίσχυση της κοινωνικής μέριμνας και των μέτρων για την υγεία, την παιδεία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό.
- Η οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση.
- Η ανάπτυξη του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών, και στη βελτίωση των σχέσεών τους με τους πολίτες, τους λοιπούς δημόσιους και άλλους τοπικούς φορείς.

Ο τελευταίος άξονας μπορεί ενδεικτικά να αφορά: (α) στη γενική οργάνωση και λειτουργία του Δήμου, καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής δημοτικής διοίκησης, (β) στις οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, και (γ) στις ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για τη γενικότερη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου. Στη βάση των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών και κατευθύνσεων και με απώτερο στόχο την υλοποίηση του οράματος του Δήμου Ελασσόνας, διαμορφώνεται ένα Επιχειρησιακό πρόγραμμα 5ετούς διάρκειας, που δομείται πάνω σε γενικούς Άξονες Προτεραιότητας, ο κάθε ένας από τους οποίους εξειδικεύεται σε μια σειρά από Μέτρα και Στόχους (Δράσεις).

Οι Άξονες που προτείνονται για τη γενική εξειδίκευση της στρατηγικής του Δήμου Ελασσόνας στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι οι ακόλουθοι τέσσερις (4):

Άξονας 1 : Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής.

Άξονας 2 : Κοινωνική πολιτική - Υγεία - Παιδεία – Πολιτισμός – Αθλητισμός.

Άξονας 3 : Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Άξονας 4 : Βελτίωση Διοικητικής ικανότητας του Δήμου.

3.3.2. Καθορισμός Μέτρων

Οι συναφείς γενικοί στόχοι του Δήμου ομαδοποιούνται σε Μέτρα και τα συναφή Μέτρα ομαδοποιούνται σε Άξονες. Έτσι, οι γενικοί στόχοι, οι Άξονες και τα Μέτρα συγκροτούν ιεραρχικό διάγραμμα (δένδρο), στο οποίο γίνεται σταδιακή εξειδίκευση του οράματος του Δήμου. Κατά συνέπεια, οι Άξονες και τα Μέτρα του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ελασσόνας έχουν ως εξής:

Πίνακας 60: Μέτρα Παρεμβάσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Άξονας 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ
Μέτρο 1.1: Οικιστικό περιβάλλον
Μέτρο 1.2: Μεταφορικές υποδομές - Κυκλοφορία - Στάθμευση
Μέτρο 1.3.: Ύδρευση - Αποχέτευση
Μέτρο 1.4.: Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων
Μέτρο 1.5.: Πολιτική Προστασία Δήμου
Μέτρο 1.6.: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Άξονας 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΥΓΕΙΑ - ΠΑΙΔΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Μέτρο 2.1.: Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια
Μέτρο 2.2.: Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση
Μέτρο 2.3.: Παιδεία - Νεολαία
Μέτρο 2.4.: Αθλητισμός
Μέτρο 2.5.: Πολιτισμός - Φυσικό Περιβάλλον

Άξονας 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
Μέτρο 3.1.: Απασχόληση
Μέτρο 3.2.: Ανάπτυξη πρωτογενούς τομέα
Μέτρο 3.3.: Ανάπτυξη δευτερογενούς τομέα
Μέτρο 3.3.: Ανάπτυξη τριτογενούς τομέα

Άξονας 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ
Μέτρο 4.1.: Διαδικασίες διοίκησης
Μέτρο 4.2.: Οργάνωση - εξωστρέφεια ΟΤΑ
Μέτρο 4.3.: Ανθρώπινο Δυναμικό - Υλικοτεχνική Υποδομή και Νέες Τεχνολογίες
Μέτρο 4.4.: Δημοτική Περιουσία και ασφάλεια των πολιτών

Πίνακας 61 : Δράσεις Επιχειρησιακού Προγράμματος ανά Μέτρο Παρέμβασης και Άξονα Προτεραιότητας

Άξονας 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	
Μέτρο 1.1: Οικιστικό περιβάλλον	
1.1.1.1	Αναθεώρηση μελέτης πολεοδόμησης Ελασσόνας, κτηματογράφηση και Πράξη Εφαρμογής
1.1.1.2	Μελέτη αναθεώρησης, επέκτασης & πράξη εφαρμογής στην επέκταση της Τσαριτσάνης
1.1.1.3	ΓΠΣ - ΣΧΟΟΑΠ Δ.Ε. Αντιχασίων, Λιβαδίου, Ολύμπου, Ποταμιάς, Βερδικούσσης και Καρυάς
1.1.1.4	Τροποποίηση ΖΟΕ Ελασσόνας
1.1.1.5	Μελέτη επέκτασης - πολεοδόμησης - πράξης εφαρμογής των ζωνών για βιοτεχνία στην Ελασσόνα, παρά τις εθνικές οδούς προς Λάρισα και προς Δεσκάτη, και στη θέση Μελούνα
1.1.1.6	Σύνταξη πράξης αναλογισμού για την διάνοιξη της οδού Παισαυτιάς
1.1.1.7	Σύνταξη τοπογραφικών μελετών πολεοδομίας
1.1.1.8	Μελέτη επέκτασης - πολεοδόμησης - πράξης εφαρμογής των ζωνών για χονδρεμπόριο Ελασσόνας παρά τις εθνικές οδούς προς Λάρισα και Δεσκάτη
1.1.1.9	Προκαταρκτική μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας για ΓΠΣ Ελασσόνας
1.1.1.10	Πολεοδομήσεις οικισμών Δ.Ε. Σαρανταπόρου
1.1.2.1	Έργα ανάπτυξης περιοχής ΚΕΓΕ Γαλανόβρυσης - Στεφανόβουνου
1.1.2.2	Αστικές παρεμβάσεις στην πόλη της Ελασσόνας
1.1.2.3	Αποκαταστάσεις πρώην κοινοτικών καταστημάτων
1.1.2.4	Ανάπλαση Ιστορικού κέντρου & κεντρική εισόδου Δολίχης (Δ.Ε. Λιβαδίου)
1.1.2.5	Επισκευή - ανακαίνιση κοινοτικού καταστήματος ΤΚ Μεγάλου Ελευθεροχωρίου
1.1.2.6	Διαμορφώσεις περιβάλλοντος χώρου σχολείων Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης
1.1.2.7	Περιβαλλοντική αποκατάσταση - Διαμόρφωση Κοινοχρήστων Χώρων Ελασσόνας (παράπλευρα του Διοικητηρίου και στο ΟΤ Γ321)
1.1.2.8	Κατασκευή παιδικών χαρών
1.1.2.9	Ολοκληρωμένες αναπλάσεις στις Τ. Κ
1.1.2.10	Έργα διαμόρφωσης χώρων Κοιμητηρίων στο Δήμο Ελασσόνας
1.1.2.11	Μελέτη - Έργα επέκτασης κοιμητηρίου Ελασσόνας - Εδαφοτεχνική μελέτη
1.1.2.12	Διαμόρφωση νέων θέσεων ταφής στην ΔΚ Ελασσόνας και δαπάνες κατασκευής υπαρχόντων χώρων
1.1.2.13	Επέκταση δικτύου ηλεκτροφωτισμού
1.1.2.14	Ηλεκτροφωτισμός κοινόχρηστου χώρου ΔΚ Ελασσόνας.
1.1.2.15	Συντήρηση πεζοδρομίων, κιγκλιδωμάτων, κοινόχρηστων χώρων Τ.Κ.
1.1.2.16	Κατασκευή πεζοδρομίων στο κέντρο της πόλης της Ελασσόνας
1.1.2.17	Διαμόρφωση - επέκταση κοιμητηρίων Δ.Ε. Ολύμπου, Αντιχασίων, Καρυάς, Λιβαδίου
1.1.2.18	Διαμόρφωση - επέκταση κοιμητηρίων Δ.Ε. Σαρανταπόρου, Ποταμιάς, Τσαριτσάνης, Βερδικούσσης
1.1.2.19	Προμήθεια εξοπλισμού και φυτών
1.1.2.20	Προμήθεια για τεχνικές εργασίες
1.1.2.21	Πλακόστρωση κοινοχρήστων χώρων ΤΚ Ολυμπιάδας

1.1.2.22	Ανάπλαση χώρου Αγ. Μόδεστου στην Καλλιθέα
1.1.2.23	Κατασκευή μικρής τεχνητής λίμνης στο ρέμα Γουρνίτσα - Γκουγκούλα Καλλιθέας
1.1.2.24	Ανάπλαση χώρου "Κιόσκι" και "Αι Θανάση" στον Κοκκινόπηλό
1.1.2.25	Οργάνωση κέντρων υποδοχής και πληροφόρησης στα πρώην κοινοτικά καταστήματα Καρυάς & Πυθείου
1.1.2.26	Ολοκληρωμένη αστική ανάπλαση Ελασσονίτη ποταμού
1.1.2.27	Μελέτες ανάπλασης κέντρων οικισμών Δήμου Ελασσόνας
1.1.2.28	Περιβαλλοντική αποκατάσταση πλατείας έναντι Τούρκικου τελωνείου
1.1.2.29	Κατασκευή τουαλετών Ν.Κοιμητηρίου Ελασσόνας
Μέτρο 1.2: Μεταφορικές υποδομές - Κυκλοφορία - Στάθμευση	
1.2.1.1	Κατασκευή κτιρίου για χώρους στάθμευσης
1.2.1.2	Οδικές συνδέσεις των Τ.Κ.
1.2.1.3	Ασφαλτοστρώσεις δρόμων Τ.Κ. / Δ.Ε. Ολύμπου
1.2.1.4	Ασφαλτόστρωση οδού πρόσβασης στον βιολογικό / Β φάση
1.2.1.5	Διαμόρφωση κυκλικού κόμβου πρώην ΚΤΕΛ
1.2.1.6	Ασφαλτοστρώσεις δρόμων Δ.Ε. Κρανιάς / β φάση
1.2.1.7	Βελτίωση - Ασφαλτόστρωση δρόμου από Παλιάμπελα έως διασταύρωση Δρόμου Βλαχογιάνι - Αγριελιά
1.2.1.8	Μελέτη και Ασφαλτόστρωση δρόμου Δολίχης - Καστρί ΔΚ Λιβαδίου
1.2.1.9	Ασφαλτόστρωση τμήματος δρόμου στο ΚΤΕΛ Ελασσόνας
1.2.1.10	Ασφαλτοστρώσεις στις Δ.Ε. Ελασσόνας - Τσαριτσάνης - Ποταμιάς - Βερδικούσιας
1.2.1.11	Ασφαλτοστρώσεις στην πόλη της Ελασσόνας και στις Τ.Κ
1.2.1.12	Ασφαλτοστρώσεις στις Δ.Ε. Ελασσόνας - Τσαριτσάνης - Ποταμιάς - Βερδικούσιας - Αντιχασίων - Ολύμπου - Καρυάς- Σαραντάπορου - Λιβαδίου
1.2.1.13	Διάνοιξη οδού προέκτασης Κανάρη
1.2.1.14	Εσωτερική οδοποιία Δ.Ε. Σαρανταπόρου / Β φαση
1.2.1.15	Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις
1.2.1.16	Μελέτη παραλλαγής κοινοτικής οδού Καλλιθέας Καλυβίων που θα κατακλυσθεί από τα νερά της τεχνητής λίμνης
1.2.1.17	Κατασκευή για νέα χάραξη του δρόμου στο κομμάτι από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας έως τη νέα γέφυρα στα ΚΤΕΛ
1.2.1.18	Διαμόρφωση εσωτερικού χώρου ΚΤΕΛ
1.2.1.19	Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου Ι. Ν. "Προφήτη Ηλία" Δ.Κ. Κρανιάς
1.2.1.20	Διαμόρφωση δημοτικών χώρων στάθμευσης
1.2.1.21	Διάνοιξη δρόμων στις ΤΚ
1.2.1.22	Συντήρηση - αποκατάσταση -ασφαλτοστρώσεις εσωτερικού οδικού δικτύου Δήμου Ελασσόνας
1.2.1.23	Κατασκευή οδών με τα απαραίτητα έργα υποδομής
1.2.1.24	Διάνοιξη αγροτικής οδού στη θέση Ροδιές ΤΚ Παλαιοκάστρου
1.2.1.25	Μελέτη οδογέφυρας στο Βλαχογιάννι Δήμου Ελασσόνας
1.2.1.26	Μελέτη του έργου "Κατασκευή περιμετρικής οδού Τ.Κ. Λουτρού"

1.2.1.27	Μελέτη εφαρμογής Δρόμου Λεύκης
1.2.1.28	Διάνοιξη - βελτίωση οδού Μασδεράχης Τ.Κ. Κρανέας
1.2.1.29	Μελέτη έργου "Δρόμος Αγριελιά - Κουτσούφλιανη"
1.2.1.30	Τοπογραφικές Μελέτες
1.2.1.31	Κατασκευή οδού Λιβάδι - Σαραντάπορο
1.2.1.32	Πλακόστρωση οδών Συκαμινέας, Κρυόβρυσης & Καρυάς
1.2.1.33	Αποκατάσταση γέφυρας Παλαιοκάστρου
1.2.1.34	Βελτίωση δασικού δρόμου Λιβάδι - Σάπκα στην Καλλιθέα
1.2.1.35	Βελτίωση βατότητας και σήμανση δρόμου Πέτρας - Κοκκινοπηλού
1.2.1.36	Βελτίωση οδού Καρυά - Σέλωμα
1.2.1.37	Βελτίωση οδού προς Παλαιοσκαμνιά
1.2.1.38	Βελτίωση οδού προς Καστρί
1.2.1.39	Βορειοανατολική παράκαμψη Ελασσόνας
1.2.1.40	Συντήρηση Οδού Ελασσόνας - Δρυμού από Μονή Ολυμπιωτίσσης
1.2.1.41	Ολοκλήρωση νέας κλειστής εθνικής οδού Ε3 (εντός Δ.Ε. Σαρανταπόρου) & κατασκευή κόμβου
1.2.1.42	Κατασκευή παρακαμπτηρίων οδικών αξόνων στους οικισμούς Μηλέας, Αζώρου, Γιαννωτών και Γεράνειας
1.1.2.43	Μελέτη για την κατασκευή οδού Δολίχης-Καστρίου (Δ.Ε. Λιβαδίου)
1.1.2.44	Εφαρμογή Κυκλοφοριακής Μελέτης
1.1.2.45	Τσιμεντοστρώσεις στις Δ.Ε.
1.1.2.46	Βελτίωση – Κατασκευή δικτύου εσωτερικής οδοποιίας Δ.Ε.Βερδικούσιας
Μέτρο 1.3.: Ύδρευση - Αποχέτευση	
1.3.1.1	Μεταφορά νερού και υδροδότηση Ελασσόνας από πηγές Κεφαλόβρυσου (σε εξέλιξη)
1.3.1.2	Μελέτη επάρκειας υπάρχοντος δικτύου ύδρευσης πόλης Ελασσόνας (αποτύπωση δικτύου)
1.3.1.3	Αντικατάσταση αγωγών ύδρευσης αμιάντου
1.3.1.4	Κατασκευή δικτύου ύδρευσης στην επέκταση σχεδίου πόλης Ελασσόνας
1.3.1.5	Κατασκευή γεώτρησης ύδρευσης στη θέση Αμπέλια στην Αετοράχη
1.3.1.6	Προμήθεια και εγκατάσταση τηλεμετρικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου διαρροών στα δίκτυα ύδρευσης του Δήμου
1.3.1.7	Ύδρευση Τ.Κ Καευάς - Συκαμινέας
1.3.1.8	Εγκατάσταση βελτίωσης πόσιμου νερού στην Ελασσόνα
1.3.1.9	Υδραγωγείο ύδρευσης στη θέση Χαρά
1.3.1.10	Κατασκευή αγωγού συλλογής υπερχειλισμάτων στη δεξαμενή ύδρευσης στο Δομένικο
1.3.1.11	Επισκευή - αντικατάσταση - επέκταση αγωγών δεξαμενής ύδρευσης στο Αμούρι
1.3.1.12	Αντικατάσταση υδρευτικού δικτύου σε κύριους κόμβους της πόλης της Ελασσόνας
1.2.1.13	Κατασκευή δεξαμενής ύδρευσης στη περιοχή Προφήτης Ηλίας
1.3.1.14	Ανόρυξη και αξιοποίηση υδρευτικής γεώτρησης στην Τ.Κ.Δρυμού
1.3.1.15	Αντικατάσταση υδρευτικού καταθλιπτικού αγωγού Τ.Κ. Βαλανίδας
1.3.1.16	Κατασκευές - επεκτάσεις - αντικαταστάσεις δικτύων ύδρευσης
1.3.1.17	Εγκατάσταση συστήματος απολύμανσης στις δεξαμενές ύδρευσης

1.3.1.18	Κατασκευή ποτίστρας στη θέση Μέγα Λάκκα Τ.Κ. Καλυβίων
1.3.1.19	Κατασκευή καταθλιπτικού υδρευτικού αγωγού Λεύκης
1.3.1.20	Γεωλογική μελέτη του έργου "Κατασκευή φράγματος στη θέση Σλούκι"
1.3.1.21	Διαμόρφωση χωμάτων αυλάκων στη ΔΕ Ελασσόνας - Ποταμιάς
1.3.1.22	Κατασκευή ανοιχτής δεξαμενής χωρητικότητας 750 κ.μ.
1.3.1.23	Μελέτη "Προμήθεια-εγκατάσταση & θέση σε λειτουργία συστήματος Τηλεελέγχου/τηλεχειρισμού εγκ/σεων ύδρευσης & σύστημα απολύμανσης πόσιμου νερού Δ.Ε. Σαρανταπόρου
1.3.1.24	Ολοκλήρωση φράγματος Αγιονερίου
1.3.2.1	Αποχέτευση ακαθάρτων υπολοίπου πόλης Ελασσόνας
1.3.2.2	Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης Τσαριτσάνης & σύνδεση με ΕΕΛ Ελασσόνας
1.3.2.3.	Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης Κρανιάς
1.3.2.4	Ε.Ε.Λ. Κρανιάς
1.3.2.5	Εγκαταστάσεις συστημάτων πυκνωτών - απομάκρυνσης στερεών στην Ε.Ε.Λ. Ελασσόνας
1.3.2.6	Κατασκευές - επεκτάσεις - αντικαταστάσεις δικτύων αποχέτευσης
1.3.2.7	Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης Τ.Κ. Στεφανοβούνου - Γαλανόβρυσης (β' φάση)
1.3.2.8	Αποχέτευση ομβρίων υδάτων Τ.Κ. Κοκκινόγειου-Καλυβίων-Λόφου-Καλλιθέας Δ.Ε. Ολύμπου
1.3.2.9	Αποχέτευση Τ.Κ. Ευαγγελισμού
1.3.2.10	Αποχέτευση Δ.Κ. Βερδικούσσης (β' φάση)
1.3.2.11	Μελέτη αποχέτευσης νοτιοδυτικού τμήματος Λιβαδίου
1.3.2.12	Απαλλαγή των φορτίων του Ελασσονίτη ποταμού (σφαγεία, τυρόγαλα, λύματα πόλης, βρόχινο νερό)
1.3.2.13	Αντικατάσταση υδρευτικού αγωγού Δ.Ε. Ελασσόνας
1.3.2.14	Κατασκευή δικτύου άρδευσης Τ.Κ. Κεφαλοβρύσου
1.3.2.15	Κατασκευή αποχέτευσης ομβρίων τμήματος οδού 28ης Οκτωβρίου στην Ελασσόνα
1.3.2.16	Διευθέτηση όμβριων υδάτων ανατολικής περιμετρικής οδού
1.3.2.17	Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων Τ.Κ. Δρυμού
1.3.2.18	Κατασκευή προστατευτικών κιγκλιδωμάτων - κιβωτίων στις ποτίστρες ύδρευσης ζώων στις ΔΕ Λιβαδίου- Ολύμπου-Σαρανταπόρου-Αντιχασίων
1.3.2.19	Αποκαταστάσεις ζημιών σε αρδευτικά δίκτυα και αντλιοστάσια
1.3.2.20	Μελέτη υπογειοποίησης αρδευτικών αγωγών
1.3.2.21	Υπογειοποίηση αρδευτικών αγωγών στην Τ.Κ. Ποταμιάς
1.3.2.22	Περιβαλλοντική μελέτη Υδροδότηση Τ.Κ. Καρυας-Συκαμινέας
1.3.2.23	Τοπογραφική μελέτη αναθεώρησης αδειών αρδευτικών γεωτρήσεων
1.3.2.24	Περιβαλλοντική μελέτη αναθεώρησης αδειών αρδευτικών γεωτρήσεων
1.3.2.25	Μελέτη "Προμήθεια-εγκατάσταση & θέση σε λειτουργία συστήματος Τηλεελέγχου/τηλεχειρισμού εγκ/σεων ύδρευσης & σύστημα απολύμανσης πόσιμου νερού Δ.Ε.Βερδικούσσης"
Μέτρο 1.4.: Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	
1.4.1.1	Προμήθεια εξοπλισμού καθαριότητας
1.4.1.2	Συμμετοχή στο Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ)
Μέτρο 1.5.: Πολιτική Προστασία Δήμου	

1.5.1.1	Εκπόνηση μελέτης και προμήθεια εξοπλισμού αντιπυρικής προστασίας για τα περιαστικά δάση
1.5.1.2	Αντιπλημμυρικά έργα Τ.Κ. Δ.Ε. Ελασσόνας
1.5.1.3.	Αντιπλημμυρικά έργα Τ.Κ. Δρυμού
1.5.1.4	Κατασκευή τοιχίων αντιστήριξης στις Δ.Ε. Ποταμιάς, Σαραντάπορου, Λιβαδίου, Ολύμπου, Αντιχασίων , Καρυάς, Βερδικούσσης, Ελασσόνας, Τσαριτσάνης & στην οδό Ολυμπιωτίσσης Ελασσόνας
1.5.1.6	Κατασκευή ραμπών και τεχνικών στις Δ.Ε. Ποταμιάς, Σαραντάπορου, Λιβαδίου, Ολύμπου, Αντιχασίων , Καρυάς, Βερδικούσσης, Ελασσόνας, Τσαριτσάνης & στην οδό Ολυμπιωτίσσης Ελασσόνας
1.5.1.7	Αντιπλημμυρική προστασία Λαϊκής αγοράς Ελασσόνας
1.5.1.8	Αποκατάσταση τοπικής κατολίθησης εντός ορίων οικισμού ΔΚ Βερδικούσσιας
1.5.1.9	Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων σε ρέμα στο περιαστικό δάσος Ελασσόνας (όπισθεν Μοναστηρίου)
1.5.1.10	Επισκευή προστατευτικού τοίχου αντιστήριξης στην έξοδο Κοζάνης
1.5.1.11	Μελέτη κατολισθήσεων Δ.Ε. Λιβαδίου
1.5.1.12	Διευθέτηση ρέματος "Ρέμα της Μάνας"
1.5.1.13	Καθαρισμός περιαστικών δασών - Διάνοιξη αντιπυρικών ζωνών αλσουλίων
1.5.1.14	Ανάπλαση ρέματος Γουρνίτσα - Γκουγκούλα στο Λιβάδι
1.5.1.15	Σύστημα αντιπυρικής προστασίας περιαστικού δάσους στην Καλλιθέα
1.5.1.16	Συντήρηση πυροφυλακείου στη θέση "Καλλιθέα" Καρυάς
1.5.1.17	Κατασκευή δύο (2) καταφυγίων εκτάκτου ανάγκης κατά μήκος του μονοπατιού Ο2, στις θέσεις «Εννέα Πύργοι» και « Κακαβράκας
1.5.1.18	Κατασκευή σαραζανέτ στο Καρκατσέλι Μεσοχωρίου - κατασκευή αναχώματος
1.5.1.19	Κατασκευή τοιχίου αντιστήριξης στην ιδιοκτησία Νίκου Ι. Μ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΧΩΡΙΟΥ
Μέτρο 1.6.: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	
1.6.1.1	Φωτοβολταϊκά στοιχεία στο λόφο της Μαγούλας (παραγωγή ενέργειας για τον ίδιο το Δήμο)
1.6.1.2	Δημιουργία Αιολικών Πάρκων

Άξονας 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Μέτρο 2.1.: Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια

2.1.1.1	Συνέχιση του προγράμματος «ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΜΕΣΩ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΕ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΑ ΕΠΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕ ΑΝΕΡΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ»
2.1.1.2	Ανέγερση Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ)
2.1.1.3	Κατασκευή Βρεφονηπιακού Σταθμού για βοήθεια των εργαζόμενων μητέρων

2.1.1.4	Συνέχιση του προγράμματος ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
Μέτρο 2.2.: Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση	
2.2.1.1	Ενίσχυση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ με τη δημιουργία ραμπών σε κτίρια δημοσίου ενδιαφέροντος
2.2.1.2	Κατασκευή ράμπας και w.c.για πρόσβαση ΑΜΕΑ στο Δημ. Σχολείο Λυκουδίου
2.2.1.3	Τοπικό Σχέδιο Δράσης για απασχόληση και επιχειρηματικότητα κοινωνικά ευάλωτων ομάδων
Μέτρο 2.3.: Παιδεία - Νεολαία	
2.3.1.1	Ενδυνάμωση του θεσμού των Τοπικών Συμβουλίων Νέων
2.3.1.2	Λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης Νέων
2.3.1.3	Ανέγερση Νηπιαγωγείου
2.3.1.4	Επέκταση αιθουσών Ειδικού Νηπιαγωγείου στο Ειδικό Σχολείο Γαλανόβρυσης
2.3.1.5	Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης και ορθολογικής διαχείρισης της ενέργειας στο 1ο γυμνάσιο Ελασσόνας και στο Δημοτικό Σχολείο Καρυάς
2.3.1.6	Συντήρηση 1ου δημοτικού σχολείου Ελασσόνας
2.3.1.7	Συντήρηση σχολικών κτιρίων ΔΕ Αντιχασίων, Λιβαδίου, Ολύμπου, Σαρανταπόρου & Καρυάς
2.3.1.8	Διαμόρφωση αιθουσών για λειτουργία Ειδικού Σχολείου Β' βάθμιας εκπαίδευσης (Γυμνάσιο - Λύκειο)
2.3.1.9	Αντικατάσταση στέγης και συντήρηση Δημοτικού σχολείου Καλλιθέας
2.3.1.10	Ανακατασκευή τουαλετών 1ου γυμνασίου
2.3.1.11	Μελέτη επέκτασης αιθουσών 2ου ΔΣ Ελασσόνας
2.3.1.12	Μελέτη στέγης κλειστού γυμναστηρίου Καλλιθέας
2.3.1.13	Ίδρυση Σχολής Παραδοσιακής Μουσικής
2.3.1.14	Προμήθεια εξοπλισμού ειδικού δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου Γαλανόβρυσης
2.3.1.15	Συντήρηση σχολικών μονάδων
2.3.1.16	Προμήθεια κιγκλιδωμάτων για την περιφράξη των σχολικών κτιρίων
2.3.1.17	Εγκατάσταση υποδομών πρόσβασης στο διαδίκτυο σε Τ.Κ. του Δήμου (Μεγ.Ελευθεροχώρι, Καρυά κα.)
2.3.1.18	Κατασκευή νέου διδακτηρίου 1 ^{ου} Δ.Σ.Ελασσόνας
2.3.1.19	Ίδρυση Κέντρου Δια Βίου Μάθησης
Μέτρο 2.4.: Αθλητισμός	
2.4.1.1	Κατασκευή Κολυμβητηρίου στο χώρο του αθλητικού πυρήνα (δίπλα από Πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής)
2.4.1.2	Αποπεράτωση Αθλητικού Κέντρου στο Ασμάκι
2.4.1.3	Δημιουργία στίβου στο χώρο του Α' Λυκείου Ελασσόνας (ταρτάν)
2.4.1.4	Διαμόρφωση αθλητικών χώρων σε γειτονιές (γήπεδα 5Χ5, τένις, mini golf)
2.4.1.5	Κατασκευή και συντήρηση αθλ.εγκαταστάσεων -αποπεράτωση γηπέδου ποδοσφαίρου ΔΕ Λιβαδίου
2.4.1.6	Εγκαταστάσεις για skate - board

2.4.1.7	Δημιουργία σκοπευτηρίου
2.4.1.8	Διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων
2.4.1.9	Αποπερατώσεις - συντηρήσεις γηπέδων ποδοσφαίρου Τ.Δ.
2.4.1.11	Μελέτη & υλοποίηση αθλητικού κέντρου στην περιοχή "Σιάγκα" Καλλιθέας
2.4.1.12	Οργάνωση - Ανάδειξη λαογραφικού μουσείου Καρυάς
2.4.1.13	Αντικατάσταση δαπέδου (παρκέ) στο Κλειστό Γυμναστήριο Ελασσόνας
Μέτρο 2.5.: Πολιτισμός - Φυσικό Περιβάλλον	
2.5.1.1	Ανάδειξη ιστορικών διαδρομών (π.χ. Μελούνα - Σαραντάπορο μέσω Ελασσόνας)
2.5.1.2	Ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων "Παλιοκλησιου", "Κοπάνας" και "Ακροπόλεως Αζώρου"
2.5.1.3	Ανάδειξη μονοπατιού από Γεφύρι Γιάννενας - Βρυσοπούλες, Φλάμπουρου Δήμου Ελασσόνας
2.5.1.4	Ανάδειξη μονοπατιού από Ελασσόνα - Γεφύρι Γιάννενας
2.5.1.5	Καταγραφή-Μελέτη και αξιολόγηση των βιομηχανικών ορυκτών και των παλαιοντολογικών ευρημάτων Δ.Ε. Σαρανταπόρου
2.5.1.6	Διαμόρφωση αρχαιολογικού χώρου στην περιοχή Καστρί
2.5.1.7	Μελέτη για την ανάδειξη και ορθολογική αξιοποίηση παλαιοβοτανικών ευρημάτων Δ.Ε. Σαρανταπόρου
2.5.1.8.	Συγγραφή ιστορίας Ελασσόνας
2.5.1.9	Κατασκευή δικτύου μονοπατιών και κιγκλιδωμάτων στο ρέμα Γκουγκούλα
2.5.1.10	Κατασκευή Θέσεων θέας και ανάδειξη θέσης "Καστρί" στην Καλλιθέα
2.5.1.11	Αναστήλωση Μύλου του Σούλη στην Καλλιθέα
2.5.1.12	Θέσεις θέας στους λόφους του Κοκκινοπηλού
2.5.1.13	Δημιουργία χώρου υπαίθριας αναψυχής και κατασκήνωσης στη θέση "Περιβόλι" Κοκκινοπηλού
2.5.1.14	Συντήρηση - ανάδειξη παραδοσιακών βρυσών Κοκκινοπηλού
2.5.1.15	Συντήρηση - ανάδειξη Ι.Ν.Αγίας Παρασκευής Κοκκινοπηλού
2.5.1.16	Ανάδειξη διαδρομής Κιόσκι - Πυξάρια στον Κοκκινοπηλό
2.5.1.17	Σήμανση διαδρομής mountain - bike στον Κοκκινοπηλό
2.5.1.18	Καλλιέργεια δάσους μαύρης πεύκης
2.5.1.19	Έργα ανάδειξης και αξιοποίησης διαδρομής Καλύβια - Καλύβα Χρηστάκη
2.5.1.20	Κατασκευή οικοτουριστικού περιπτέρου στην Καρυά
2.5.1.21	Οργάνωση χώρου κατασκήνωσης στην Καρυά
2.5.1.22	Θέσεις θέας στις περιοχές "Τούμπα", "Ταμπούρια", "Χαρβαλόβρυσης" & "Οξιάς" της Καρυάς
2.5.1.23	Ανάδειξη μνημείου Μπεχτέσι Καρυάς
2.5.1.24	Ανάδειξη ναών περιοχής Καρυάς
2.5.1.25	Ανάδειξη - συντήρηση βρύσης "Χαβαλόβρυσης"
2.5.1.26	Σήμανση μονοπατιού Ο2
2.5.1.27	Ανάδειξη διαδρομής κατά μήκος του δρόμου Σέλωμα - Μπεχτέσι και σήμανση μονοπατιού
2.5.1.28	Ανάδειξη γεωλογικών σχηματισμών και θέσεων θέας πλησίον τους στην Καρυά
2.5.1.29	Συντήρηση χώρου αναψυχής "Βρύσης Σαμαρά" στην Καρυά

2.5.1.30	Ανάδειξη μνημειακών δένδρων δρυός και σήμανση στην ευρύτερη περιοχή (Κουρί) Παλαιοσκαμνιάς.
2.5.1.31	Οργάνωση χώρου αναψυχής και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης πέριξ του Ι.Ν. Αγίας Τριάδας Παλαιοσκαμνιάς & Συντήρηση Ι.Ν.
2.5.1.32	Θέσεις θέας στο Πύθειο
2.5.1.33	Χώροι Αναψυχής στις θέσεις Αγ. Τριάδα & Γυφτοπήγαδο στο Πύθειο
2.5.1.34	Ανάδειξη μονοπατιού Πυθίας
2.5.1.35	Ανάδειξη Ι.Μ. Αγίας Τριάδας Σπαρμού
2.5.1.36	Δημιουργία δικτύου μονοπατιών Δολίχης
2.5.1.37	Θέση θέας στη Τ.Κ. Δολίχη
2.5.1.38	Αναβάθμιση άλσους Τ.Κ. Δολίχης
2.5.1.39	Θέσεις θέας στο Τ.Κ. Κρυόβρυσης
2.5.1.40	Σήμανση μονοπατιού Κυρόβρυσης - Κορυφή λόφου
2.5.1.41	Ανάδειξη φαραγγιού Δρυμός (Λυκόρεμα)
2.5.1.42	Οργάνωση χώρου αναψυχής στη Βρύση «Μάντζιου» Σπαρμού
2.5.1.43	Δημιουργία και ανάδειξη Ανοιχτού μουσείου Φυσικών γεωλογικών σχηματισμών (Φυσικών γλυπτών) Σπαρμού - Ολυμπιάδας
2.5.1.44	Κατασκευή οικοτουριστικού περιπτέρου (θέση «Καραγιάννη») στον Σπαρμό
2.5.1.45	Δημιουργία χώρου υποδοχής, ενημέρωσης και αναψυχής επισκεπτών στο παλιό σχολείο.
2.5.1.46	Διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου του τυροκομείου και ανάδειξη του Αλωνιού και του κτιρίου σε στοιχεία οικοτουριστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος.
2.5.1.47	Θέση θέας και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (προ της πύλης του ΚΕΟΑΧ) στην περιοχή Σπαρμού Ολυμπιάδας
2.5.1.48	Ανάδειξη μνημειακών δένδρων κατά μήκος του παραποτάμιου μονοπατιού Σπαρμού - Ολυμπιάδας
2.5.1.49	Επικαιροποίηση μελέτης αποτύπωσης, στερέωσης και αποκατάσταση Ιεράς Μονής Αγίου Δημητρίου "Βαλέτσικο"
2.5.2.1	Διαμόρφωση και εξοπλισμός Πνευματικού Κέντρου (καμαρίνια, εξοπλισμός)
2.5.2.2	Αρχιτεκτονική μελέτη επισκευής & συντήρησης τούρκικου τελωνείου Δήμου Ελασσόνας
2.5.2.3	Ανακατασκευή σκεπής παρασκηνίων ανοιχτού Θεάτρου Ελασσόνας
2.5.2.4	Έργα παρέμβασης στον αίθριο χώρο του Πνευματικού Κέντρου Ελασσόνας
2.5.2.5	Κατασκευή ξύλινου υπαίθριου θεάτρου στο Λιβάδι
2.5.2.6	Ανάδειξη λαογραφικού μουσείου Κοκκινόπηλου
2.5.2.7	Κατασκευή Κέντρου Μυθολογίας και Ιστορίας
2.5.2.8	Έργο ανάπτυξης επανάχρησης – ανακαίνισης των εγκαταστάσεων του Καπνεργοστασίου Ελασσόνας
2.5.3.1	Λειτουργία Λέσχης Κινηματογράφου και Θερινού Κινηματογράφου
2.5.3.2	Πολιτιστικές εκδηλώσεις Δήμου

Άξονας 3: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
Μέτρο 3.1.: Απασχόληση	
3.1.1.1	Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την απασχόληση
3.1.1.2	Υλοποίηση Προγραμμάτων κατάρτισης ανθρωπίνου δυναμικού (ανέργων, αυτοαπασχολούμενων, ευάλωτα κοινωνικά ομάδων)
3.1.1.3	Υλοποίηση των Σκοπών του δικτύου Βιώσιμης Ανάπτυξης Ελασσόνας
3.1.1.4	Εφαρμογή Κανονισμού Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών
Μέτρο 3.2.: Ανάπτυξη Πρωτογενούς τομέα παραγωγής	
3.2.1.1	Κτηνοτροφικοί οικισμοί / κτηνοτροφικά Πάρκα
3.2.1.2	Δημιουργία μόνιμων εκθετηρίων για την προώθηση και τη διαφήμιση Παραδοσιακών και λοιπών ποιοτικών Τοπικών Προϊόντων
3.2.1.3	Διοργάνωση Πανελληνίας Γιορτής Φέτας σε ετήσια βάση
3.2.1.4	Ειδικές μελέτες βοσκοϊκανότητας στο σύνολο του Δήμου
3.2.2.1	Εδαφολογική μελέτη Λεκανοπεδίου Ελασσόνας
3.2.2.2	Αξιοποίηση γεώτρησης Αγιονερίου και υδροαρδευτικών γεωτρήσεων Μελούνας
3.2.3.1	Διευθέτηση ρεμάτων στις Δ.Ε. Δήμου
3.2.3.2	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργο -κτηνοτροφικές μονάδες Τ.Κ. Δήμου
3.2.3.3	Κατασκευή μικρών υδροταμιευτήρων για αύξηση αρδευόμενης έκτασης στα Τ.Κ. του Δήμου
3.2.3.4	Αγροτική οδοποιία Τ.Κ. Παλαιοκάστρου, Κεφαλοβρύσου, Δρυμού & Μ.Ελευθεροχωρίου
3.2.3.5	Κατασκευή δεξαμενής άρδευσης στην Αετοράχη
3.2.3.6	Προμήθεια υποβρυχίων αντλητικών συγκροτημάτων
3.2.3.7	Συντήρηση υφιστάμενων αρδευτικών δικτύων και επέκταση στις ΤΚ του Δήμου
3.2.3.8	Κατασκευή Φράγματος στη θέση Παλιάμπελα (Δ.Ε. Βερδικούσσας)
3.2.3.9	Οριστική μελέτη φράγματος Καλλιθέας
3.2.3.10	Ολοκλήρωση φράγματος Αγιονερίου
3.2.3.11	Κατασκευή φράγματος στη θέση Σλούκι
3.2.3.12	Κατασκευή ταμιευτήρα στη θέση Μπητού Ράχης Τ.Κ. Μηλέας
3.2.3.13	Κατασκευή φράγματος στη θέση "Τσαϊρία" ΔΚ Λιβαδίου
3.2.3.14	Επέκταση δικτύου ύδρευσης ποιμνιοστασίων των Τ.Κ.
3.2.3.15	Συντήρηση τσιμενταυλάκων
3.2.3.16	Αποκατάσταση τομών άρδευσης
3.2.3.17	Κατασκευή φραγμάτων
3.2.3.18	Παράλληλα έργα αναδασμού
3.2.3.19	Επέκταση δικτύου άρδευσης
3.2.3.20	Κατασκευή ποτίστρας στη θέση Μέγα Λάκκα Τ.Κ. Καλυβίων
3.2.3.21	Διαμόρφωση χωμάτινων αυλάκων στη ΔΕ Ελασσόνας - Ποταμιάς.
3.2.3.22	Μελέτη αποτύπωσης περιοχής Φωστήρα (ΤΚ./Δ.Ε. Λιβαδίου)
3.2.3.23	Δημιουργία θεματικού πάρκου Αρωματικών Φυτών
3.2.3.24	Υποστήριξη δράσεων για την αξιοποίηση της πιστοποίησης «Αρνάκι Ελασσόνας Π.Ο.Π.» και

	«Κατσικάκι Ελασσόνας Π.Ο.Π.»
3.2.3.25	Προώθηση γαλακτοκομικών προϊόντων (συμμετοχή στο πρόγραμμα LACTIMED)
3.2.3.26	Υδραυλική μελέτη φραγμάτων στις Δ.Ε.Ελασσόνας, Ποταμιάς, Τσαριτσάνης, Βερδικούσιας
3.2.3.27	Υδραυλική μελέτη φραγμάτων στις Δ.Ε.Σαρανταπόρου, Ολύμπου, Αντιχασίων, Καρυάς και Λιβαδίου
Μέτρο 3.3.: Ανάπτυξη Δευτερογενούς τομέα παραγωγής	
3.3.1.1	Συμμετοχή στον εκσυγχρονισμό και τη λειτουργία των Σφαγείων Ολύμπου
3.3.1.2	Επέκταση του δικτύου παροχής φυσικού αερίου στο Δήμο Ελασσόνας
Μέτρο 3.4 Ανάπτυξη Τριτογενούς τομέα παραγωγής - Τουρισμός	
3.4.1.1	Μελέτη και κατασκευή ποδηλατικής και περριπατητικής διαδρομής κατά μήκος του ρέματος Κουραδιάρη
3.4.1.2	Κατασκευή ποδηλατικής και περριπατητικής διαδρομής ένθεν κι ένθεν της οδού Ελασσόνας - ομαδικού Αμπελώνα
3.4.1.3	Δενδροφυτεύσεις της περιοχής στο Φράγμα Αγιονερίου και σε Τ.Κ.
3.4.1.4	Σύνταξη μελέτης του έργου "Δρόμος Αγριελιά - Κουτσουφλιανή"
3.4.1.5	Μελέτη δασικής αναψυχής και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου στη θέση "ΜΑΜΑΛΗ" ΔΚ Βερβικούσιας.
3.4.1.6	Μελέτη δημιουργίας ορεινών ποδηλατοδρόμων στις θέσεις α) Βότσος και β)Αρτάκι ΔΚ Βερδικούσιας
3.4.1.7	Μελέτη για περιβαλλοντική αποκατάσταση - διαμόρφωση κοινόχρηστου χώρου στην Ελασσόνα στο Ο.Τ. Γ321
3.4.1.8	Μελέτη για περιβαλλοντική αποκατάσταση - διαμόρφωση κοινόχρηστου χώρου στην Ελασσόνα παράπλευρα του Διοικητηρίου.
3.4.1.9	Κατασκευή Δασικού χωριού στην θέση Προφήτης Ηλίας ΔΚ Λιβαδίου
3.4.1.10	Καθαρισμός & διαμόρφωση κοίτης ποταμού Ελασσονίτη
3.4.1.11	Αξιοποίηση και επανάχρηση περιβάλλοντα χώρου Ι.Ν. Μεταμόρφωσης Σωτήρος Δ.Ε. Αντιχασίων
3.4.1.12	Μελέτη δασικής αναψυχής και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου Ι.Ν. Προφήτη Ηλία Κρανιάς
3.4.1.13	Μελέτη δασικής αναψυχής για το έργο "Αναδείξη μονοπατιού από Ελασσόνα - Γεφύρι Γιάννενας"
3.4.1.14	Ανάδειξη Παλαιοβοτανικού Κήπου - Μνημείου (9εκ. ετών)
3.4.1.15	Έργα ανάδειξης - αξιοποίησης δάσους Κοκκινοπηλού
3.4.2.1	Ενεργή συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις για την προβολή του συνόλου της περιοχής
3.4.2.2	Κέντρο Πληροφόρησης για τον Όλυμπο
3.4.2.3	Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ευρύτερης περιοχής Ελασσόνας
3.4.2.4	Παραγωγή πληροφοριακού υλικού για την προβολή του Δήμου
3.4.2.5	Συνέδριο Απόδημων Ελασσονιτών
3.4.2.6	Συνέδριο για τον Όλυμπο
3.4.2.7	Υποδομές αγροτικού και λαογραφικού πολιτισμού - Διαμόρφωση εκθεσιακών χώρων εκδηλώσεων και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου
3.4.2.8	Δημιουργία Τουριστικού δικτύου φορέων Δήμου Ελασσόνας

ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	
Μέτρο 4.1.: Διαδικασίες Διοίκησης	
4.1.1.1	Τεχνική βοήθεια Δήμου Ελασσόνας
4.1.1.2	Οργανωτική βελτίωση και σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων κάθε υπηρεσίας και Νομικού Προσώπου
4.1.2.1	Επέκταση ψηφιακών υπηρεσιών του Δήμου με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη- Δημιουργία ολοκληρωμένης διαδικτυακής πύλης πληροφόρησης, ενημέρωσης και εξυπηρέτησης των πολιτών
4.1.3.1	Συστηματοποίηση της επαφής του Δήμου με τους πολίτες μέσω επισκέψεων της Δημοτικής Αρχής στα ΤΔ και λειτουργία ανοιχτών συνελεύσεων
4.1.3.2	Προσωποποιημένες και ολοκληρωμένες υπηρεσίες προς τους πολίτες σε πολιτιστικά θέματα μέσω νέων τεχνολογιών
ΜΕΤΡΟ 4.2: Οργάνωση - Εξωστρέφεια ΟΤΑ	
4.2.1.1	Σύσταση Διαχειριστικής Επιτροπής Νοτίου Ολύμπου
4.2.1.3	Διαχείριση στερεών αποβλήτων - Προώθηση προγραμμάτων Ανακύκλωσης
4.2.1.4	Δράσεις ανάπτυξης ορεινού όγκου για την περιοχή του Ολύμπου
4.2.1.5	Δικτύωση πολιτιστικών υποδομών που βρίσκονται στον άξονα Καλαμπάκας- Λεπτοκαρυάς
4.2.1.6	Συμμετοχή σε ενδοπεριφερειακά ,διαπεριφερειακά και διακρατικά δίκτυα
4.2.1.7	Μετεγκατάσταση υπηρεσιών του δημοσίου σε δημοτικά κτίρια (ΔΥΟ, ΙΚΑ κ.α.)
ΜΕΤΡΟ 4.3: Ανθρώπινο Δυναμικό - Υλικοτεχνική Υποδομή και Νέες Τεχνολογίες	
4.3.1.1	Συγκρότηση υπηρεσιών - πλήρωση θέσεων σύμφωνα με τον ΟΕΥ
4.3.2.1	Κατάρτιση στελεχών Δήμου σε θέματα που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και την οργάνωση της παρακολούθησης στο σχεδιασμό του Επιχ. Προγράμματος του Δήμου
4.3.3.1	Δημιουργία Ολοκληρωμένου Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών στο Δήμο
4.3.3.2	Ανάπτυξη ευρυζωνικού δικτύου τοπικής παρέμβασης
4.3.4.1	Προμήθεια επίπλων
4.3.4.2	Προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συγκροτημάτων και λογισμικών
ΜΕΤΡΟ 4.4.: Δημοτική Περιουσία και ασφάλεια των πολιτών	
4.4.1.1	Αύξηση εσόδων μέσω αξιοποίησης υφιστάμενων εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων πηγών χρηματοδότησης
4.4.2.1	Ανάθεση σε Νομικό Σύμβουλο διερεύνησης ιδιοκτησιακού καθεστώτος της περιουσίας του Δήμου
4.4.2.2	Κατάρτιση Δημοτικού Κτηματολογίου
4.4.2.3	Αξιοποίηση Καπνεργοστασίου στο Στεφανόβουνο
4.4.2.4	Εφαρμογή Κανονισμού χρήσης Κοινόχρηστων Χώρων
Γενικός στόχος 4.4.3: Ενίσχυση Λειτουργίας Δημοτικής Αστυνομίας	
4.4.3.1	Ενίσχυση της Λειτουργίας της Δημοτικής Αστυνομίας

<u>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</u>	1
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
1.1. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων	1
1.2. Ορισμός, Στόχοι και Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	2
1.2.1 Ορισμός	2
1.2.2 Στόχοι	3
1.2.3 Χαρακτηριστικά του Επιχειρησιακού Προγράμματος	3
1.3 Μεθοδολογική προσέγγιση Επιχειρησιακού Προγράμματος	5
1.3.1 Βασικά στάδια κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος	6
1.3.2 Μέσα και εργαλεία για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού	10
1.3.3 Χρήση δεικτών αξιολόγησης και ανάλυσης εξωτερικού περιβάλλοντος	11
1.3.4. Διατύπωση Στρατηγικού Σχεδιασμού	17
1.3.5. Επιχειρησιακός – Οικονομικός Προγραμματισμός και Δείκτες Αξιολόγησης	19
1.3.6. Διεπιστημονική Ομάδα Έργου	21
1.3.7. Διαδικασίες Διαβούλευσης Επιχειρησιακού Προγράμματος	22
1.4. Δυσχέρειες στην εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	22
1.4.1. Το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου	23
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	26
1. Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου	26
1.1. Τα βασικά γεωγραφικά και διοικητικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.	26
Πλαίσιο όπου εντάσσεται: Περιφέρεια Θεσσαλίας	26
Δήμος Ελασσόνας	27
1.2 Δημοτικές Ενότητες	30
Δημοτική Ενότητα Αντιχασίων	32
Δημοτική Ενότητα Βερδικούσσης	33
Δημοτική Ενότητα Ελασσόνας	34
Δημοτική Ενότητα Καρυάς	38
Δημοτική Ενότητα Λιβαδίου	39

Δημοτική Ενότητα Ολύμπου	40
Δημοτική Ενότητα Ποταμιάς	42
Δημοτική Ενότητα Σαραντάπορου	44
Δημοτική Ενότητα Τσαρισσάνης	46
1.2. Βασικά Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.	47
Πληθυσμός	47
Δομικοί Δείκτες	52
Επίπεδο εκπαίδευσης	54
1.3. Βασικά Κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.	54
Σύνθεση του πληθυσμού	55
Ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού (Πηγή: «Βοήθεια στο σπίτι»)	56
Δείκτες ευημερίας	56
1.4. Κοινωνικές υποδομές, υπηρεσίες και δραστηριότητες	60
Εκπαίδευση	60
Υγεία – Πρόνοια	62
Διοίκηση – Δικαιοσύνη – Δημόσια τάξη	63
Αθλητισμός	63
	64
Πολιτισμός	
Σύλλογοι	65
Εκδηλώσεις	67
Τοπικές πανηγύρεις	70
1.5. Αρχαιολογικοί πόροι Δήμου Ελασσόνας	70
Αρχαιολογικοί χώροι	70
1.6. Φυσικοί πόροι και φυσικό περιβάλλον Δήμου Ελασσόνας	71
Μετεωρολογικά και κλιματολογικά χαρακτηριστικά	71
Υδρογεωλογικά στοιχεία	72
Επιφανειακά ύδατα	72
Υπόγεια ύδατα	72
Φυσικοί πόροι	73
Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η περιοχή	77
1.7. Οικονομική Φυσιογνωμία Δήμου Ελασσόνας	77
Γεωργία	78
Γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας	82
Πιστοποιημένα προϊόντα - Βιολογική γεωργία	82
Κτηνοτροφία	83

Δασικές εκτάσεις	84
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανά παραγωγικό τομέα	84
Ανεργία	86
Διαρθρωτικά Χαρακτηριστικά των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων	86
Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης	87
Δευτερογενής τομέας	90
Τριτογενής τομέας (Τουρισμός και υπηρεσίες)	90
Στόχοι και Κατευθυντήριοι άξονες της τουριστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το Μακρόπνοο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης για το Νομό Λάρισας 2005-2020	91
1.8. Πολεοδομικά χαρακτηριστικά Δήμου Ελασσόνας	92
Οικιστική οργάνωση του Δήμου Ελασσόνας	92
Θεσμικό πλαίσιο και καθεστώς (εγκεκριμένα σχέδια, παραδοσιακοί οικισμοί κλπ)	93
Παραδοσιακοί οικισμοί	93
Θεσμοθετημένα πολεοδομικά σχέδια	94
1.9. Τεχνικές υποδομές	94
Μεταφορές - Κυκλοφορία	94
Αστικές - Υπεραστικές Συγκοινωνίες	96
Ενέργεια	96
Άρδευση	96
Ύδρευση	97
Αποχέτευση	97
Απορρίμματα	98
Χρηματοδοτούμενα έργα Δήμου Ελασσόνας	98
Αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του Δήμου και εντοπισμός κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης	114
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	
2.1. Περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου	116
2.2. Όργανα Διοίκησης του Δήμου	116
2.3 Διάρθρωση, Δραστηριότητες και Διαδικασίες των Υπηρεσιών του Δήμου Ελασσόνας	122
2.4. Υφιστάμενη Οικονομική κατάσταση του Δήμου Ελασσόνας	198
2.5. Περιουσιακή κατάσταση του Δήμου Ελασσόνας	202
2.6 Νομικά Πρόσωπα Δήμου Ελασσόνας	208

Ενεργά και μη τμήματα των Διευθύνσεων του ΟΕΥ	210
2.7 Αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης	214

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ

3.1 Καθορισμός στρατηγικής	224
3.2 Καθορισμός προτεραιοτήτων	225
3.2.1 Βαρύτητα των προτεραιοτήτων	228
3.3 Διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος	230
3.3.1. Άξονες της Στρατηγικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος	232
3.3.2. Καθορισμός Μέτρων	233

Πίνακες

Πίνακας 1: Οικισμοί Δήμου Ελασσόνας, ανά Δημοτική Ενότητα και Δημοτική/Τοπική Ενότητα	30
Πίνακας 2: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού του Δήμου Ελασσόνας (2001-2011)	47
Πίνακας 3: Εξέλιξη πληθυσμού Δήμου Ελασσόνας ανά Δημοτική Ενότητα	48
Πίνακας 4: Ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού του Δ. Ελασσόνας και των Δ.Ε.	50
Πίνακας 5: Ποσοστιαία ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού του Δ. Ελασσόνας	51
Πίνακας 6: Δομικοί Δείκτες για το Δήμο Ελασσόνας ανά Δημοτική Ενότητα	52
Πίνακας 7: Επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού του Δ. Ελασσόνας και των Δ.Ε.	54
Πίνακας 8: Σύθεση του πληθυσμού (αλλοδαποί, ημεδαποί) στο ευρύτερο πλαίσιο του Δήμου Ελασσόνας	55
Πίνακας 9: Κανονικές κατοικίες στο Δ. Ελασσόνας ανάλογα με τις ανέσεις που διαθέτουν	57
Πίνακας 10: Ποσοστιαία μεταβολή 1991 – 2001 των κανονικών κατοικιών στο Δ. Ελασσόνας ανάλογα με τις ανέσεις που διαθέτουν	57
Πίνακας 11: Μέλη των νοικοκυριών στο Δ. Ελασσόνας και ανά Δ.Ε.	58
Πίνακας 12: Ποσοστιαία μεταβολή των μελών των νοικοκυριών στο Δ. Ελασσόνας και ανά Δ.Ε.	58
Πίνακας 13: Δωμάτια των νοικοκυριών στο Δ. Ελασσόνας (1991)	59
Πίνακας 14: Δωμάτια των νοικοκυριών στο Δ. Ελασσόνας (2001)	59
Πίνακας 15: Ποσοστιαία μεταβολή των κατοικιών ανάλογα με τα δωμάτια που διαθέτουν στη δεκαετία 1991 – 2001	60
Πίνακας 16: Υποδομές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και αριθμός οργανικών θέσεων στο Δήμο Ελασσόνας	60
Πίνακας 17: Υποδομές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Δήμο Ελασσόνας	61
Πίνακας 18: Απασχολούμενο Προσωπικό στο Κέντρο Υγείας Ελασσόνας	62
Πίνακας 19: Περιφερειακή ιατρεία στην επαρχία Ελασσόνας	62
Πίνακας 20: Υποδομές αθλητισμού στο Δήμο Ελασσόνας	63
Πίνακας 21: Πολιτιστικές υποδομές στο Δήμο Ελασσόνας	64
Πίνακας 22: Πολιτιστικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Ελασσόνας	66

Πίνακας 23: Αθλητικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Ελασσόνας	67
Πίνακας 24: Ενδεικτικό ημερολόγιο εκδηλώσεων του Δήμου Ελασσόνας	69
Πίνακας 25: Κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι στο Δήμο Ελασσόνας	70
Πίνακας 26: Γεωργικές εκμεταλλεύσεις και αρδευόμενες – αρδευθείσες εκτάσεις ανά Δημοτική Ενότητα / Κοινότητα	78
Πίνακας 27: Γεωργικές εκμεταλλεύσεις κατά είδος καλλιέργειας	80
Πίνακας 28: Σύνολο εκμεταλλεύσεων και καλλιεργούμενων εκτάσεων	81
Πίνακας 29: Μέση έκταση ανά εκμετάλλευση και ανά αγροτεμάχιο	82
Πίνακας 30: Οικονομικώς ενεργοί και μη ενεργοί ανά τομέα παραγωγής στο Δήμο Ελασσόνας και στις Δ.Ε.	84
Πίνακας 31: Απασχόληση κατά κλάδο στον Δήμο Ελασσόνας στη δεκαετία 1991 - 2001	85
Πίνακας 32: Ποσοστά απασχολουμένων και ανέργων ανά Δ.Ε.	86
Πίνακας 33: Ποσοστά αποδέσμευσης κατά κλάδο	89
Πίνακας 34: Χιλιομετρική απόσταση οικισμών από την έδρα του Δήμου	95
Πίνακας 35: Έργα άρδευσης του Δήμου Ελασσόνας	97
Πίνακας 36: Ενταγμένα έργα του Δήμου Ελασσόνας σε Επιχειρησιακά Προγράμματα	98
Πίνακας 37: Χρηματοδοτούμενα έργα του Δήμου Ελασσόνας από το Πρόγραμμα Θησέας/ΣΑΤΑ	99
Πίνακας 37: Χρηματοδοτούμενα έργα του Δήμου Ελασσόνας από το Πρόγραμμα Leader/ΟΠΑΑΧ	102
Πίνακας 38: Προτάσεις προς υποβολή / προς ένταξη	102
Πίνακας 39: Ενταγμένα έργα του ΝΠΔΔ «Οργανισμός Κοινωνικής Προστασίας Αλληγγύης και Παιδείας του Δήμου Ελασσόνας»	102
Πίνακας 40: Κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης ανά θεματικό τομέα για το Δ. Ελασσόνας	114
Πίνακας 41: Έσοδα Δήμου Ελασσόνας / 2011	200
Πίνακας 42: Έξοδα και πληρωμές Δήμου Ελασσόνας / 2011	200
Πίνακας 43: Συγκεντρωτικός πίνακας οικονομικών στοιχείων Δήμου Ελασσόνας / Περίοδος 01-01-2011 έως 31-12-2011	201
Πίνακας 44: Έσοδα Δήμου Ελασσόνας / 2012	201
Πίνακας 42: Έξοδα και πληρωμές Δήμου Ελασσόνας / 2012	202
Πίνακας 46: Κοινοτικά καταστήματα Δήμου Ελασσόνας	202
Πίνακας 47: Αγροτικά ιατρεία, Πρόνοια	203
Πίνακας 48: Σχολικές μονάδες	203
Πίνακας 49: Πολιτιστικοί χώροι Δήμου Ελασσόνας	205

Πίνακας 50: Ιεροί Ναοί	206
Πίνακας 51: Χώροι αθλητισμού Δήμου Ελασσόνας	206
Πίνακας 52: Διάφορα κτίρια	207
Πίνακας 53: Θέματα εσωτερικής ανάπτυξης και κρίσιμα ζητήματα για το εσωτερικό του ΟΤΑ	215
Πίνακας 54: SWOT Analysis για την περιοχή του Δήμου Ελασσόνας	221
Πίνακας 55: SWOT Analysis για τον ΟΤΑ (ως οργανισμός)	222
Πίνακας 56: Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης	224
Πίνακας 57: Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης	225
Πίνακας 58: Άξονες, μέτρα, γενικοί στόχοι και αρμόδιες υπηρεσίες στο Δ. Ελασσόνας	226
Πίνακας 59: Βαρύτητα ανά άξονα και μέτρο στο Δ. Ελασσόνας	229
Πίνακας 60: Μέτρα Παρεμβάσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος	233
Πίνακας 61 : Δράσεις Επιχειρησιακού Προγράμματος ανά Μέτρο Παρέμβασης και Άξονα Προτεραιότητας	234

Εικόνες

Εικόνα 1 : Στάδια εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος	9
Εικόνα 2: Γεωγραφική ένταξη του Δήμου Ελασσόνας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας	28
Εικόνα 3: Ο Δήμος Ελασσόνας και οι Δ.Ε. που τον συγκροτούν	30
Εικόνα 4 – Ο Όλυμπος	74

Διαγράμματα

Διάγραμμα 1: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού του Δ. Ελασσόνας (2001-2011)	48
Διάγραμμα 2: Συγκριτική απεικόνιση πληθυσμού του Δήμου Ελασσόνας και των Δ.Ε. Διαμερισμάτων (2001, 2011)	49
Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού Δ.Ε. του Δήμου Ελασσόνας	50
Διάγραμμα 4: Ηλικιακή πυραμίδα Δ. Ελασσόνας (2001)	53
Διάγραμμα 5: Κατανομή των καλλιεργούμενων εκτάσεων ανά Δημοτική Ενότητα	81